

بریت انرژى. الزامات زیست محیطی
کیفیت هوا، قوانین و مقررات ملی
ت. پسماند، معاهدات بین المللی
مللی مرتبط با دریابندر و کشتی
ت. آب. الزامات عمومی مدیریت
ی. الزامات مدیریت کیفیت آب
کیفیت خاک و آب زیرزمینی
ی. الزامات مدیریت پسماند
ی. الزامات مدیریت کیفیت هوا
زیست محیطی. مدیریت انرژی

International Conventions

الزامات زیست محیطی
قوانین و مقررات ملی
معاهدات بین المللی
قوانین و کنوانسیون های بین المللی مرتبط با دریا
الزامات عمومی مدیریت
الزامات مدیریت کیفیت آب
مدیریت کیفیت خاک و آب زیر زمینی
الزامات مدیریت پسماند
الزامات مدیریت کیفیت هوا
مدیریت انرژی

محیط زیست، مقدم بر تولید

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

سرافرازی اردکانی، محمدرضا، ۱۳۵۳ -
معاهدات بین المللی / گردآوری محمدرضا سرافرازی اردکانی،
محمدتقی جعفرزاده؛ [برای] مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست
شرکت ملی صنایع پتروشیمی.
تهران: حک، ۱۳۹۱.
۲۷۰ ص.: مصور(رنگی).
الزامات زیست محیطی صنایع پتروشیمی؛ ۲.
۹۷۸-۶۰۰-۶۶۸۲-۱۷-۴
فیبا
تعهدات بین المللی
جعفرزاده، محمدتقی، ۱۳۵۳ -
شرکت ملی صنایع پتروشیمی، مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست
۱۳۹۱ م ۴ س / ۱۲۰۱ KZ
۳۴۱/۳۷
۲۷۸۲۳۴۷

National Petrochemical Company
International Conventions
محیط زیست، مقدم بر تولید

عنوان: معاهدات بین المللی

از مجموعه کتب الزامات زیست محیطی صنایع پتروشیمی
گردآوری: محمدرضا سرافرازی اردکانی، محمدتقی جعفرزاده
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱ / تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه / سال انتشار: خرداد ۱۳۹۱
صاحب امتیاز: مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی
ناشر: انتشارات حک (وابسته به گروه طرفه)

www.irannashr.ir

صفحه آرایی، طراحی و چاپ: گروه طرح طرفه

www.graphicgroup.ir

ISBN:978-600-6682-17-4

بسمه تعالی

تحقق آرمان "کار بدون حادثه، آسیب و تخریب محیط زیست" مستلزم تدوین و اجرای رویه ها و دستورالعمل های کاربردی و یکسان در مورد موضوعات مختلف HSE از جمله محیط زیست است. در این راستا پس از تصویب و ابلاغ ساختار HSE در شرکت های تابعه وزارت نفت، شرکت ملی صنایع پتروشیمی در سال ۱۳۸۴ اقدام به تهیه و تدوین الزامات زیست محیطی صنعت پتروشیمی نمود. اینک پس از گذشت چند سال از زمان تدوین الزامات یاد شده، الزامات موجود تکمیل و بازنگری شده و به صورت یک مجموعه واحد تحت عنوان الزامات زیست محیطی صنایع پتروشیمی منتشر می شود. این مجموعه در دو بخش قوانین و مقررات ملی، و الزامات زیست محیطی صنعت پتروشیمی تهیه شده که اجرای آن برای تمامی شرکت های فعال در حوزه صنعت پتروشیمی الزامی باشد. لذا انتظار داریم مدیران و کارکنان محترم شرکت های پتروشیمی حداکثر تلاش خود را جهت پیاده سازی و تحقق الزامات مورد اشاره مبذول دارند تا به یاری خداوند متعال همزیستی صنعت پتروشیمی با محیط زیست که امانت نسلهای آینده است به کمال مطلوب رسیده و یکی از اهداف توسعه پایدار صنعت کشور محقق گردد.

باتشکر ویژه از اهتمام شماعزیزان در پیاده سازی الزامات HSE

عبدالحسین بیات

معاون وزیر نفت و مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

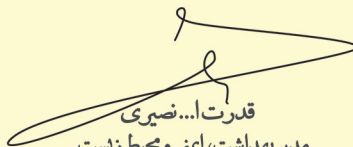
بسمه تعالی

گرچه در برخی از کشورها از جمله کشور ما متأسفانه حقوق ملی یا داخلی محیط زیست به دلایلی هنوز اهمیت و اعتبار لازم را کسب نکرده است ولی در سطح جهانی، حقوق بین المللی محیط زیست به ویژه معاهدات، نقش غیر قابل انکاری در تفاهم و تعامل بین ملت ها و دولت ها برای زیستن و حضوری پایدار در سرنوشت مشترک بشر بر روی کره خاکی ایفای نماید.

برابراطلاعات و آمار مندرج در نشریات و گزارشات برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ) تاکنون حدود ۳۰۰ معاهد و موافقت نامه بین المللی و منطقه ای در زمینه حفاظت محیط زیست و مسایل مرتبط با آن منعقد شده است.

شرکت ملی صنایع پتروشیمی با سرلوحه قرار دادن شعار "محیط زیست مقدم بر تولید" تمام فعالیت های خود را برای دستیابی به توسعه پایدار برنامهریزی نموده است. آگاهی و رعایت قوانین و الزامات زیست محیطی ملی و بین المللی، اولین گام در حفظ محیط زیست بوده و مدیریت ارشد شرکت ملی صنایع پتروشیمی به اجرای این امر متعهد است.

در مجموعه حاضر که دومین مجلد از مجموعه الزامات زیست محیطی صنعت پتروشیمی است، معاهدات بین المللی و آیین نامه های اجرایی مصوب این معاهدات که با فعالیت صنایع پتروشیمی مربوط است گردآوری شده تا در اختیار مدیران و کارکنان شرکت های پتروشیمی قرار گیرد. امید است مدیران ارشد با نظارت و پیگیری اجرا و کارکنان ذیربط با اجرا و به کارگیری الزامات ذکر شده در این مجموعه، به حفظ محیط زیست کمک نمایند.

قدرت ا... نصیری
مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست

بسمه تعالی

بهره‌برداری روزافزون از منابع نفت و گاز، احتمال آلودگی محیط زیست را به مواد شیمیایی و نفتی افزایش داده و سلامتی آن را با تهدید جدی مواجه نموده و حفاظت از محیط زیست آبی، خاک و هوا در مقابل آلودگی به مواد نفتی را به یک ضرورت غیر قابل تردید تبدیل کرده است. لذا تصویب قوانین داخلی، بین‌المللی، معاهدات دوجانبه و چندجانبه و همکاری‌های بین‌المللی می‌تواند زمینه‌ساز انجام اقدامات پیشگیرانه و کنترلی مفید و اثر بخش باشد. به این منظور کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های بین‌المللی و منطقه‌ای متعددی در این خصوص به امضاء رسید و قوانین و آیین‌نامه‌هایی نیز در کشور به تصویب رسید است. به عنوان مثال کنوانسیون بازل برای اطمینان از مدیریت صحیح و کنترل نقل و انتقال بین‌المللی پسماندها، کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن و کنوانسیون تغییرات آب و هوا برای حفاظت کره زمین در مقابل اثرات نامطلوب گازهای گلخانه‌ای تأثیر بسزایی در حفظ محیط زیست جهانی داشته است. لذا مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی مجموعه حاضر را که حاوی مرتبط‌ترین کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های بین‌المللی و قوانین و آیین‌نامه‌های داخلی با فعالیت‌های صنعت پتروشیمی است گردآوری نموده و برای استفاده در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار داده است. شایان ذکر است کنوانسیون‌ها و قوانین مرتبط با دریا بندر و کشتی در مجلد سوم مجموعه الزامات زیست محیطی صنعت پتروشیمی آورده شده است. امید است حاصل این تلاش، حفاظت بیشتر از محیط زیست و انجام وظیفه بهتر در انتقال این امانت به نسل‌های بعدی باشد.

2

International Conventions

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
امور محیط زیست

- ۰۹ برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ)
- ۱۳ کنفرانس سازمان ملل متحد درباره محیط زیست و انسان (کنفرانس جهانی محیط زیست)
- ۱۵ کنفرانس سازمان ملل متحد درباره محیط زیست و توسعه
- ۱۷ اجلاس جهانی توسعه پایدار
- ۳۳ اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی (اتحادیه جهانی حفاظت)
- ۳۷ کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد زیان بخش و دفع آنها
- ۵۹ کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن
- ۷۷ پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن
- ۱۱۹ تأسیس دفتر منطقه ای کنوانسیون بازل در تهران
- ۱۲۵ کنوانسیون تغییرات آب و هوا
- ۱۵۷ پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون تغییرات اقلیم
- ۱۷۹ آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو
- ۱۸۹ آیین نامه تصویب پروژه های ساز و کار توسعه پاک در چارچوب پروتکل کیوتو توسط مرجع صلاحیت دار ملی در جمهوری اسلامی ایران
- ۱۹۹ قانون پذیرش اصلاحیه ضمیمه "ب" پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا
- ۲۰۱ کنوانسیون آیین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و افت کش های خطرناک خاص در تجارت بین المللی
- ۲۲۵ کنوانسیون مدیریت زیست محیطی الاینده های آلی پایدار
- ۲۶۳ قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

برنامه محیط زیست ملل
متحدیونپ
(استکهلم ۱۹۷۲م، ۱۳۵۱هـ.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون ادامه عضویت در برنامه محیط زیست ملل متحد

ماده واحد - به وزارت امور خارجه و سازمان حفاظت محیط زیست اجازه داده می شود عضویت
مجامع بین المللی مشروطه ذیل را کماکان پذیرفته و حق عضویت آن را طبق مقررات آنها پرداخت
نماید.

برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ - ۱۹۷۲ م، ۱۳۵۱ هـ ش)

United National Environment Program
UNEP - 1972

صندوق محیط زیست ملل متحد:

توضیح ۱- برنامه محیط زیست یکی از کارگزاری ها و برنامه های وابسته به مجمع عمومی سازمان ملل متحد بوده و مشارکت و عضویت در برنامه مذکور از ملزومات و تبعات عضویت در سازمان ملل می باشد.
توضیح ۲- صندوق محیط زیست ملل متحد یکی از ارکان برنامه مذکور بوده و مشارکت در برنامه محیط زیست از طریق عضویت و سهمیم شدن در صندوق محیط زیست انجام می گیرد.
توضیح ۳- مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۱۵ دسامبر ۱۹۷۲ طی قطعنامه شماره ۲۹۹۷ (XXVII) ایجاد برنامه محیط زیست ملل متحد را تصویب کرد.

هدف برنامه:

براساس اعلامیه محیط زیست بشر (بیانیه اصولی) که در ژوئن ۱۹۷۲ به تصویب کنفرانس جهانی محیط زیست انسان در استکهلم رسیده است، حفظ محیط زیست بشر و تضمین حقوق بشر برای برخورداری از محیط زیست سالم و تشویق و ترغیب فعالیت های زیست محیطی در سطوح بین المللی و منطقه ای و توسعه قوانین و معاهدات بین المللی به منظور کنترل آلودگی و تخریب محیط زیست ناشی از فعالیت های بشری از اهداف برنامه می باشد.

ارکان برنامه:

- ۱- مجمع عمومی برنامه محیط زیست ملل متحد که متشکل از تمام کشورهای عضو برنامه می باشد.
- ۲- شورای حکام برنامه محیط زیست (شورای وزیران محیط زیست) مرکب از نمایندگان رسمی ۵۸ کشور عضو که به مدت ۴ سال به عضویت این شورا در می آیند. تعیین اولویت برنامه های محیط زیست و بازنگری شرایط زیست محیطی از وظایف شورای حکام می باشد.
- ۳- شورای هماهنگ کننده محیط زیست مرکب از رؤسای کارگزاری های ملل متحد، صندوق محیط زیست ملل متحد و دبیرخانه می باشد.
- ۴- صندوق محیط زیست ملل متحد که پشتیبانی مالی فعالیت ها و برنامه های محیط زیست را برعهده دارد.
- ۵- مدیر اجرایی، هماهنگی و مدیریت امور برنامه محیط زیست و ریاست دبیرخانه را برعهده دارد.

اطلاعات عمومی برنامه مذکور:

تاریخ تصویب برنامه: ۱۵ دسامبر ۱۹۷۲

محل تصویب: نیویورک، سازمان ملل متحد

محل دبیرخانه: نایروبی، کنیا

مرجع ملی و دستگاه دولتی مسؤول برنامه مذکور در ایران: سازمان حفاظت محیط زیست

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنفرانس سازمان ملل متحد
در باره محیط زیست و انسان
(کنفرانس جهانی محیط زیست)
(استکهلم ۱۹۷۲ م، ۱۳۵۱ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

کنفرانس سازمان ملل متحد درباره محیط زیست و انسان
(کنفرانس جهانی محیط زیست)
(استکهلم - ۱۹۷۲ م، ۱۳۵۱ ه. ش)

United National Conference On The Man and Environment
(Stockholm Declaration) Stockholm – 1972

این کنفرانس از پنجم تا شانزدهم ژوئن ۱۹۷۲ (خرداد ۱۳۵۱) در شهر استکهلم پایتخت سوئد با شرکت مقامات و نمایندگان اکثر کشورهای جهان تشکیل شد. کنفرانس مذکور در پایان اجلاس دوازده روزه خود مبادرت به انتشار یک بیانیه یا اعلامیه اصولی و یک طرح عملیاتی یا اجرایی نمود که به عنوان اسناد کنفرانس جهانی محیط زیست تلقی می شوند.

روز افتتاح این کنفرانس، ۵ ژوئن به عنوان روز جهانی محیط زیست تعیین گردیده است.

۲

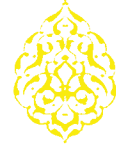
معاهدات بین المللی
International Conventions

کنفرانس سازمان ملل متحد
در باره محیط زیست و توسعه
(ریو ۱۹۹۲ م، ۱۳۷۱ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

کنفرانس سازمان ملل متحد درباره محیط زیست و توسعه (ریو - ۱۹۹۲ م ، ۱۳۷۱ هـ.ش)

United Nations Conference On Environment And Development Declaration Rio – June 1992

این کنفرانس در تاریخ سوم تا چهاردهم ژوئن ۱۹۹۲ با حضور و شرکت بیش از یک صد و پنجاه تن از رؤسا و نمایندگان کشورهای جهان در شهر ریودوژانیرو واقع در کشور برزیل تشکیل گردید. این کنفرانس جهانی بزرگ که به اجلاس زمین یا همایش ریو موسوم گردیده است توجه جهانی را به مهمترین مسئله بشری در قرن بیست و یکم یعنی محیط زیست جلب نمود. حاصل و نتایج کنفرانس ریو عبارتند از: بیانیه اصولی ریو پیرامون محیط زیست و توسعه، دستور کار ۲۱ یا دستورالعمل اقدام در ارتباط با توسعه پایدار جهانی، اصل جنگل و دو کنوانسیون مهم و یا معاهده بین المللی تنوع زیستی و معاهده ساختاری سازمان ملل پیرامون تغییرات اقلیمی.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

بیانیه اجلاس جهانی
توسعه پایدار
(ژوهانسبورگ ۱۹۸۰ م، ۱۳۶۸ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

اجلاس جهانی توسعه پایدار (ژوهانسبورگ - ۲۰۰۲م ، ۱۳۸۱ هـ.ش)

World Summit On Sustainable
Development Johannesburg - Sep 2002

بیانیه ژوهانسبورگ در مورد توسعه پایدار

از ریشه های خود به آینده

۱- ما، نمایندگان ملت های جهان طی روزهای دوم تا چهارم سپتامبر سال ۲۰۰۲ در اجلاس سران برای توسعه پایدار در ژوهانسبورگ آفریقای جنوبی گردهم آمده ایم تا یک بار دیگر بر تعهدات خود نسبت به توسعه پایدار تأکید ورزیم.

۲- ما متعهد می شویم تا جامعه جهانی را به گونه ای انسانی، برابر و مسوول بنا کنیم تا درخور منزلت بشری برای همگان باشد.

۳- در آغاز این اجلاس، کودکان جهان با سادگی و به روشنی به ما گفتند آینده متعلق به آنهاست و از این رو همه ما را به چالشی فراخواندند تا اطمینان دهیم از طریق اقدامات خود دنیایی فارغ از ذلت و تحقیر حاصل از فقر، تخریب محیط زیست و الگوهای توسعه ناپایدار را برای آنها به ارث می گذاریم.

۴- به عنوان بخشی از پاسخ خود به این کودکان که نماینده آینده جمعی ما هستند، همه ما که از اقصی نقاط دنیا با تجارب مختلفی از زندگی متحد شده و به طور عمیق احساس می کنیم نیازی فوری به ساختن جهان روشن تر و جدیدی از امید داریم.

۵- بر این اساس، بر ما فرض است که مسوولیتی جمعی را برای پیشرفت و تحکیم ارکان تقویت کننده و به هم وابسته توسعه پایدار - یعنی توسعه اقتصادی و توسعه اجتماعی و حفاظت از محیط زیست - در سطوح مختلف محلی، منطقه ای، بین المللی و سطوح جهانی بپذیریم.

۶- ما از این قاره - مهد بشریت - و از طریق این برنامه عمل و بیانیه، اعلام می کنیم که نسبت به دیگران و جامعه بزرگتر حیات و نسبت به کودکان خود مسوولیم.

۷- ما با اذعان به اینکه بشریت بر سر دوراهی قرار گرفته، متحد شده ایم تا از طریق ارایه یک راه حل مشترک با تلاشی جدی به نیاز مبرم برای تهیه برنامه عملی در جهت توسعه بشری و فقرزدایی، پاسخ مثبت دهیم.

از استکهلم و ریودوژانیرو تا ژوهانسبورگ

۸- سی سال قبل در استکهلم، مادر باره نیاز فوری برای پاسخ به مشکلات تخریب محیط زیست توافق کردیم. ده سال قبل در کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد توسعه و محیط زیست که در ریودوژانیرو برگزار شد، توافق کردیم بر اساس اصول ریو، حفاظت از محیط زیست و توسعه اقتصادی و اجتماعی، اساس و ارکان توسعه پایدار باشند. ما برای دستیابی به چنین توسعه ای، یک برنامه جهانی شامل دستور کار ۲۱ و بیانیه ریو را به تصویب رساندیم و در همه آنها بر تعهدات خود تأکید کردیم. اجلاس ریو گام مهمی بود که دستور کار جدیدی را برای توسعه پایدار تعیین کرد.

۹- بین ریو و ژوهانسبورگ، ملل جهان در چندین کنفرانس مهم شامل کنفرانس مونتری در مورد سرمایه گذاری و امور مالی توسعه، همچنین کنفرانس وزرای دوحه که توسط سازمان ملل متحد برگزار شد، گردهم آمدند. این کنفرانس ها، نگرش جامع و وسیعی را نسبت به آینده بشریت برای جهانیان فراهم آورد.

۱۰- در اجلاس ژوهانسبورگ، بیشترین دستاورد ما گردآوری مجموعه ای غنی از مردم و نظرات در جستجوی سازنده مسیری مشترک به سوی دنیایی است که دیدگاه توسعه پایدار را محترم شمرده و آن را محقق سازد. ژوهانسبورگ همچنین پیشرفت معنی داری را در کسب اجماع و مشارکت جهانی میان همه مردم سیاره ما تأیید کرد.

چالش های پیش روی ما

۱۱- ما اذعان می کنیم مبارزه با فقر، تغییر الگوی مصرف و تولید و حفاظت و مدیریت منابع طبیعی به عنوان پایه و اساس توسعه اجتماعی و اقتصادی، از اهداف اساسی و لوازم ضروری توسعه پایدار هستند.

۱۲- خط معیوب عمیقی که جامعه بشری را به دو بخش فقیر و غنی تقسیم می کند و شکاف رو به تزاید بین جهان توسعه یافته و در حال توسعه، تهدیدی جدی و عمده نسبت به ثبات، امنیت و سعادت جهانی است.

۱۳- تخریب و خسارت محیط زیست جهانی کماکان ادامه دارد. تداوم روند نابودی تنوع زیستی، تداوم کاهش ذخایر ماهیان و بیابان زایی که بیش از پیش زمین های حاصلخیز را از بین می برد، اثرات نامطلوب تغییرات آب و هوا که کماکان مشهود است، بلایای طبیعی که به طور مکرر و مخرب تر وجود دارند و کشورهای در حال توسعه در برابر آنها آسیب پذیرند و تداوم آلودگی های دریایی، آب و هوا که میلیون ها حیات آراسته را مورد تهدید قرار می دهد.

۱۴- جهانی سازی، بعد جدیدی را به این چالش ها افزوده است. سرعت همگرایی بازارها، گردش سرمایه و افزایش عمده جریان سرمایه گذاری در سراسر دنیا، چالش ها و فرصت های نوینی را در برابر توسعه پایدار قرار داده است. اما منافع و هزینه های فرآیند جهانی سازی توزیعی نابرابر داشته و کشورهای در حال توسعه با مشکلات خاصی در مواجهه با این چالش ها روبرو هستند.

۱۵- ما با خطر این ناهمخوانی جهانی مواجه هستیم، مگر به گونه ای عمل کنیم که اساسا زندگی آنها تغییر یابد. فقیران جهان در صورتی که ببینند نمایندگانشان چیزی بیش از سر و صدای شیپور و سنج نیستند، ممکن است اعتماد خود را نسبت به نمایندگانشان و نظام های دموکراتیک که ما بدان متعهدیم، از دست بدهند.

تعهدات ما نسبت به توسعه پایدار

۱۶- مصمم هستیم تضمین کنیم تنوع غنی ما که همان قوت جمعی ماست در جهت مشارکتی سازنده برای تغییر و دستیابی به هدف مشترک توسعه پایدار مورد استفاده قرار گیرد.

۱۷- ما با اذعان به اهمیت ایجاد وحدت بین انسان ها، بر ترویج گفتگو و همکاری بین ملت ها و تمدن های جهان، بدون در نظر گرفتن نوع نژاد، ناتوانی، مذهب، زبان، فرهنگ و سنت آنها اصرار می ورزیم.

۱۸- ما از تمرکز اجلاس ژوهانسبورگ بر تجزیه ناپذیری منزلت بشری استقبال می کنیم و تصمیمات این اجلاس را در مورد اهداف، زمان بندی ها و مشارکت ها برای تسریع دسترسی به نیازهای اساسی چون آب سالم، بهداشت، مسکن مناسب، انرژی، مراقبت های بهداشتی، امنیت غذایی و حفاظت از تنوع زیستی تأیید می نماییم. در عین حال با هم در جهت یاری یکدیگر به منظور برخورداری از امکان دسترسی به منابع مالی، منافع حاصل از بازار، تضمین ظرفیت سازی، استفاده از فن آوری، توسعه منابع انسانی، تعلیم و تربیت و آموزش برای از میان برداشتن همیشگی توسعه نیافتگی تلاش می کنیم.

۱۹- ما یک بار دیگر بر تعهد خود در مورد توجه ویژه و اولویت بخشی به مبارزه علیه شرایط جهانی که تهدیداتی جدی برای توسعه پایدار مردم ما پدید آورده، تأکید می کنیم. این شرایط مواردی چون گرسنگی شدید، سوء تغذیه، اشغال خارجی، منازعات مسلحانه، مشکل قاچاق مواد مخدر، جرایم سازماندهی شده، فساد، بلایای طبیعی، قاچاق سلاح های غیرمجاز، قاچاق افراد، تروریسم، عدم تحمل و دامن زدن به اختلافات نژادی، قومی، مذهبی و سایر دشمنی ها، نفرت از بیگانگان و دولت های اجنبی و بیماری های بومی، مزمن، مسری به خصوص ویروس HIV ناقل بیماری ایدز، مالاریا و سل هستند.

۲۰- ما متعهد می شویم که توانمندسازی و رفع سلطه از زنان و تساوی جنسیتی را در همه فعالیت هایی که در دستور کار ۲۱، اهداف توسعه ای هزاره و برنامه عمل ژوهانسبورگ به آنها تصریح شده، تضمین نماییم.

۲۱- ما به این حقیقت معتقدیم که جامعه جهانی با لوازم و منابع موجود خود می تواند با چالش های فقرزدایی و توسعه پایدار که بر سر راه بشریت قرار گرفته، مقابله کند. ما با یکدیگر برای تضمین این که منابع موجود به نفع بشریت استفاده شود، گام های بلندتری بر خواهیم داشت.

۲۲- در این مورد، برای مشارکت در جهت دستیابی به اهداف توسعه مصرا از کشورهای در حال توسعه می خواهیم کوشش های جدی خود را برای جذب کمک های توسعه ای رسمی (ODA) در سطوح توافق شده بین المللی معطوف دارند.

۲۳- ما وجود گروه بندی ها و اتحادیه های منطقه ای قوی تر، از قبیل مشارکت نوین برای توسعه آفریقا (NEPAD) که به ترویج و تقویت همکاری منطقه ای، بین المللی و توسعه پایدار می انجامد، ضروری دانسته و از آنها استقبال و حمایت می کنیم.

۲۴- ما باید توجه خاص خود را به نیازهای توسعه ای دولت های در حال توسعه جزایر کوچک و کشورهای کمتر توسعه یافته تداوم بخشیم.

۲۵- ما دوباره بر نقش حیاتی و اساسی بومیان در توسعه پایدار تأکید می کنیم.

۲۶- ما معتقدیم که توسعه پایدار نیازمند مشارکتی فراگیر، وسیع و بلندمدت در سیاست گذاری، تصمیم گیری و اجرا در همه سطوح می باشد. ما به عنوان شرکای اجتماعی به همکاری و تلاش خود برای مشارکت مداوم و با ثبات با همه گروه های عمده، با احترام به نقش های مهم و مستقل هریک از آنها ادامه می دهیم.

- ۲۷- ما توافق می کنیم که بخش خصوصی شامل شرکت های بزرگ و کوچک با توجه به فعالیت های قانونی خود وظیفه دارند تا در توسعه مناسب و پایدار جوامع مشارکت نمایند.
- ۲۸- ما همچنین توافق می کنیم تا با در نظر گرفتن بیانیه سازمان جهانی کار در خصوص اصول و حقوق اساسی کار، به رشد و افزایش فرصت های شغلی درآمدزا کمک کنیم.
- ۲۹- ما بر این نیاز متفق هستیم که شرکت های بخش خصوصی می بایست وادار به پاسخگویی شوند. این پاسخگویی باید در محیطی با ثبات و شفاف صورت گیرد.
- ۳۰- ما متعهد می شویم که به منظور اجرای مؤثر دستور کار ۲۱، اهداف توسعه ای هزاره و برنامه اجرایی ژوهانسبورگ، به تقویت و بهبود حاکمیت در کلیه سطوح آن بپردازیم.

چند جانبه گرایی در آینده

- ۳۱- برای نیل به اهداف توسعه پایدار، ما نیازمند نهادها و مؤسسات کارآمدتر، دموکراتیک تر و پاسخگو در سطح بین المللی و چند جانبه هستیم.
- ۳۲- ما یک بار دیگر بر تعهدات خود نسبت به اصول و اهداف منشور سازمان ملل متحد و حقوق بین الملل و همچنین تقویت چند جانبه گرایی تأکید می کنیم. ما از نقش رهبری سازمان ملل متحد به عنوان جهانی ترین سازمان و نماینده ملل در دنیا و بهترین مکان برای ترویج و تقویت توسعه پایدار حمایت می کنیم.
- ۳۳- ما بیش از پیش خود را متعهد به نظارت بر پیشرفت امور در فواصل منظم به سوی دستیابی به اهداف توسعه پایدار می دانیم.

تحقق توسعه پایدار

- ۳۴- ما بر این امر متفق هستیم که این تلاش باید در فرآیندی اختصاصی شامل همه گروه های عمده و دولت های شرکت کننده در اجلاس تاریخی ژوهانسبورگ شود.
- ۳۵- ما متعهد به همکاری با یکدیگر هستیم تا به اتحادی برخاسته از تصمیمی مشترک برای نجات سیاره خود، توسعه انسانی را ارتقا بخشیده و به صلح و سعادت جهانی دست یابیم.
- ۳۶- ما خود را نسبت به برنامه اجرایی ژوهانسبورگ و اهداف زمان بندی شده زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی آن متعهد می دانیم.
- ۳۷- ما از قاره آفریقا - مهد بشریت - رسماً در قبال مردم جهان و نسل هایی که وارث مسلم این زمین هستند متعهد می شویم به طور جدی امید همگان برای تحقق توسعه پایدار را تضمین کنیم.
- ما قدردانی عمیق خود را نسبت به مردم و دولت آفریقای جنوبی به خاطر مهمان نوازی صمیمانه و سازماندهی عالی آنها در برگزاری اجلاس جهانی توسعه پایدار ابراز می داریم.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

اتحادیه بین المللی حفاظت
از طبیعت و منابع طبیعی
(اتحادیه جهانی حفاظت)
(۱۹۴۸ م، ۱۳۲۷ هـ.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

تصویب نامه و قانون عضویت در اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی

هیات وزیران در جلسه مورخ ۵۲/۱۲/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۷۵۸۸/۱۸ مورخ ۵۲/۹/۳ وزارت امور خارجه اجازه دادند اقدامات لازم از طرف وزارت امور خارجه برای عضویت ایران در اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی به عمل آید.

ماده واحده - تبصره (۴) قانون الحاق دو تبصره به قانون عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان ها و مجامع بین المللی:
به دولت اجازه داده می شود در سازمان ها و مجامع بین المللی مندرج در فهرست زیر عضویت یابد و حق عضویت یا کمک یا سهمیه مربوط را بپردازد. پرداخت حق عضویت و کمک های معوقه سازمان ها و مجامع مزبور با تشخیص دولت بلامانع است.

اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و منابع طبیعی (اتحادیه جهانی حفاظت) (IUCN – ۱۹۴۸ م، ۱۳۳۷ هـ.ش)

International Union Conservation Nature and Natural Resources
IUCN – 1948

هدف اتحادیه:

ترغیب، تشویق و کمک به جوامع سراسر جهان برای حفظ یکپارچگی و تنوع طبیعت و تضمین هر گونه استفاده معقول و منصفانه از منابع طبیعی و اطمینان از این که هر گونه استفاده از این منابع با توجه به ارزش ها و ابعاد علمی، آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و قانونی از جهت اکولوژیکی پایدار باشد.

خلاصه ای از اصول و وظایف اتحادیه:

تضمین حفاظت از طبیعت به ویژه حفظ تنوع زیستی گونه ها به عنوان یک بنیان و منبع اساسی برای آیندگان.
اطمینان از این که در نقاطی از جهان که منابع طبیعی زمین مورد استفاده قرار می گیرند، این گونه بهره برداری به صورت خردمندانه، عادلانه و به صورت پایدار انجام گیرد.
هدایت جوامع بشری به سمت توسعه و در مسیر کیفیت زندگی مطلوب و در عین حال همسو با ظرفیت قابل تحمل محیط (زیست کره).

ارکان اتحادیه:

- الف – کنگره جهانی حفاظت: این کنگره در جهت تعیین سیاست های کلی و اصولی و برنامه های کلان هر سه سال یکبار تشکیل می شود.
- ب – شورای اتحادیه: که توسط کنگره جهانی حفاظت تعیین و اعضای آن انتخاب می شوند. این شورا در اجلاس های خود که هر سال یکبار تشکیل می شود، بودجه سالانه، سیاست ها و اجرای برنامه های اتحادیه را بررسی و تصمیم گیری می نماید.
- ج – دبیر کل اتحادیه: که مسوولیت اجرایی و هماهنگی برنامه های اتحادیه و ریاست دبیرخانه و شبکه جهانی اتحادیه را بر عهده دارد.
- د – دبیرخانه که امور هماهنگی شبکه اتحادیه در جهان و مسائل اداری و مالی دبیرخانه را بر عهده دارد.
- هـ – کمیسیون های شش گانه (به شرح زیر) متشکل از گروه متخصصان، دانشمندان و کارشناسانی که در زمینه توسعه و اجرای برنامه های اتحادیه مشارکت اصلی و جدی را عهده دار هستند.

توضیح: کمیسیون ها در قالب یک شبکه جهانی با بیش از (۸) هزار دانشمند و متخصص (تا سال ۱۹۹۶) فعالیت دارند.

عناوین و مسوولیت کمیسیون ها عبارتند از:

آموزش و ارتباطات

قوانین محیط زیست

استراتژی و برنامه های زیست محیطی

پارک های ملی و مناطق حفاظت شده

بقای گونه ها

مدیریت اکوسیستم ها

اطلاعات عمومی اتحادیه:

تاریخ تشکیل: ۱۹۴۸

تاریخ عضویت ایران: ۱۹۷۴

محل دبیرخانه: گلند، سوئیس

مرجع ملی و سازمان مسوول در ایران: سازمان حفاظت محیط زیست.

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنوانسیون بازل
درباره کنترل انتقالات
برون مرزی مواد زائد
زیان بخش و دفع آنها
(بازل ۱۹۸۰ م، ۱۳۶۸ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون اجازه عضویت در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها

سازمان حفاظت محیط زیست

«قانون اجازه عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی و یکم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۴۶۵-ق مورخ ۱۳۷۱/۷/۲۰ مجلس شورای اسلامی واصل شده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

قانون اجازه عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود به عضویت کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها مصوب ۲۲ مارس ۱۹۸۹ سوئیس درآید و اسناد آن را تسلیم نماید.

سازمان ملل ۲۲ مارس ۱۹۸۹

UNEP/WG

برنامه محیط زیست متن اصلی. انگلیسی

کنوانسیون کنترل انتقالات برون مرزی زباله های مضر و دفع آنها (بازل - ۱۹۸۰ م، ۱۳۶۸ هـ.ش)

Bazel Convention On The Control Of Transboundary Movements Of Hazardous Wastes And Their Disposal - Bazel - 1980

مقدمه

اعضا این کنوانسیون
با علم به زیان احتمالی زباله های مضر و سایر انواع زباله ها و انتقال برون مرزی آنها برای سلامت انسان؛
با توجه به تهدید روز افزون سلامت انسان و محیط زیست از ایجاد و پیچیدگی زباله های مضر و سایر انواع
زباله و انتقال برون مرزی آنها؛
و نیز با توجه به این نکته که مؤثرترین طریق حفظ سلامت انسان و محیط زیست در خطرات عارض از
این گونه زباله ها، تقلیل ایجاد آنها به حداقل از لحاظ کمی و کیفی و نتیجتاً کاهش خطر بالقوه آنها می باشد؛
با اعتقاد به این که دولت ها باید تدابیر لازم را اتخاذ نمایند تا در اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله، از
جمله انتقال و دفع برون مرزی آنها حفظ سلامت انسان و محیط زیست، در هر جا که زباله ها دفع می شود،
مورد توجه باشد؛
بادر نظر داشتن این نکته که دولت ها باید اطمینان حاصل کنند که عوامل ایجاد زباله های مضر و سایر انواع
زباله، وظایف خود را به نحوی انجام دهند که حفظ محیط زیست، در هر جا که زباله ها دفع می شود، مورد
توجه باشد؛
با علم کامل به این که هر دولتی این حق مطلق را دارد که از ورود و دفع زباله های مضر و سایر انواع زباله
ها در سرزمین خود جلوگیری نماید؛
و نیز با توجه به تمایل روز افزون دولت ها، به ویژه کشورهای در حال رشد، به جلوگیری از انتقالات برون
مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله بر سرزمین خود؛
با اعتقاد به این که زباله های مضر و سایر انواع زباله باید، تا جایی که حفظ محیط زیست ایجاب می کند، در
همان کشوری دفع شود که زباله ها در آنجا ایجاد شده است؛
با اطلاع از این که انتقالات برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله، از کشور محل ایجاد آنها به کشوری
دیگر باید فقط تحت شرایطی مجاز دانسته شود که سلامت انسان و محیط زیست آنجا را به خطر نیندازد و
نیز این انتقالات با مفاد این کنوانسیون مطابقت داشته باشد؛

با توجه به این که تشدید نظارت در انتقالات برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله موجب اداره صحیح آنها از لحاظ زیست محیطی و نیز تقلیل حجم این گونه انتقالات برون مرزی خواهد گردید؛

با اعتقاد به این که دولت ها باید برای مبادله صحیح اطلاعات درباره کنترل انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله به سرزمین های دیگر تدابیری اتخاذ نمایند،
بدر نظر گرفتن این که برخی از موافقتنامه های منطقه ای و نیز بین المللی، متعرض مسأله حفظ و حمایت محیط زیست در رابطه با انتقال کالاهای خطرناک شده اند؛

با توجه به اعلامیه کنفرانس سازمان درباره محیط زیست انسان (استکهلم ۱۹۷۲)، رهنمودها و اصول برای اداره صحیح زباله های مضر جهت حفظ محیط زیست (قاهره)، مصوب شورای سرپرستی برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP) طی قطعنامه شماره ۱۴/۳۰ مورخ ۱۷ ژوئن ۱۹۸۷، توصیه کمیته کارشناسان سازمان ملل درباره انتقال کالاهای مضر (که در سال ۱۹۵۷ تدوین شده و هر دو سال یک بار آن را به روز درمی آورند)، توصیه ها، اعلامیه ها، مدارک و مقررات مربوط که در سیستم سازمان ملل تنظیم و تصویب گردیده و کارها و مطالعات انجام شده در سازمان های منطقه ای و بین المللی، نظر به روح، اصول، اهداف و وظایف منشور جهانی برای طبیعت، مصوب مجمع عمومی سازمان ملل در سی و هفتمین اجلاس خود (۱۹۸۲) به عنوان نظام اخلاقی مربوط به حفظ محیط زیست انسان و حفاظت منابع طبیعی؛

با تأیید این که دولت ها مسؤول ایفای تعهدات بین المللی خود در رابطه با حمایت از سلامت انسان و حفظ و حمایت محیط زیست هستند و به موجب حقوق بین الملل مسوولیت دارند؛
با علم این که در صورت نقض عملی مفاد این کنوانسیون یا هر پروتکل مربوط به آن، حقوق بین الملل مربوط به معاهدات قابل اجرا خواهد بود؛

با آگاهی از نیاز به ادامه توسعه و استفاده از تکنولوژی هایی که از لحاظ سلامت محیط زیست زباله کمتری تولید می کنند و اتخاذ شیوه های صحیح بازپروری، خانه داری مناسب و سیستم های مطلوب اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله به منظور کاهش ایجاد آنها به حداقل؛
و نیز با علم به توجه فزاینده جهانی به لزوم کنترل شدید انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله و نیاز به کاهش این گونه انتقالات، در حد امکان، به حداقل؛

با نگرانی از مسأله انتقالات غیرقانونی برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله، و نیز با در نظر گرفتن امکانات محدود کشورهای در حال رشد برای اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله؛
با آگاهی از لزوم ترغیب انتقال تکنولوژی برای اداره صحیح زباله های مضر و سایر انواع زباله ای که در محل ایجاد می شود، خاصه به کشورهای در حال رشد طبق روح رهنمودهای قاهره و قطعنامه شماره ۱۴/۱۶ شورای سرپرستی UNEP درباره ترغیب انتقال تکنولوژی مربوط به حمایت از محیط زیست و نیز با علم به این که زباله های مضر و سایر انواع زباله باید طبق کنوانسیون های بین المللی و توصیه های مربوط انتقال یابد؛

و نیز با اعتقاد به این که انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله باید فقط هنگامی مجاز دانسته شود که انتقال و نهایتاً دفع این گونه زباله ها از لحاظ زیست محیطی بی ضرر است، و با تصمیم به محافظت از سلامت انسان و محیط زیست از طریق کنترل شدید در مقابل اثرات زیان باری که ممکن است از ایجاد و اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله حادث شود، به نحو ذیل توافق نمودند.

ماده ۱: حدود کنوانسیون

۱- زباله های ذیل که مورد انتقال برون مرزی قرار می گیرند برای منظورهای این کنوانسیون «زباله های مضر» محسوب می شوند:

الف- زباله هایی که جزء گروه مندرج در ضمیمه ۱ می باشد، مگر آنکه دارای خصوصیات مذکور در ضمیمه ۳ نباشند، و

ب- زباله هایی که مشمول بند (الف) نیستند، ولی طبق مقررات محلی کشورهای عضو، صادر کننده و وارد کننده یا عبور دهنده، زباله های مضر محسوب می شوند.

۲- زباله هایی که از گروه مندرج در ضمیمه ۲ هستند و مورد انتقال برون مرزی قرار می گیرند، برای منظورهای این کنوانسیون «سایر انواع زباله» به شمار می آیند.

۳- زباله هایی که به علت رادیواکتیو بودن مشمول سیستم های دیگر بین المللی کنترل، از جمله اسناد بین المللی مشخصا قابل اجرا در مورد مواد رادیواکتیو می باشند، در چهارچوب این کنوانسیون قرار نمی گیرند.

۴- زباله های ناشی از عملیات عادی کشتی ها، که دفع آنها مشمول سند بین المللی دیگری می باشند، در چهارچوب این کنوانسیون قرار نمی گیرند.

ماده ۲: تعریف ها

برای منظورهای این کنوانسیون:

۱- زباله ها: اجسام یا اشیایی است که طبق مقررات قانون ملی دفع می شوند یا باید دفع شوند.

۲- اداره: به معنی جمع آوری، انتقال و دفع زباله های مضر یا سایر انواع زباله، از جمله مراقبت بعدی از محل های دفع می باشد.

۳- انتقال برون مرزی: انتقال زباله های مضر یا سایر انواع زباله است از ناحیه ای تحت حاکمیت ملی یک دولت به ناحیه ای تحت حاکمیت ملی یک دولت دیگر یا از طریق آن، یا به ناحیه ای که تحت حاکمیت ملی دولت دیگری نباشد، مشروط به آن که لااقل دو دولت در این انتقال ذیمدخل باشند.

۴- دفع: هر عملی است که در ضمیمه ۴ این کنوانسیون مشخص شده است.

۵- محل یا وسایل مجاز: به معنی محل یا وسایل دفع زباله های مضر و سایر انواع زباله است که مرجع مربوط کشوری که محل یا وسایل در آن قرار دارد، آن را مجاز دانسته است.

۶- مرجع ذیصلاح: یک مرجع دولتی است که یک کشور عضو در نواحی که خود صلاح می داند، تعیین می نماید تا مسوول دریافت اطلاعات مربوط به انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله، اطلاعات مربوط به آن، و جوابگویی به آن اطلاعاتیه طبق ماده ۶، باشد.

۷- مرکز: واحد کشور عضوی است که در ماده ۵ بدان اشاره شده و مسوول دریافت یا ارایه اطلاعات پیش بینی شده در مواد ۱۳ و ۱۵ می باشد.

۸- اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله به نحو صحیح از لحاظ زیست محیطی: انجام اقدامات عملی است به منظور اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله به نحوی که سلامت انسان و محیط زیست در برابر اثرات زیان بار احتمالی این گونه زباله ها حفظ گردد.

۹- ناحیه تحت حاکمیت ملی یک دولت: هر گونه اراضی، ناحیه دریایی یا هوایی است که در داخل آن، یک دولت طبق حقوق بین المللی در رابطه با سلامت انسان و محیط زیست، مسوولیت اداری و انضباطی اعمال می نماید.

۱۰- کشور صدور: کشور عضوی است که قرار است انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله از آنجا آغاز شود.

۱۱- کشور ورود: کشور عضوی است که انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله به منظور دفع آنها در آنجا یا به منظور بارگیری آن قبل از دفع در ناحیه ای که تحت حاکمیت ملی هیچ دولتی نیست، انجام می گیرد.

۱۲- کشور عبور: کشوری جز کشور صدور و یا کشور ورود است که انتقال زباله های مضر و سایر انواع زباله از طریق آن انجام می شود، یا قرار است انجام شود.

۱۳- کشورهای ذیربط: کشورهای صدور، ورود یا عبور می باشند، خواه عضو کنوانسیون باشد خواه نباشد.

۱۴- شخص: شخص حقیقی یا حقوقی است.

۱۵- صادر کننده: شخصی است که تحت حاکمیت دولت کشور صدور می باشد که ترتیب صدور زباله های مضر و سایر انواع زباله را می دهد.

۱۶- وارد کننده: شخصی است که تحت حاکمیت دولت کشور ورودی می باشد که ترتیب ورود زباله های مضر و سایر انواع زباله را می دهد.

۱۷- انتقال دهنده: شخصی است که انتقال صدور زباله های مضر و سایر انواع زباله را انجام می دهد.

۱۸- ایجاد کننده: شخصی است که فعالیتش زباله های مضر و سایر انواع زباله ایجاد می کند، یا هرگاه شخص ایجاد کننده معلوم نباشد، شخصی است که آن زباله ها را در اختیار دارد یا آن را کنترل می کند.

۱۹- دفع کننده: شخصی است که زباله های مضر یا سایر انواع زباله برای او حمل می شود تا آنها را دفع نماید.

۲۰- سازمان یک پارچه سازی سیاسی و اقتصادی: سازمانی است که توسط دولت های دارای حاکمیت ملی تشکیل شده است و دولت های عضو آن سازمان، صلاحیت مربوط به امور تحت این کنوانسیون را به آن سازمان واگذار نموده اند و دارای اختیارات تام طبق مقررات داخلی خود می باشد تا کنوانسیون را امضا کند، تصویب نماید، بپذیرد، با آن موافقت نماید و رسماً آن را تأیید کند یا بدان ملحق گردد.

۲۱- انتقال غیر قانونی: هرگونه انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله می باشد که در ماده ۹ مشخص گردیده است.

ماده ۳: تعریف های ملی از زباله های مضر

۱- هر عضو کنوانسیون باید ظرف مدت شش ماه از تاریخ امضای این کنوانسیون دبیرخانه کنوانسیون را از موضوع زباله هایی (غیر از زباله هایی که در ضمیمه های ۱ و ۲ ذکر شده است) که طبق قوانین ملی خود به عنوان زباله های مضر در نظر گرفته یا تعریف کرده است، آگاه سازد و نیز شرایط مربوط به شیوه های انتقال برون مرزی قابل اجرا در مورد این گونه زباله ها را به اطلاع دبیرخانه برساند.

۲- هر عضو کنوانسیون باید دبیرخانه را متعاقباً از تغییرات عمده در اطلاعاتی که طبق بند ۱ ارائه داده است مطلع سازد.

۳- دبیرخانه باید فوراً اطلاعاتی را که به موجب بندهای ۱ و ۲ دریافت داشته است به آگاهی همه اعضا کنوانسیون برساند.

۵- اعضا کنوانسیون باید اطلاعاتی را که دبیرخانه به آنها داده است در اختیار صادر کنندگان خود بگذارند.

ماده ۴: تعهدات عمومی

۱- الف- اعضایی که از حق خود در منع ورود زباله های مضر یا سایر انواع زباله برای دفع استفاده می کنند، باید اعضای دیگر را از تصمیم خود طبق ماده ۱۳ آگاه سازند.

ب- اعضا کنوانسیون می توانند صدور زباله های مضر و سایر انواع زباله ها را به کشور اعضایی که ورود این گونه زباله ها را منع کرده اند، هنگامی که به موجب بند فرعی (الف) فوق مطلع شده اند، منع نمایند یا صدور آن را اجازه ندهند.

پ- کنوانسیون می تواند صدور زباله های مضر و سایر انواع زباله را، هرگاه کشور وارد کننده کتبا در مورد خاصی از ورود زباله موافقت نکرده باشد، و در صورتی که کشور وارد کننده ورود این گونه زباله را منع ننموده باشد، منع کنند، یا اجازه ندهند.

۲- هر عضو کنوانسیون باید تدابیر مناسب را جهت موارد ذیل اتخاذ نماید:

الف- حصول اطمینان از این که زباله های مضر و سایر انواع زباله در کشور خود به حداقل کاهش یابد، در این مورد باید جنبه های اجتماعی تکنولوژیکی و اقتصادی مدنظر باشد.

ب- حصول اطمینان از داشتن امکانات کافی دفع زباله، برای اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله به نحو صحیح از لحاظ زیست محیطی، به منظور این که در حد امکان این زباله ها در همان سرزمین دفع شود.

پ- حصول اطمینان از این که اشخاص دست اندرکار اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله در داخل آن سرزمین اقدامات لازم را جهت پیشگیری از آلودگی ناشی از اداره این گونه زباله های مضر و سایر انواع زباله به عمل آورند و هرگاه آلودگی پیش آمد عواقب آن را به سلامت انسان و محیط زیست به حداقل برسانند.

ت- حصول اطمینان از این که انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله به حداقل تقلیل یابد و با اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله به نحو صحیح از لحاظ زیست محیطی مطابقت داشته باشد و این عمل به طرز انجام شود که سلامت انسان و محیط زیست در برابر اثرات سوء ناشی از این گونه انتقالات حفظ شود.

ث- جلوگیری از صدور زباله های مضر و سایر انواع زباله به کشور یا گروه کشورهای عضو این کنوانسیون، که به یک سازمان یک پارچه سازی اقتصادی و یا سیاسی تعلق دارد، خاصه کشورهای در حال رشد، که طبق قوانین خود هرگونه ورود زباله را ممنوع کرده اند، و نیز هرگاه این کشورها تشخیص دهند که زباله های مورد بحث طبق ضوابطی که اعضای کنوانسیون در اولین نشست خود درباره آنها تصمیم می گیرند، به نحو صحیحی از لحاظ زیست محیطی اداره نخواهد شد.

ج- درخواست ارایه اطلاعات مربوط به انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله طبق مفاد الحاقیه شماره ۵- الف به کشورهای ذیربط، با تبیین اثرات انتقال مورد نظر بر سلامت انسان و محیط زیست.

چ- جلوگیری از ورود زباله های مضر و سایر انواع زباله، در صورتی که تشخیص دهند که زباله های مورد بحث به نحو صحیح از لحاظ زیست محیطی اداره نخواهد شد.

ح- همکاری در فعالیت های اعضای دیگر کنوانسیون و سازمان های ذینفع به طور مستقیم و از طریق دبیرخانه، از جمله، توزیع اطلاعات درباره انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله، به منظور بهبود اداره صحیح این گونه زباله ها از لحاظ زیست محیطی و نیز جلوگیری از انتقالات غیر قانونی آن.

۳- اعضای کنوانسیون اعلام می دارند که انتقال غیر قانونی زباله های مضر و سایر انواع زباله عملی جنایتکارانه است.

- ۴- هر عضو کنوانسیون باید تدابیر مناسب اداری یا قانونی و غیره را جهت اجرای مفاد این کنوانسیون، از جمله تدابیری به منظور جلوگیری و تنبیه اعمال مغایر این کنوانسیون، اتخاذ نماید.
- ۵- هیچ یک از اعضای کنوانسیون نباید اجازه دهد که زباله های مضر و سایر انواع زباله به کشوری که عضو کنوانسیون نیست صادر شود یا از کشوری که عضو کنوانسیون نیست وارد گردد.
- ۶- اعضای کنوانسیون موافقت می نمایند که اجازه ندهند که زباله های مضر و سایر انواع زباله برای دفع در داخل ناحیه ای در جنوب ۶۰ درجه عرض جنوبی صادر گردد، خواه این گونه زباله ها مورد انتقالات برون مرزی قرار گیرد و خواه نگیرد.
- ۷- علاوه بر این، هر عضو کنوانسیون باید:
- الف- اجازه ندهد که اشخاص تحت حاکمیت ملی خود زباله های مضر و سایر انواع زباله را منتقل یا دفع کنند، مگر آن که این اشخاص مختار یا مجاز باشند که این گونه عملیات را انجام دهند.
- ب- مقرر دارد که زباله های مضر و سایر انواع زباله ای که مورد انتقالات برون مرزی قرار می گیرد، و طبق مقررات و ضوابطی که از لحاظ بین المللی در زمینه بسته بندی و برچسب زنی و حمل و نقل مورد قبول همگان است، بسته بندی، برچسب زنی و حمل و نقل گردد و این که به سایر شیوه های مربوطه شناخته شده بین المللی توجه لازم مبذول گردد.
- پ- مقرر دارد که زباله های مضر و سایر انواع زباله، دارای سند انتقال از نقطه آغاز انتقال تا نقطه دفع آن باشد.
- ۸- هر عضو کنوانسیون باید بخواهد که زباله های مضر یا سایر انواع زباله ای که قرار است صادر گردد به نحوی در کشور صدور یا هر جای دیگر اداره شود که از لحاظ زیست محیطی سالم باشد. رهنمودهای فنی برای اداره زباله های مشمول این کنوانسیون طبق ضوابط صحیح زیست محیطی توسط اعضای کنوانسیون در نخستین اجلاسشان تعیین خواهد گردید.
- ۹- اعضای کنوانسیون باید تدابیر مناسب اتخاذ نمایند تا انتقال برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله فقط در مواردی مجاز دانسته شود که:
- الف- کشور صدور، توانایی فنی و وسایل لازم، محل های دفع مناسب و ظرفیت کافی برای دفع زباله های مورد بحث به نحو مؤثر و از لحاظ زیست محیطی صحیح نداشته باشد، یا
- ب- زباله های مورد بحث به عنوان مواد اولیه برای (Recycling) بازپروری یا صنایع بازسازی در کشور ورود لازم باشد، یا
- پ- انتقال برون مرزی مورد بحث مطابق ضوابط دیگری باشد که اعضای کنوانسیون تعیین خواهند کرد، مشروط به این که آن ضوابط مغایر با اهداف این کنوانسیون نباشد.
- ۱۰- تعهد کشورهایی که زباله های مضر و سایر انواع زباله در آنجا ایجاد می شود مبنی بر این که این زباله ها باید به نحو سالم از لحاظ زیست محیطی اداره شود، نباید تحت هیچ شرایطی به کشورهای ورود یا عبور منتقل گردد.
- ۱۱- هیچ چیز در این کنوانسیون نباید مانع شود که یک کشور عضو کنوانسیون، مقررات اضافی، که با مفاد این کنوانسیون و مقررات حقوق بین الملل مطابقت داشته باشد، به منظور حفظ بهتر سلامت انسان و محیط زیست وضع کند.

۱۲- هیچ چیز در این کنوانسیون نباید به هیچ وجه حاکمیت ملی دولت‌ها بر دریای ساحلی آنها طبق قوانین بین الملل و حقوق حاکمه و حاکمیتی که دولت‌ها در مناطق اقتصادی انحصاری و فلات قاره خود طبق قوانین بین الملل و نیز به اعمال حقوق و آزادی‌های دریانوردی یا هوانوردی کشتی‌ها و هواپیماها، که به موجب حقوق بین الملل پیش بینی شده در اسناد مربوطه منعکس است، لطمه وارد آورد.

۱۳- اعضای کنوانسیون باید تعهد کنند که در فواصل معین امکانات تقلیل مقدار آلودگی احتمالی زباله‌های مضر و سایر انواع زباله‌ای را که به کشورهای دیگر، به ویژه کشورهای در حال رشد، صادر می‌شود، مورد تجدید نظر قرار دهند.

ماده ۵: تعیین مراجع و مرکز صالح

به منظور اجرای این کنوانسیون اعضای کنوانسیون باید:

- ۱- یک یا چند مرجع صالح و مرکز تعیین یا تأسیس نمایند. در مورد کشور عبور یک مرجع صالح باید جهت دریافت اطلاعات تعیین شود.
- ۲- ظرف سه ماه از تاریخ به اجرا در آمدن این کنوانسیون برای آنها، به دبیرخانه اطلاع دهند که چه سازمان‌هایی را به عنوان مراجع صالح و مرکز خود تعیین کرده‌اند.
- ۳- ظرف یک ماه از تاریخ تصمیم خود، دبیرخانه را از تغییرات مربوط به تعیین مراجع صالح و مرکز خود، طبق بند فوق، آگاه سازند.

ماده ۶: انتقال برون مرزی بین اعضای کنوانسیون

۱- کشور صدور باید کتبا و از طریق مرجع صالح کشور صدور، مرجع صالح کشورهای ذینفع را از هرگونه انتقال برون مرزی زباله‌های مضر یا سایر انواع زباله که در نظر دارد انجام دهد مطلع سازد، یا از ایجاد کننده یا صادر کننده زباله بخواهد که چنین اقدامی را به عمل آورد. این گونه اطلاعات باید محتوی مطالب و اطلاعات مذکور در الحاقیه ۵ الف و به زبان قابل قبول کشور ورود باشد. فقط یک اطلاعات باید به هر کشور ذینفع ارسال گردد.

۲- کشور ورود باید کتبا به کشور اطلاع دهنده پاسخ دهد و موافقت خود را تحت شرایطی یا بدون قید و شرط اعلام دارد، از اجازه انتقال امتناع ورزد یا اطلاعات بیشتری درخواست نماید. یک نسخه از پاسخ نهایی کشور ورود باید به جای مراجع صالح کشورهای ذینفع که اعضای کنوانسیون هستند ارسال گردد.

۳- تازمانی که کشور صدور تأیید کتبی مبنی بر موارد ذیل را دریافت نکرده است نباید به ایجاد کننده یا صادر کننده زباله اجازه شروع انتقال برون مرزی را بدهد:

- الف- اطلاع دهنده موافقت کتبی کشور ورود را دریافت کرده است و
- ب- اطلاع دهنده تأییدیه وجود قرارداد بین صادر کننده و دفع کننده، را که طی آن اداره صحیح زیست محیطی زباله‌های مورد نظر تصریح گردیده است، دریافت نموده است.
- ۴- هر کشور عبور عضو کنوانسیون باید فوراً وصول اطلاعات را به طرف اطلاع دهنده اعلام دارد. این کشور می‌تواند متعاقباً ظرف شصت روز موافقت خود را با انتقال زباله تحت شرایطی یا بدون قید و شرط کتبا به آگاهی طرف اطلاع دهنده برساند یا از دادن اجازه امتناع ورزد و یا درخواست اطلاعات اضافی بنماید. کشور صدور نباید تا موافقت کتبی کشور عبور را دریافت نکرده است اجازه انتقال برون مرزی را بدهد، ولی هرگاه در هر زمان یک عضو کنوانسیون تشخیص دهد که موافقت کتبی قبلی، یا به طور کلی و یا در موارد خاص، برای عبور زباله‌های مضر یا سایر انواع زباله ضرورت ندارد، یا هرگاه شرایط را تغییر دهد، باید طبق ماده ۱۳ فوراً اعضای دیگر کنوانسیون را از تصمیم خود مطلع سازد.

در این صورت اگر ظرف مدت شصت روز از تاریخ وصول اطلاعیه ای که توسط کشور عبور داده شده است، کشور صدور پاسخی دریافت نکند، کشور صدور می تواند اجازه شروع صدور زباله را از طریق کشور عبور صادر نماید.

۵- در موردی که انتقال برون مرزی زباله فقط طبق قوانین کشور صدور مضر شناخته شده باشد: الف- الزامات بند ۹ این ماده که شامل حال وارد کننده یا دفع کننده و کشور وارد کننده می شود، و با اعمال تغییرات لازم در مورد صادر کننده و کشور صدور نیز قابل اجرا می باشد. ب- در صورتی که کشور ورود یا کشورهای ورود و عبور که اعضای کنوانسیون هستند، زباله را مضر تشخیص داده باشند، الزامات بندهای ۱، ۳، ۴ و ۶ این ماده که شامل حال صادر کننده و کشور صدور می باشد، با اعمال تغییرات لازم در مورد وارد کننده یا دفع کننده و کشور ورود نیز قابل اجرا خواهد بود، یا پ- هرگاه فقط کشور عبور این زباله ها را مضر تشخیص داده باشد، مفاد بند ۴ شامل حال آن کشور خواهد بود،

۶- کشور صدور می تواند، در صورتی موافقت کتبی کشورهای ذیربط، در موارد زیر به ایجاد کننده یا صادر کننده اجازه دهد که از یک اطلاعیه کلی استفاده کند. در موردی که زباله های مضر یا سایر انواع زباله هایی که خصوصیات فیزیکی و شیمیایی آنها تغییر نمی کند، زباله ها به طور مرتب از طریق گمرک ورود معین و واحد کشور ورود و در مورد عبور از طریق گمرک ورود و خروج معین و واحد کشور یا کشورهای عبور برای دفع کننده معین و واحد ارسال گردد.

۷- کشورهای ذیربط می توانند موافقت کتبی خود را مبنی بر استفاده از یک اطلاعیه کلی مذکور در بند ۶، در صورت ارایه برخی اطلاعات مانند مقادیر دقیق یا لیست ادواری زباله های مضر و سایر انواع زباله ای که ارسال خواهد شد، اعلام دارند.

۸- ممکن است اطلاعیه کلی و موافقت کتبی مورد اشاره در بندهای ۶ و ۷ شامل محموله های متعدد زباله های مضر یا سایر انواع زباله طی یک دوره حداکثر ۱۲ ماه باشد.

۹- اعضای کنوانسیون باید بخواهند که هر شخصی که مسؤول انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله است مدرک انتقال را به محض تحویل یا دریافت زباله های مورد نظر امضا نماید. آنها همچنین باید بخواهند که دفع کننده دریافت زباله ها را توسط دفع کننده و در زمان مناسب و تاریخ خاتمه دفع را، همانگونه که در اطلاعیه مشخص شده است، به اطلاع صادر کننده و مرجع صالح کشور صدور برسانند. هرگاه این امر به اطلاع کشور صدور نرسیده باشد مرجع صالح کشور صدور یا صادر کننده باید کشور ورود را مطلع سازد.

۱۰- اطلاعیه و پاسخ مندرج در این ماده باید به مرجع صالح اعضای ذیربط، یا در مورد کشورهای غیر عضو هر مرجع دولتی مناسب، تسلیم شود.

۱۱- هر انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله باید تحت پوشش بیمه، یا هرگونه ضمانت نامه ای قرار گیرد که کشور ورود یا کشور عبور که عضو کنوانسیون هستند مناسب تشخیص دهند.

ماده ۷- انتقال برون مرزی از یک کشور عضو کنوانسیون از طریق کشورهایی که عضو کنوانسیون نیستند.

بند ۲ ماده ۶ کنوانسیون با تغییرات لازم حسب مورد، شامل انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله از یک کشور عضو کنوانسیون از طریق یک کشور یا کشورهایی که عضو کنوانسیون نیستند، خواهد بود.

ماده ۸- وظیفه ورود مجدد، در صورتی که انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله، که کشورهای ذیربط در مورد آن موافقت نموده اند، نتواند با توجه به مفاد این کنوانسیون، طبق شرایط قرار داد به طور کامل انجام گیرد، کشور صدور باید زباله های مورد نظر را توسط صادر کننده ظرف نود روز از تاریخی که کشور وارد کننده کشور صدور و دبیرخانه را مطلع ساخته است یا طی مدت زمان دیگری که کشورهای ذیربط توافق نمایند به کشور صدور بازگرداند. بدین منظور، کشور صدور و هر کشور طرف عبور زباله نباید از اعاده آن زباله ها به کشور صدور مخالفت نماید.

ماده ۹: انتقال غیر قانونی

۱- برای منظور این کنوانسیون، در موارد ذیل انتقال برون مرزی مضر یا سایر انواع زباله غیر قانونی محسوب می شود.

- الف- انتقال بدون اطلاع به کشورهای ذیربط طبق مقررات این کنوانسیون، یا
 - ب- انتقال بدون موافقت کشور ذیربط طبق مقررات این کنوانسیون، یا
 - پ- انتقال با موافقت کشورهای ذیربط از طریق جعل، قلب واقعیت یا تقلب، یا
 - ت- در صورتی که نحوه انتقال عملاً با مدارک مغایر باشد، یا
 - ث- در صورتی که انتقال منجر به دفع عمدی (مانند دامپینگ) زباله های مضر یا سایر انواع زباله برخلاف مقررات این کنوانسیون و اصول کلی قوانین بین المللی گردد.
- ۲- در مورد انتقال برون مرزی غیر قانونی زباله های مضر یا سایر انواع زباله در نتیجه رفتار صادر کننده یا ایجاد کننده، کشور صدور باید اقداماتی انجام دهد تا زباله های مورد نظر:
- الف- توسط صادر کننده یا ایجاد کننده، یا در صورت لزوم توسط خود او به کشور صدور بازگردانده شود، یا هر گاه این کار عملی نباشد.
 - ب- به نحو دیگری که با مقررات این کنوانسیون مطابقت داشته باشد، ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخی که مورد انتقال غیر قانونی به کشور صدور اطلاع داده شده است، یا طی مدت زمانی که طرف های ذیربط توافق کنند، خود آنها را دفع نماید.
- ۳- بدین منظور طرف های ذیربط نباید با اعاده زباله های مضر یا سایر انواع زباله ای که در اثر عمل وارد کننده یا دفع کننده، غیر قانونی شناخته شده است، کشور ورود باید مطمئن گردد که زباله های مورد بحث توسط وارد کننده یا دفع کننده به نحوی دفع می شود که از لحاظ زیست محیطی سالم است، یا در صورت لزوم ظرف ۳۰ روز در تاریخی که کشور ورود از انتقال غیر قانونی مطلع شده است، یا طی مدت زمان دیگری که مورد توافق کشورهای ذیربط قرار گیرد، توسط خود کشور وارد کننده دفع گردد. بدین منظور، طرف های ذیربط باید حسب ضرورت در مورد دفع زباله ها به نحو صحیح و سالم از لحاظ زیست محیطی با یکدیگر همکاری نمایند.
- ۴- در مواردی که مسوولیت انتقال غیر قانونی را نتوان به صادر کننده یا ایجاد کننده یا وارد کننده یا دفع کننده منتسب دانست، طرف های ذیربط یا سایر اعضای کنوانسیون حسب ضرورت باید از طریق همکاری اقداماتی نمایند تا زباله های مورد نظر در اسرع وقت به نحوی سالم از لحاظ زیست محیطی یا در کشور ورود یا به مناسبت در هر جای دیگر دفع گردد.

۵- هر عضو کنوانسیون باید مقررات ملی مناسبی به منظور جلوگیری از انتقال غیر قانونی زباله یا مجازات این عمل وضع نماید، اعضای کنوانسیون باید جهت تحقق اهداف این ماده با یکدیگر همکاری نمایند.

ماده ۱۰: همکاری بین المللی

۱- اعضای کنوانسیون باید به منظور بهبود و اداره صحیح و سالم زباله های مضر و سایر انواع زباله از لحاظ زیست محیطی با یکدیگر همکاری نمایند.

۲- بدین منظور اعضای کنوانسیون باید:

الف- در صورت تقاضا، اطلاعاتی، خواه به طور دو جانبه و خواه چند جانبه، با توجه به ترغیب اداره صحیح و سالم زباله های مضر و سایر انواع زباله از لحاظ زیست محیطی از جمله با در نظر گرفتن هماهنگی در ضوابط و رویه های فنی بر این اداره مناسب زباله های مضر و یا سایر انواع زباله، در اختیار بگذارند.

ب- در نظارت بر اثرات اداره زباله های مضر بر سلامت انسان و محیط زیست با یکدیگر همکاری کنند

پ- با توجه به قوانین، مقررات و سیاست های داخلی خود در زمینه توسعه و استفاده از تکنولوژی های جدید و سالم از لحاظ زیست محیطی و مولد حداقل زباله و بهبود تکنولوژی های موجود به منظور در حد امکان حذف تولید زباله های مضر و سایر انواع زباله و دستیابی به روش های مؤثر اداره صحیح آنها به طریقی سالم از نظر زیست محیطی، از جمله بررسی اثرات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی استفاده از این تکنولوژی های جدید یا تکامل یافته همکاری نمایند.

ت- با توجه به قوانین، مقررات و سیاست های داخلی خود در زمینه انتقال تکنولوژی و سیستم های اداره مربوط به اداره صحیح زباله های مضر و سایر انواع زباله از لحاظ زیست محیطی، فعالانه همکاری کنند. آنها باید همچنین در مورد توسعه ظرفیت فنی بین اعضای کنوانسیون، به ویژه اعضایی که ممکن است به مساعدت فنی در این زمینه نیاز داشته باشند یا درخواست مساعدت فنی نمایند، همکاری کنند.

ث- در زمینه تهیه رهنمودها و یا شیوه های عمل مناسب فنی همکاری نمایند.

۳- اعضای کنوانسیون باید طرق و وسایل مناسب را به منظور مساعدت به کشورهای در حال رشد در اجرای بندهای فرعی (الف)، (ب)، (پ)، بند ۲، ماده ۴، به کار گیرند.

۴- با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال رشد، همکاری بین اعضای کنوانسیون و سازمان های ذیصلاح بین المللی به منظور آگاهی عمومی، توسعه تکنولوژی های مناسب اداره صحیح زباله های مضر و سایر انواع زباله از لحاظ زیست محیطی و استفاده از تکنولوژی هایی که حداقل زباله را تولید می نمایند، ترغیب می گردد.

ماده ۱۱: موافقت نامه های دو جانبه، چند جانبه و منطقه ای

۱- با وجود مقررات ماده ۴، بند ۵، اعضای کنوانسیون می توانند به انعقاد موافقتنامه های دو جانبه، چند جانبه و منطقه ای یا اتخاذ ترتیباتی مربوط به انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله، با اعضای کنوانسیون مبادرت نمایند، مشروط به این که این موافقتنامه ها یا ترتیبات از اداره صحیح زباله های مضر و سایر انواع زباله، طبق شرایط کنوانسیون، عدول ننماید.

این موافقتنامه ها یا ترتیبات باید حاوی مقرراتی باشد که در مقایسه با مقررات این کنوانسیون در ارتباط با اداره سالم از لحاظ زیست محیطی کاستی نداشته باشد، به ویژه باید مصالح و منافع کشورهای در حال رشد در آنها ملحوظ گردد.

۲- اعضای کنوانسیون باید دبیرخانه را از موافقتنامه ها یا ترتیبات دو جانبه، چند جانبه یا منطقه ای مذکور در بند ۱ یا آنهایی که قبل از به اجرا در آمدن این کنوانسیون برای آنها، به منظور کنترل انتقالات برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله بین طرف های آن موافقتنامه، منعقد نموده اند، آگاه سازند. مقررات کنوانسیون نباید بر انتقالات برون مرزی که طبق این گونه موافقتنامه ها انجام می گیرد، اثر بگذارد مشروط به آن که موافقت نامه ها به اداره صحیح زباله های مضر یا سایر انواع زباله طبق مقررات این کنوانسیون خلی وارد ننماید.

ماده ۱۲: مشاوره در مورد مسوولیت ها

اعضای کنوانسیون باید جهت تهیه یک پروتکل، در اسرع وقت، به منظور وضع مقررات و اتخاذ شیوه های مربوط به مسوولیت و جبران زاید خسارات ناشی از انتقال و دفع برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله، با یکدیگر همکاری نمایند.

ماده ۱۳: انتقال اطلاعات

۱- اعضای کنوانسیون باید در صورت اطلاع از بروز حادثه ای در جریان انتقال برون مرزی یا دفع زباله های مضر یا سایر انواع زباله، که احتمالا ممکن است موجب خطراتی برای سلامت انسان یا محیط زیست در کشورهای دیگر باشد، آن کشورها را فوراً مطلع سازند.

۲- اعضای کنوانسیون باید یکدیگر را از طریق دبیرخانه در موارد ذیل آگاه سازند:

- الف- تغییرات مربوط به تعیین مراجع ذیصلاح یا مراکز، طبق ماده ۵.
 - ب- تغییرات مربوط به تعریف مقامات کشور خود از زباله های مضر، طبق ماده ۳، و در اسرع وقت.
 - پ- تصمیمات اتخاذ شده توسط آنها مربوط به عدم موافقت کلی یا جزئی یا ورود زباله های مضر یا سایر انواع زباله جهت دفع در داخل منطقه تحت حاکمیت ملی خود.
 - ت- تصمیمات اتخاذ شده توسط آنها به منظور محدود یا منع کردن حدود زباله های مضر یا سایر انواع زباله.
 - ث- هر گونه اطلاعات دیگری که طبق بند ۴ این ماده لازم باشد.
- ۳- اعضای کنوانسیون باید با در نظر گرفتن قوانین و مقررات ملی خود گزارش دربار سال قبل حاوی اطلاعات ذیل، از طریق دبیرخانه، قبل از پایان هر سال به کنفرانس اعضای کنوانسیون که به موجب ماده ۱۵ تشکیل می گردد، تسلیم نمایند.

الف- مراجع ذیصلاح و مراکز که توسط آنها طبق ماده ۵ تعیین گردیده اند.

ب- اطلاعات مربوط به انتقالات برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله ای که در آنها دخالت داشته اند، شامل:

- ۱- مقدار زباله های مضر یا سایر زباله صادر شده، نوع، خصوصیات، مقصد، هر کشور محل عبور و شیوه دفع آنها همان گونه که در پاسخ اطلاعیه ها اعلام گردیده است.
 - ۲- مقدار زباله های مضر و سایر انواع زباله وارد شده، نوع، خصوصیات، مبدأ و شیوه های دفع آنها.
 - ۳- موارد دفع که طبق شیوه های مورد نظر انجام نگردیده است.
 - ۴- اقدامات لازم جهت کاهش مقدار زباله های مضر یا سایر انواع زباله مورد انتقال برون مرزی.
- پ- اطلاعات مربوط به تدابیر اتخاذ شده توسط آنها در اجرای این کنوانسیون.

ت- اطلاعات درباره آمار رسمی گردآوری شده درباره اثرات ایجاد، نقل مکان و دفع زباله های مضر، سایر انواع زباله بر سلامت انسان و محیط زیست.

ث- اطلاعات درباره موافقتنامه ها و ترتیبات دو جانبه، چند جانبه و منطقه ای منعقد و اتخاذ شده طبق ماده ۱۱ این کنوانسیون.

ج- اطلاعات درباره حوادث پیش آمده طی انتقال و دفع برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله و مربوط به تدابیر اتخاذ شده جهت اجرای آن.

چ- اطلاعات مربوط به طرق دفع در محدوده حاکمیت ملی آنها.

ح- اطلاعات درباره تدابیر انجام شده برای اتخاذ تکنولوژی هایی جهت کاهش و یا پیشگیری از ایجاد زباله های مضر و سایر انواع زباله، و

خ- امور دیگری که کنفرانس اعضای کنوانسیون مناسب تشخیص دهد.

۴- اعضای کنوانسیون، باید با توجه به قوانین و مقررات ملی خود اطمینان حاصل کنند که نسخه هایی از اطلاعات مربوط به هر انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله و پاسخ آن، هنگامی که یک عضو کنوانسیون که تشخیص داده است که آن انتقال برون مرزی برای محیط زیستش زیان آور بوده است، چنین درخواستی کرده باشد، به دبیرخانه ارسال گردد.

ماده ۱۴: جنبه های مالی

۱- اعضای کنوانسیون موافقت می نمایند که حسب نیازهای خاص مناطق و مناطق فرعی مختلف، مراکز منطقه ای و زیر منطقه ای برای آموزش و انتقال تکنولوژی مربوط به اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله و به حداقل رساندن ایجاد آنها تأسیس گردد.

اعضای کنوانسیون باید در مورد برقراری مکانیسم های مناسب و داوطلبانه تأمین مالی تصمیم بگیرند

۲- اعضای کنوانسیون باید برقراری یک تنخواه گردان را به منظور مساعدت موقت در موارد اضطراری جهت به حداقل رساندن خسارات مربوط به حوادث ناشی از انتقال برون مرزی زباله های مضر یا سایر انواع زباله یا هنگام دفع آن زباله ها، مد نظر قرار دهند.

ماده ۱۵: کنفرانس اعضا

۱- یک کنفرانس اعضای کنوانسیون بدین وسیله تشکیل می گردد.

نخستین جلسه کنفرانس اعضا باید توسط مدیر اجرایی UNEP قبل از پایان یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون تشکیل شود.

پس از آن جلسات عادی کنفرانس اعضا باید در فواصل زمانی که کنفرانس در نخستین نشست خود تعیین می نماید، برگزار گردد.

۲- جلسات فوق العاده کنفرانس اعضا باید در هر زمانی که کنفرانس لازم بداند، یا به درخواست هر یک از اعضای کنوانسیون تشکیل شود مشروط به آن که ظرف شش ماه از تاریخی که چنین درخواستی از طرف دبیرخانه به آنها ابلاغ می شود، مورد تأیید لاقابل یک سوم اعضای کنوانسیون قرار گرفته باشد.

۳- کنفرانس اعضا باید به اتفاق آرای آیین نامه خود یا آیین نامه هر ارگان فرعی را که ممکن است تأمین نماید، و نیز مقررات مالی برای بالاخص تعیین مشارکت مالی اعضای این کنوانسیون راه تصویب کند.

۴- اعضای کنوانسیون باید در نخستین جلسه خود هر گونه تدابیر دیگری را که برای مساعدت در ایفای مسوولیت های خود در ارتباط با حفظ و حمایت محیط زیست دریایی در چارچوب این کنوانسیون ضروری تشخیص داده شود، اتخاذ نماید.

۵- کنفرانس اعضا باید اجرای مؤثر این کنوانسیون را به طور مستمر مورد بررسی و ارزیابی قرار دهند، علاوه بر این باید:

الف- هماهنگ سازی سیاست ها، خط مشی ها و تدابیر مناسب جهت به حداقل رساندن زیان زباله های مضر و سایر انواع زباله را برای سلامت انسان ترغیب نمایند.

ب- در صورت لزوم اصلاحیه ها و ضائمی برای این کنوانسیون، با توجه به -از جمله- اطلاعات علمی، فنی، اقتصادی و زیست محیطی تهیه و تصویب کنند.

پ- هر گونه اقدام دیگری را که بر اساس تجربه های حاصل از عملکرد کنوانسیون و عملکرد موافقتنامه ها و ترتیبات پیش بینی شده در ماده ۱۱، برای نیل به اهداف این کنوانسیون لازم بدانند، مورد توجه و عمل قرار دهند.

ت- حسب ضرورت پروتکل هایی مورد توجه و تصویب قرار دهند و

ث- حسب نیاز ارگان های فرعی به منظور اجرای این کنوانسیون تأسیس کنند.

۶- سازمان ملل، ارگان های تخصصی آن، و همچنین هر کشوری که عضواً این کنوانسیون نیست، می توانند به عنوان ناظر در جلسات کنفرانس اعضا کنوانسیون نماینده اعزام دارند. هر ارگان یا سازمان دیگری، خواه ملی، خواه بین المللی دولتی یا غیردولتی، که در زمینه های مربوط به زباله های مضر یا سایر انواع زباله واجد شرایط باشد و تمایل خود را به اعزام نماینده به عنوان ناظر به جلسات کنفرانس اعضا کنوانسیون به اطلاع دبیرخانه رسانده باشد، می تواند در جلسات شرکت کند مگر آن که لاقلاً یک سوم اعضا حاضر با این امر مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظران مشمول آیین نامه ای خواهد بود که کنفرانس اعضا تصویب می نماید.

۷- کنفرانس اعضا باید سه سال بعد از به اجرا در آمدن این کنوانسیون و پس از آن حداقل هر شش سال یک بار، مؤثر بودن کنوانسیون را مورد ارزیابی قرار دهد، و در صورت لزوم منع کامل یا جزیی انتقالات برون مرزی زباله های مضر و سایر انواع زباله را با توجه به آخرین اطلاعات علمی، زیست محیطی، فنی و اقتصادی اعمال نماید.

ماده ۱۶: دبیرخانه

۱- وظایف دبیرخانه از این قرار است:

الف- ترتیب دادن و ارایه خدمات به جلسات پیش بینی شده در موارد ۱۵ و ۱۷.

ب- تهیه و ارسال گزارش هایی بر اساس اطلاعات کسب شده طبق مواد ۳، ۴، ۶، ۱۱ و ۱۳ و همچنین براساس اطلاعات حاصل از جلسات ارگان های فرعی تأسیس یافته به موجب ماده ۱۵، و نیز بر اساس اطلاعات مناسب ارایه شده توسط سازمان های بین الدول و غیر دولتی مربوط.

پ- تهیه گزارش هایی درباره فعالیت انجام شده خود در ایفای وظایفش به موجب این کنوانسیون و ارایه آن گزارش ها به کنفرانس اعضا.

ت- انجام هماهنگی لازم با ارگان های بین المللی مربوط به ویژه اتخاذ ترتیبات زاید حسب ضرورت برای ایفای مؤثر وظایف خود.

ث- برقراری تماس با مراکز و مراجع ذیصلاحی که طبق ماده ۵ این کنوانسیون تأسیس شده اند.

ج- گردآوری اطلاعات مربوط به محل ها و امکانات موجود اعضا که برای دفع زباله های مضر و سایر انواع زباله آنها فراهم آمده است و آرایه این اطلاعات به اعضا کنوانسیون.

چ- دریافت اطلاعات درباره موارد ذیل از اعضا کنوانسیون و انتشار آن بین آنها:

- منابع مساعدت و آموزش فنی

- دانش فنی و علمی موجود

- منابع نظرات و مشاوره های کارشناسی کسب شده

- نحوه دسترسی به منابع

به منظور مساعدت، در صورت تقاضا، در زمینه های:

- اجرای سیستم انتشار اطلاعات مربوط به این کنوانسیون

- اداره زباله های مضر و سایر انواع زباله

- تکنولوژی های مناسب زیست محیطی مربوط به زباله های مضر و سایر انواع زباله، از

قبیل تکنولوژی هایی که فضولات کمی تولید می کنند یا هیچ.

- ارزیابی امکانات و محل های دفع

- کنترل زباله های مضر و سایر انواع زباله، و

- اقدامات اضطراری

ح- حسب تقاضای اعضا تأمین اطلاعات درباره مشاوران و مؤسسات مشاوره ای که دارای صلاحیت فنی لازم برای آرایه مساعدت به اعضا برای منظورهای ذیل می باشد، بررسی اخطار مربوط به انتقال برون مرزی، مقارنه حمل زباله های مضر یا سایر انواع زباله با اعلام اخطار مربوط به آن و حصول اطمینان از این که وسایل و شیوه های دفع زباله های مضر و سایر انواع زباله از لحاظ زیست محیطی بی خطر است. هزینه انجام این گونه بررسی ها بر عهده دبیرخانه نخواهد بود.

خ- مساعدت به اعضا در صورت تقاضای آنها، در تعیین موارد حمل و نقل غیر قانونی زباله و در جریان گذاردن فوری اعضا ذیربط از انتقالات غیر قانونی که در شرف انجام یافتن است.

د- همکاری با اعضا و سازمان های ذیصلاح مربوط بین المللی در تأمین کارشناس و تجهیزات به منظور مساعدت فوری به کشورها در صورت بروز شرایط اضطراری، و

ذ- ایفای وظایف دیگری که ممکن است کنفرانس اعضا برای منظورهای این کنوانسیون در نظر بگیرند.

۲- وظایف دبیرخانه تا پایان نخستین جلسه کنفرانس اعضا، که طبق ماده ۱۵ تشکیل گردد، موقتاً توسط UNEP انجام گیرد.

۳- کنفرانس اعضا در نخستین اجلاس خود دبیرخانه را از سازمان های صالح بین الدول موجود که ابراز تمایل به ایفای وظایف دبیرخانه به موجب این کنوانسیون نموده اند، تعیین خواهد کرد. کنفرانس اعضا در این اجلاس همچنین ایفای وظایف محوله به ویژه وظایف تعیین شده طبق بند ۱ فوق توسط دبیرخانه موقت را مورد ارزیابی قرار خواهد داد، و دوباره ساختارهای مناسب برای انجام آن وظایف تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۱۷: اصلاح کنوانسیون

۱- هر عضو کنوانسیون می تواند اصلاحیه هایی برای این کنوانسیون پیشنهاد نماید و هر عضو پروتکل می تواند پیشنهادهایی جهت اصلاح آن پروتکل بدهد.

در این اصلاحیه ها باید ملاحظات علمی و فنی مربوطه مورد توجه قرار گیرد.

۲- اصلاحیه های این کنوانسیون باید در یکی از جلسات کنفرانس اعضا تصویب گردد. اصلاحیه های هر پروتکل باید توسط اعضای پروتکل مربوط در یکی از جلسات خود تصویب شود. متن هر اصلاحیه پیشنهادی کنوانسیون یا هر پروتکل، هر گاه به نحو دیگری در پروتکل پیش بینی نشده باشد، باید لااقل شش ماه قبل از جلسه ای که قرار است آن را تصویب نماید توسط دبیرخانه به اطلاع اعضا برسد. دبیرخانه همچنین باید اصلاحیه های پیشنهادی را برای آگاهی امضا کنندگان این کنوانسیون به آنها ابلاغ نماید.

۳- اعضا کنوانسیون باید مساعی ممکن را برای نیل به توافق با توافق آرا درباره هر اصلاحیه پیشنهادی این کنوانسیون به عمل آورند. در صورتی که مساعی برای نیل به توافق با توافق آرا به نتیجه نرسد و توافق حاصل نگردد، به عنوان آخرین راه حل اصلاحیه توسط سه چهارم رأی اکثریت اعضا حاضر و صاحب رأی در جلسه تصویب خواهد شد و بدین وسیله مرجع امانت دار برای تصویب، موافقت، تأیید یا پذیرش رسمی اعضا برای آنها ارسال خواهد گردید.

۴- شیوه عمل مذکور در بند ۳ فوق در مورد اصلاحیه های آن پروتکل انجام خواهد شد، به استثنا این که دوسوم آرا اکثریت اعضا آن پروتکل که در جلسه حضور دارند و دارای حق رأی هستند، برای تصویب آن اصلاحیه ها کافی است.

۵- اسناد تصویب، موافقت و تأیید و پذیرش رسمی اصلاحیه ها باید نزد مرجع امانت دار سپرده شود. اصلاحیه های مصوب طبق بندهای ۳ و ۴ فوق برای اعضا که آنها را پذیرفته اند از نهمین روز دریافت اسناد تصویب، موافقت و تأیید و پذیرش رسمی آنها وسیله لااقل سه چهارم اعضای که اصلاحیه پروتکل مربوطه را پذیرفته اند، در صورتی که به نحو دیگری در پروتکل قید نشده باشد، لازم الاجرا خواهد بود. اصلاحیه ها در مورد هر عضو دیگر از نهمین روز بعد از آن که آن عضو اسناد تصویب، موافقت و تأیید و پذیرش رسمی اصلاحیه ها را سپرده است، لازم الاجرا خواهد بود.

۶- به منظور این ماده «اعضا حاضر و صاحب رأی» یعنی اعضای که حضور دارند و رأی مثبت یا منفی می دهند.

ماده ۱۸- انتخاب و اصلاح الحاقیه ها

۱- الحاقیه این کنوانسیون یا الحاقیه های هر پروتکل جزء لاینفک این کنوانسیون یا پروتکل ها خواهند بود، مگر آن که به نحو دیگری پیش بینی شده باشد، و اشاره به این کنوانسیون یا پروتکل های آن اشاره به الحاقیه های آنها نیز خواهد بود. این الحاقیه منحصر به امور علمی، فنی و اداری خواهند بود.

۲- هر گاه در پروتکل ها پیش بینی های دیگری در خصوص الحاقیه های آنها نشده باشد شیوه های ذیل در مورد پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن الحاقیه های اضافی بر این کنوانسیون یا پروتکل ها، اعمال می گردد. الف- الحاقیه های این کنوانسیون و پروتکل های آن طبق روش مذکور در ماده ۱۷ بندهای ۲، ۳ و ۴ پیشنهاد و تصویب می گردد.

ب- هر عضو که قادر نباشد الحاقیه این کنوانسیون یا الحاقیه پروتکلی را که عضو آن است بپذیرد باید ظرف شش ماه از تاریخ اعلام تصویب توسط مرجع امانت دار، این مرجع را از موضوع آگاه سازد. مرجع امانت دار باید بلافاصله همه اعضا را از این اعلام مطلع سازد. هر عضو می تواند در هر زمان اعلام مخالفت قبلی خود را پس بگیرد و در نتیجه الحاقیه های مورد بحث برای آن عضو قابل اجرا خواهند گردید.

پ- پس از انقضای شش ماه از تاریخ ابلاغ امر از طرف مرجع امانت دار، الحاقیه برای کلیه آن اعضای کنوانسیون یا پروتکل مربوط که طبق مقررات بند فرعی (ب) فوق اطلاعیه نداده اند، لازم الاجرا می گردد.

۳- پیشنهاد، تصویب و به اجرا در آمدن الحاقیه های این کنوانسیون با هر پروتکل آن مشمول همان شیوه عملی می شود که در مورد پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن الحاقیه های این کنوانسیون یا الحاقیه های پروتکل ملحوظ می گردد. در الحاقیه ها و اصلاحیه های آنها باید ملاحظات مربوطه علمی و فنی نیز مورد توجه قرار گیرد.

۴- هر گاه الحاقیه اضافی یا اصلاحیه یک الحاقیه مستلزم اصلاحیه بر این کنوانسیون یا پروتکل باشد، الحاقیه اضافی یا الحاقیه اصلاح شده نباید تا زمانی که اصلاحیه این کنوانسیون یا اصلاحیه پروتکل ها لازم الاجرا نشده اند، به مرحله اجرا در آیند.

ماده ۱۹: رسیدگی

هر عضوی که تصور می کند که عضوی دیگر به تعهدات خود به موجب این کنوانسیون عمل نکرده یا عمل نمی کند، می تواند موضوع را به اطلاع دبیرخانه برساند و در این صورت باید فوراً و هم زمان عضوی را که این ادعا علیه او شده است، مستقیماً یا از طریق دبیرخانه از جریان امر آگاه سازد. کلیه اطلاعات مربوطه باید به وسیله دبیرخانه در اختیار اعضا قرار گیرند.

ماده ۲۰: حل و فصل اختلافات

۱- در صورت بروز اختلاف بین اعضا در خصوص، تفسیر، رعایت و اجرا مقررات این کنوانسیون یا پروتکل های مربوطه، باید اعضا از طریق مذاکره یا هر طریق مسالمت آمیز دیگر به انتخاب خود اختلافات را حل و فصل نمایند.

۲- هر گاه اعضا ذیربط نتوانند از طرق مذکور در بند قبل اختلاف خود را تسویه کنند، در صورت توافق طرف های اختلاف، اختلاف باید در دادگاه بین المللی عدالت یا نزد هیات داور، که طبق شرایط مندرج در الحاقیه ۶ راجع به داور، پیش بینی شده است، مطرح گردد. ولی عدم حصول توافق در مورد طرح اختلاف در دادگاه بین المللی عدالت یا در هیات داور، اصحاب دعوی را از مسوولیت ادامه یافتن راه حل از طرق مذکور در بند ۱ آزاد نمی سازد.

۳- هنگام تصویب، پذیرش، موافقت و تأیید رسمی یا الحاق به این کنوانسیون یا هر زمان بعد از آن، یک دولت و یا سازمان یک پارچه سازی سیاسی یا اقتصادی می تواند اعلام نماید که رسماً و بدون توافق خاصی تعهد (الف) طرح اختلاف در دادگاه بین المللی عدالت و یا (ب) رجوع به حکمیت طبق شیوه عمل پیش بینی شده در الحاقیه شماره ۶، را بالقوه اجباری شناخته است. این اعلام باید کتبا به اطلاع دبیرخانه برسد و دبیرخانه هم باید آن را به اعضا کنوانسیون ابلاغ کند.

ماده ۲۱: امضا

این کنوانسیون برای امضا دولت ها، و نامیبیا، به نمایندگی شورای سازمان ملل برای نامیبیا، و سازمان های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی، در شهر بال در تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۹، و در وزارت امور خارجه سوئیس فدرال در برن از تاریخ ۲۳ مارس ۱۹۸۹ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۸۹، و در دفتر مرکزی سازمان ملل در نیویورک از ۱ ژوئیه ۱۹۸۹ تا ۲۲ مارس ۱۹۹۰، مفتوح خواهد بود.

ماده ۲۲: تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت رسمی

۱- این کنوانسیون مشمول تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت دولت‌ها و نیز نامیبیا، به نمایندگی شورای سازمان ملل برای نامیبیا و مشمول تأیید و موافقت رسمی سازمان‌های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی خواهد بود.

اسناد تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت رسمی باید نزد مرجع امانت دار سپرده شود.

۲- هر سازمان مذکور در بند ۱ فوق بدون اینکه دولت‌های عضو آن طرف این کنوانسیون باشند، ملزم به تعهدات تحت این کنوانسیون خواهد بود.

در مورد سازمان‌هایی که یک یا چند دولت عضو طرف کنوانسیون است، سازمان و دولت‌های عضو آن باید در مورد مسئولیت‌های مربوطه خود برای اجرای تعهداتشان به موجب این کنوانسیون تصمیم بگیرند. در این گونه موارد سازمان و دولت‌های عضو حق نخواهند داشت مستقلاً حقوق تحت کنوانسیون را اعمال نمایند.

۳- سازمان‌های مذکور در بند ۱ فوق، در اسناد تأیید یا موافقت رسمی خود باید حدود صلاحیت خود را نسبت به امور تحت حاکمیت کنوانسیون اعلام نمایند. این سازمان‌ها باید همچنین مرجع امانت دار را از تغییرات اساسی در حدود صلاحیت خود آگاه سازند و مرجع مزبور نیز باید اعضا کنوانسیون را از این امر مطلع نمایند.

ماده ۲۳: الحاق

۱- این کنوانسیون پس از انقضای مهلت امضا، برای الحاق دولت‌ها و نامیبیا به نمایندگی شورای سازمان ملل برای نامیبیا و سازمان‌های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی مفتوح خواهد بود.

۲- سازمان‌های مذکور در بند ۱ فوق، بایستی در اسناد الحاق، حدود صلاحیت خود را نسبت به انجام امور مربوط به موضوعات کنوانسیون اعلام نمایند. این سازمان‌ها همچنین باید مرجع امانت دار را از هر گونه تغییرات عمده در حدود صلاحیت خویش آگاه سازند.

۳- مقررات بند ۲ ماده ۲۲، نسبت به سازمان‌های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی که به این کنوانسیون ملحق می‌شوند، اعمال خواهد گردید.

ماده ۲۴: حق رأی

۱- جز در مواردی که در بند ۲ ذیل پیش بینی شده است، هر طرف متعاقد این کنوانسیون حق یک رأی خواهد داشت.

۲- سازمان‌های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی در مورد امور مربوط به حوزه صلاحیتشان طبق ماده ۲۲، بند ۳ و ماده ۲۳، بند ۲، حق رأی خود را با مقدار آرا مساوی تعداد دولت‌های عضو خود، که عضو کنوانسیون یا پروتکل مربوط به آن هستند، اعمال خواهند کرد.

در صورتی که دولت‌های عضو این سازمان‌ها از حق خود استفاده می‌کنند، خود سازمان‌ها نباید حق رأی خود را اعمال نمایند، و بالعکس.

ماده ۲۵: مجری شدن

۱- این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ ایداع رسمی اسناد، تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت رسمی و الحاق لازم الاجرا می‌گردد.

۲- در مورد هر دولت یا سازمان یک پارچه سازی و یا اقتصادی که این کنوانسیون را رسماً تصویب می کند، می پذیرد، با آن موافقت می نماید یا تأیید می کند، یا بعد از تاریخ ایداع بیستمین سند تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت و الحاق رسمی بدان ملحق می گردد، در نودمین روز بعد از تاریخ سپردن تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت یا الحاق رسمی توسط این گونه دولت یا سازمان یکپارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی، این کنوانسیون لازم الاجرا می گردد.

۳- برای اهداف بندهای ۱ و ۲ فوق هیچ سند سپرده شده توسط سازمان یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی به عنوان اسناد اضافه بر آنچه دولت های عضو آن سازمان ایداع کرده اند، محسوب نخواهد شد.

ماده ۲۶: تشریط و بیانیه ها

۱- هیچ گونه تشریط یا قیدی نسبت به این کنوانسیون نباید اعمال گردد.

۲- بند ۱ این ماده مانع از این نمی شود که یک دولت یا سازمان های یک پارچه سازی سیاسی و یا اقتصادی، در هنگام امضا، تصویب، پذیرش، تأیید و موافقت کنوانسیون و الحاق رسمی به آن، اظهارات و بیاناتی برای از جمله هماهنگ ساختن قوانین و مقررات با مفاد این کنوانسیون بنماید، مشروط بر این که، این گونه اظهارات و بیانات به منظور حفظ یا تغییر اثرات حقوقی مفاد کنوانسیون در ارتباط با آن دولت نبوده باشد.

ماده ۲۷: انصراف

۱- در هر زمان سه سال پس از تاریخ مجری شدن کنوانسیون برای هر عضو، آن عضو می تواند با تسلیم اطلاعیه کتبی به مرجع امانت دار از کنوانسیون انصراف حاصل نماید.

۲- انصراف پس از یک سال از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط مرجع امانت دار، یا هر تاریخ بعد که ممکن است در اطلاعیه قید شده باشد، قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۸: مرجع امانت دار

دبیر کل سازمان ملل مرجع امانت دار این کنوانسیون و پروتکل های مربوطه آن خواهد بود.

ماده ۲۹: متون معتبر

متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی این کنوانسیون دارای اعتبار یکسان اند.

الحاقیه شماره ۱

طبقه بندی مواد زایدی که باید تحت کنترل قرار گیرند:

انواع مواد زاید

- ۱- مواد زاید حاصل از مراقبت های پزشکی در بیمارستان ها.
- ۲- مواد زاید حاصل از تولید و تهیه فرآورده های دارویی.
- ۳- داروهای زاید.
- ۴- مواد زاید حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد داروهای گیاهی و مواد کشنده میکروارگانیسم.
- ۵- مواد زاید حاصل از سوخت، فرمولاسیون و کاربرد داروهای شیمیایی و مواد کشنده میکروارگانیسم.
- ۶- مواد زاید حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد حلال های آبی.
- ۷- مواد زاید حاصل از تصفیه حرارتی و آبکاری فلزات بوسیله سیانیدها.
- ۸- ضایعات روغن های معدنی که برای استفاده های رایج مناسب نیستند.
- ۹- امولوسیون های زاید مخلوط روغن های آب و هیدروکربن های آب.
- ۱۰- مواد زاید و ذرات آلوده شده با بی فنیل های پلی کلرینه شده PCB و یا ترفنیل های پلی کلرینه PCT و یا بی فنیل های پلی برومینه شده PBB
- ۱۱- بقایای قیر حاصل از پالایش، تقطیر و تصفیه حرارتی
- ۱۲- مواد زاید حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد جوهرها، رنگ ها، مواد رنگی، لاک الکل و روغن های جلا.
- ۱۳- مواد زاید حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد رزین ها (صمغ کاج)، لاتکس (شیره گیاهی)، چسب ها و نرم کننده ها.
- ۱۴- مواد زاید شیمیایی حاصل از فعالیت های تحقیقاتی، عمرانی یا آموزشی که ماهیت شناخته شده ای ندارند و یا جدید بوده و اثراتشان بر روی انسان یا محیط ناشناخته است.
- ۱۵- ضایعاتی که ماهیت انفجاری دارند و تابع سایر قوانین نیستند.
- ۱۶- مواد زاید حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد مواد شیمیایی مورد استفاده در عکاسی.
- ۱۷- مواد زاید حاصل از پرداخت سطحی فلزات و پلاستیک ها.
- ۱۸- بقایای حاصل از عملیات دفع مواد زاید صنعتی.

ضایعاتی که دارای مواد متشکله زیر می باشند:

- ۱۹- کربنیل های فلزی
- ۲۰- بریلیوم، ترکیبات بریلیوم
- ۲۱- ترکیبات کرم شش ظرفیتی
- ۲۲- ترکیبات مس
- ۲۳- ترکیبات روی
- ۲۴- آرسنیک، ترکیبات آرسنیک
- ۲۵- سلنیوم، ترکیبات سلنیوم
- کادمیوم، ترکیبات کادمیوم
- ۲۷- آنتی موان، ترکیبات آنتی موان
- ۲۸- تلوریوم، ترکیبات تلوریوم

- ۲۹- جیوه، ترکیبات جیوه
 ۳۰- تالیوم، ترکیبات تالیوم
 ۳۱- سرب، ترکیبات سرب
 ۳۲- ترکیبات فلوراین غیر آلی به استثنای کلسیم فلوراید
 ۳۳- سیانیدهای غیر آلی
 ۳۴- اسیدها به فرم حلال یا جامد
 ۳۵- بازها به فرم حلال یا جامد (BASIC) با بازهای به صورت جامد
 ۳۶- پنبه نسوز (پودر یا لیاف)
 ۳۷- ترکیبات آلی فسفره
 ۳۸- سیانیدهای آلی
 ۳۹- فنل ها، ترکیبات فنل از جمله کلروفنل ها.
 ۴۰- اترها
 ۴۱- حلال های آلی هالوژن
 ۴۲- حلال های آلی غیر از حلال های هالوژن
 ۴۳- هرگونه خانواده Cogenor دبی و فوران پلی کلره
 ۴۴- هرگونه خانواده بنز و پی دایو کسین پلی کلره
 ۴۵- ترکیبات ارگانو هالوژن غیر از موادی که در این الحاقیه به آنها اشاره شده (مثلا شماره های ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳ و ۴۴).

الحاقیه ۲

طبقه بندی ضایعاتی که نیاز به توجه خاص دارند:

۴۶- مواد زاید خانگی

۴۷- بقایای حاصل از سوزاندن مواد زاید خانگی

الحاقیه ۳

لیست مشخصات خطرناک برای مواد زاید

مشخصات	کد	گروه سازمان ملل
مواد منفجره یک ماده منفجره یا ماده زاید منفجره عبارت از یک ماده مایع، جامد یا زایدیست (یا مخلوطی از مواد زاید) که در یک درجه حرارت، فشار و سرعت معین قادر است به وسیله واکنش های شیمیایی که منجر به تولید گاز می شود به محیط اطراف خود خسارت وارد نماید.	H۱	۱*
مایعات قابل اشتعال مایعات قابل اشتعال عبارتند از مایعات یا مخلوط مایعات، یا مایعات حاوی جامدات به صورت تعلیق (مانند رنگ ها، روغن های جلا، لاک الکل و غیره...) که شامل مواد یا مواد زایدی که از جهات دیگر جزء مواد خطرناک طبقه بندی شده اند، نمی باشند که در آزمایش Closed cup در درجه حرارتی که بیش از ۶۰/۵ درجه سانتیگراد نباشد و در آزمایش Open-cup در درجه حرارتی که بیش از ۶۵/۶ درجه سانتیگراد نباشد بخارهای قابل اشتعال از خود بیرون می دهند. (چون نتایج آزمایش های فوق دقیقاً با هم قابل مقایسه نبوده و حتی نتایج جداگانه ای به وسیله همان آزمایش نیز اغلب تغییر می کند لذا مقررات نیز در این موارد قابل تغییر بوده و اجازه می دهد که این چنین تغییرات در متن تعاریف گنجانده شوند).	H۳	۳
مواد جامد قابل اشتعال شامل مواد جامد یا مواد جامد زاید، جز آنهایی که تحت عنوان مواد قابل انفجار طبقه بندی شده اند می باشند که تحت شرایطی در حمل و نقل به آسانی قابل احتراق هستند، یا ممکن است در اثر اصطکاک موجب آتش سوزی گردند.	H۴/۱	۴/۱
مواد یا مواد زاید که قابلیت احتراق خود به خود دارند مواد یا مواد زایدی که در شرایط عادی هنگام حمل و نقل اگر با مشکلی مواجه شدند خود به خود ایجاد حرارت می کنند، یا در تماس با هوا به شدت گرم شده و قابلیت احتراق دارند.	H۴/۲	۴/۲
مواد یا مواد زایدی که در تماس با آب گازهای قابل اشتعال متصاعد می کنند. مواد یا مواد زایدی که در فعل و انفعالات با آب قابلیت اشتعال خود به خود دارند یا گازهای قابل اشتعال به مقدار خطرناک متصاعد می کنند.	H۴/۳	۴/۳
ترکیب با اکسیژن مواد یا مواد زایدی که بالقوه قابل احتراق نیستند ولی ممکن است در اثر ترکیب با اکسیژن موجب احتراق سایر مواد شده یا به احتراق سایر مواد کمک کنند.	H۵/۱	۵/۱

* طبق سیستم طبقه بندی مواد خطرناک که شامل توصیه های سازمان ملل متحد در حمل و نقل کالاهای خطرناک می باشد. (سازمان ملل، نیویورک، ۱۹۸۸)

مشخصات	کد	گروه سازمان ملل
پروکسیدهای آلی شامل آن دسته از مواد یا مواد زایدی می باشند که حاوی ساختمان اکسیژن دو ظرفیتی بوده که نسبت به حرارت ناپایدارند و ممکن است تحت تأثیر حرارت محیط خارج سریعاً تجزیه شوند.	H۵/۲	۵/۲
سموم (حاد) مواد یا مواد زایدی هستند که اگر خورده شوند، استنشاق شوند و یا از طریق تماس با پوست جذب گردند موجب مرگ شده یا سلامت انسان را به طور جدی به خطر می اندازند.	H۶/۱	۶/۱
مواد عفونت زا مواد یا مواد زایدی که حاوی میکروارگانیسم های فعال و یا زهر آنها بوده و به طور مشخص یا مشکوک بیماری در حیوان یا انسان می گردند.	H۶/۲	۶/۲
مواد خورنده مواد یا مواد زایدی که با فعل و انفعالات شیمیایی هنگامی که با بافت های زنده تماس حاصل می کنند موجب صدمات شدید می شوند، یا در صورت نشت کردن، به اشیاء دیگر یا وسایط حمل و نقل لطمه می زنند، یا آنها را از بین می برند. ممکن است خطرات دیگری نیز در برداشته باشند.	H۸	۸
متصاعد شدن گازهای سمی در تماس با آب یا هوا مواد یا مواد زایدی که در فعل و انفعالات با هوا یا آب ممکن است گازهای سمی به مقدار خطرناک متصاعد کنند.	H۱۰	۹
سموم (مزمن) مواد یا مواد زایدی که اگر استنشاق شده، خورده شوند، یا از طریق تماس با پوست جذب گردند اثرات مزمن در برداشته از جمله خواص سرطان زایی.	H۱۱	۹
مواد اکوتوکسیک (مسموم کننده محیط زیست) مواد یا مواد زایدی که اگر در محیط رها شوند یا از طریق تجمع در بافت های زنده اثرات سوء داشته باشند.	H۱۲	۹
مشکلاتی که بعد از عملیات دفع روی می دهد از جمله نشت کردن می تواند دربرگیرنده هریک از مشخصات لیست شده در بالا باشد.	H۱۳	۹

آزمایش ها

زبان های احتمالی برخی از انواع مواد زاید هنوز کاملاً مشخص نگردیده است. هیچ گونه آزمایشی برای تعیین این زبان ها از لحاظ کمی هنوز به وجود نیامده است. برای یافتن طرقی جهت مشخص نمودن خطرات احتمالی این مواد زاید برای انسان و محیط زیست لازم است تحقیقات بیشتری به عمل آید. در مورد ترکیبات و مواد خالص آزمایش های استاندارد در نظر گرفته شده است. بسیاری از کشورها آزمایش های استاندارد را به کار می برند که می تواند در مورد مواد مذکور در الحاقیه شماره ۱ جهت تصمیم گیری در خصوص این که آیا این مواد دارای ویژگی های مورد اشاره در این الحاقیه می باشند، از آنها استفاده کرد.

الحاقیه شماره ۴

عملیات دفع

الف- عملیاتی که شامل هیچ کدام از روش های متداول مانند بازیابی، استفاده مجدد، احیاء، استفاده مجدد مستقیم یا هر نوع روش دیگری نمی گردد. بخش الف شامل کلیه عملیات دفع است که به طور عملی به کار برده می شود.

- ۱- دفع در زمین یا روی زمین (مانند دفن در زمین و غیره).
 - ۲- اصلاح زمین (مانند تجزیه بیولوژیکی مواد زاید مایع یا لجن در خاک ها و غیره).
 - ۳- تزریق در اعماق زمین (مانند تزریق در چاه ها، غارهای نمکی یا اماکن طبیعی).
 - ۴- دفن سطحی (مانند دفع مایعات یا لجن های زاید در گودال ها، استخرها، حوضچه ها و غیره).
 - ۵- دفن با تکنیک خاص (مانند قرار دادن مواد زاید در کپسول های دربسته و ایزوله از یکدیگر و از محیط و غیره).
 - ۶- دفع مواد زاید در منابع آب غیر از دریاها و اقیانوس ها
 - ۷- دفع در اقیانوس یا دریا از جمله در بستر دریا.
 - ۸- تصفیه بیولوژیکی که در جای دیگر این الحاقیه مشخص نشده اند و شامل مواد یا مخلوطی از مواد زاید منتج از این روش می باشد که عملیات بخش الف مطرح می گردد.
 - ۹- اصلاح فیزیکی، شیمیایی که در جای دیگر این الحاقیه مشخص نشده اند شامل مواد یا مخلوطی از مواد زاید منتج از این روش می باشند که در عملیات بخش اول مطرح می شوند (مانند تبخیر، خشک کردن، آهکی کردن، خنثی کردن، ترسیب و غیره).
 - ۱۰- سوزاندن در خشکی.
 - ۱۱- سوزاندن در دریا.
 - ۱۲- انباشتن دائمی (مانند قراردادن ظروف حاوی مواد زاید در معدن و غیره).
 - ۱۳- مخلوط کردن، قبل از هر یک از عملیات مذکور در بخش الف.
 - ۱۴- بسته بندی قبل از هر یک از عملیات مذکور در بخش الف.
 - ۱۵- انبار کردن موقت جهت انجام هر یک از عملیات مذکور در بخش الف.
- ب- عملیاتی که شامل روش های متداول بازیابی، استفاده مجدد، احیاء استفاده مجدد مستقیم یا هر نوع روش دیگری می باشد. بخش (ب) شامل هر گونه عملیات مربوط به موادی می شود که از لحاظ قانونی به عنوان مواد زاید خطرناک تعیین گردیده و همچنین عملیات مذکور در بخش (الف) شامل حال آنها می شود.
- ۱- استفاده مواد زاید به عنوان سوخت (غیر از روش سوزاندن بطریق مستقیم) با تولید انرژی.
 - ۲- احیاء و تولید مجدد حلال ها.
 - ۳- احیاء و استفاده مجدد از مواد آلی که به عنوان حلال به کار نمی روند.
 - ۴- احیاء و استفاده مجدد از فلزات و ترکیبات فلزی.
 - ۵- احیاء و استفاده مجدد از سایر مواد غیر آلی.
 - ۶- تولید مجدد اسیدها و بازها.
 - ۷- بازیابی ترکیبات مورد استفاده برای کاهش آلودگی.
 - ۸- بازیابی کاتالیزورها.

- ۹- استفاده مجدد از روغن هایی که در پالایش و یا مواد دیگر به کار می روند.
- ۱۰- استفاده برای اصلاح زمین به منظور استفاده از آن در کشاورزی یا توسعه اکولوژیکی.
- ۱۱- استفاده از مواد باقیمانده حاصل از هریک از عملیات مذکور در شماره های ۱ تا ۱۰.
- ۱۲- تغییر مواد زاید برای هریک از عملیات مذکور در شماره های ۱ تا ۱۱.
- ۱۳- جمع آوری مواد به منظور استفاده از آنها در عملیات مربوط به بخش (ب).

الحاقیه شماره ۵ (الف)

اطلاعاتی که باید هنگام تسلیم اطلاعاتیه ارائه گردد.

- ۱- دلائلی برای صدور ماده زاید.
- ۲- صادر کننده ماده زاید (۱).
- ۳- تولید کننده (یا تولید کنندگان) ماده زاید و محل تولید (۱).
- ۴- دفع کننده ماده زاید و محل دفع (۱).
- ۵- حمل کننده (یا حمل کنندگان) ماده زاید و عوامل آنها، در صورت معلوم بودن (۱)
- ۶- کشور صدور ماده زاید.
- مرجع صلاحیت دار (۲)
- ۷- کشورهای ترانزیت
- مرجع صلاحیت دار (۲)
- ۸- کشور وارد کننده ماده زاید
- مرجع صلاحیت دار (۲)
- ۹- اطلاعات کلی یا اطلاعاتیه واحد
- ۱۰- تاریخ (یا تاریخ های) مورد نظر حمل و مدتی که طی آن ماده زاید قرار است صادر بشود و مسیر مورد نظر از (جمله نقاط مبدأ یا مقصد) (۳)
- ۱۱- طرق حمل و نقل مورد نظر (جاده، راه آهن، خط دریایی، خط هوایی، آب های داخلی)
- ۱۲- اطلاعات مربوط به بیمه (۴).
- ۱۳- تعیین مواد زاید و شرح فیزیکی آن از جمله شماره ۱ و شماره UN و ترکیب آن (۵) و اطلاعات مربوط به شرایط عمل با آنها، از جمله شرایط اضطراری مانند حوادث احتمالی.
- ۱۴- نوع بسته بندی مورد نظر (مانند بدون ظرف، تانکر، بشکه و ...)
- ۱۵- وزن یا حجم تقریبی بار (۶).
- ۱۶- مراحل طی آن ماده زاید تولید شده است (۷).
- ۱۷- در مورد مواد زاید مندرج در الحاقیه شماره ۱، طبقه بندی الحاقیه شماره ۲، ویژگی های خطر، شماره H و گروه UN
- ۱۸- روش دفع طبق الحاقیه شماره ۳
- ۱۹- اعلام صحت اطلاعات توسط تولید کننده یا صادر کننده ماده زاید.
- ۲۰- اطلاعات ارائه شده توسط دفع کننده (از جمله مشخصات فنی حمل دفع) به صادر کننده یا تولید کننده ماده زاید مبنی بر اینکه طبق قوانین و مقررات کشور وارد کننده و رعایت ضوابط و معیارهای زیست محیطی دلیلی برای عدم قبول ماده زاید برای دفع وجود ندارد.
- ۲۱- اطلاعات مربوط به نحوه انعقاد قرارداد بین صادر کننده و دفع کننده ماده زاید.

توضیحات

- ۱- اسم کامل و نشانی، شماره تلفن، تلکس یا پست تصویری و نام، نشانی، شماره تلفن، تلکس، تلفاکس، شخصی که می توان با او تماس گرفت.
- ۲- نام کامل و نشانی، شماره تلفن، تلکس، تلفاکس

۳- هرگاه یک اطلاعیه کلی در مورد بارگیری ها به طور جداگانه صادر می شود، چه تاریخ هر بارگیری مشخص شده باشد یا نشده باشد باید تعداد بارگیری های پیش بینی شده مشخص گردد.

۴- تهیه اطلاعاتی در مورد چگونگی بیمه محموله و نحوه رعایت این شرایط توسط صادر کننده، حمل کننده و دفع کننده ماده زاید.

۵- ماهیت و غلظت ترکیبات خیلی خطرناک از نظر سمیت و سایر خطراتی که در زمان حمل و نقل یا در موقع دفع ماده زاید ممکن است روی دهد.

۶- در مورد اطلاعیه کلی مربوط به چند محموله، هم کل مقدار مورد نظر و نیز مقادیر مورد نظر برای هر یک از محموله ها ضروری است.

۷- تا آنجا که لازم است پس از خاتمه عملیات دفع، اثرات خطرناک ناشی از دفع مواد زاید ارزیابی و مشخص گردد.

الحاقیه شماره ۵ (ب)

اطلاعاتی که باید در مورد سند نقل و انتقال ارایه گردد.

- ۱- صادر کننده مواد زاید (۱)
- ۲- تولید کننده (یا تولید کنندگان) ماده زاید و محل تولید (۱)
- ۳- دفع کننده ماده زاید و محل دفع آن (۱)
- ۴- حمل کننده (یا حمل کنندگان زباله) (۱) یا عامل (یا عوامل) آنها.
- ۵- موضوع اطلاعیه کلی یا اطلاعیه واحد.
- ۶- تاریخ شروع حرکت از مرز و دریافت رسید توسط هر شخصی که تحویل گیرنده ماده زاید است.
- ۷- طرق مختلف حمل و نقل (جاده، راه آهن، راه های آبی داخلی، راه دریائی، راه هوائی) شامل کشورهای صادر کننده، ترانزیت و وارد کننده ماده زاید، در صورتی که محل ورود و خروج محموله مشخص شده باشد.
- ۸- مشخصات کاملی از ماده زاید (خواص فیزیکی، نام و گروه بارگیری UN شماره I شماره H و شماره حسب مورد).
- ۹- اطلاعاتی که در مورد نیازهای ضروری برای حمل و نقل ماده زاید از جمله پیش بینی شرایط اضطراری مانند حوادث احتمالی.
- ۱۰- نوع و شماره بسته ها
- ۱۱- وزن و یا حجم بار.
- ۱۲- صدور اظهارنامه توسط تولید کننده یا صادر کننده مبنی بر صحت اطلاعات داده شده.
- ۱۳- صدور اظهارنامه توسط تولید کننده یا صادر کننده مبنی بر عدم مخالفت مراجع ذیصلاح همه کشورهای ذیربط که اعضا کنوانسیون هستند.
- ۱۴- صدور گواهی توسط دفع کننده ماده زاید مبنی بر مشخص نمودن روش دفع و تاریخ تقریبی دفع.

یادداشت ها

اطلاعات لازم مربوط به سند انتقال باید در صورت امکان با سند مربوطه طبق مقررات حمل در یک سند باشد. در صورتی که چنین کاری میسر نباشد، اطلاعات باید اطلاعات ارایه شده به موجب حمل مقررات حمل را تکمیل کند، و نه تکرار آن باشد. سند انتقال باید دستورالعمل های مربوط به این که چه شخص باید اطلاعات را ارایه دهد یا چه فرم هایی را پر کند، دربر داشته باشد.

(۱) اسم کامل و نشانی، شماره تلفن، تلکس یا پست تصویری و نام، نشانی، شماره تلفن، تلکس، تلفاکس، شخصی که می توان در مواقع اضطراری با او تماس گرفت.

الحاقیه شماره ۶

داوری

ماده ۱- هرگاه موافقتنامه مذکور در ماده ۲۰ کنوانسیون به نحو دیگری پیش بینی نکرده باشد، داوری طبق مفاد مواد ۲ تا ۱۰ ذیل باید انجام شود.

ماده ۲- طرف مدعی باید به دبیرخانه اطلاع دهد که طرف ها توافق نموده اند که اختلاف طبق بند ۲ یا بند ۳ ماده ۲۰ به داوری ارجاع شود، و به خصوص مواد کنوانسیون را که تفسیر یا اجرای آنها مورد اختلاف است ذکر کند. دبیرخانه باید اطلاعات واصله را به آگاهی کلیه اعضا کنوانسیون برساند.

ماده ۳- هیات داوری مرکب از سه عضو خواهد بود. هر یک از اصحاب دعوی باید یک داور تعیین کند و دو داوری که بدین نحو منصوب می گردند باید با توافق داور ثالث را تعیین کنند، و این داور رئیس هیات داوری خواهد بود. سرداور نباید تبعه هیچ یک از طرف های دعوا، یا مقیم در سرزمین یکی از طرف ها، یا در سمت دیگری در دعوی دیمدخل بوده باشد.

ماده ۴:

۱- هرگاه رئیس دیوان داوری تا دو ماه بعد از انتصاب داور دوم تعیین نگردد، دبیر کل سازمان ملل به درخواست هر یک از دو طرف دعوی ظرف دو ماه دیگر او را منصوب خواهد کرد.

۲- هرگاه یکی از دو طرف دعوی ظرف دو ماه بعد از دریافت درخواست، داور خود را تعیین نکند، طرف دیگر می تواند موضوع را به اطلاع دبیر کل سازمان ملل برساند تا وی رئیس دیوان را ظرف دو ماه دیگر منصوب نماید. رئیس دیوان پس از نصب باید از طرفی که داور خود را تعیین نکرده است بخواهد که یک داور ظرف دو ماه تعیین کند. بعد از این مدت او باید موضوع را به اطلاع دبیر کل سازمان ملل برساند و او طی دو ماه دیگر این انتصاب را انجام خواهد داد.

ماده ۵:

۱- دیوان داوری تصمیم خود را طبق قوانین بین الملل و براساس مقررات این کنوانسیون اتخاذ خواهد کرد.

۲- هر دیوان داوری که به موجب مقررات این الحاقیه تشکیل می شود آیین نامه خود را تدوین خواهد نمود.

ماده ۶:

۱- تصمیمات دیوان داوری خواه در مورد مسائل شکلی و خواه در مورد موضوعات ماهوی باید با اکثریت آرا اعضا اتخاذ گردد.

۲- دیوان داوری باید اقدامات لازم را جهت احراز حقایق به عمل آورد.

دیوان می تواند به درخواست هر یک از طرفین تدابیر حمایتی موقت و اساسی توصیه نماید.

۳- طرف های دعوا باید هرگونه امکانات لازم را برای انجام مؤثر دادرسی در اختیار بگذارند.

۴- غیبت یا قصور هر یک از طرفین دعوا نباید مانع جریان دادرسی گردد.

ماده ۷- دیوان دعوای متقابلی را که مستقیماً از موضوع اختلاف ناشی می گردد استماع خواهد کرد و درباره آنها تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۸- جز در مواردی که دیوان داوری تحت شرایط خاص دعوا به گونه ای دیگر مقرر می دارد، هزینه های داوری، از جمله دستمزد داوران، باید به طور مساوی توسط طرفین دعوا تقبل گردد. دادگاه صورت هزینه ها را در پرونده ضبط و صورت حساب قطعی مربوطه را به طرفین تسلیم خواهد نمود.

ماده ۹- هر یک از امضا کنندگان کنوانسیون، که دارای منافعی در موضوع دعواست که جنبه حقوقی دارد و ممکن است تصمیم در مورد دعوا بر آن منافع اثر بگذارد، می تواند با موافقت دیوان در دادرسی مداخله نماید.

ماده ۱۰:

۱- دیوان باید ظرف پنج ماه از تاریخ تشکیل، رأی خود را صادر نماید، مگر آن که لازم تشخیص دهد که مهلت را تمدید کند مشروط به اینکه از پنج ماه تجاوز نماید.

۲- رأی دیوان باید مستند و مستدل باشد. این رأی قطعی و نسبت به طرفین دعوا الزام آور خواهد بود.

۳- کلیه اختلافات طرفین مربوط به تفسیر یا اجرای رأی باید توسط یکی از طرفین به اطلاع دیوانی که رأی صادر کرده است برسد و هرگاه این دیوان نتواند به آن رسیدگی کند، اختلاف باید در دیوان دیگری که بدین منظور مانند دیوان نخست تشکیل می شود مطرح گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست و نه ماده و شش الحاقیه در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اطلاعات و مقررات عمومی کنوانسیون:

تاریخ انعقاد: ۲۲ مارس ۱۹۸۹

تاریخ لازم الاجرا شدن: ۵ مه ۱۹۹۲

تاریخ عضویت ایران: ۵ ژانویه ۱۹۹۳

محل انعقاد: بازل، سوئیس

محل دبیرخانه: ژنو، سوئیس

مرجع نگهدارنده اسناد: دبیر کل سازمان ملل متحد

زبان های رسمی کنوانسیون: انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی، روسی، چینی، عربی

مرجع ملی کنوانسیون در ایران: سازمان حفاظت محیط زیست

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنوانسیون وین برای
حفاظت از لایه ازن
(وین ۱۹۸۷ م، ۱۳۶۶ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون الحاق دولت ج.ا.ا به کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن

سازمان حفاظت محیط زیست

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ هفتم آذرماه یکهزار و سیصد و شصت و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۸/۹/۱۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۲۶۱- ق مورخ ۱۳۶۸/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی واصل شده است جهت اجرا به پیوست ابلاغ می گردد.

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن

ماده واحده - کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن مشتمل بر یک مقدمه و ۲۱ ماده و ۲ ضمیمه و نیز متن پروتکل مونترآل در مورد مواد کاهنده لایه ازن مصوب ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ (سال ۱۳۶۶ شمسی) (از ملحقات کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن) به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق آن داده می شود.

کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن (وین - ۱۹۸۷ م، ۱۳۶۶ ه.ش)

Vienna Convention For The Protection Of The Ozone Layer - Vienna - 1987

مقدمه

طرف های این کنوانسیون:
با علم به اثر بالقوه زیان آور دگرگونی های لایه ازن بر زندگی انسان و محیط زیست، با تذکر مقررات مربوط در اعلامیه کنفرانس سازمان ملل درباره محیط زیست انسان و به ویژه اصل ۲۱، که پیش بینی کرده است. «طبق منشور ملل متحد و اصول حقوق بین الملل، دولت ها کاملاً حق دارند تا در چارچوب مقررات محیط زیستی خود از منابع خود بهره برداری کنند، و نیز مسؤولند تضمین کنند که فعالیت های انجام شده در حیطه صلاحیت با کنترل آنها موجب زیان به محیط زیست کشورها یا مناطق خارج از محدوده صلاحیت ملی آنها نباشد»

با توجه به اوضاع و احوال و شرایط خاص کشورهای در حال توسعه، توجه به کارها و مطالعات در حال انجام در سازمان های ملی و بین المللی و به ویژه طرح جهانی اقدام درباره لایه ازن مربوط به برنامه محیط زیست سازمان ملل، و نیز با توجه به تدابیر احتیاطی برای حفظ لایه ازن که در سطوح ملی و بین المللی تاکنون اتخاذ شده است، با علم به این که اقدامات برای حفاظت لایه ازن از گزند دگرگونی های ناشی از فعالیت های انسان مستلزم همکاری و اقدامات بین المللی است و باید مبتنی بر ملاحظات علمی و فنی مربوط باشد، و نیز با علم، نیاز به پژوهش بیشتر و مطالعات منظم به منظور توسعه دانش علمی مربوط به لایه ازن و اثرات زیان آور احتمالی ناشی از تغییرات آن، با تصمیم برای حفظ بهداشت انسان و محیط زیست در مقابل اثرات سوء ناشی از تحولات لایه ازن، به نحو ذیل توافق نموده اند:

ماده ۱: تعاریف

از نظر اجرای این کنوانسیون:

- ۱- لایه ازن به معنی لایه ازن جوی واقع در سطح فوق از لایه مرزی سیاره زمین است.
- ۲- «اثرات سوء» به معنی تغییرات در محیط فیزیکی یا «بیوتا»، از جمله تغییرات اقلیمی است، که بر سلامت انسان یا بر ترکیب، قابلیت کسب مجدد نیرو و حاصلخیزی اکوسیستم های طبیعی یا مصنوعی و یا بر مواد مفید برای انسان اثرات زیان آور جدی دارد.

۳- «تکنولوژی یا تجهیزات جایگزین» یعنی تکنولوژی ها یا تجهیزاتی که استفاده از آنها کاهش یا از بین بردن کامل پخش اجسامی را که اثرات بالفعل و یا بالقوه سوء بر لایه ازن دارند را، امکان پذیر می سازد.

۴- «اجسام جایگزین» یعنی اجسامی که اثرات سوء بر لایه ازن را کاهش می دهند، از بین می برند و یا از بروز آنها جلوگیری می نمایند.

۵- غیر از مواردی که در متن به گونه ای دیگر تصریح شده باشد «طرف ها و اعضا و امضا کنندگان» این کنوانسیون به نحو مترادف به کار رفته اند.

۶- «سازمان یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای» یعنی سازمانی که به وسیله دولت های منطقه معینی تشکیل شده است و نسبت به امور موضوع این کنوانسیون یا پروتکل های مربوط به آن واجد صلاحیت بوده و قانونا مجاز می باشد که طبق آیین نامه های داخلی خود اسناد مربوطه را امضا، تصویب، قبول و تأیید نموده و یا به اسناد مربوطه ملحق گردد.

۷- «پروتکل ها» به معنی پروتکل های این کنوانسیون می باشد.

ماده ۲: تعهدات کلی

۱- طرف ها طبق مقررات این کنوانسیون و پروتکل های معتبر که عضویت آنها را دارا می باشند، اقدامات لازم را به منظور حفظ سلامت انسان و محیط زیست در قبال اثرات بالفعل و یا بالقوه سوء ناشی از فعالیت های انسان که لایه ازن را دگرگون می سازند یا ممکن است دگرگون سازند، معمول خواهند داشت.

۲- بدین منظور طرف ها برحسب امکانات در دسترس و توانایی های خود اقدامات زیر را معمول خواهند نمود:

الف- همکاری از طریق مشاهدات، پژوهش و مبادله اطلاعات منظم جهت فهم بهتر و ارزیابی اثرات فعالیت های انسان بر لایه ازن و اثرات تغییرات لایه ازن بر سلامت انسان و محیط زیست.
ب- اتخاذ تدابیر مناسب قانونی و اداری و همکاری در هماهنگ سازی خط مشی های شایسته جهت کنترل، تحدید، تقلیل یا جلوگیری از فعالیت های انسانی تحت اختیار و کنترل آنان، هرگاه تشخیص داده شود که این فعالیت ها یقیناً و یا احتمالاً موجب اثرات سوئی هستند که از دگرگونی یا دگرگونی محتمل لایه ازن ناشی می گردد.

پ- همکاری در تدوین اقدامات، رویه ها و ضوابط مورد توافق جهت اجرا این کنوانسیون، به منظور تصویب پروتکل ها و الحاقیه ها.

ت- همکاری با ارگان های ذیصلاح بین المللی جهت اجرای مؤثر این کنوانسیون و پروتکل هایی که عضو آنها می باشد.

۳- مقررات این کنوانسیون به هیچ وجه به حق اعضا نسبت به اتخاذ تدابیر داخلی، طبق قوانین بین المللی، علاوه بر آنهایی که در بندهای ۱ و ۲ فوق بدان اشاره شده است، لطمه وارد نمی سازد و نیز تأثیری در اقداماتی که تاکنون یکی از اعضا کنوانسیون انجام داده است نخواهد داشت، مشروط به این که این تدابیر و اقدامات با تعهداتشان به موجب این کنوانسیون مغایر نبوده باشد.

۴- اجرای این ماده مبتنی بر ملاحظات علمی و فنی مربوطه خواهد بود.

ماده ۳: پژوهش و مشاهدات سیستماتیک

- ۱- اعضا تعهد می نمایند که عندالاجتضا انجام پژوهش و ارزیابی های علمی را در خصوص موارد ذیل مستقیما و یا از طریق ارگان های دیصلاح بین المللی آغاز کنند یا در مورد آنها همکاری نمایند.
 - الف- فرآیندهای فیزیکی و شیمیایی که ممکن است لایه ازن را تحت تأثیر قرار دهند.
 - ب- تندرستی انسان و اثرات دیگر زیست شناسی ناشی از دگرگونی های لایه ازن، به ویژه اثرات معلول تغییرات در تشعشعات ماوراء بنفش خورشید که دارای اثرات زیست شناسی می باشد (UV-B).
 - پ- اثرات اقلیمی ناشی از دگرگونی های لایه ازن.
 - ت- اثرات حاصل از هرگونه دگرگونی لایه ازن و از هرگونه تغییر تبعی در تشعشعات بر مواد طبیعی و صنعتی مفید برای انسان.
 - ث- اجسام، رویه ها، فرآیندها و فعالیت هایی که ممکن است بر لایه ازن اثر بگذارند و اثرات جمعی آنها.
 - ج- اجسام و تکنولوژی های جایگزین.
 - چ- امور اجتماعی، اقتصادی مربوط.
 و آنچه که در الحاقیه های شماره ۱ و ۲ تشریح شده است.
- ۲- اعضا تعهد می نمایند که عندالاجتضا مستقیما یا از طریق ارگان های دیصلاح بین المللی و با توجه کامل به قوانین داخلی خود و فعالیت های جاری در سطح ملی و بین المللی برنامه های مشترک یا تکمیلی جهت بررسی سیستماتیک وضع لایه ازن و سایر عوامل مربوط، که در الحاقیه شماره ۱ شرح داده شده است، برقرار نموده و یا گسترش دهند.
- ۳- اعضا متعهد می شوند که مستقیما یا از طریق سازمان های دیصلاح بین المللی در مراقبت نسبت به جمع آوری، ارزیابی و انتقال اطلاعات پژوهشی و مطالعاتی از طریق مراکز دیربط اطلاعاتی جهانی به طور منظم و به موقع همکاری نمایند.

ماده ۴: همکاری در زمینه های حقوقی، علمی و فنی

- ۱- اعضا می بایستی مبادله اطلاعات علمی، فنی، اجتماعی، اقتصادی، تجاری و حقوقی مربوط به این کنوانسیون را، که در الحاقیه شماره ۲ با تفصیل بیشتر ذکر شده است تسهیل و ترغیب نمایند. این گونه اطلاعات در دسترس سازمان های مورد توافق اعضا قرار خواهند گرفت. چنانچه تأمین کننده اطلاعات باید در عدم افشای اطلاعات مزبور مراقبت و آنها را به نحوی ضبط و ربط نماید که قبل از قرار دادن آنها در دسترس همه اعضا، جنبه محرمانه بودن آنها ملحوظ و مراعات گردیده باشد.
- ۲- اعضا باید طبق قوانین و مقررات و عرف داخلی خود و به ویژه با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه در پیشبرد توسعه و انتقال تکنولوژی و دانش مستقیما یا از طریق سازمان های بین المللی دیصلاح، همکاری نمایند. این همکاری باید به خصوص از طرق ذیل انجام گردد:
 - الف- تسهیل در کسب تکنولوژی های جایگزین توسط طرف های دیگر.
 - ب- تأمین اطلاعات در خصوص تکنولوژی ها و تجهیزات جایگزین و فراهم آوردن دستورالعمل ها و جزوه های راهنمای خاص آنها.
 - پ- تأمین تجهیزات و امکانات لازم برای پژوهش و مطالعات سیستماتیک.
 - ت- آموزش مناسب پرسنل علمی و فنی.

ماده ۵: انتقال اطلاعات

اعضای بایستی در چارچوب روش و مقاطع زمانی تعیین شده در جلسات اعضای اسناد خاص، اطلاعات مربوط به تدابیر اتخاذ شده توسط خود را برای اجرای این کنوانسیون و پروتکل هایی که عضویت آنها را دارند، از طریق دبیرخانه به کنفرانس امضا کنندگان (مصوبه حاضر) موضوع ماده ۶ آتی الذکر منتقل نمایند.

ماده ۶: کنفرانس امضا کنندگان

۱- بدین وسیله یک کنفرانس امضا کنندگان تشکیل می شود که نخستین جلسه آن به وسیله دبیرخانه ای که به طور موقت به موجب ماده ۷، حداکثر یک سال پس از به اجرا در آمدن این کنوانسیون، تعیین می گردد، منعقد خواهد گردید. بعد از آن جلسات عادی کنفرانس امضا کنندگان باید به فواصل مرتب، که توسط خود کنفرانس و در نخستین جلسه آن تعیین خواهد شد، منعقد گردد.

۲- تاریخ جلسات فوق العاده کنفرانس امضا کنندگان به تشخیص خود کنفرانس یا بر اساس درخواست کتبی هر یک از اعضا تعیین خواهد شد، مشروط به آن که درخواست ظرف مدت شش ماه بعد از ارسال توسط دبیرخانه مورد تأیید حداقل یک سوم اعضا قرار گیرد.

۳- کنفرانس امضا کنندگان می بایستی به اتفاق آراء، آیین نامه های اجرایی و مالی برای خود و ارگان های فرعی که ممکن است تشکیل دهد و همچنین مقررات مالی حاکم بر انجام وظیفه دبیرخانه را مورد موافقت و تصویب قرار دهد.

۴- کنفرانس امضا کنندگان می بایستی در اجرای این کنوانسیون مراقبت و نظارت مستمر اعمال نموده و علاوه بر آن می بایستی:

الف- نحوه و فواصل زمانی انتقال اطلاعات موضوع ماده ۵ را تعیین نموده و اطلاعات مزبور و همچنین گزارش های تسلیمی از طرف ارگان های فرعی خود را مورد بررسی قرار دهد.

ب- اطلاعات علمی مربوط به لایه ازن، دگرگونی احتمالی آن و اثرات بالقوه چنین دگرگونی هایی را مورد بررسی قرار دهد.

پ- طبق ماده ۲، در هماهنگی خط مشی ها، سیاست ها تدابیر مناسب اتخاذ شده جهت تقلیل پخش و نشر موادی که موجد دگرگونی لایه ازن می گردند، مساعدت و توصیه های لازم را در مورد اقدامات مربوط به این کنوانسیون ارائه نمایند.

ت- طبق مواد ۳ و ۴ برنامه هایی برای پژوهش، مطالعات منظم، همکاری های علمی و تکنولوژی، مبادله اطلاعات و انتقال تکنولوژی و دانش تدوین نمایند.

ث- طبق مواد ۹ و ۱۰، در صورت لزوم اصلاحیه هایی بر این کنوانسیون و الحاقیه های آن مورد مطالعه و تصویب قرار دهند.

ج- اصلاح هر پروتکل و هر الحاقیه آن را مورد بررسی قرار دهند و در صورت اتخاذ تصمیمی در این زمینه، توصیه های خود را به طرف های ذیربط پروتکل ارائه دهند.

چ- طبق ماده ۱۰، الحاقیه های اضافی به این کنوانسیون را مورد بررسی و در صورت لزوم تصویب قرار دهند.

ح- طبق ماده ۸ پروتکل هایی را مورد بررسی و در صورت لزوم تصویب قرار دهند.

خ- به منظور اجرای این کنوانسیون در صورت لزوم ارگان های فرعی تشکیل دهند.

د- عندالاقضا خدمات سازمان های بین المللی ذیصلاح و کمیته های علمی به ویژه سازمان هواشناسی جهانی، سازمان بهداشت جهانی و همچنین کمیته هماهنگ کننده مربوط به لایه ازن را در پژوهش های علمی، مطالعات سیستماتیک و فعالیت های دیگر مربوط به اهداف کنوانسیون در خواست و حسب مورد از اطلاعات کسب شده از این سازمان ها و کمیته ها استفاده نمایند.

ذ- هر گونه اقدام اضافی را که ممکن است برای نیل به اهداف این کنوانسیون لازم گردد مورد توجه قرار دهند

۶۵

ر- سازمان ملل متحد، ارگان های تخصصی آن و سازمان بین المللی انرژی اتمی و نیز هر کشوری که صرف این کنوانسیون نیست، می توانند نمایندگانی به عنوان ناظر در جلسات کنفرانس امضا کنندگان داشته باشند، هر سازمان یا ارگان، واجد شرایط در زمینه های مربوط به حفظ لایه ازن اعم از ملی و بین المللی، دولتی یا غیر دولتی، که تمایل خود را به اعزام نماینده به عنوان ناظر در کنفرانس امضا کنندگان به دبیرخانه اطلاع داده است، می تواند در جلسات کنفرانس شرکت نماید، مگر آن که حداقل یک سوم اعضای حاضر با این امر مخالفت ورزند. پذیرش و شرکت ناظران تابع آیین نامه مصوب در کنفرانس امضا کنندگان خواهد بود.

ماده ۷: دبیرخانه

۱- وظایف دبیرخانه به قرار ذیل خواهد بود:

الف- ترتیب دادن جلسات پیش بینی شده در مواد ۶، ۸، ۹ و ۱۰ و تأمین خدمات مربوط به آنها.

ب- تهیه و ارسال گزارش هایی بر اساس اطلاعات دریافت شده طبق مواد ۴ و ۵ و نیز بر پایه اطلاعات حاصل از جلسات ارگان های فرعی که به موجب ماده ۶ تشکیل شده اند.

پ- انجام وظایف محوله به آن به موجب هر پروتکل.

ت- تهیه گزارش درباره فعالیت هایی که در ایفای وظایف خود به موجب این کنوانسیون انجام داده است و آرایه آن گزارش ها به کنفرانس امضا کنندگان.

ث- برقراری هماهنگی های لازم با سایر ارگان های بین المللی مربوط و به ویژه تمهید ترتیبات قراردادی و اداری، حسب ضرورت، برای ایفای مؤثر وظایف خود.

ج- ایفاء وظایف دیگری که کنفرانس امضا کنندگان تعیین نماید.

۲- وظایف دبیرخانه تا پایان اولین جلسه عادی کنفرانس امضا کنندگان

که طبق ماده ۶ منعقد خواهد گردید، موقتاً توسط برنامه محیط زیست سازمان ملل ایفاء خواهد گردید. کنفرانس امضا کنندگان در اولین جلسه عادی خود دبیرخانه را از میان سازمان های بین المللی موجود و ذیصلاحی تعیین خواهد کرد که تمایل خود را نسبت به ایفای وظایف دبیرخانه به موجب این کنوانسیون اعلام داشته اند.

ماده ۸

۱- کنفرانس امضا کنندگان می تواند در جلسه خود پروتکل هایی را طبق ماده ۲ تصویب کند.

۲- متن کلیه پروتکل های پیشنهادی توسط دبیرخانه لااقل شش ماه قبل از چنین جلسه ای به اطلاع امضا کنندگان خواهد رسید.

ماده ۹: اصلاح کنوانسیون و پروتکل ها

۱- هر یک از اعضا می تواند اصلاح این کنوانسیون یا هر یک از پروتکل های آن را پیشنهاد نماید. در این اصلاحیه ها باید ملاحظات علمی و فنی مدنظر قرار گیرد.

۲- اصلاحیه های این کنوانسیون در جلسه کنفرانس امضا کنندگان مورد قبول قرار خواهد گرفت. اصلاحیه های مربوط به پروتکل در جلسه اعضای آن پروتکل خاص پذیرفته خواهد شد. به جز در مواردی که به نحو دیگری در پروتکل پیش بینی شده باشد، متن هر اصلاحیه پیشنهادی کنوانسیون حاضر یا هر پروتکل توسط دبیرخانه حداقل شش ماه پیش از جلسه ای که برای تصویب آن در نظر گرفته شده است، به اطلاع اعضا خواهد رسید.

۳- امضا کنندگان به منظور نیل به اتفاق نظر در قبول هر یک از اصلاحیه های پیشنهادی مربوط به این کنوانسیون، کوشش های لازم را مبذول خواهند داشت. چنانچه علیرغم کلیه کوشش های به عمل آمده توافقی حاصل نگردد، به عنوان آخرین اقدام، اصلاحیه با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و دارنده حق رأی مورد تأیید قرار گرفته و توسط مرجع امانت دار جهت تأیید، تصویب و پذیرش به کلیه اعضا تسلیم خواهد شد.

۴- روش مذکور در بند ۳ فوق در مورد اصلاحیه های وارده به کلیه پروتکل ها قابل اعمال است. ولی فقط احراز دو سوم اکثریت امضا کنندگان آن پروتکل که در جلسه حاضر و صاحب رأی می باشند برای تصدیق و تصویب آن کفایت می نماید.

۵- تصویب، تأیید و پذیرش اصلاحیه ها کتبا به اطلاع مرجع امانت دار خواهد رسید. اصلاحیه های پذیرفته شده طبق بندهای ۳ و ۴ فوق، در نودمین روز بعد از وصول اعلامیه تصویب، تأیید و پذیرش اصلاحیه ها از جانب حداقل سه چهارم امضا کنندگان این کنوانسیون یا حداقل دو سوم اعضای پروتکل مربوط به مرجع امانت دار، نسبت به اعضای پذیرنده آنها قابل اجرا خواهد بود، مگر آن که به نحو دیگر در پروتکل ذکر شده باشد.

اصلاحیه های مزبور نسبت به هر یک از اعضای دیگر، در نودمین روز پس از آنکه آن عضو مدارک مربوط به تصویب تأیید و پذیرش اصلاحیه ها را تقدیم داشت، لازم الاجرا خواهد گردید.

۶- به منظور اجرای این ماده «اعضای حاضر و صاحب رأی» به معنی طرف های حاضر در جلسه می باشد که رأی مثبت یا منفی می دهند.

ماده ۱۰: تصویب و اصلاح الحاقیه ها

۱- الحاقیه های این کنوانسیون یا هر پروتکل، حسب مورد جزء لایتجزای این کنوانسیون یا پروتکل خواهد بود و در صورتی که به نحوی دیگر تصریح نشده باشد، اشاره به این کنوانسیون یا پروتکل های آن به منزله اشاره به الحاقیه های آنها خواهد بود. این الحاقیه ها به امور و مسائل علمی، فنی و اداری محدود خواهد بود.

۲- جز در مواردی که پروتکل در مورد الحاقیه های خود به نحو دیگری پیش بینی نموده باشد، رویه ذیل در خصوص پیشنهاد، تصویب و به اجرا در آمدن الحاقیه های منضم به این کنوانسیون یا به الحاقیه های هر پروتکل، قابل اجرا خواهد بود.

الف- الحاقیه های منضم به کنوانسیون حاضر طبق رویه مذکور در بندهای ۲ و ۳ ماده ۹، پیشنهاد و تصویب خواهد شد، در حالی که الحاقیه های پروتکل ها طبق رویه مندرج در بندهای ۲ و ۴ ماده ۹ پیشنهاد و پذیرفته می گردند.

ب- هر طرفی که قادر نباشد یک الحاقیه اضافی به این کنوانسیون یا یک الحاقیه به هر پروتکلی که خود طرف آن است تصویب نماید، باید مرجع امانت دار را ظرف شش ماه از تاریخ اعلام تصویب از طرف مرجع امانت دار، از این امر مطلع سازد.

مرجع مزبور می بایستی بدون تأخیر همه اعضا را از دریافت این اعلام تصویب آگاه سازد. هر یک از اعضا می تواند در هر زمان به جای مخالفت قبلی خود، اعلام تصویب نماید و الحاقیه ها از آن زمان برای آن طرف لازم الاجرا خواهد گردید.

پ- به محض انقضای شش ماه از تاریخ ارسال اطلاعات از طرف مرجع امانت دار، الحاقیه برای همه طرف های این کنوانسیون یا هر پروتکل مربوط، که اطلاعات طبق مفاد بند (ب) فوق، تسلیم نکرده اند، قابل اجرا خواهد گردید.

۳- پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا گردیدن اصلاحیه های الحاقیه های این کنوانسیون، یا هر یک از پروتکل های آن تابع روش مذکور برای پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا گردیدن الحاقیه های کنوانسیون یا الحاقیه های پروتکل ها خواهد بود و الحاقیه ها باید ملاحظات علمی و فنی مربوطه را ملحوظ دارند.

۴- هرگاه یک الحاقیه اضافی با یک اصلاحیه الحاقی موکول به اصلاحیه ای بر این کنوانسیون یا یک پروتکل گردد، الحاقیه اضافی یا اصلاحیه الحاقی تا زمانی که اصلاحیه این کنوانسیون یا پروتکل مربوط به مرحله اجرا در نیامده است، لازم الاجرا نخواهد شد.

ماده ۱۱: حل و فصل اختلافات

۱- در صورت بروز اختلاف بین امضا کنندگان، در مورد تفسیر یا اجرای این کنوانسیون، طرف های ذیربط می بایستی از طریق مذاکره به حل و فصل آن مبادرت ورزند.

۲- هرگاه طرف های ذیربط نتوانند از طریق مذاکره به حل و فصل اختلاف نائل آیند، می توانند مشترکا مساعی جمیله یا وساطت شخص ثالثی را تقاضا نمایند.

۳- هنگام تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق این کنوانسیون، یا هر زمان بعد از آن، یک دولت یا سازمان یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای می تواند کتبا به مرجع امانت دار اعلام دارد که در مورد اختلافی که هنوز طبق بندهای ۱ و ۲ فوق حل نشده است، یک و یا دو طریق اجباری حل و فصل اختلاف مشروحه در ذیل را خواهد پذیرفت.

الف- داوری طبق مصوب در اولین جلسه عادی کنفرانس امضا کنندگان.

ب- تسلیم اختلاف به دیوان بین المللی دادگستری.

۴- هرگاه اعضا کنوانسیون طبق بند ۳ فوق این روش و یا هر روش دیگری را نپذیرند، اختلاف حسب بند ۵ به سازش ارجاع می شود، مگر آن که اعضا به نحو دیگری توافق نمایند.

۵- کمیسیون سازش به درخواست یکی از طرف های اختلاف تشکیل می گردد، کمیسیون مرکب خواهد بود از تعداد مساوی اعضای تعیین شده از جانب هر یک از طرف های ذیربط و رئیس کمیسیون مشترکا به وسیله اعضا منصوب هر طرف انتخاب خواهد گردید. رأی کمیسیون قطعی و توصیه آمیز می باشد و طرف ها می بایستی آن را با حسن نیت مورد توجه قرار دهند.

۶- مفاد این ماده در مورد هر پروتکل دیگری قابل اجرا بوده مگر آن که در پروتکل مربوط به نحوی دیگر پیش بینی شده باشد.

ماده ۱۲: امضا

این کنوانسیون برای امضای دولت ها یا سازمان منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی در وزارت امور خارجه فدرال جمهوری اتریش در وین از تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۵ تا ۲۱ سپتامبر ۱۹۸۵ و در مقر اصلی سازمان ملل متحد در نیویورک از ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۵ تا ۲۱ مارس ۱۹۸۶ مفتوح خواهد بود.

ماده ۱۳: تصویب، پذیرش یا موافقت

- ۱- این کنوانسیون و کلیه پروتکل های آن تابع مقررات تصویب، پذیرش یا موافقت دولت ها یا سازمان های منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی خواهد بود.
مدارک مربوط به تصویب، پذیرش یا موافقت نزد مرجع امانت دار تودیع خواهد گردید.
- ۲- هر سازمانی که در بند ۱ فوق به آن اشاره شده است و به عضویت این کنوانسیون یا هر پروتکل منضم به آن در می آید، بدون آن که دولت های عضو آن سازمان امضا کننده کنوانسیون باشند، مکلف به اجرای تعهدات موضوع کنوانسیون یا پروتکل آن، حسب مورد خواهد بود. در مورد سازمان هایی که یک یا چند دولت عضو آنها، عضو کنوانسیون یا پروتکل مربوطه می باشند، سازمان و دولت های عضو آن در مورد مسوولیت های مربوط به ایفای تعهدات خود به موجب کنوانسیون یا پروتکل، حسب مورد، تصمیم خواهند گرفت.
- در این گونه موارد، سازمان و دولت های عضو حق نخواهند داشت حقوق تحت کنوانسیون یا پروتکل مربوط را توأما اعمال نمایند.
- ۳- سازمان های مذکور در بند ۱ فوق می بایستی در اسناد مربوط به تصویب، پذیرش یا موافقت خود حدود صلاحیت خود را نسبت به امور موضوع کنوانسیون یا پروتکل مربوطه اعلام نمایند. همچنین این سازمان ها می بایستی مرجع امانت دار را از هر گونه تغییر در حدود صلاحیتشان مطلع کنند.

ماده ۱۴: الحاق

- ۱- از زمانی که مهلت امضا کنوانسیون یا پروتکل مربوطه متقضى می گردد، و هر پروتکل مربوط به آن برای الحاق توسط دولت ها و سازمان های منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی مفتوح خواهد بود، مدارک الحاق می بایستی نزد مرجع امانت دار ایداع گردد.
- ۲- سازمان های مورد اشاره در بند ۱ فوق می بایستی در مدارک الحاق خود حدود صلاحیت خود را نسبت به امور موضوع کنوانسیون یا پروتکل مربوطه اعلام نمایند. این سازمان ها نیز می بایستی مرجع امانت دار را از هر گونه تغییرات عمده در حدود صلاحیت خود مطلع سازند.
- ۳- مقررات بند ۲ ماده ۱۳، نسبت به سازمان های منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی که به این کنوانسیون یا هر پروتکل مربوط به آن ملحق می شوند، اعمال خواهد گردید.

ماده ۱۵: حق رأی

- ۱- هر یک از امضا کنندگان این کنوانسیون یا پروتکل مربوط به آن حق یک رأی خواهد داشت.
- ۲- جز در مورد پیش بینی شده در بند ۱ فوق، سازمان های منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی می بایستی حق خود را در اموری که حیطه صلاحیتشان است، با دادن تعداد رأی مساوی، به دولت های عضو خود که اعضای کنوانسیون یا پروتکل مربوطه بدان هستند، اعمال نمایند. هر گاه دولت های عضو آنها حق رأی خود را اعمال کرده باشند، این سازمان ها می بایستی از حق رأی خود استفاده نمایند و بالعکس.

ماده ۱۶: ارتباط بین کنوانسیون و پروتکل های آن

- ۱- یک دولت یا یک سازمان منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی نمی تواند به عضویت یک پروتکل در آید، مگر آن که از قبل طرف کنوانسیون بوده و یا در همان زمان به عضویت آن داخل شود.

۲- تصمیمات مربوط به هر پروتکل فقط می بایستی به وسیله طرف های آن پروتکل اتخاذ گردد.

ماده ۱۷: لازم الاجرا گردیدن

۱- کنوانسیون حاضر در نودمین روز پس از تاریخ ایداع بیستمین سند مربوط به تصویب، پذیرش و موافقت یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.

۲- کلیه پروتکل ها، جز در مواردی که به نحو دیگری پیش بینی شده باشد در نودمین روز پس از تاریخ ایداع یا نودهمین سند تصویب، پذیرش یا موافقت با پروتکل یا الحاق بدان لازم الاجرا خواهد گردید.

۳- برای هر طرفی که این کنوانسیون را پس از ایداع بیستمین سند تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق، تصویب قبول و یا تأیید می کند یا بدان ملحق می شود، کنوانسیون در نودمین روز بعد از تاریخ ایداع مدارک تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق آن طرف لازم الاجرا خواهد گردید.

۴- جز در مواردی که به نحو دیگری در پروتکل قید شده باشد، کلیه پروتکل ها برای طرفی که بعد از لازم الاجرا شدن آن طبق بند ۲ فوق آن را تصویب، قبول و یا تأیید می کند یا بدان ملحق می گردد، در نودمین روز بعد از تاریخ ایداع مدارک تصویب، پذیرش یا موافقت یا الحاق توسط آن طرف یا در تاریخی که کنوانسیون برای آن طرف قابل اجرا می شود، هر کدام دیرتر باشد، لازم الاجرا می گردد.

۵- به منظور اجرای بند ۱ و ۲ فوق هر یک از مدارک ایداع شده توسط یک سازمان منطقه ای یکپارچه سازی اقتصادی به عنوان مدرک اضافی بر مدرکی که دولت های عضو آن سازمان ایداع کرده اند، محسوب نخواهد شد.

ماده ۱۸: شروط

هیچ شرطی در این کنوانسیون پیش بینی نشده است.

ماده ۱۹: رجوع

۱- در هر زمان پس از چهار سال از تاریخ لازم الاجرا گردیدن این کنوانسیون برای یکی از اعضا، عضو مزبور می تواند با اعلام کتبی به مرجع امانت دار از الحاق خود به کنوانسیون رجوع نماید.

۲- جز در مواردی که به نحو دیگری در پروتکل پیش بینی شده باشد، در هر زمان پس از چهار سال از تاریخ لازم الاجرا گردیدن پروتکل برای یکی از اعضا، عضو مزبور می تواند با اعلام کتبی به مرجع امانت دار الحاق خود به پروتکل را مسترد دارد.

۳- چنین رجوعی بعد از اقتضای یک سال از تاریخ وصول آن توسط مرجع امانت دار، یا هر تاریخ بعدی که در اعلامیه رجوع مشخص شده باشد، مؤثر خواهد بود.

۴- رجوع هر طرفی از الحاق خود به کنوانسیون، به منزله رجوع آن طرف از کلیه پروتکل هایی است که عضویت آنها را داشته است.

ماده ۲۰: مرجع امانت دار

۱- دبیر کل سازمان ملل متحد وظایف امانت دار این کنوانسیون و هر پروتکل مربوط به آن را به عهده خواهد گرفت.

۲- مرجع امانت دار اعضای کنوانسیون را به ویژه از موارد ذیل مطلع خواهد ساخت:

الف- امضای این کنوانسیون و هر پروتکل مربوط به آن و ایداع مدارک تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق طبق مواد ۱۳ و ۱۴.

ب- تاریخی که کنوانسیون و هر پروتکل مربوط به آن طبق ماده ۱۷ لازم الاجرا خواهد گردید.

پ- اعلامیه های رجوع انجام شده طبق ماده ۱۹.

ت- اصلاحیه های مصوبه در خصوص کنوانسیون یا هر پروتکل مربوط به آن، پذیرش آنها توسط اعضا و تاریخ لازم الاجرا گردیدن آنها طبق ماده ۹.

ث- کلیه مکاتبات مربوط به تصویب و موافقت با الحاقیه ها و اصلاحیه الحاقیه ها طبق ماده ۱۰.

ج- اطلاعیه های سازمان منطقه ای یک پارچه سازی اقتصادی در مورد حدود صلاحیت آنها نسبت به امور موضوع این کنوانسیون و یا هر پروتکل مربوط به آن و همچنین تغییرات انجام شده در آنها.

چ- اعلامیه های تسلیم شده طبق بند ۳ ماده ۱۱.

ماده ۲۱: متون معتبر

اصل این کنوانسیون که به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی تهیه گردیده و کلیه آنها از اعتبار واحدی برخوردارند می بایستی نزد دبیر کل سازمان ملل متحد ایداع شود.

در تصدیق و تسجیل مراتب فوق، اینجانب امضا کننده ذیل، که دارای اختیار لازم در این مورد هستم، این کنوانسیون را امضا نمودم.

منعقد در وین در تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۵

الحاقیه ۱

پژوهش و مشاهدات علمی

- ۱- طرف های این کنوانسیون تصدیق می نمایند که مسائل عمده علمی به قرار ذیل است:
 - الف- دگرگونی لایه ازن منجر به تغییر مقدار تشعشعات ماوراء بنفش خورشیدی دارای اثرات زیست شناسی (UV-B) می گردد و این تشعشعات چون به سطح زمین می رسد عواقب بالقوه ای برای سلامت انسان، اورگانیزم ها، اکوسیستم ها و مواد مفید برای انسان در بر دارد.
 - ب- تغییرات توزیع عمودی ازن می تواند تغییراتی در ساختار دمای جو پدید آورده و عواقب بالقوه ای در آب و هوا و اقلیم داشته باشد.
- ۲- امضا کنندگان کنوانسیون می بایستی طبق ماده ۳ در انجام پژوهش و مشاهدات علمی و تنظیم و تدوین پیشنهادات خود جهت تحقیقات و مطالعات در زمینه های ذیل همکاری نمایند:
 - الف- پژوهش در فیزیک و شیمی جو (اتمسفر):
 - ۱- الگوهای نظری جامع، توسعه بیشتر الگوهایی که تأثیرات متقابل بین فرآیندهای تشعشعی، دینامیکی و شیمیایی را مورد توجه قرار می دهد، بررسی اثرات هم زمان فعالیت های گوناگون انسان و آنچه به طور طبیعی روی می دهد بر ازن اتمسفر، تفسیر مجموعه های اطلاعات اندازه گیری ماهواره ای و غیر ماهواره ای، ارزیابی هر گونه تغییر در روندهای جوی و ژئوفیزیکی، و توسعه روش هایی برای مربوط ساختن تغییر این شاخص ها در موارد خاص.
 - ۲- مطالعات آزمایشگاهی در مورد نرخ ضرایب، سطح مقطع جذب و مکانیزم فرآیندهای شیمیایی یا فتوشیمیایی در لایه های تروپوسفر و استراتوسفر اطلاعات طیف نگاری برای اطمینان از اندازه گیری های صحرائی در تمام نواحی طیفی.
 - ۳- اندازه گیری صحرائی، غلظت و جریان گازهای منابع اصلی اعم از این که منشأ طبیعی داشته یا معلول فعالیت های انسان باشد، مطالعات دینامیکی اتمسفر، اندازه گیری های هم زمان ذرات ناشی از اعمال فتوشیمیایی تا پایین ترین سطح منتهی به لایه مرزی کره زمین با استفاده از سیستم های سنجش از دور محلی، مقایسه دستگاه های اندازه گیری گوناگون با یکدیگر، از جمله اندازه گیری های هماهنگ شده جمعی برای وسایل ماهواره ای، میدان های سه بعدی و اجزاء کلیدی غیر قابل اندازه گیری جوی، جریان طیف خورشیدی و شاخص های هواشناسی.
 - ۴- توسعه دستگاه ها، از جمله دستگاه های حس کننده برای اجزاء غیر قابل اندازه گیری جوی، شاخص های هواشناسی و جریان خورشیدی.
 - ب- پژوهش درباره اثرات بهداشتی، اثرات زیست شناسی و تجزیه و انرژی نورانی:
 - ۱- رابطه بین قرار گرفتن انسان در معرض تشعشعات مرئی و ماوراء بنفش خورشید و:
 - الف- شیوع سرطان های پوستی ملانوما و غیر ملانوما.
 - ب- اثرات بر سیستم های ایمنی انسان.
 - ۲- اثرات تشعشعات UV-B بر حسب طول موج به:
 - الف- محصولات کشاورزی، جنگل ها و سایر اکوسیستم های زمینی.
 - ب- زنجیره غذایی آبی و آبریان و نیز ممانعت احتمالی تولید اکسیژن توسط فیتوپلانکتون های دریایی.

۳- مکانیسم هایی که تشعشعات UV-B طبق آنها بر مواد زیست شناسی گونه ها و اکوسیستم ها عمل می کند، از جمله ارتباط بین دوراژ، نرخ دوراژ عکس العمل، ترمیم نوری، انطباق و حفاظت.

۴- مطالعات مربوط به اثرات طیفی و عکس العمل های طیفی با استفاده از تشعشعات چند رنگی به منظور دربر گرفتن اثرات متقابل ممکن در تمام نواحی مختلف طول موج.

۵- تأثیر تشعشعات UV-B بر حساسیت ها و فعالیت های گونه های زیست شناسی که برای تعادل بیوسفریک حائز اهمیت هستند و فرآیندهای پایه ای مانند فتوسنتز و بیوسنتز.

۶- تأثیر تشعشعات UV-B بر تجزیه مواد آلوده کننده توسط انرژی نوری مواد شیمیایی کشاورزی و سایر مواد.

ج- پژوهش در مورد اثرات بر آب و هوا:

۱- مطالعات نظری و مشاهدات اثرات تشعشعی ازن و سایر انواع غیر قابل اندازه گیری و اثر بر شاخص های اقلیمی، مانند دمای زمین و سطح اقیانوس، چگونگی ریزش های آسمانی، تبادل بین تروپوسفر و استراتوسفر.

۲- تحقیق درباره اثرات این گونه عوامل اقلیمی بر جنبه های مختلف فعالیت انسان.

د- مشاهدات سیستماتیک درباره:

۱- وضعیت لایه ازن (یعنی تأثیر پذیری فضایی و زمانی محتوی ستونی کل و توزیع عمودی) با استفاده از سیستم مشاهده جهانی ازن بر اساس یکپارچه کردن سیستم های ماهواره ای و زمینی.

۲- غلظت گازهای اصلی تروپوسفریک و استراتوسفریک برای HO_x و NO_x و خانواده های کربن.

۳- دما از زمین تا مزوسفر، با استفاده از سیستم های مستقر در زمین و نیز سیستم های ماهواره ای.

۴- جریان نور خورشید که بر حسب طول موج که به جو زمین می رسد و تشعشع حرارتی که از زمین منعکس می شود، با استفاده از اندازه گیری های ماهواره ای.

۵- جریان نور خورشیدی که بر حسب طول موج که محدوده طول موج ماوراء بنفش دارای اثرات بیولوژیکی (UV-B) به سطح زمین می رسد.

۶- خصوصیات و توزیع آئروسول از زمین تا مزوسفر، با استفاده از سیستم های مستقر در زمین هوا بر دو ماهواره ای.

۷- متغیرهای حائز اهمیت اقلیمی از طریق حفظ برنامه های اندازه گیری مدرن هواشناسی در سطح زمین.

۸- انواع غیر قابل اندازه گیری، دماها، جریان نور خورشیدی و آئروسول ها، با استفاده از روش های پیشرفته برای تفسیر داده های جهانی.

۳- امضا کنندگان کنوانسیون می بایستی با در نظر گرفتن نیازهای ویژه کشورهای در حال رشد، در پیشبرد برنامه های آموزش مناسب علمی و فنی مورد لزوم همکاری نمایند. تا از این طریق در تحقیقات و مشاهدات سیستماتیک که خلاصه وار در این الحاقیه بدان اشاره شده است مشارکت نمایند و برای این منظور باید به هماهنگ نمودن ابزار کار و روش های مشاهده برای ایجاد مجموعه های قابل مقایسه و استاندارد شده اطلاعات علمی توجه خاصی مبذول گردد.

۴- تصور بر این است که اجسام شیمیایی طبیعی و انسان ساخته ذیل، که در ذکر آنها رعایت اولویت نگردیده است، تغییرات بالقوه ای در خواص شیمیایی و فیزیکی لایه ازن پدید می آورند.

الف- اجسام کربنی

۱- مونوکسید کربن (CO)

مونوکسید کربن، منشأهای مهم طبیعی و انسان ساخته دارد و تصور می شود که نقش مستقیم عمده ای در فتوشیمی تروپوسفر و نقش غیر مستقیم در فتوشیمی استراتوسفر دارد.

۲- دی اکسید کربن (گاز کربنیک) (CO_2)

گاز کربنیک به طور عمده منشأ طبیعی و انسان ساخته دارد و با تأثیرگذاری بر ساختار دما به ازن استراتوسفر جو لطمه می زند.

۳- متان (CH_4)

متان هم منشأ طبیعی دارد و هم منشأ انسانی و ازن تروپوسفر و استراتوسفر هر دو را تحت تأثیر قرار می دهد.

۴- انواع هیدروکربن غیر متانی

انواع هیدروکربن غیر متانی که شامل تعداد بسیاری از مواد شیمیایی می باشد هم منشأ طبیعی دارند و هم منشأ انسانی و نقش مستقیمی در فتوشیمی تروپوسفر و نقش مستقیمی در فتوشیمی استراتوسفر دارند.

ب- اجسام نیتروژنی

۱- منواکسید ازن (NO)

منابع عمده اکسید ازن طبیعی است، ولی فعالیت های انسان در این زمینه اهمیت روز افزونی پیدا می کند. منواکسید ازن منبع اصلی استراتوسفر است که نقش حیاتی در کنترل کردن غلظت ازن استراتوسفر ایفاء می نماید.

۲- اکسیدهای ازن (NO_x)

منابع زمینی (NO_x) نقش مستقیم عمده ای فقط در فرآیندهای فتوشیمی تروپوسفر و نقش غیر مستقیم در فتوشیمی استراتوسفر دارند، در حالی که تزریق (NO_x) در نزدیکی تروپوپوز (لایه بین تروپوسفر و استراتوسفر) ممکن است مستقیماً موجب تغییر در ازن تروپوسفر و استراتوسفر فوقانی شود.

ج- ترکیبات کلردار

۱- آلکان های کاملاً هالوژنی شده، مثلاً CFC_{114} , CFC_{12} , CFC_{11} , CFC_{13} , CCL_4 آلکان های کاملاً هالوژنی شده ساخته انسان هستند و به عنوان منبع عمل می کند که نقش حیاتی در فتوشیمی ازن، به ویژه در ارتفاع ۳۰ تا ۵۰ کیلومتری دارد.

۲- آلکان های نیمه هالوژنه مانند CH_3CCL_3 , $CHFCL_2$, $(DCFC_{21})$, CH_2F_2 , (CFC_{22}) , CH_3CL منابع طبیعی است، در حالی که سایر آلکان های نیمه هالوژنه مذکور در فوق در اصل ساخته دست انسان است. این گازها نیز به عنوان منبع ClO_x استراتوسفر عمل می نمایند.

د- اجسام برومین

آلکان های کاملاً هالوژنی شده، مثلاً $CFBR$

این گازها انسان ساخت هستند و به عنوان منبع BrO_x عمل می کنند که به طریق متشابه ClO_x رفتار می نمایند.

هـ- ترکیبات هیدروژنی

۱- هیدروژن (H_2)

هیدروژن، با هر دو منشأ طبیعی و انسانی خود در فتوشیمی استراتوسفر نقش اندکی ایفا می‌کند.

۲- آب (H_2O)

آب که منشأ طبیعی دارد، نقش حیاتی در فتوشیمی تروپوسفر و نیز استراتوسفر دارد. منابع محلی بخار آب در استراتوسفر شامل اکسیداسیون متان و تاحد کمتری، اکسیداسیون هیدروژن است.

الحاقیه ۲

مبادله اطلاعات

۱- امضا کنندگان کنوانسیون تأکید می نمایند که گردآوری و مبادله اطلاعات عاملی مهم در نیل به اهداف کنوانسیون حاضر و حصول اطمینان از این امر است که کلیه اقداماتی که در این رابطه صورت می گیرد مناسب و لازم می باشند. بنابراین امضا کنندگان کنوانسیون باید اطلاعات علمی، اجتماعی، اقتصادی، حرفه ای، تجاری و حقوقی را مبادله نمایند.

۲- امضا کنندگان کنوانسیون در اخذ تصمیم در مورد نوع اطلاعات قابل گردآوری و مبادله باید سودمندی اطلاعات و هزینه کسب آنها را در نظر داشته باشند. امضا کنندگان همچنین تأیید می نمایند که همکاری موضوع این الحاقیه باید در چارچوب قوانین داخلی مقررات و رویه های مربوط به حقوق انحصاری، اسرار حرفه ای، و حفظ اطلاعات محرمانه و مربوط به مالکیت انجام پذیرد.

۳- اطلاعات علمی

این امر شامل اطلاعاتی است راجع به:

الف- پژوهش های برنامه ریزی شده و جاری، اعم از دولتی و خصوصی، به منظور هماهنگی برنامه های پژوهشی جهت بهره گیری هر چه بهتر از امکانات و منابع ملی و بین المللی.

ب- اطلاعات مربوط به پخش مواد و گازهای مورد نیاز برای پژوهش.

پ- در نشریات معتبر علمی راجع به فیزیک و شیمی جو زمین و قابلیت تحمل آن برای پذیرش تغییرات، به ویژه درباره وضع لایه ازن و اثرات آن بر سلامت انسان، محیط زیست و اقلیم ناشی از دگرگونی های حادث در طول زمان، خواه در کل محتوی ستونی ازن و خواه توزیع عمودی آن.

ت- ارزیابی نتایج پژوهش و توصیه ها برای پژوهش های آینده.

۴- اطلاعات فنی.

این بخش شامل اطلاعاتی است درباره:

الف- استفاده از مواد شیمیایی و تکنولوژی جایگزین به منظور تقلیل و پخش مواد تغییر دهنده ازن و پژوهش های جاری و طرح ریزی شده در حال انجام مربوط به آن.

ب- محدودیت ها و خطرات متحمل در استفاده از مواد شیمیایی یا مواد دیگر و یا تکنولوژی جایگزین.

۵- اطلاعات اجتماعی- اقتصادی و بازرگانی درباره اجسام مذکور در الحاقیه شماره ۱ این بخش شامل اطلاعاتی است درباره:

الف- تولید و ظرفیت تولید.

ب- کاربرد و الگوهای کاربرد

پ- واردات/ صادرات

ت- هزینه ها، خطرات و فوائد فعالیت های انسان ممکن است به طور غیر مستقیم لایه ازن را دگرگون سازد و اثرات اقدامات منظم که جهت کنترل در آوردن این فعالیت ها انجام می شود یا مورد توجه قرار می گیرد.

۶- اطلاعات حقوقی

این بخش حاوی اطلاعاتی است در خصوص:

الف- قوانین ملی- تدابیر اداری و پژوهش های حقوقی مربوط به حفاظت از لایه ازن.

ب- موافقت نامه های بین المللی، از جمله قراردادهای دو جانبه، مربوط به حفاظت از لایه ازن.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

پروتکل مونترال در مورد
مواد کاهنده لایه ازن
(مونترال ۱۹۸۷ م، ۱۳۶۶ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

ابلاغیه قانون الحاق دولت ج.ا.ا به پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن

سازمان حفاظت محیط زیست

پیرو ابلاغیه قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن به شماره ۱۱۰/۱۹۴/ق ۴۳ مورخ ۶۸/۹/۲۸ به پیوست متن پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن که از ملحقات قانون فوق الذکر بوده و طی نامه شماره ۱۳۹۷- ق مورخ ۶۸/۱۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی واصل شده جهت اجرا ابلاغ می گردد.

پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن (مونترال - ۱۹۸۷ م، ۱۳۶۶ ه.ش)

Montreal Protocol On Substances That Deplete The Ozone Layer Montreal - 1978

۱- کنفرانس نمایندگان تام الاختیار درباره پروتکل مربوط به کلروفلوئوروکربن ها مربوط به کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن، طبق تصمیم شماره ۱۳/۱۸ مورخ ۲۳ ماه مه ۱۹۸۵ تصویب شده توسط شورای یونپ (UNEP) توسط مدیر اجرایی برنامه محیط زیست سازمان ملل تشکیل گردید.

۲- کنفرانس، با مساعدت دولت کانادا از تاریخ ۱۴ تا ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ در مقر اصلی سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری در شهر مونترال منعقد شد.

۳- همه کشورها برای شرکت در این کنفرانس دعوت شدند. دولت های ذیل دعوت را پذیرفتند و در کنفرانس شرکت جستند.

الجزیره، آرژانتین، استرالیا، اتریش، بلژیک، برزیل، بورکینافاسو، جمهوری سوسیالیستی بیلوروس، کانادا، شیلی، چین، کلمبیا، کنگو، کاستاریکا، چکسلواکی، دانمارک، یمن دمکراتیک، مصر، فنلاند، فرانسه، آلمان، غنا، یونان، اندونزی، اسرائیل، ایتالیا، ژاپن، کنیا، کره، لوکزامبورگ، مالزی، موریس، مکزیک، مراکش، هلند، زلاندنو، نیجریه، نروژ، پاناما، پرو، فیلیپین، پرتغال، سنگال، اسپانیا، سوئد، سوئیس، تایلند، توگو، تونس، اوگاندا، جمهوری سوسیالیستی سویی اوکراین، اتحاد جماهیر شوروی، انگلستان، ایالات متحده امریکا و ونزوئلا.

۴- جامعه اقتصادی اروپا نیز شرکت نمود.

۵- ناظرانی از دولت های زیر در جلسات مذاکرات کنفرانس حضور یافتند.

جمهوری دومینیکن، اکوادور، مجارستان، هند، کویت، لهستان.

۶- ناظرانی نیز از این ارگان های سازمان ملل، مؤسسات تخصصی و سازمان های دولتی و غیر دولتی در کنفرانس شرکت کردند.

سازمان هواشناسی جهانی (WMO)، موافقتنامه عمومی درباره تعرفه ها و تجارت (GATT)، سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)، سازمان اتحاد آفریقا، شورای جوامع اروپا (LEC)، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، اتاق تجارت بین المللی، فدراسیون شرکت های اروپایی آئروسل، فدراسیون اروپایی صنعت شیمیایی، جامعه سازندگان مواد شیمیایی، شورای دفاع از منابع طبیعی، انستیتوی جهانی منابع و صندوق دفاع از محیط زیست، صلح سبز (REEN PEAC)، دوستداران زمین، بنیاد سیاتل (کانادا)، آزمایشگاه های بین المللی واتو (کانادا)، دکتراف، ای. همانی و همکاران (کانادا)، مؤسسه بین المللی سازندگان اتومبیل، اتحاد برای خط مشی مسوولانه CFCs، انستیتوی تهویه مطبوع و تبرید (ایالات متحده امریکا)،

سازمان حمایت از محیط زیست (ایالات متحده امریکا)، انستیتوی خط مشی زیست محیطی اروپا، انجمن ملی حفاظت آتش، دوپون کانادا، گر بلوف (کانادا)، محصولات شیمیایی متحد، اینک، نیروهای هوایی ایالات متحده.

۷- کنفرانس رسماً توسط دکتر مصطفی ک. طلبا مدیر اجرایی یونپ افتتاح گردید. در جریان مراسم افتتاح، جناب آقای تام مک میلان، وزیر محیط زیست کانادا از طرف آن دولت به شرکت کنندگان در کنفرانس خیر مقدم گفت.

۸- دکتر مصطفی ک. طلبا، به عنوان دبیر کنفرانس و دکتر ایوونارم البوسکا (از یونپ) به عنوان دبیر اجرایی انجام وظیفه کردند.

۹- کنفرانس با اتفاق آرا آقای و. لانگ سفیر اتریش را به عنوان رئیس انتخاب نمود.

۱۰- همچنین کنفرانس مقامات ذیل را انتخاب کرد:
معاونان رئیس:

آقای حواص، سفیر مصر

دکتر و. زاخاروف (اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی)

مخبر: آقای س. ر. روکوئه (فیلیپین)

۱۱- کنفرانس دستور کار زیر را تصویب کرد:

۱- افتتاح کنفرانس

۲- امور سازمانی:

الف- تصویب آیین نامه

ب- انتخاب رئیس

پ- انتخاب معاون رئیس و مخبر

ت- تصویب دستور کار

ث- تعیین اعضا کمیته اعتبارنامه ها

ج- تعیین اعضا کمیته تدوین

چ- سازماندهی کار کنفرانس

۳- بررسی پیش نویس پروتکل کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن

۴- گزارش کمیته اعتبارنامه

۵- تصویب پروتکل کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن

۶- تصویب مصوبه نهایی کنفرانس

۷- امضای تدارک نهایی

۸- ختم کنفرانس

۱۲- کنفرانس، مدرک شماره یونپ/آی. جی/۹/۲ را که توسط دبیرخانه پیشنهاد گردیده به عنوان آیین نامه خود تصویب کرد.

۱۳- طبق آیین نامه، کنفرانس، کمیته های ذیل را تشکیل داد:
کمیته کل

رئیس: رئیس کنفرانس

کمیته عمومی

رئیس: رئیس کنفرانس

اعضا: معاون رئیس کنفرانس، مخبر و معاون رئیس کمیته تدوین

کمیته تدوین

رئیس: آقای جان. جی. آلن (کانادا)

اعضا: آرژانتین، استرالیا، فرانسه، ژاپن، انگلستان، ایالات متحده آمریکا

کمیته اعتبارنامه‌ها

رئیس: خوزه مام، بوستانی سفیر برزیل

اعضا: فنلاند، آلمان فدرال، اندونزی، کنیا، مکزیک، نروژ.

۱۴- مدارک عمده ای که مبنای مذاکرات کنفرانس قرار گرفت عبارت بودند از:

- هفتمین پیش نویس تجدید نظر شده پروتکل درباره کلروفلئوروکربن ها و سایر اجسام کاهش دهنده

ازن، یونپ/آی. جی و تجدید نظر شماره ۱.

- گزارش های گروه کار ویژه متشکل از کارشناسان حقوقی و فنی برای تدوین یک پروتکل درباره

کلروفلئوروکربن ها، مربوط به کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن، (گروه وین)،

UNDER/WG. 151/ L. 4

UNEP/WG. 167/ 2 and UNEP/WG. 172/ 2

۱۵- علاوه بر این، کنفرانس مدارک دیگری در اختیار داشت که از طرف دبیرخانه یونپ در دسترس گذارده

شده بود.

۱۶- کنفرانس توصیه کمیته اعتبارنامه های خود را مبنی بر این که اعتبارنامه های نمایندگان دولت های

شرکت کننده طبق فهرست بند ۳ را باید مورد تأیید قرار داد، تصویب کرد.

۱۷- براساس مذاکرات کمیته کل، کنفرانس در تاریخ ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ پروتکل مونترال را درباره اجسامی

که موجب کاهش لایه ازن می گردند، پذیرفت. این پروتکل که ضمیمه این مصوبه نهایی است، از تاریخ ۱۷

سپتامبر ۱۹۸۷ تا ۱۶ ژانویه ۱۹۸۸ در وزارت امور خارجه کانادا در اتاوا و از تاریخ ۱۷ ژانویه ۱۹۸۸ تا ۱۵

سپتامبر ۱۹۸۸ در مقر سازمان ملل در نیویورک برای امضا مفتوح خواهد بود.

۱۸- همچنین کنفرانس قطعنامه های ذیل را که ضمیمه این مصوبه نهایی است، تصویب نمود.

۱- قطعنامه درباره پروتکل مونترال.

۲- قطعنامه درباره مبادله اطلاعات فنی.

۳- قطعنامه درباره گزارش اطلاعات.

۴- قدردانی از دولت کانادا.

۱۹- در زمان تصویب این مصوبه نهایی برخی از هیات های نمایندگی بیاناتی نمودند که در این مدرک ثبت

گردیده است.

به منظور گواهی مندرجات، نمایندگان این مصوبه نهایی را امضا نمودند.

انجام شده در مونترال در تاریخ شانزدهم ماه سپتامبر سال یکهزار و نهصد و هشتاد و هفت در یک متن اصلی

به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی، متن هر یک از زبان ها متساویا معتبر است.

متن اصلی نزد دبیر کل سازمان ملل تودیع خواهد شد.

۱- قطعنامه درباره پروتکل مونترال

کنفرانس:

با تصویب پروتکل مونترال درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند. با قدردانی از این که پروتکل برای امضا در ششم سپتامبر ۱۹۸۷ در مونترال مفتوح گردید، با یادآوری کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن، مصوب ۲۲ مارس ۱۹۸۵، با توجه به قطعنامه کنفرانس نمایندگان تام الاختیار درباره حفاظت لایه ازن، مصوب همان روز که در بند ششم آن توصیه شده بود «کلیه دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای، را ترغیب می نماید که تا زمانی که پروتکل به مرحله اجرا در نیامده است، موارد پخش CFC خود را مثلاً در آئروسل ها، با هر وسیله ای که در اختیار دارند، از جمله کنترل تولید یا کاربرد، تا حداکثر ممکن کنترل نمایند.»

۱- از همه دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای که تاکنون چنین کاری را انجام نداده اند دعوت می شود که بند ششم را، با در نظر گرفتن وضع خاص کشورهای در حال رشد، به موقع اجرا گذارند.

۲- از همه دولت ها درخواست می شود که عضویت کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن را بپذیرند

۳- همه دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای را که تاکنون در این کنفرانس شرکت نجسته اند ترغیب می نماید که پروتکل مونترال را درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، امضا کنند و عضویت آن را قبول نمایند.

۴- از مدیر اجرایی برنامه محیط زیست سازمان ملل درخواست می کند که این قطعنامه را به دبیر کل سازمان ملل تسلیم نمایند و آن را بین همه دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای توزیع کنند.

۲- قطعنامه درباره مبادله اطلاعات فنی

کنفرانس:

با تصویب پروتکل مونترال درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، با علم به اهمیت تقلیل هرچه سریعتر پخش این اجسام، با توجه به نیاز تبادل سریع اطلاعات درباره تکنولوژی ها و خط مشی هایی که بتوانند این هدف را عملی سازند.

۱- از مدیر اجرایی برنامه محیط زیست سازمان ملل درخواست می کند که تا نخستین ملاقات اعضا، ترتیبات مناسب را جهت تسهیل مبادله اطلاعات درباره تکنولوژی مذکور در ماده های ۹ و ۱۰ پروتکل اتخاذ نمایند.

۲- از دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای ذی علاقه دعوت می نماید که با همکاری یونپ کارگاهی با اهداف زیر در اسرع وقت برپا نمایند.

الف- مبادله اطلاعات در خصوص تکنولوژی ها، خط مشی های اجرایی برای کاهش پخش اجسام فهرست شده در ضمیمه «الف» پروتکل و برای یافتن راه حل های دیگر، با توجه به بند ۲ ضمیمه ۲ کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن.

ب- تعیین زمینه هایی که پژوهش ها و خط مشی های فنی بیشتری را می طلبند.

۳- همه اعضا علاقه مندر را ترغیب می نماید که با شرکت در این کارگاه شرکت و کمک به پیشبرد اهداف آن از اطلاعاتی که از این طریق کسب شده است به منظور کاهش پخش آن مواد و یافتن راه حل های دیگر استفاده شایسته بنمایند.

قطعه نامه درباره گزارش دادن اطلاعات

کنفرانس:

با تصویب پروتکل مونترال درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، با اعتقاد به این که تهیه به موقع گزارش از اطلاعات کامل و دقیق درباره تولید و مصرف اجسام کنترل شده جهت اجرای مؤثر این پروتکل حائز اهمیت است.

۱- از همه امضا کنندگان دعوت می نماید برای کسب اطلاعات و گزارش در خصوص تولید، واردات و صادرات اجسام کنترل شده به صورت کامل و به موقع مطابق با ماده ۷ پروتکل و با توجه به بند ۱، ماده ۴ کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن، هر گونه اقدام را معمول دارند.

۲- از همه امضا کنندگان دعوت می کند که به منظور طرح ریزی و اجرا سیستم های گزارش دهی اطلاعات با یکدیگر مشورت نمایند و در صورت لزوم از نظرات و مساعدت برنامه محیط زیست سازمان ملل (یونپ) بهره گیرند.

۳- از مدیر اجرایی یونپ دعوت می نماید که ظرف شش ماه پس از تصویب این قطعه نامه اجلاسی از کارشناسان دولتی، با کمک کارشناسان سازمان های بین المللی ذیربط، به منظور توصیه برای هماهنگ ساختن اطلاعات مربوط به تولید، واردات و صادرات جهت حصول اطمینان از انسجام و قابلیت سنجش اطلاعات مربوط به اجسام کنترل شده تشکیل دهند.

قدردانی از دولت کانادا

کنفرانس:

که از ۱۴ تا ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ به دعوت مبتنی بر حسن نیت دولت کانادا در مونترال تشکیل گردید، با یقین به این که مساعی دولت کانادا و مقامات شهر مونترال در تأمین تسهیلات محل کنفرانس و وسایل و منابع دیگر به نحو قابل توجهی در حسن جریان جلسات مؤثر بوده است، قدردانی عمیق خود را از عنایات و مهمان نوازی دولت کانادا و شهر مونترال نسبت به اعضا هیات ها، ناظران و دبیرخانه شرکت کننده در کنفرانس، و سپاس صمیمانه خود را به دولت کانادا، مقامات شهر مونترال و از طریق آنها به مردم کانادا و به ویژه اهالی مونترال به سبب اقبال بی شائبه آنها به کنفرانس و اشخاصی که با کار آن مربوطند، و به دلیل مساعدت آنها به توفیق کنفرانس ابراز و تقدیم می دارد.

بیانات ایراد شده در هنگام تصویب مصوبه نهایی کنفرانس نمایندگان تام الاختیار در خصوص پروتکل مونترال درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند.

۱- هیات نمایندگی مصر که از جانب کشورهای در حال توسعه سخن می گفت اظهار داشت که استنباط کشورهای در حال توسعه از ماده ۲ پروتکل مونترال در خصوص اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند این است که هیچ یک از مقررات آن به هیچ وجه اثری بر موافقت حاصل درباره بند فرعی (ج) ماده ۳ و ماده های ۴ و ۵ نخواهد داشت.

۲- هیات نمایندگی دانمارک به عنوان نماینده جامعه اقتصادی اروپا اظهار داشت که همه دولت های عضو جامعه اقتصادی اروپا پروتکل مونترال را درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند امضا خواهند کرد و همه دولت های عضو جامعه اقتصادی اروپا کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن را در اسرع وقت امضا خواهند کرد، تا بتوان پروتکل مونترال را از اول ژانویه ۱۹۸۹ به مرحله اجرا در آورد.

۳- هیات نمایندگی اتحاد جماهیر شوروی اظهار داشت که در عین حال که با این نظر موافق است که تجارت CFCS باید تحت کنترل باشد، معذک دولت متبوعش لازم می داند که مقررهای به صورت ماده ای تدوین شود

که به اعضا اجازه دهد تعهدات سابق خود را نمایند. این امر با نص و روح همه موافقتنامه های بین المللی مطابقت خواهد داشت. در نخستین ملاقات اعضا باید کوشش شود که اصلاحیه ها و تصحیحاتی در برخی از مواد به عمل آید تا پروتکل انعطاف بیشتری پیدا کند و به نحو مناسبتری جوابگوی نیازهای کشورهای مختلف، به ویژه آنهایی باشد که از اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، کمتر مصرف می کنند.

در اولین جلسه اعضا، بهتر است علاوه بر اجسام کاهش دهنده ازن، اطلاعات علمی مربوط به اثرات استفاده از اجسام جایگزین بر بهداشت و محیط زیست انسان و همچنین نتیجه های زیست محیطی نیز مورد توجه و بررسی قرار گیرد. بدین منظور کارشناسان علمی باید یک بررسی از اجسام جایگزین تهیه نمایند. با تأکید بر اراده کشورمان برای بسط همکاری های بین المللی در زمینه حفظ محیط زیست و نیز لایه ازن، نظر هیات اتحاد جماهیر جمهوری به طور کلی این است که پروتکل حاضر برای امضا آماده است و بعد از بررسی مبانی حقوقی مقررات مندرج در بعضی از مواد تدوین شده در روزهای اخیر کنفرانس، می توان گفت که مشکلی در کار نیست.

پروتکل مونترال درباره اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند

امضاکنندگان این پروتکل، که عضو کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن می باشند با آگاهی از وظیفه شان، به موجب آن کنوانسیون مبنی بر اتخاذ تدابیر مناسب جهت حفاظت از بهداشت انسان و محیط زیست در مقابل اثرات زیان آور قطعی یا بالقوه ناشی از فعالیت های انسان که لایه ازن را دگرگون می سازند یا ممکن است دگرگون سازند، با توجه به این که پخش بعضی از اجسام در سراسر جهان می تواند به نحو چشمگیری لایه ازن را به گونه ای تغییر دهند یا موجب کاهش آن شوند که محتملا موجب اثرات زیان بخش بر بهداشت انسان و محیط زیست گردند.

با وقوف به اثرات زیست محیطی پخش این اجسام؛
با علم به این که تدابیری که به منظور حفاظت لایه ازن از کاهش، اتخاذ می شوند، باید مبتنی بر داشتن علمی مربوط و با در نظر گرفتن ملاحظات فنی و اقتصادی باشد.

با تصمیم برای حفاظت لایه ازن از راه اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت کنترل منصفانه پخش جهانی موادی که لایه ازن را کاهش می دهند و با هدف نهایی حذف این پخش ها بر پایه پیشرفت های دانش علمی و با توجه به ملاحظات فنی و اقتصادی؛

با قبول این واقعیت که مقررات خاصی جهت رفع نیازهای کشورهای در حال رشد به این اجسام لازم است.
با آگاهی از اقدامات احتیاطی که تاکنون به منظور کنترل پخش برخی کلروفلوروکربن ها، در سطح ملی و منطقه ای معمول گردیده است.

با توجه به اهمیت ترغیب همکاری بین المللی در پژوهش ها و پیشبرد دانش و تکنولوژی مربوط به کنترل و تقلیل پخش اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، و با عنایت خاص به نیازهای کشورهای در حال رشد، به نحو ذیل توافق نمودند.

ماده ۱: تعاریف

از نظر اجرای این پروتکل:

۱- کنوانسیون: کنوانسیون وین برای حفاظت لایه ازن است که در تاریخ ۲۲ مارس ۱۹۸۵ به تصویب رسیده است.

۲- غیر از مواردی که در متن به هر گونه ای دیگر تصریح شده باشد، طرف ها، اعضا و امضا کنندگان این پروتکل به نحو مترادف به کار رفته اند.

۳- دبیرخانه: دبیرخانه «کنوانسیون» می باشد.

۴- جسم کنترل شده: جسمی است که در پیوست الف این پروتکل فهرست گردیده است، خواه به تنهایی وجود داشته باشد و خواه به صورت مخلوط. اما هر گونه جسم یا مخلوطی را که به صورت محصول مصنوعی باشد استثناء می کند، جز ظروفی که برای حمل و نقل یا ذخیره کردن، اجسام فهرست شده به کار می رود.

۵- تولید: مقدار اجسام کنترل شده ای است که تولید گردیده منهای مقداری که از طریق تکنولوژی هایی که مورد تصویب امضا کنندگان قرار خواهند گرفت از میان می رود.

۶- مصرف: به معنی تولید به علاوه واردات، منهای صادرات اجسام کنترل شده است.

۷- سطوح پیش بینی شده: تولید، واردات، صادرات و مصرف به معنی سطوحی است که طبق ماده ۳ تعیین گردیده اند.

۸- کفایت افزایی صنعتی: انتقال تمامی یا جزئی از سطح پیش بینی شده تولید یک عضو است به عضو دیگر به منظور نیل به کار آیی اقتصادی یا جوابگویی به تنگناهای قابل پیش بینی در ذخایر، در اثر تعطیلی کارخانه ها.

ماده ۲: تدابیر جهت اعمال کنترل

۱- هر عضو باید مراقبت کند که سطح پیش بینی شده مصرفش از اجسام کنترل شده در گروه ۱، پیوست الف، برای دوره دوازده ماهه بعد از نخستین روز هفتمین ماه پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این پروتکل و در هر دوره دوازده ماهه بعد از آن، از سطح پیش بینی شده مصرف کشورش در سال ۱۹۸۶ تجاوز نکند، مگر آن که این سطح کمتر از ده درصد سطح ۱۹۸۶ افزایش یافته باشد. این افزایش فقط تا آنجا قابل قبول است که جوابگوی نیازهای اساسی داخلی اعضا مشمول ماده ۵ و تنها به منظور افزایش خود کفایی صنعتی آنها باشد.

۲- هر عضو باید مراقبت کند که سطح پیش بینی شده مصرفش از اجسام کنترل شده در گروه ۲، پیوست الف برای دوره دوازده ماهه بعد از نخستین روز سی و هفتمین ماه پس از تاریخ قابل اجرا شدن این پروتکل و در هر دوره دوازده ماهه بعد از آن، از سطح پیش بینی شده مصرف کشورش در سال ۱۹۸۶ تجاوز نکند. هر عضو تولید کننده یکی یا بیشتر از این اجسام، باید مراقبت کند که سطح پیش بینی شده تولیدش از این اجسام از سطح پیش بینی شده تولیدش در سال ۱۹۸۶ افزایش یافته باشد. این افزایش فقط تا آنجا قابل قبول است که جوابگوی نیازهای اساسی داخلی اعضا مشمول ماده ۵ و تنها به منظور کفایت افزایی صنعتی بین اعضا، باشد. شیوه های اجرایی این تدابیر در نخستین ملاقات اعضا متعاقب نخستین بررسی علمی اتخاذ خواهد شد.

۳- هر عضو باید مراقبت نماید که سطح پیش بینی شده مصرفش از اجسام کنترل شده در گروه ۱، پیوست الف، برای دوره بین اول ژوئیه ۱۹۹۳ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۹۴ و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، سالانه از هشتاد درصد سطح پیش بینی شده مصرفش در سال ۱۹۸۶ تجاوز نکند. هر عضو تولید کننده یکی یا بیشتر از این اجسام باید مراقبت نماید که سطح پیش بینی شده تولیدش از این اجسام، سالانه از هشتاد درصد سطح پیش بینی شده تولیدش در سال ۱۹۸۶ تجاوز نکند. اما، جهت رفع نیازهای اساسی داخلی اعضا مشمول ماده ۵ و به منظور کفایت افزایی صنعتی بین اعضا سطح پیش بینی شده تولید آنها می تواند از آن حد تا ده درصد پیش بینی شده تولیدش در سال ۱۹۸۶ فراتر رود.

۴- هر عضو باید مراقبت کند که سطح پیش بینی شده مصرفش از اجسام کنترل شده مندرج در گروه ۱، ضمیمه الف، برای دوره بین اول ژوئیه ۱۹۹۸ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۹۹ و هر دوره دوازده ماهه بعد، سالانه از پنجاه درصد سطح پیش بینی شده مصرفش در سال ۱۹۸۶ تجاوز نکند. هر عضو تولید کننده یکی یا بیشتر از این اجسام باید مراقبت نماید که سطح پیش بینی شده تولیدش از این اجسام سالانه از پنجاه درصد سطح پیش بینی شده تولیدش در سال ۱۹۸۶ بیشتر نشود. اما جهت رفع نیازهای اساسی اعضا مشمول ماده ۵ و به منظور کفایت افزایی صنعتی بین اعضا، سطح پیش بینی شده تولید آنها می تواند از آن حد تا پانزده درصد سطح پیش بینی شده تولیدش در سال ۱۹۸۶ فراتر رود.

این بند قابل اجرا است، مگر آن که اعضا در جلسه ای متشکل از دو سوم اکثریت اعضا حاضر و صاحب رأی به نمایندگی از طرف حداقل دو سوم مجموع سطح پیش بینی شده مصرف اجسام تولید شده توسط اعضا به نحو دیگری تصمیم بگیرند. این تصمیم باید با توجه به معیارهای مذکور در ماده ۶ اتخاذ شود.

۵- هر عضوی که سطح پیش بینی شده تولیدش از اجسام کنترل شده مذکور در گروه ۲۱ پیوست الف در سال ۱۹۸۶ کمتر از بیست و پنج هزار تن بوده است، می تواند به منظور افزایش خود کفایی صنعتی تولید مازاد بر حدود مقرر در بندهای ۱، ۳، ۴ را به هر عضو دیگری منتقل یا از هر عضو دیگر دریافت نماید، مشروط بر این که کل تولید مجموعه سطوح پیش بینی شده اعضا ذیربط از حدود تولید مقرر در این ماده فراتر نرود. هر گونه انتقال این نوع تولیدات باید تا زمان انتقال به اطلاع دبیرخانه برسد.

۶- هر عضوی که در شمول ماده ۵ قرار ندارد و کارخانه هایی برای تولید اجسام کنترل شده در دست ساختمان دارد یا قبل از ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ قرارداد احداث آنها را منعقد نموده است و پیش از اول ژانویه ۱۹۸۷ مورد را در قوانین مملکتی خود منظور کرده است، می تواند به منظور تعیین سطح پیش بینی شده تولید برای سال ۱۹۸۶، تولیدات این اجسام کارخانه ها را به سطح تولید سال ۱۹۸۶ برساند، مشروط به این که این کارخانه ها قبل از ۳۱ دسامبر ۱۹۹۰ تکمیل شده باشد و این گونه تولیدات، سطح پیش بینی شده مصرف سالانه اجسام کنترل شده عضو مورد بحث را بیش از نیم کیلوگرم سرانه افزایش ندهد.

۷- هر گونه انتقال تولید طبق بند ۵ یا هر گونه افزایش تولید طبق بند ۶ باید قبل از زمان انتقال یا افزایش به آگاهی دبیرخانه برسد.

۸- (الف) - امضا کنندگانی که طبق تعریف ماده ۱ (۶) کنوانسیون، دولت های عضو یک سازمان یکپارچه سازی اقتصادی می باشند، ممکن است موافقت نمایند که وظایف خود را نسبت به مصرف موضوع این ماده مشترکاً انجام دهند، مشروط به این که مجموع سطح پیش بینی شده مصرف همگی آنها از سطوح مقرر در این ماده تجاوز ننماید.

(ب) - طرف های چنین توافقی باید قبل از تاریخ تقلیل مصرف که موافقتنامه درباره آن است، شرایط موافقتنامه را به اطلاع دبیرخانه برسانند.

(پ) - این گونه موافقت نامه ها فقط در صورتی قابل اجرا می شود که همه دولت های عضو سازمان یکپارچه سازی منطقه ای و سازمان ذیربط، اعضا این پروتکل باشند و دبیرخانه را از نحوه اجرای تعهدات خود آگاه ساخته باشند.

۹- (الف) - براساس ارزیابی های انجام شده طبق ماده ۶، اعضا می توانند تصمیم بگیرند که:

(۱) - آیا تعدیل های قابل اجرا در مورد امکانات کاهش دهنده ازن، که در پیوست الف، مشخص شده اند،

باید صورت گیرد یا خیر و در صورت اثباتی، چه تعدیل هایی باید انجام گیرد.

(۲) - آیا تعدیل ها و تقلیل تولید یا مصرف اجسام کنترل شده بیشتری باید نسبت به سطوح سال ۱۹۸۶

انجام داد یا خیر و در صورت اثباتی حدود، مقدار و زمان این تعدیل ها و کاهش ها چه باید باشد.

(ب) - پیشنهاد های مربوط به این تعدیل ها باید لااقل شش ماه قبل از اجلاس اعضا، که طی آن پیشنهادها

برای تصویب عرضه می شوند، توسط دبیرخانه به اطلاع اعضا رسانده شود.

(پ) - در جریان این تصمیم گیری ها، اعضا باید کلیه کوشش های خود را برای نیل به اتفاق آرا معمول دارند.

در صورتی که این مساعی در خصوص توافق بی ثمر بماند و توافقی حاصل نگردد، به عنوان آخرین راه حل، باید

این تصمیمات توسط دو سوم آرا اکثریت اعضا حاضر و دارای حق رأی، که نمایانگر لااقل پنجاه درصد مصرف

کل اجسام کنترل شده اعضا باشند مورد تصویب قرار گیرد.

(ت) - تصمیمات مأخوذه که نسبت به همه اعضا الزام آور است، باید فوراً توسط مرجع امانت دار به اطلاع اعضا برسد. جز در مواردی که به نحو دیگری در تصمیمات تصریح شده است، تصمیمات مزبور در پایان شش ماه از تاریخ اطلاع مرجع امانت دار به اجرا در خواهد آمد.

۱۰ - (الف) - اعضا می توانند بر اساس ارزیابی های انجام شده طبق ماده ۶ این پروتکل و مطابق شیوه مقرر در ماده ۹ کنوانسیون تصمیم بگیرند که:

(۱) - آیا باید اجسامی را به یکی از پیوست های این پروتکل افزود یا از آن حذف نمود و اگر چنین است کدام جسم، و

(۲) - آیا مکانیسم، حدود و زمان بندی تدابیر مربوط به کنترل باید در مورد آن اجسام اعمال گردد یا خیر.

(ب) چنین تصمیمی مشروط بر این که دو سوم آرا اکثریت اعضا حاضر و صاحب رأی مورد قبول واقع شده باشد، قابل اجرا خواهد بود.

۱۱ - با وجود مقررات مندرج در این ماده، اعضا می توانند تدابیر سختگیرانه تری از آنچه در این ماده مقرر گردیده است اتخاذ نمایند.

ماده ۳ - محاسبه پیش بینی سطوح کنترل:

به منظور مواد ۲ و ۵ هر عضو باید برای هر گروه از اجسام مذکور در پیوست الف، سطوح پیش بینی شده خود را برای موارد ذیل تعیین نماید.

(الف) - تولید از طریق

(۱) - ضرب تولید سالانه از هر جسم کنترل شده در پتانسیل کاهش ازن، که در رابطه با

آن در پیوست الف مشخص گردیده است، و

(۲) - جمع کردن ارقام حاصل برای هر یک از گروه ها.

(ب) - واردات و صادرات، به ترتیب، با رعایت (و تغییرات لازم در جزئیات حسب ضرورت) شیوه مقرر در بند فرعی (الف)، و

(پ) - مصرف، با جمع کردن سطوح پیش بینی شده تولید و واردات و تفریق سطح پیش بینی

شده صادرات، که طبق بند فرعی (الف) و (ب) مشخص شده است. ولی از آغاز ژانویه ۱۹۹۳،

صادرات اجسام کنترل شده به کشورهای غیر عضو در هنگام محاسبه مصرف کشور عضو

صادر کننده تفریق نخواهد شد.

ماده ۴: کنترل تجارت با کشورهای غیر عضو

۱ - طی یک سال از تاریخ اجرایی شدن این پروتکل، هر کشور عضو باید واردات اجسام کنترل شده را از هر کشوری که عضو این پروتکل نیست ممنوع نماید.

۲ - از آغاز ژانویه ۱۹۹۳ هیچ عضو مشمول بند ۱ ماده ۵ نباید هیچ گونه جسم کنترل شده ای را به هیچ کشور غیر عضو این پروتکل صادر کند.

۳ - ظرف سه سال از تاریخ به اجرا درآمدن این پروتکل، اعضا باید، با رعایت شیوه های عمل پیش

بینی شده در ماده ۱۰ کنوانسیون، فهرستی از تولیدات محتوی اجسام کنترل شده به صورت یک

ضمیمه تهیه نمایند. اعضای که طبق شیوه های عمل مذکور اعتراضی به آن ضمیمه ننموده اند،

باید طی یک سال پس از قابل اجرا شدن ضمیمه، واردات آن تولیدات را از هر کشوری که عضو این

پروتکل نیست ممنوع کنند.

۴- ظرف پنج سال پس از اجرایی شدن این پروتکل، اعضا باید امکان ممنوع ساختن یا محدود کردن واردات تولیدات ساخته شده با (ولی عاری از) اجسام کنترل شده را از کشورهایی که عضو این پروتکل نیستند، تعیین نمایند. هرگاه چنین امری عملی تشخیص داده شده کشورهای عضو باید، با رعایت شیوه های عمل مذکور در ماده ۱۰ کنوانسیون، فهرستی از این گونه تولیدات تهیه کنند. اعضای که طبق آن شیوه های عملی به فهرست مزبور اعتراض نکرده اند، باید طی یک سال پس از قابل اجرا شدن ضمیمه، واردات این محصولات را از هر کشور غیر عضو ممنوع نمایند.

۵- هر عضو باید از صدور تکنولوژی تولید و استفاده از اجسام کنترل شده، به کشورهای غیر عضو این پروتکل جلوگیری کند.

۶- هر عضو باید از ارایه و تأمین کمک، سوبسید، اعتبار، ضمانت، برنامه های بیمه برای صدور محصولات، تجهیزات، کارخانجات یا تکنولوژی که تولید اجسام کنترل شده را تسهیل کند، به کشورهای که عضو این پروتکل نیستند خودداری نماید.

۷- بندهای ۵ و ۶ شامل تولیدات، تجهیزات، کارخانجات یا تکنولوژی ای نیست که در مهار کردن، بهبود بخشیدن، تغییر شکل دادن یا نابود کردن اجسام کنترل شده کمک می کنند یا توسعه اجسام جایگزین را تسهیل می نمایند و در نهایت به کاهش بخش های اجسام کنترل شده مؤثر واقع می شوند.

۸- با وجود مقررات این ماده، واردات مذکور در بندهای ۱، ۳ و ۴ را می توان در مورد دولتی که عضو این پروتکل نیست مجاز دانست، هرگاه آن دولت پس از تشکیل جلسه با اعضا تصمیم گرفته باشد که مفاد ماده ۲ و این ماده را کاملاً رعایت نماید و اطلاعاتی در آن زمینه طبق تعریف ماده ۷ تسلیم کرده باشد.

ماده ۵: وضع خاص کشورهای در حال رشد

۱- هر عضوی که در زمره کشورهای در حال رشد است و سطح پیش بینی شده مصرف سالانه اش از اجسام کنترل شده در تاریخ به اجرا در آمدن پروتکل برای آن کشور یا هر زمان دیگری بعد از آن طی ده سال از تاریخ اجرایی شدن پروتکل، کمتر از $۰/۳$ کیلوگرم سرانه باشد حق خواهد داشت برای رفع نیازهای داخلی، مراعات تدابیر مربوط به کنترل مذکور در بندهای ۱ تا ۴ ماده ۲ را به مدت ده سال پس از تاریخ مقرر در آن بندها به تعویق اندازد. ولی، این گونه عضو نباید سطح پیش بینی شده مصرف سالانه اش از $۰/۳$ کیلوگرم سرانه تجاوز نماید و چنین عضوی می تواند به عنوان پایه برای رعایت تدابیر مربوط به کنترل یا متوسط سطح پیش بینی شده، مصرف سالانه اش را برای دوره بین ۱۹۹۵ لغایت ۱۹۹۷ به مصرف برساند یا یک سطح پیش بینی شده مصرف، یعنی $۰/۳$ کیلوگرم سرانه را، هر کدام کمتر باشد.

۲- اعضا تعهد می نمایند در جهت دسترسی اعضای که در زمره کشورهای در حال رشد هستند به اجسام و تکنولوژی جایگزینی که به لحاظ زیست محیطی بی خطرند تسهیلاتی فراهم آورند و به آنها در استفاده صحیح از این اجسام و تکنولوژی جایگزین مساعدت نمایند.

۳- اعضا متعهد می شوند سوبسیدها، کمک ها، اعتبارات، تضمین ها، یا برنامه های بیمه به منظور استفاده کشورهای عضوی که در حال رشد هستند از تکنولوژی جایگزین، به طور دو جانبه تأمین نمایند.

ماده ۶: ارزیابی و بررسی تدابیر مربوط به کنترل

از آغاز سال ۱۹۹۰ و لااقل هر چهار سال یک بار پس از آن، اعضا تدابیر مربوط به کنترل پیش بینی شده در ماده ۲ را بر اساس اطلاعات موجود علمی، زیست محیطی، فنی و اقتصادی ارزیابی خواهند کرد.

لااقل یک بار قبل از هر ارزیابی، اعضا جلسات میزگرد متشکل از کارشناسان واجد شرایط در زمینه های موصوف تشکیل خواهند داد و درباره ترکیب این میزگردها و دستور کار آنها تصمیم خواهند گرفت. ظرف یک سال پس از انعقاد جلسات مزبور، میزگردها، نتایج کار خود را از طریق دبیرخانه به اطلاع اعضا خواهند رساند.

ماده ۷: گزارش اطلاعات

۱- هر عضو باید طی سه ماه پس از قبول عضویت، اطلاعات آماری درباره تولید، واردات و صادرات هر یک از اجسام کنترل شده برای سال ۱۹۸۶، یا بهترین برآوردهای ممکن از این اطلاعات را، در مواردی که خود اطلاعات در دسترس نباشند، تسلیم دبیرخانه نماید.

۲- هر عضو باید اطلاعات آماری در خصوص تولید (با اطلاعات جداگانه درباره مقادیر ناپود شده توسط تکنولوژی هایی که باید مورد تصویب اعضا قرار گیرند)، واردات و صادرات سالیانه خود را از اینگونه اجسام را به کشورهای عضو و غیر عضو، برای سالی که طی آن عضو می شود و برای هر یک از سال های بعد از آن، در اختیار دبیرخانه بگذارد.

اطلاعات باید قبل از پایان نه ماه بعد از پایان سالی که اطلاعات مربوط به آن است ارائه گردد.

ماده ۸: عدم رعایت

کشورهای عضو باید در نخستین اجلاس خود روش ها و مکانیسم های تشکیلاتی برای تعیین عدم رعایت مقررات این پروتکل و رفتار با اعضایی را که خاطی تشخیص داده شده اند، مورد بررسی و تصویب قرار دهند.

ماده ۹- پژوهش، توسعه، آگاهی عمومی و مبادله اطلاعات

۱- اعضا باید مطابق با قوانین، مقررات و عرف کشور خود و خاصه با توجه به نیازهای کشورهای در حال رشد در پیشبرد پژوهش، توسعه و مبادله اطلاعات در موارد ذیل با یکدیگر به طور مستقیم یا از طریق سازمان های دیصلاح بین المللی همکاری کنند.

(الف)- بهترین تکنولوژی ها برای اصلاح شیوه های مهار کردن، بهبود بخشیدن، تغییر شکل

دادن یا از میان بردن اجسام کنترل شده که در نهایت موجب کاهش پخش آنها می گردد.

(ب)- جایگزین های ممکن برای اجسام کنترل شده، تولیدات حاوی این اجسام و محصولات ساخته شده با آنها، و

(پ)- هزینه ها و سود استراتژی های کنترل مربوط.

۲- اعضا باید در پیشبرد آگاهی عمومی از اثرات زیست محیطی پخش های اجسام کنترل شده و سایر اجسامی که موجب کاهش لایه ازن می گردند، منفردا، مشترکا یا از طریق سازمان های دیصلاح بین المللی همکاری کنند.

۳- ظرف دو سال پس از به اجرا در آمدن این پروتکل و هر دو سال یک بار پس از آن، هر عضوی باید خلاصه ای از فعالیت هایی که بر اساس این ماده به عمل آورده است تسلیم دبیرخانه نماید.

ماده ۱۰: مساعدت فنی

۱- اعضا باید در چارچوب مقررات ماده ۴ کنوانسیون و خاصه با توجه به نیازهای کشورهای در حال رشد در تأمین کمک های فنی به منظور تسهیل مشارکت در این پروتکل و اجرای آن همکاری نمایند.

۲- هر عضو یا امضا کننده این پروتکل می تواند درخواستی برای دریافت مساعدت فنی به منظور مشارکت در پروتکل یا اجرای آن به دبیرخانه تسلیم کند.

۳- اعضا باید در نخستین اجلاسشان مذاکرات مربوط به طرق اجرای تعهدات مندرج در ماده ۹ و بندهای ۱ و ۲ این ماده، از جمله تهیه طرح های کار را آغاز نمایند. در این طرح های کار، باید توجه خاص به نیازها و اوضاع و شرایط کشورهای در حال رشد مبذول گردد. دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای که عضو این پروتکل نیستند باید به شرکت در فعالیت های مشخص شده در این طرح های کار ترغیب گردند.

ماده ۱۱: جلسات اعضا

۱- اعضا در فواصل زمانی منظم جلساتی خواهند داشت. دبیرخانه نخستین جلسه اعضا را قبل از پایان اولین سال بعد از تاریخ قابل اجرا شدن این پروتکل و همراه با اجلاس کنفرانس اعضا کنوانسیون، هرگاه انعقاد اجلاس اخیرالذکر برای این دوره زمانی منظور گردیده باشد، تشکیل خواهد داد.

۲- هرگاه اعضا به نحو دیگری تصمیم نگرفته باشند، جلسات عادی بعدی همراه با جلسات کنفرانس اعضا کنوانسیون، جلسات فوق العاده اعضا در زمان های دیگری که در صورت لزوم جلسه، اعضا تعیین خواهند کرد، یا به درخواست کتبی یکی از اعضا تشکیل خواهد شد، مشروط به این که ظرف شش ماه پس از دریافت این درخواست از دبیرخانه، لااقل یک سوم از آن پشتیبانی کرده باشند.

۳- اعضا باید در نخستین اجلاس خود:

(الف)- به اتفاق آرا آیین نامه داخلی جلسات خود را تصویب نمایند.

(ب)- به اتفاق آرا مقررات مالی مورد اشاره در بند ۲، ماده ۳ را تصویب کنند.

(پ)- میزگردها را تعیین کنند و حدود اختیارات مذکور در ماده ۶ را مشخص نمایند.

(ت)- روش ها و مکانیسم های تشکیلاتی مذکور در ماده ۸ را مورد بررسی و تصویب قرار دهند، و...

(ث)- تهیه طرح های کار را مطابق بند ۳ ماده ۱۰ آغاز کنند.

۴- وظایف جلسات اعضا به شرح ذیل خواهد بود:

(الف)- بررسی اجرای این پروتکل.

(ب)- تصمیم گیری درباره هر گونه تعدیل یا کاهش مذکور در بند ۹ ماده ۲.

(پ)- تصمیم گیری درباره هر گونه افزایش یا حذف اجسام از هر یک از پیوست ها و نیز تصمیم گیری در خصوص تدابیر مربوط به کنترل مربوطه طبق بند ۱۰ ماده ۲.

(ت)- در موارد لزوم، تعیین رهنمودها و روش های عملی برای گزارش اطلاعات، طبق مقررات پیش بینی شده در ماده ۷ و بند ۳ ماده ۹.

(ث)- بررسی درخواست های مربوط به مساعدت های فنی که بر اساس بند ۲، ماده ۱۰ تقدیم شده اند.

(ج)- بررسی گزارش های تهیه شده توسط دبیرخانه طبق بند فرعی، (پ) ماده ۱۲.

(ح)- بررسی و تصویب (حسب اقتضا) پیشنهاد های اصلاح این پروتکل، یا هر پیوست آن و یا هر پیوست جدید

(خ)- بررسی و تصویب بودجه برای اجرای این پروتکل.

(د)- بررسی و تعهد هر گونه اقدام اضافی که ممکن است برای تحقق اهداف این پروتکل لازم باشد.

۵- سازمان ملل، سازمان های تخصصی آن و سازمان انرژی اتمی بین المللی و نیز هر دولتی که عضو این پروتکل نیست، می تواند نمایندگان خود را به عنوان ناظر در جلسات اعضا کنوانسیون شرکت دهند.

درخواست هر ارگان یا سازمان، خواه ملی و خواه بین المللی، دولتی یا غیر دولتی، واجد شرایط در زمینه های مربوط به حفاظت لایه ازن، که تمایل خود را جهت اعزام نماینده خود به عنوان ناظر به جلسات اعضا کنوانسیون به دبیرخانه اطلاع داده است، ممکن است مورد قبول واقع شود، مگر آن که لااقل یک سوم اعضا حاضر مخالفت کنند. پذیرش و شرکت ناظران تابع آیین نامه داخلی تصویب شده از جانب اعضا خواهد بود.

ماده ۱۲: دبیرخانه

(الف) - ترتیبات تشکیل اعضا را فراهم خواهد کرد و خدمات مربوطه را، طبق مقررات ماده ۱۱ رایحه خواهد کرد.

(ب) - دریافت اطلاعات تهیه شده طبق ماده ۷ و در صورت درخواست هر عضو در دسترس گذاشتن آنها.

(پ) - تهیه مراتب گزارش بر اساس اطلاعات واصل طبق ماده ۱۰، در جریان گذاشتن اعضا به منظور تسهیل تأمین این گونه مساعدت ها.

(ث) - ترغیب کشورهای غیر عضو به حضور در جلسات اعضا و به عنوان ناظر و اقدام طبق مقررات این پروتکل.

(ج) - رایحه اطلاعات و درخواست های (حسب اقتضا) مذکور در بندهای فرعی (ب) و (ت) به این گونه ناظران غیر عضو، و

(چ) - انجام وظایف دیگر که اعضا ممکن است به منظور تحقق اهداف این پروتکل به آن محول نمایند

ماده ۱۳: مقررات مالی

۱ - وجوه مورد نیاز برای اجرا این پروتکل، از جمله آنچه برای انجام وظیفه دبیرخانه مربوط به این پروتکل لازم است منحصر از محل کمک های مالی اعضا تأمین خواهد شد.

۲ - اعضا در نخستین جلسه خود به اتفاق آرا مقررات مربوط به اجرا این پروتکل را تصویب خواهند نمود

ماده ۱۴: ارتباط این پروتکل به کنوانسیون

هر گاه به نحو دیگری در این پروتکل تصریح نشده باشد، مقررات کنوانسیون، مربوط به پروتکل های شامل این پروتکل نیز خواهد بود.

ماده ۱۵: امضا

این پروتکل برای امضای دولت ها و سازمان های یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای در ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ در مونترال و از ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۷ تا ۱۶ ژانویه ۱۹۸۸ در اوتوا، و از ۱۷ ژانویه ۱۹۸۸ تا ۱۵ سپتامبر ۱۹۸۸ در مقر سازمان ملل در نیویورک مفتوح خواهد بود.

ماده ۱۶: لازم الاجرا گردیدن

۱- این پروتکل در اول ژانویه ۱۹۸۹ لازم الاجرا خواهد شد، مشروط بر این که حداقل یازده سند تصویب، پذیرش، موافقت پروتکل یا الحاق به آن، توسط دولت ها یا سازمان های یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای، که نمایانگر لاقط دو سوم مصرف جهانی از اجسام کنترل شده باشد ابلاغ گردیده و مقررات بند ۱، ماده ۱۷ کنوانسیون اجرا شده باشد. در صورتی که این شروط تا آن تاریخ تحقق نیافته باشد، پروتکل در نودمین روز بعد از تاریخی که شروط اجرا شده اند لازم الاجرا خواهد گردید.

۲- به منظور اجرای بند ۱، هر سندی که توسط یک سازمان یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای ایداع شده باشد، به عنوان مدرک اضافی بر مدارکی که دولت های عضو آن سازمان ایداع کرده اند، محسوب نخواهد شد.

۳- بعد از لازم الاجرا شدن این پروتکل، هر دولت یا سازمان یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای در نودمین روز بعد از تاریخ ایداع مدارک تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق خود، عضو پروتکل خواهد بود.

ماده ۱۷: اعضای که بعد از لازم الاجرا شدن به پروتکل می پیوندند

طبق ماده ۵، هر دولت یا سازمان یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای که بعد از تاریخ اجرایی شدن پروتکل عضو آن می گردد، باید فوراً کلیه تعهدات موضوع ماده ۲ و نیز ماده ۴ را، که در آن تاریخ، شامل حال آن دولت ها و سازمان های یک پارچه سازی اقتصادی منطقه ای می گردد که در تاریخ لازم الاجرا شدن پروتکل عضو آن می شوند، ایفاء نمایند.

ماده ۱۸: شروط

هیچ شرطی در این پروتکل پیش بینی نشده است.

ماده ۱۹: رجوع

به منظور اجرای این پروتکل، مقررات ماده ۱۹ کنوانسیون، مربوط به رجوع، جز در مورد اعضا مذکور در بند ۱، ماده ۵ قابل اجرا است.

چنین عضوی می تواند با اعلام کتبی به مرجع امانت دار، در هر زمان پس از چهار سال از تاریخ قبول تعهدات مشخص شده در بندهای ۱ تا ۴ ماده ۲، از الحاق خود به پروتکل رجوع نماید. چنین رجوعی بعد از انقضای یک سال از تاریخ وصول آن توسط مرجع امانت دار، یا هر تاریخ بعدی که در اعلامیه رجوع مشخص شده باشد، مؤثر خواهد بود.

ماده ۲۰: متون معتبر

اصل این پروتکل که به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی تهیه گردیده و کلیه آنها از اعتبار واحدی برخوردارند، می بایستی نزد دبیر کل سازمان ملل متحد ایداع شود.

در تصدیق و تسجیل مراتب فوق، اینجانب امضا کننده ذیل، که دارای اختیار لازم در این مورد هستم، این پروتکل را امضانمودم.

منعقد در مونترال در تاریخ ۷ سپتامبر ۱۹۸۷

متن پروتکل مونترال در بیست ماده و ضامم آن از ملحقات قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه ازن.

پیوست الف

اجسام کنترل شده

گروه	جسم	پتانسیل کاهش ازن *
گروه ۱		
گروه ۲		

* این پتانسیل های کاهش دهنده ازن برآوردهایی مبنی بر دانش موجود می باشند و به طور ادواری مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهند گرفت.

اطلاعات و مقررات عمومی پروتکل:

تاریخ انعقاد: ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷

تاریخ لازم الاجرا شدن: یکم ژانویه ۱۹۸۹

تاریخ عضویت ایران: ۳ اکتبر ۱۹۹۰

محل انعقاد: مونترال، کانادا، محل دبیرخانه-نایروبی، کنیا

مرجع نگهدارنده اسناد: دبیر کل سازمان ملل متحد

مرجع ملی پروتکل در ایران: سازمان حفاظت محیط زیست

قانون تصویب اصلاحیه های اجلاس های لندن و کپنهاک راجع به پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن (۱۳۷۵/۹/۲۸)

قانون تصویب اصلاحیه های اجلاس های لندن و کپنهاک راجع به پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۵۹۴-ق مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۲ اصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می-گردد.

ماده واحده- اصلاحیه اجلاس لندن مشتمل بر (۲) ماده و اصلاحیه اجلاس کپنهاک مشتمل بر (۳) ماده راجع به پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن به دولت داده می شود.

اصلاحیه پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن (کپنهاک)

(کپنهاک ۱۹۹۲)

ماده (۱) اصلاحیه

الف- بند (۴) ماده (۱)

در بند (۴) ماده (۱) پروتکل به جای عبارت «یا در پیوست ب» عبارت زیر جایگزین می شود:

«پیوست ب، پیوست پ یا پیوست ث»

ب- بند (۹) ماده (۱)

بند (۹) ماده (۱) پروتکل حذف می شود.

پ- بند (۵) ماده (۲)

در بند (۵) ماده (۲) پروتکل بعد از عبارت «ماده های (الف ۲) تا (ث ۲)» عبارت زیر اضافه می شود:

«و ماده (ح ۲)»

ت- بند (۵) مکرر ماده (۲)

بند زیر پس از بند (۵) ماده (۲) پروتکل اضافه می شود:

(۵) مکرر- هر عضوی که طبق بند (۱) ماده (۵) عمل نمی کند می تواند در طول یک یا چند دوره کنترلی، هر مقدار از مصرف محاسبه شده خود بر اساس ماده (۲ ج) را به دیگر عضو مزبور منتقل کند، مشروط بر این که مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل در گروه (۱) از پیوست (الف) عضوی که بخشی از مصرف محاسبه شده خود را منتقل می نماید در سال ۱۹۸۹ میلادی برابر سال ۱۳۶۸ هجری شمسی از سرانه (۰/۲۵) کیلو گرم تجاوز نکند و کل مقادیر مصرف محاسبه شده اعضای مربوط از اندازه تعیین شده در ماده (۲ ج) فراتر نرود. این گونه انتقال مصرف باید به وسیله هر یک از اعضای مربوط با بیان شرایط انتقال مزبور و دوره زمانی انجام آن به دبیرخانه اعلام شود.

ث- جزو (الف) بند (۸) و بند (۱۱) ماده (۲)

در جزو (الف) بند (۸) و بند (۱۱) ماده (۲) پروتکل، به جای عبارت «مواد (الف ۲) تا (ث ۲)» در تمام موارد این عبارت می آید: «مواد (الف ۲) تا (ح ۲)».

ج- ردیف (۱) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲)

در ردیف (۱) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲) پروتکل، به جای عبارت «و یا پیوست ب» این عبارت جایگزین می شود: «پیوست ب، پیوست پ و یا پیوست ث»

چ- ماده (۲ ج)، هیدروکلروفلوئوروکربن ها

ماده زیر بعد از ماده (۲ ث) پروتکل اضافه می شود:

ماده (۲ ج): هیدروکلروفلوئوروکربن ها

۱- هر یک از اعضا باید اطمینان یابد که ظرف دوره دوازده ماهه از اول ژانویه ۱۹۹۶ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل در گروه (۱) از پیوست (پ) در آن کشور، سالانه

از مقادیر زیر فراتر نرود:

الف- سه ممیز یک دهم درصد (۰.۳/۱) از مقدار مصرف محاسبه شده آن در ۱۹۸۹ میلادی برابر با سال ۱۳۶۸ هجری شمسی برای مواد تحت کنترل در گروه (۱) از پیوست (الف)، و...

ب- مقدار مصرف محاسبه شده، آن در ۱۹۸۹ میلادی برابر با سال ۱۳۶۸ هجری شمسی برای مواد تحت کنترل گروه (۱) از پیوست (پ).

۲- هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۲۰۰۴ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۸۲ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل در گروه (۱) از پیوست (پ)، سالانه از (۶۵) درصد مقادیر مندرج در بند (۱) این ماده تجاوز نکند.

۳- هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۲۰۱۰ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۸۸ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ)، سالانه از (۳۵) درصد مقادیر مندرج در بند (۱) این ماده فراتر نرود.

۴- هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۲۰۱۵ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۹۳ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ)، سالانه از (۱۰) درصد مقادیر مندرج در بند (۱) این ماده تجاوز نکند.

۵- هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۲۰۲۰ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۹۸ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ)، سالانه از نیم درصد مقادیر مندرج در بند (۱) این ماده تجاوز نکند.

۶- هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۲۰۳۰ برابر با یازده دی ماه سال ۱۴۰۸ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ)، سالانه از صفر تجاوز نکند.

۷- از ابتدای ژانویه ۱۹۹۶ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی، هر یک از اعضا باید بکوشد تا اطمینان یابد که:

الف- استفاده از مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ) محدود است به کاربردهایی که برای آنها مواد یا تکنولوژی جایگزین مناسبتر از نظر زیست محیطی در دست نیست.

ب- استفاده از مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ) خارج از چارچوب کاربرد جاری مواد تحت کنترل مندرج در پیوست های (الف)، (ب)، (پ) نباشد به جز در موارد نادر برای صیانت از زندگی انسان یا سلامت انسان.

پ- مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ) به نحوی برای استفاده انتخاب شوند که علاوه بر رعایت سایر ملاحظات زیست محیطی، ایمنی و اقتصادی، کاهش از راه حداقل برسانند.

ح- ماده (۲ج): هیدروبروموفلئوروکربن ها ماده زیر پس از ماده (۲ج) پروتکل گنجانده می شود:

ماده (۲ج): هیدروبروموفلئوروکربن ها

هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۱۹۹۶ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۲) در پیوست (پ) از صفر فراتر نرود.

هر عضو تولید کننده مواد باید در همان دوره اطمینان یابد که مقدار تولید محاسبه شده مواد تحت کنترل از صفر تجاوز نکند. مقدار تولید و مصرفی که از سوی کشورهای عضو به عنوان تولید و مصرف ضروری مورد توافق قرار می گیرد از شمول این بند مستثنی است.

خ- ماده (۲ح): متیل برومید

ماده زیر پس از ماده (۲چ) پروتکل گنجانده می شود:

ماده (۲ح): متیل برومید

هر عضو باید اطمینان یابد که در دوره دوازده ماهه از ابتدای ژانویه ۱۹۹۵ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۳ هجری شمسی و در هر دوره دوازده ماهه پس از آن، مقدار مصرف محاسبه شده ماده تحت کنترل مندرج در پیوست (ث)، سالانه از مقدار مصرف محاسبه شده آن در ۱۹۹۱ میلادی برابر با سال ۱۳۷۰ هجری شمسی فراتر نرود. هر عضو تولید کننده ماده یاد شده، در همان دوره های زمانی، باید اطمینان یابد که مقدار تولید محاسبه شده آن، سالانه از مقدار تولید محاسبه شده در ۱۹۹۱ میلادی برابر با سال ۱۳۷۰ هجری شمسی فراتر نرود. به هر حال به منظور تأمین نیازهای اساسی داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) از ماده (۵) عمل می کنند مقدار تولید محاسبه شده آن، می تواند به میزان (۱۰) درصد تولید محاسبه شده آن ماده در سال ۱۹۹۱ میلادی برابر با ۱۳۷۰ هجری شمسی از میزان یاد شده فراتر رود. مقدار مصرف و تولید محاسبه شده به موجب این ماده، مقادیر استفاده شده توسط آن عضو برای کاربردهای قرنطینه ای و تمهیدات قبل از ارسال را دربر نخواهد داشت.

د- ماده (۳)

در ماده (۳) پروتکل، به جای عبارت: «(۲الف) تا (ث)» عبارت زیر جایگزین می شود:

«(۲الف) تا (۲ح)»

و به جای عبارت: «یا پیوست ب» در هر مورد این عبارت جایگزین شود:

«پیوست ب، پیوست پ یا پیوست ث»

ذ- بند (۱) سه گانه ماده (۴)

بند زیر پس از بند (۱) مکرر ماده (۴) پروتکل اضافه شده:

بند (۱) مکرر دوم - ظرف یک سال پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این بند، هر عضو واردات هر گونه مواد کنترل شده مندرج در گروه (۲) از پیوست (پ) را از هر کشور غیر عضو پروتکل ممنوع خواهد کرد.

ر- بند (۲) سه گانه ماده (۴)

بند زیر پس از بند (۲) مکرر ماده (۴) پروتکل اضافه شود:

بند (۲) مکرر دوم- پس از گذشت یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این بند، هر یک از اعضا صادرات هر یک از مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۲) از پیوست (پ) را به هر کشور غیر عضو پروتکل ممنوع خواهد کرد.

ز- بند (۳) سه گانه ماده (۴)

بند زیر پس از بند (۳) مکرر ماده (۴) پروتکل اضافه شود:

بند (۳) مکرر دوم - ظرف سه سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این بند، اعضا برابر تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون، فهرستی از فرآورده های دارای مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۲) از پیوست (پ) به صورت پیوست تهیه کند. اعضای که براساس آن تشریفات، با پیوست مخالفت نکرده اند باید واردات آن فرآورده ها را از هر کشور غیر عضو پروتکل در مدت یک سال پس از قابل اعمال شدن پیوست، ممنوع کنند.

ژ- بند (۴) سه گانه ماده (۴)

بند زیر باید پس از بند (۴) مکرر ماده (۴) پروتکل افزوده شود:

بند (۴) مکرر دوم - ظرف (۵) سال از زمان لازم الاجرا شدن این بند، اعضا باید امکان برقراری ممنوعیت یا محدودیت واردات فرآورده هایی را که با مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۲) از پیوست (پ) تهیه شده اما خود محتوی آن نیستند از کشورهایی که عضو این پروتکل نمی باشند، مشخص کنند، اگر این امر امکان پذیر شناخته شده، اعضا باید برابر این تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون، فهرست این گونه فرآورده ها را به صورت پیوست تدوین کنند. اعضای که براساس آن تشریفات به پیوست اعتراض نکرده اند باید در مدت یک سال از نافذ شدن پیوست واردات آن فرآورده ها را از هر کشور غیر عضو پروتکل ممنوع یا محدود نمایند.

س- بندهای (۵)، (۶) و (۷) ماده (۴)

در بندهای (۵)، (۶) و (۷) ماده (۴) پروتکل به جای عبارت «مواد تحت کنترل» باید عبارت زیر جایگزین شود:

«مواد تحت کنترل مندرج در پیوست های (الف) و (ب) و گروه (۲) از پیوست (پ)،

ش- بند (۸) ماده (۴)

در بند (۸) ماده (۴) پروتکل، به جای عبارت: «موضوع بندهای (۱)، (۱) مکرر، (۳)، (۳) مکرر، (۴)، (۴) مکرر و صادرات موضوع بندهای (۲)، (۲) مکرر» باید عبارت زیر جایگزین شود:

«و صادرات بندهای (۱) تا (۴) سه گانه این ماده»

و پس از عبارت: «مواد (۲ الف) تا (۲ ث)» باید اضافه شود:

«ماده (۲ چ)»

ص- بند (۱۰) ماده (۴)

بند زیر پس از بند (۹) ماده (۴) پروتکل گنجانده شود:

«(۱۰)- تا اول ژانویه ۱۹۹۶ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی اعضا باید اصلاح این پروتکل به منظور گسترش اقدامات یادشده در این ماده برای تجارت مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ) و پیوست (ث) با کشورهای غیر عضو پروتکل را بررسی کنند.»

ض- بند (۱) ماده (۵)

عبارت زیر در انتهای بند (۱) ماده (۵) پروتکل افزوده شود:

«مشروط بر این که هرگونه اصلاحات بعدی در مورد تعدیل یا اصلاحات مصوب دومین نشست اعضا در تاریخ بیست و نهم ماه ژوئن ۱۹۹۰ برابر با نهم تیرماه سال ۱۳۶۹ هجری شمسی در لندن، پس از اتمام بررسی موضوع بند (۸) این ماده در مورد اعضای که به موجب این بند عمل می کنند اعمال و مبتنی بر نتایج آن بررسی باشد.

ط- بند (۱) مکرر ماده (۵)

بند زیر پس از بند (۱) ماده (۵) پروتکل گنجانده شود:

«(۱) مکرر- اعضا باید با در نظر گرفتن بررسی موضوع بند (۸) این ماده ارزیابی های انجام شده براساس ماده (۶) و هرگونه اطلاعات مربوط دیگر، تصمیم بگیرند که از اول ژانویه ۱۹۹۶ برابر با یازده دی ماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی بر مبنای روش های مندرج در بند (۹) ماده (۲)»:

الف- در مورد بندهای (۱) تا (۶) از ماده (۲) ج، کدام سال مینا، کدام مقادیر مینا، زمان بندی کنترلی و تاریخ قطع مصرف مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۱) از پیوست (پ) درباره کشورهایی که به موجب بند (۱) این ماده عمل می کنند اعمال خواهد شد.

ب- در مورد ماده (۲) ج، کدام تاریخ قطع تولید و مصرف مواد تحت کنترل مندرج در گروه (۲) از پیوست (پ) در مورد کشورهایی که به موجب بند (۱) این ماده عمل می کنند اعمال خواهد شد.

پ- در مورد ماده (۲) ج، کدام سال مینا، کدام مقادیر اولیه و زمان بندی کنترلی مصرف و تولید برای مواد کنترل شده مندرج در پیوست (ث) در مورد کشورهایی که به موجب بند (۱) این ماده عمل می کنند اعمال خواهد شد.

ظ- بند (۴) ماده (۵)

در بند (۴) ماده (۵) پروتکل به جای عبارت: «مواد (الف ۲) تا (ث ۲)، این عبارت گنجانده می شود:

«الف ۲) تا (ح ۲)»

ع- بند (۵) ماده (۵)

در بند (۵) ماده (۵) پروتکل پس از عبارت: «مقرر شده در مواد (الف ۲) تا (ث ۲)» این عبارت افزوده می شود:

«و هر کدام اقدام کنترلی در مواد (ج ۲) تا (ح ۲) که به موجب بند (۱) مکرر این ماده اتخاذ می شود.»

غ- بند (۶) ماده (۵)

در بند (۶) ماده (۵) پروتکل پس از عبارت: «تعهدات وضع شده در ماده های (الف ۲) تا (ث ۲)» این عبارت افزوده شود:

«یا هر یک یا تمامی تعهدات موضوع مواد (ج ۲) تا (ح ۲) که به موجب بند (۱) مکرر این ماده اتخاذ می شود.»

ف- ماده (۶)

عبارت زیر از ماده (۶) پروتکل حذف می شود:

«ماده های (الف ۲) تا (ث ۲)، وضعیت تولید، صادرات و واردات مواد انتقالی در گروه (۱) از پیوست (پ)».

و به جای آن عبارت زیر جایگزین می شود:

« مواد (الف) تا (ج) ».

ق- بندهای (۲) و (۳) ماده (۷)

بندهای (۲) و (۳) ماده (۷) پروتکل حذف و به جای آنها عبارت زیر گنجانده می شود:

۲- هر عضو باید داده های آماری مربوط به مقدار تولید، واردات و صادرات هر یک از مواد تحت کنترل مندرج در:

الف- پیوست های (ب) و (پ)، برای سال ۱۹۸۹ میلادی برابر سال ۱۳۶۸ هجری شمسی.

ب- پیوست (ث) برای سال ۱۹۹۱ میلادی برابر سال ۱۳۷۰ هجری شمسی.

یا بهترین برآورد درباره این داده ها را در مواردی که داده های واقعی در اختیار نیست، حداکثر ۳ ماه پس از زمان لازم الاجرا شدن مقررات تدوین شده در پروتکل درباره مواد مندرج در پیوست های (ب) و (پ) و (ث) را به ترتیب برای آن عضو به دبیرخانه ارایه نماید.

۳- هر عضو باید داده های آماری مربوط به تولید سالانه خود برابر تعریف مندرج در بند (۵) ماده (۱) را برای هر یک از مواد تحت کنترل مندرج در پیوست های (الف) و (ب) و (پ) و (ث) و به طور جداگانه برای هر یک از مواد:

الف- مقدار مورد استفاده برای ذخیره مصرفی.

ب- مقادیر نابود شده با تکنولوژی های تأیید شده توسط اعضا.

پ- واردات و صادرات اعضا و غیراعضا به ترتیب.

در سالی که در طول آن سال مقررات مربوط به مواد مندرج در پیوست های (الف) و (ب) و (پ) و (ث) به ترتیب، برای همان عضو لازم الاجرا شده است و هر سال بعد از آن به دبیرخانه ارایه نماید. داده ها باید حداکثر (۹) ماه پس از پایان سالی که داده ها به آن مربوط است ارایه شوند.

ک- بند (۳) مکرر ماده (۷)

بند زیر پس از بند (۳) ماده (۷) پروتکل گنجانده می شود:

۳) مکرر- هر عضو داده های آماری جداگانه مربوط به واردات و صادرات سالانه هر یک از مواد تحت کنترل گروه (۲) از پیوست (الف) و گروه (۱) از پیوست (پ) را که باز یافت شده است به دبیرخانه ارایه خواهد کرد.

گ- بند (۴) ماده (۷)

در بند (۴) ماده (۷) پروتکل به جای عبارت: «در بندهای (۱) و (۲) و (۳)» این عبارت جایگزین می شود:

«در بندهای (۱) و (۲) و (۳) مکرر».

ل- جزو (الف) بند (۱) ماده (۹)

عبارت زیر از جزو (الف) بند (۱) از ماده (۹) پروتکل حذف می شود:

«و انتقالی»

م- بند (۱) ماده (۱۰)

در بند (۱) ماده (۱۰) پروتکل بعد از عبارت «مواد (۲ث)» این عبارت اضافه می شود:

«و هر اقدام کنترلی مندرج در مواد (۲ج) تا (۲ح) که تصمیم به انجام آن براساس بند (۱) مکرر ماده (۵) گرفته می شود.»

ن- جزو (چ) بند (۴) ماده (۱۱)

عبارت زیر از جزو (چ) بند (۴) ماده (۱۱) پروتکل حذف می شود:

«و وضعیت مربوط به مواد انتقالی.»

و- ماده (۱۷)

در ماده (۱۷) پروتکل به جای عبارت: مواد (۲الف) تا (۲ث) این عبارت جایگزین می شود:

«مواد (۲الف) تا (۲ح)»

هپیوست ها

۱- پیوست (پ)

پیوست زیر جایگزین پیوست (پ) پروتکل می گردد:

توانایی کاهش ازن Ozone Depleting (Potential)	تعداد ایزومرها	ماده	گروه (*)
۰/۰۴	۱	** (HCFC- 21)	CHFCI ₂
۰/۰۵۵	۱	** (HCFC- 22)	CHF ₂ Cl
۰/۰۲	۱	(HCFC- 31)	CH ₂ FCI
۰/۰۱ - ۰/۰۴	۲	(HCFC- 121)	C ₂ HFCI
۰/۰۲ - ۰/۰۸	۳	(HCFC- 122)	C ₂ HF ₂ Cl ₃
۰/۰۲ - ۰/۰۶	۳	(HCFC- 123)	C ₂ HF ₃ Cl ₂
۰/۰۲	-	** (HCFC- 123)	CHCl ₂ CF ₃
۰/۰۲ - ۰/۰۴	۲	(HCFC- 124)	C ₂ HF ₄ Cl
۰/۰۲۲	-	** (HCFC- 124)	CHFCICF ₃

* در مواردی که برای مقدار پتانسیل کاهش ازن (ODP) دامنه داده شده است بیشترین مقدار در دامنه مربوط از نظر این پروتکل مورد استفاده قرار خواهد گرفت. پتانسیل های کاهش ازن که در فهرست به صورت مقدار منفرد داده شده اند، براساس محاسبات مبتنی بر اندازه گیری های آزمایشگاهی به دست آمده اند. مقداری که به صورت دامنه درج شده اند بر تخمین مبتنی هستند و از قطعیت کمتری برخوردار می باشند. هر دامنه به گروهی از ایزومرها مربوط است. بزرگترین مقدار عبارت از مقدار تخمین (ODP) برای ایزومری که بیشترین (ODP) را دارد و کوچکترین مقدار تخمین (ODP) برای ایزومری است که دارای کمترین (ODP) می باشد.

** نشان دهنده تجارتي ترین مواد با مقدار (ODP) مربوط به آنها می باشد که باید از نظر این پروتکل به کار گرفته شود.

توانایی کاهش ازن Ozone Depleting (Potential)	تعداد ایزومرها	ماده	گروه (*)
$\cdot/0.07 - \cdot/0.5$	۳	(HCFC -131)	$C_2H_2FCl_3$
$\cdot/0.08 - \cdot/0.5$	۴	(HCFC -132-)	$C_2H_2F_2Cl_2$
$\cdot/0.2 - \cdot/0.6$	۳	(HCFC -133-)	$C_2H_2F_2Cl$
$\cdot/0.05 - \cdot/0.7$	۳	(HCFC -141-)	$C_2H_3FCl_2$
$\cdot/11$	-	(b141- HCFC)	CH_3CFCl_2
$\cdot/0.08 - \cdot/0.7$	۳	(HCFC -142-)	$C_2H_3F_2Cl$
$\cdot/0.65$	-	(b142- HCFC)**	CH_3CF_2Cl
$\cdot/0.3 - \cdot/0.05$	۲	(HCFC -151)	C_2H_4FCl
$\cdot/0.15 - \cdot/0.7$	۵	(HCFC -221-)	C_3HFCl_6
$\cdot/0.1 - \cdot/0.9$	۹	(HCFC -222)	$C_2HF_2Cl_5$
$\cdot/0.1 - \cdot/0.8$	۱۲	(HCFC -223)	$C_3HF_3Cl_4$
$\cdot/0.1 - \cdot/0.9$	۱۲	(HCFC -224)	$C_3HF_4Cl_3$
$\cdot/0.2 - \cdot/0.7$	۹	(HCFC -225)	$C_3HF_5Cl_2$
$\cdot/0.25$	-	(ca225- HCFC)**	CF_3CF_2CHCl
$\cdot/0.33$	-	(cb225- HCFC)**	CF_2ClCF_2CHClF
$\cdot/0.2 - \cdot/1.0$	۵	(HCFC -226)	C_3HF_6Cl
$\cdot/0.5 - \cdot/0.9$	۹	(HCFC -231)	$C_3H_2FCl_5$
$\cdot/0.08 - \cdot/1.0$	۱۶	(HCFC -232)	$C_3H_2F_2Cl_4$
$\cdot/0.07 - \cdot/23$	۱۸	(HCFC -233)	$C_3H_2F_3Cl_3$
$\cdot/0.1 - \cdot/28$	۱۶	(HCFC -234)	$C_3H_2F_4Cl_2$
$\cdot/0.3 - \cdot/52$	۹	(HCFC -235)	$C_3H_2F_5Cl$
$\cdot/0.4 - \cdot/0.9$	۱۲	(HCFC -241)	$C_3H_3FCl_4$
$\cdot/0.05 - \cdot/13$	۱۸	(HCFC -242)	$C_3H_3F_2Cl_3$
$\cdot/0.07 - \cdot/12$	۱۸	(HCFC -243)	$C_3H_3F_3Cl_2$
$\cdot/0.9 - \cdot/14$	۱۲	(HCFC -244)	$C_3H_3F_4Cl$
$\cdot/0.1 - \cdot/0.1$	۱۲	(HCFC -251)	$C_3H_4FCl_3$
$\cdot/0.05 - \cdot/0.4$	۱۶	(HCFC -252)	$C_3H_4F_2Cl_2$
$\cdot/0.03 - \cdot/0.3$	۱۲	(HCFC -253)	$C_3H_4F_3Cl$
$\cdot/0.02 - \cdot/0.2$	۹	(HCFC -261)	$C_3H_5FCl_2$
$\cdot/0.02 - \cdot/0.2$	۹	(HCFC -262)	$C_3H_5F_2Cl$
$\cdot/0.1 - \cdot/0.3$	۵	(HCFC -271)	C_3H_6FCl
$1/0.0$	۱		$CHFBr_2$
$\cdot/74$	۱	(1B22- HCFC)	CHF_2Br

توانایی کاهش ازن Ozone Depleting (Potential)	تعداد ایزومرها	ماده	گروه (*)
۰/۷۳	۱	CH_2FBr	
۰/۳ - ۰/۸	۲	C_2HFBr_4	
۰/۵ - ۱/۸	۳	$\text{C}_2\text{HF}_2\text{Br}_3$	
۰/۴ - ۱/۶	۳	$\text{C}_2\text{HF}_3\text{Br}_2$	
۰/۷ - ۱/۲	۲	CHFBr_2	
۰/۱ - ۱/۱	۳	$\text{C}_2\text{HF}_4\text{Br}$	
۰/۲ - ۱/۵	۴	$\text{C}_2\text{H}_2\text{Br}_3$	
۰/۷ - ۱/۶	۳	$\text{C}_2\text{H}_2\text{F}_2\text{Br}_2$	
۰/۱ - ۱/۷	۳	$\text{C}_2\text{H}_2\text{F}_3\text{Br}$	
۰/۲ - ۱/۱	۳	$\text{C}_2\text{H}_3\text{FBr}_2$	
۰/۰/۷ - ۰/۱	۲	$\text{C}_2\text{H}_3\text{F}_2\text{Br}$	
۰/۳ - ۱/۵	۵	$\text{C}_2\text{H}_4\text{FBr}$	
۰/۲ - ۱/۹	۹	C_3HFBr_6	
۰/۳ - ۱/۸	۱۲	$\text{C}_3\text{HF}_2\text{Br}_5$	
۰/۵ - ۲/۲	۱۲	$\text{C}_3\text{HF}_3\text{Br}_4$	
۰/۹ - ۲/۰	۹	$\text{C}_3\text{HF}_5\text{Br}_2$	
۰/۷ - ۳/۳	۵	$\text{C}_3\text{HF}_6\text{Br}$	
۰/۱ - ۱/۹	۹	$\text{C}_3\text{H}_2\text{FBr}_5$	
۰/۲ - ۲/۱	۱۶	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_2\text{Br}_4$	
۰/۲ - ۵/۶	۱۸	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_3\text{Br}_3$	
۰/۳ - ۷/۵	۱۶	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_4\text{Br}_2$	
۰/۹ - ۱/۴	۸	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_5\text{Br}$	
۰/۰/۸ - ۱/۹	۱۲	$\text{C}_3\text{H}_3\text{FBr}_4$	
۰/۱ - ۳/۱	۱۸	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_2\text{Br}_3$	
۰/۱ - ۲/۵	۱۸	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_3\text{Br}_2$	
۰/۳ - ۴/۴	۱۲	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_4\text{Br}$	
۰/۰/۳ - ۰/۳	۱۲	$\text{C}_3\text{H}_4\text{FBr}_3$	
۰/۱ - ۱/۰	۱۶	$\text{C}_3\text{H}_4\text{F}_2\text{Br}_2$	
۰/۰/۷ - ۰/۸	۱۲	$\text{C}_3\text{H}_4\text{F}_3\text{Br}$	
۰/۰/۴ - ۰/۴	۹	$\text{C}_3\text{H}_5\text{FBr}_2$	
۰/۰/۷ - ۰/۸	۹	$\text{C}_3\text{H}_5\text{F}_2\text{Br}$	
۰/۰/۲ - ۰/۷	۵	$\text{C}_3\text{H}_6\text{FBr}$	

۲- پیوست (ث)

پیوست زیر به پروتکل افزوده می شود.

پیوست (ث) مواد تحت کنترل

توانایی کاهش ازن	ماده	گروه
۰/۷	متیل برومید	گروه B_3CH

ماده (۲)- ارتباط با اصلاحیه ۱۹۹۰ میلادی برابر با ۱۳۶۹ هجری شمسی.
هیچ کشوری یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای نمی تواند سندی دال بر تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این اصلاحیه تودیع نماید، مگر آن که پیش از این یا هم زمان سند مشابهی را برای اصلاحیه پذیرفته شده در دومین نشست اعضا در تاریخ بیست و نهم ژوئن ۱۹۹۰ میلادی برابر با نهم تیرماه سال ۱۳۶۹ هجری شمسی در لندن، تودیع کرده باشد.

ماده (۳)- لازم الاجرا شدن

۱- این اصلاحیه از اول ژانویه ۱۹۹۴ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۲ هجری شمسی لازم الاجرا خواهد بود، مشروط به آنکه حداقل (۲۰) سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه توسط دولت ها یا سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای عضو پروتکل مونترال تا آن تاریخ تودیع شده باشد. در صورتی که این شرط تا تاریخ یاد شده احراز نگردد، اصلاحیه در نودمین روز پس از تاریخ احراز شرط بالا لازم الاجرا خواهد بود.

۲- از نظر بند (۱) بالا، سندی که توسط یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای تودیع شده باشد به عنوان سندی اضافه بر اسنادی که توسط اعضای آن سازمان صادر گردیده، محسوب نخواهد شد.
۳- پس از لازم الاجرا شدن این اصلاحیه، آن گونه که در بند (۱) آمده است، این اصلاحیه نود روز پس از تاریخ صدور سند تنفیذ، پذیرش، یا تصویب این اصلاحیه توسط هر یک از اعضای پروتکل، نسبت به آن عضو لازم الاجرا خواهد بود.

اصلاحیه پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن (لندن - ۱۹۹۷)

ماده ۱- اصلاحیه

الف- بندهای مقدماتی

۱- بند زیر جایگزین ششمین بند مقدماتی پروتکل خواهد شد:

«با عزم حفظ لایه ازن از طریق اتخاذ تدابیر لازم مبنی بر کنترل مجموعه مواد منتشره در دنیا که باعث تخریب لایه ازن می گردد، با هدف نهایی محو آنها بر مبنای توسعه دانش علمی با مد نظر قرار دادن ملاحظات فنی و اقتصادی و با در نظر داشتن نیازهای روزافزون کشورهای در حال توسعه،

۲- بند زیر جایگزین هفتمین بند مقدماتی پروتکل خواهد شد:

«با اذعان به این که تدارکات خاصی برای برآوردن نیازهای کشورهای در حال توسعه مورد لزوم می باشد، از جمله تدارک منابع مالی اضافی و دستیابی به تکنولوژی های مربوط، با مدنظر قرار دادن این که میزان این مبالغ قابل پیش بینی بوده و می توان انتظار داشت این مبالغ تفاوت چشمگیری در توانایی بشر جهت هدایت مسائل مربوط به تخریب لایه ازن و اثرات زیان بار ناشی از دیدگاهی که بر مبنای علمی بنا نهاده شده ایجاد نمایند.»

۳- بند زیر جایگزین نهمین بند مقدماتی پروتکل خواهد شد:

«باتوجه به اهمیت ترویج همکاری بین المللی در امر تحقیق، توسعه و انتقال تکنولوژی های جانشین در ارتباط با کنترل و کاهش مواد منتشره تخریب کننده لایه ازن، با در نظر داشتن کشورهای در حال توسعه به طور اخص.»

ب- ماده ۱- تعاریف

۱- بند زیر جایگزین بند (۴) ماده (۱) پروتکل خواهد شد:

«۴- ماده تحت کنترل» یعنی ماده ای که در پیوست «الف» یا پیوست «ب» این پروتکل آمده است چه این ماده به صورت مجزا چه به صورت ترکیب موجود باشد، که شامل ایزومرهای ماده یاد شده، به جز آنهایی که در پیوست مربوط مشخص شده اند بوده اما شامل هر ماده تحت کنترل یا مخلوطی که در تولید فرآورده ای غیر از ظرفی که برای حمل یا انبار کردن آن ماده به کار رود نمی باشد»

۲- بند زیر جایگزین بند (۵) ماده (۱) پروتکل خواهد شد:

«۵- تولید یعنی مقدار مواد تولید شده تحت کنترل، منهای مقداری که به وسیله تکنولوژی هایی که قرار است مورد تأیید اعضا قرار گیرد از بین رفته و منهای مقدار کل مصرف شده به صورت ماده اولیه در تولید سایر مواد شیمیایی. مقدار موادی که باز یابی شده و مورد استفاده مجدد قرار گرفته جزو «تولید» منظور نمی شوند».

۳- بند زیر باید به ماده (۱) پروتکل اضافه گردد:

۹- «ماده انتقالی» یعنی ماده ای که در پیوست (پ) پروتکل آمده است، چه این ماده به صورت ماده مجزا چه به صورت ترکیب موجود باشد، که شامل ایزومرهای این چنین ماده ای بوده، به جز آنهایی که ممکن است در پیوست (پ) مشخص شده باشند اما شامل هر ماده انتقالی یا ترکیبی که در تولید فرآورده ای غیر از ظرفی که برای حمل یا انبار کردن آن ماده به کار رود نمی باشد.»

پ- بند ۵ ماده (۲)

بند زیر جایگزین بند (۵) ماده (۲) پروتکل خواهد شد:

«۵- هر عضو می تواند در هر مقطع یا مقاطع کنترل، مقداری از میزان مشخص تولید خود را که در ماده (۲ الف) تا (۲ ث) آورده شده به عضو دیگری انتقال دهد مشروط بر این که مجموع میزان مشخص متشکل تولیدی که برای هر گروه مواد تحت کنترل در نظر گرفته شده از حدود تولیدی که در آن مواد برای آن گروه ذکر گردیده است فراتر نرود. انتقال تولید مزبور توسط هر یک از اعضای مربوط با بیان شرایط انتقال مزبور و مدت آن به دبیرخانه اعلام خواهد شد.»

ت- بند (۶) ماده (۲)

عبارت زیر باید در بند (۶) ماده (۲) قبل از عبارت «مواد تحت کنترل» جایی که برای اولین بار ذکر می شوند گنجانده شود:

«پیوست (الف) یا پیوست (ب)».

ث- جزو (الف) بند (۸) ماده (۲)

عبارت زیر باید بعد از عبارت «این ماده» هر کجا که در جزو (الف) بند (۸) ماده (۲) پروتکل ذکر شده اضافه گردد.

«و ماده های (۲ الف) تا (۲ ث)».

ج- ردیف (۱) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲)

عبارت زیر باید بعد از «پیوست الف» در ردیف (۱) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲) پروتکل اضافه گردد:

«و/یا پیوست ب».

چ- ردیف (۲) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲)

عبارت زیر باید از ردیف (۲) جزو (الف) بند (۹) ماده (۲) پروتکل حذف گردد:

«تسبب به سطوح سال ۱۹۸۶».

ح- جزو (پ) بند (۹) ماده (۲)

عبارت زیر باید از جزو (پ) بند (۹) ماده (۲) پروتکل حذف گردد:

«نمایانگر لااقل (۵۰) درصد مصرف مواد تحت کنترل اعضا باشند»

و عبارت زیر جایگزین آن گردد:

« نشان دهنده هم اکثریت اعضایی است که به موجب بند (۱) ماده (۵)، حاضر شده و رأی می دهند و هم اکثریت اعضایی است که حاضر نشده و رأی نمی دهند».

خ- جزو (ب) بند (۱۰) ماده (۲)

جزو (ب) بند (۱۰) ماده (۲) پروتکل باید حذف شود و جزو الف بند (۱۰) ماده (۲) باید به صورت بند (۱۰) بشود.

د- بند (۱۱) ماده (۲)

عبارت زیر باید بعد از عبارت «این ماده» هر جایی که در بند (۱۱) ماده (۲) پروتکل ذکر شده اضافه شود:

«و ماده های (۲ الف) تا (۲ ث)».

ذ- ماده ۲ پ- سایر CFC هایی که به طور کامل با هالوژن ترکیب شده اند:

بند های زیر باید به عنوان صورت ماده (۲ پ) به پروتکل اضافه گردد:

ماده ۲ پ- سایر CFC هایی که به طور کامل با هالوژن ترکیب شده اند:

۱- هر عضوی موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از اول ژانویه ۱۹۹۳ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۱ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان مصرف سالانه محاسبه شده مواد تحت کنترل در گروه (۱) پیوست (ب) بیش از ۸۰ (درصد) میزان محاسبه شده مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. هر عضوی که تولید کننده یک یا چند نوع از این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد بیش از (۸۰) درصد میزان محاسبه شده تولیدشان در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

با این حال برای تأمین نیازهای اولیه داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۲- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۱۹۹۷ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۵ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۱) پیوست (ب) متجاوز از ۱۵ درصد محاسبه شده مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. هر عضوی که تولید کننده یک یا چند نوع از این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد بیش از (۱۵) درصد میزان محاسبه شده تولیدشان در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

با این حال، برای تأمین نیازهای اولیه داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ (درصد) میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۳- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۲۰۰۰ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۸ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۱) پیوست (الف) متجاوز از صفر نباشد. هر عضوی که تولید کننده یک یا چند نوع از این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید این مواد متجاوز از صفر نگردد. با این حال، برای تأمین نیازهای اولیه داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۵ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

ر- ماده ۲- تتراکلرید کربن

بندهای زیر باید به عنوان ماده (۲) به پروتکل اضافه گردد:

ماده ۲- تتراکلرید کربن

۱- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۱۹۹۵ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۳ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۲) پیوست (ب) متجاوز از ۱۵ درصد محاسبه شده مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد بیش از ۱۵ درصد میزان محاسبه شده تولیدشان در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

با این حال، برای تأمین نیازهای اولیه داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۲- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۲۰۰۰ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۸ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۲) پیوست (ب) متجاوز از صفر نباشد. هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد متجاوز از صفر نباشد.

با این حال، برای تأمین نیازهای داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۵ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

ز- ماده ۲- ۱۰،۱- تری کلرواتان (متیل کلروفرم)

بندهای زیر باید به عنوان ماده (۲) به پروتکل اضافه گردد:

ماده ۲- ۱۰،۱- تری کلرواتان (متیل کلروفرم)

۱- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از اول ژانویه ۱۹۹۳ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۱ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۳) پیوست (ب) متجاوز از میزان مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این متجاوز از میزان سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. با این حال، برای تأمین نیازهای داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۲- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۱۹۹۵ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۳ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۳) پیوست (ب) از ۷۰ درصد میزان محاسبه شده مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد متجاوز از ۷۰ درصد میزان محاسبه شده تولیدشان در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

با این حال، برای تأمین نیازهای داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۳- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۲۰۰۰ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۸ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۳) پیوست (ب) متجاوز از ۳۰ درصد محاسبه شده مصرف این مواد در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد. هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد متجاوز از (۳۰) درصد میزان محاسبه شده تولیدشان در سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ نباشد.

با این حال، برای تأمین نیازهای داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۴- هر عضو موظف خواهد بود که به مدت (۱۲) ماه، از ژانویه ۲۰۰۵ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۸۳ و همچنین در هر دوره (۱۲) ماهه بعد از آن، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در گروه (۳) پیوست (ب) متجاوز از صفر نباشد. هر عضوی که تولید کننده این مواد باشد موظف خواهد بود، در همان مدت زمان، اطمینان حاصل نماید که میزان محاسبه شده تولید سالانه این مواد متجاوز از صفر نباشد. با این حال، برای تأمین نیازهای داخلی اعضایی که به موجب بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، میزان محاسبه شده تولیدشان می تواند تا ۱۰ درصد میزان محاسبه شده تولید سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ تجاوز نماید.

۵- اعضا باید در سال ۱۹۹۲ برابر با ۱۳۷۰ امکان عملی بودن برنامه کاهش را سریعتر نسبت به آنچه که طبق این ماده تنظیم شده مورد بررسی قرار دهند.

ژ- ماده ۳- برآورد میزان کنترل

۱- عبارت زیر باید بعد از «مواد ۲» در ماده ۳ پروتکل اضافه شود:

«۲ الف تا ث»

۲- عبارت زیر باید بعد از «پیوست الف» هر بار که در ماده (۳) پروتکل ذکر می شود اضافه گردد:

«یا پیوست ب»

س- ماده ۴- کنترل تجارت با غیر اعضا

۱- بند (۱) تا (۵) ماده (۴) با بندهای زیر جایگزین می گردد:

«۱- از اول ژانویه ۱۹۹۰ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۶۸ هر یک از اعضا باید واردات مواد تحت کنترل در پیوست (الف) را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نماید.

(۱) مکرر- در خلال یک سال از تاریخ به اجرا گذاشتن این بند، هر یک از اعضا باید واردات مواد تحت کنترل در پیوست (ب) را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نماید.

۲- از اول ژانویه ۱۹۹۳ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۱ هر یک از اعضا باید صادرات مواد تحت کنترل در پیوست (الف) را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نمایند.

(۲) مکرر - یک سال پس از تاریخ به اجرا گذاشتن این بند، هر یک از اعضا باید صادرات مواد تحت کنترل در پیوست (ب) را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نمایند.

۳- تا اول ژانویه ۱۹۹۲ برابر یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۰ اعضا باید برابر تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون، در یک پیوست، فهرستی از فرآورده هایی که شامل مواد تحت کنترل در پیوست (الف) می باشد تهیه نمایند. اعضای که براساس آن تشریفات اعتراضی به این پیوست ندارند در ظرف مدت یک سال از قابل اجرا شدن پیوست، باید واردات آن فرآورده ها را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نمایند.

(۱) مکرر - در ظرف مدت سه سال از تاریخ به اجرا در آمدن این بند اعضا باید در یک پیوست برابر تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون، فهرستی از فرآورده هایی را که شامل مواد تحت کنترل در پیوست (ب) می باشد تهیه نمایند. اعضای که براساس آن تشریفات اعتراضی به این پیوست ندارند در ظرف مدت یک سال از قابل اجرا شدن پیوست، باید واردات این فرآورده ها را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نمایند.

۴- تا اول ژانویه ۱۹۹۴ برابر یازدهم دی ماه سال ۱۳۷۲ اعضا باید امکان تحریم یا محدود کردن ورود فرآورده هایی را که با مواد تحت کنترل در پیوست (الف) می باشند تهیه شده اما خود محتوی آن نمی باشند از کشورهایی که عضو پروتکل نمی باشند مشخص نمایند. اعضا باید تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون در یک پیوست، فهرستی از این فرآورده ها را تهیه نمایند. اعضای که براساس آن تشریفات اعتراضی به این پیوست ندارند، ظرف مدت یک سال از قابل اجرا شدن پیوست، باید واردات آن فرآورده ها را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم نمایند.

(۴) مکرر - در ظرف مدت (۵) سال از تاریخ به اجرا در آمدن این بند اعضا باید امکان تحریم یا محدود کردن ورود فرآورده هایی را که با مواد تحت کنترل در پیوست (ب) تهیه شده اما خود محتوی آن نمی باشند از کشورهایی که عضو این پروتکل نمی باشند را مشخص نمایند. اگر این امکان مشخص شد، اعضا باید برابر تشریفات ماده (۱۰) کنوانسیون در یک پیوست، فهرستی از این فرآورده ها را تهیه نمایند. اعضای که براساس آن تشریفات اعتراضی به این پیوست ندارند در ظرف مدت یک سال پس از قابل اجرا شدن پیوست، باید واردات این فرآورده ها را از هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تحریم یا محدود نمایند.

۵- هر عضو متعهد می شود، از صدور تکنولوژی تولید و به کارگیری مواد تحت کنترل را به هر کشوری که عضو این پروتکل نمی باشد تا عملی ترین حد جلوگیری به عمل آورد.

۲- بند (۸) ماده (۴) پروتکل باید با بند زیر جایگزین گردد:

«۸- با وجود مقررات این ماده، واردات موضوع بندهای (۱)، (۱)، (۱) مکرر، (۳)، (۳) مکرر، (۴) و (۴) مکرر از هر کشوری که عضو این پروتکل نیست و صادرات موضوع بندهای (۲) و (۲) مکرر، به کشور مزبور در صورتی می تواند مجاز باشد که آن کشور توسط نشست اعضا به عنوان کشوری مشخص شود که به طور کامل ماده (۲)، ماده های (۲الف) تا (۲ث) و این ماده را رعایت می کند و بدین منظور اطلاعات را همانطور که در ماده (۷) مشخص شده است ارائه داده است.»

۳- بند زیر باید به عنوان بند (۹) به ماده (۴) پروتکل اضافه گردد:

«۹- از نظر این ماده، اصطلاح «کشوری که عضو پروتکل نیست»، در رابطه با یک ماده مخصوص تحت کنترل، شامل یک کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای است که با محدود شدن به وسیله اقدامات کنترلی معیارهای به کار گرفته شده برای آن ماده موافقت نکرده است.»

ش- ماده ۵- موقعیت خاص کشورهای در حال توسعه.

ماده (۵) پروتکل باید به شرح زیر جایگزین گردد:

۱- هر یک از اعضا که جزو کشورهای در حال توسعه می باشد و میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در پیوست (الف) آن کشور، در تاریخ به اجرا در آمدن پروتکل برای آن کشور یا هر زمانی بعد از آن تاریخ تا اول ژانویه ۱۹۹۹ برابر ۱۱ دی ماه سال ۱۳۷۷ هجری شمسی کمتر از $۰/۳$ کیلوگرم در سال باشد، برای برآورد نیازهای داخلی خود می تواند در مورد خود، رعایت اقدامات کنترلی مقرر در موارد (۲الف) تا (۲ث) را به مدت ۱۰ سال به تأخیر بیندازد.

۲- به هر حال هر عضوی که برابر بند (۱) این ماده عمل می نماید نباید میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در پیوست (الف) آن از $۰/۳$ کیلوگرم سرانه و میزان محاسبه شده مصرف سالانه مواد تحت کنترل در پیوست (ب) آن از $۰/۲$ کیلوگرم سرانه تجاوز نماید.

۳- هنگام اجرای اقدامات کنترلی مقرر شده در ماده های (۲الف) تا (۲ث) هر عضوی که برابر بند (۱) این ماده عمل می نماید مجاز است که موارد زیر را به کار بندد:

الف- برای مواد تحت کنترل در پیوست الف یا میانگین میزان محاسبه شده مصرف سالانه آنها طی کل سال های ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۷ برابر با سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۵ یا میزان محاسبه شده مصرف $۰/۳$ کیلوگرم سرانه، هر کدام کمتر است، به عنوان مبنای تعیین رعایت اقدامات کنترلی توسط آن،

ب- برای مواد تحت کنترل در پیوست (ب): یا میانگین میزان محاسبه شده مصرف سالانه آنها طی کل سال های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰ برابر با سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۸ یا میزان محاسبه شده مصرف $۰/۲$ کیلوگرم سرانه، هر کدام کمتر است، به عنوان مبنای تعیین رعایت اقدامات کنترلی توسط آن.

۴- اگر عضوی که برابر بند ۱ این ماده عمل می نماید، هر زمان قبل از آنکه تعهدات مربوط به اقدامات کنترلی موضوع ماده های (۲الف) تا (۲ث) شامل آن عضو گردد، دریابد که قادر به تهیه مواد تحت کنترل به حد کافی نمی باشد، می تواند مراتب را به دبیرخانه اطلاع دهد. دبیرخانه فوری یک کپی از این اطلاعیه را برای اعضا خواهد فرستاد و موضوع در نشست بعدی اعضا مطرح و در مورد اقدام مناسبی که قرار است به عمل آید تصمیم گیری خواهد شد.

۵- توسعه توانایی ها جهت انجام تعهدات اعضایی که برابر بند ۱ این ماده عمل می نمایند به منظور رعایت اقدامات کنترلی مقرر شده در ماده های (۲الف) تا (۲ث) و اجرای آنها به وسیله همان اعضا بستگی به اجرای مؤثر همکاری های مالی به صورتی که در ماده (۱۰) مقرر شده و انتقال تکنولوژی به صورتی که در ماده (۱۰الف) مقرر شده خواهد داشت.

۶- هر عضوی که برابر بند (۱) این ماده عمل می نماید می تواند در هر زمانی به طور کتبی به اطلاع دبیرخانه برساند که با در نظر گرفتن همه مراحل عملی قادر به اجرای هر کدام یا تمامی تعهدات وضع شده در ماده های (۲الف) تا (۲ث) به دلیل عدم اجرای دقیق ماده های (۱۰) و (۱۰الف) نمی باشد. دبیرخانه فوری یک کپی از این اطلاعیه را برای اعضا خواهد فرستاد و موضوع در نشست بعدی اعضا مطرح و با در نظر گرفتن بند (۵) این ماده در مورد اقدام مناسبی که قرار است به عمل آید تصمیم گیری خواهد شد.

۷- در خلال مدت بین ارسال اطلاعات به دبیرخانه و نشست اعضا که اقدام مناسب موضوع بند (۶) بالا قرار است در آن تصمیم گیری شود، یا در صورت تصمیم نشست اعضا برای مدت طولانی تر، تشریفات عدم رعایت موضوع ماده (۸) علیه عضو اعلام کننده به کار گرفته نخواهد شد.

۸- در نشست اعضا که نباید دیرتر از سال ۱۹۹۵ برابر با ۱۳۷۴ باشد، موقعیت اعضایی که برابر بند (۱) این ماده عمل می نمایند از جمله اجرای مؤثر همکاری های مالی و انتقال تکنولوژی به آنها را بررسی و اصلاحاتی را که ممکن است در خصوص جدول زمانی اقدامات کنترلی قابل اعمال در مورد اعضای مذکور لازم باشد، تصویب خواهد نمود.

۹- تصمیمات اعضا موضوع بندهای (۴) و (۶) و (۷) این ماده باید برابر همان تشریفات که در مورد تصمیم گیری برابر ماده (۱۰) قابل اجراست اتخاذ گردد.

ص- ماده ۶- ارزیابی و بررسی اقدامات کنترلی

عبارت زیر باید بعد از «ماده ۲» در ماده (۶) پروتکل اضافه گردد:

«ماده های (الف) تا (ث)، و وضعیت تولید، صادرات و واردات مواد انتقالی در گروه (۱) پیوست (پ)».

۱- ماده (۷) پروتکل باید به صورت زیر جایگزین گردد.

۱- هر عضوی طی سه ماه پس از به عضویت در آمدن، می بایست اطلاعات آماری مربوط به تولید، واردات و صادرات هر یک از مواد تحت کنترل در پیوست (الف) مربوط به سال ۱۹۸۶ برابر با سال ۱۳۶۴ را به دبیرخانه ارسال نماید، یا در صورتی که اطلاعات دقیقی در دست نباشد بهترین برآوردهای احتمالی اطلاعات مزبور را ارسال دارد.

۲- هر عضوی باید اطلاعات آماری مربوط به تولید، واردات و صادرات هر یک از مواد تحت کنترل در پیوست (ب) و هر یک از مواد انتقالی در گروه (۱) پیوست (پ) مربوط به سال ۱۹۸۹ برابر سال ۱۳۶۷ را به طور دقیق یا در صورتی که اطلاعات دقیقی در دست نباشد بهترین برآوردهای ممکن اطلاعاتی مزبور را حداکثر سه ماه پس از تاریخی که مقررات تدوین شده در پروتکل در خصوص مواد پیوست (ب) نسبت به آن عضو به اجرا در می آید، به دبیرخانه ارسال نماید.

۳- هر عضوی باید اطلاعات آماری مربوط به تولید سالانه خود را (همان طور که در بند (۵) ماده (۱) تعریف شده است) و به طور جداگانه:

- مقادیر مورد مصرف به عنوان ماده اولیه در صنایع

- مقادیر از بین رفته به وسیله تکنولوژی های مورد تأیید اعضا

- واردات و صادرات اعضا و غیر اعضا به ترتیب

هر یک از مواد تحت کنترل در پیوست های (الف)، (ب) همچنین مواد انتقالی در گروه (۱) پیوست (پ) را برای سالی که در خلال آن مقررات مربوط به مواد پیوست (ب) برای آن عضو به اجرا در می آید و برای هر سال بعد از آن را به دبیرخانه ارسال نماید. اطلاعات باید حداکثر (۹) ماه بعد از اتمام سالی که اطلاعات مربوط به آن سال می باشد ارسال گردد.

۴- الزامات بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده در مورد اطلاعات آماری مربوط به صادرات و واردات برای اعضایی که برابر جزو (الف) بند ۸ ماده (۲) عمل می نمایند در صورتی ایفا می گردد که سازمان وحدت منطقه ای مربوط اطلاعات مربوط به واردات و صادرات بین آن سازمان و کشورهای که عضو آن سازمان نیستند را فراهم نماید.

ط- ماده ۹: تحقیق، توسعه، آگاهی عمومی و تبادل اطلاعات

جزو (الف) بند (۱) ماده (۹) پروتکل باید به صورت زیر جایگزین گردد:

«الف) بهترین تکنولوژی ها به منظور بهبود نفوذناپذیری، استفاده مجدد، بازیابی یا معدوم نمودن مواد تحت کنترل و انتقالی یا در غیر این صورت کاهش پخش و انتشار آنها».

ظ- ماده ۱۰- مکانیزم مالی

ماده (۱۰) پروتکل باید به صورت زیر جایگزین گردد:

ماده (۱۰): مکانیزم مالی

«۱- اعضا باید به منظور تدارک همکاری های مالی و فنی، از جمله انتقال تکنولوژی ها به اعضای که برابر بند (۱) ماده (۵) این پروتکل عمل می نمایند، مکانیزمی را مشخص نمایند تا آنها بتوانند اقدامات کنترلی مقرر در مواد (۲الف) تا (۲ث) پروتکل را رعایت نمایند. این مکانیزم که کمک بدان بایستی علاوه بر دیگر انتقالات مالی به اعضای که برابر این بند عمل نمایند باشد، همه هزینه های اضافی مورد قبول اعضای مزبور را تأمین نموده تا آنها را قادر سازد که اقدامات کنترلی پروتکل را رعایت نمایند. فهرست طبقه بندی هزینه های اضافی در نشست اعضا باید مشخص گردد.

۲- مکانیزم مقرر شده در بند (۱) باید شامل یک بودجه چند جانبه باشد. این مکانیزم می تواند شامل سایر راه های همکاری های چند جانبه، منطقه ای و دوجانبه نیز باشد.

۳- بودجه چند جانبه باید:

(الف) هزینه های اجرایی موافقت شده را در صورت اقتضا براساس کمک بلاعوض یا امتیاز و طبق معیار مورد نظر اعضا تأمین نماید.

(ب) مرکز رسیدگی به امور مالی موظف است هزینه های وظایف مربوط به اتاق پایپای را به منظور زیر تأمین نماید:

۱- کمک به اعضای که برابر بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند، از طریق مطالعات خاص کشوری سایر همکاری های فنی برای مشخص کردن نیازهای آنها برای همکاری.

۲- تسهیل همکاری های فنی جهت رفع نیازهای مشخص شده مزبور.

۳- همانطور که در ماده (۹) مقرر گردیده، توزیع اطلاعات و مطالب مربوط، و برگزاری کارگاه های آموزشی، جلسات آموزشی، سایر فعالیت های مربوطه برای استفاده اعضای که جزو کشورهای در حال توسعه هستند.

۴- فراهم نمودن تسهیلات و نظارت بر سایر همکاری های چند جانبه، منطقه ای و دو جانبه در مورد اعضای که جزو کشورهای در حال توسعه می باشند.

پ- تأمین هزینه خدمات دبیرخانه ای بودجه چند جانبه و هزینه های پشتیبانی مربوط.

۴- بودجه چند جانبه باید زیر نظر اعضای که در مورد خط مشی کلی آن تصمیم گیری می نمایند قرار گیرد.

۵- اعضا بایستی به منظور بهبود و نظارت بر اجرای سیاست های خاص عملیاتی، ضوابط و ترتیبات اداری که شامل پرداخت منابعی جهت دستیابی به اهداف بودجه چند جانبه می باشد یک کمیته اجرایی تأسیس نمایند. کمیته اجرایی باید وظائف و مسوولیت هایش را که در شرح وظایف آن مشخص و به تأیید اعضا رسیده، با همکاری و مشارکت بانک بین المللی عمران و توسعه (بانک جهانی)، برنامه محیط زیست سازمان ملل، برنامه توسعه سازمان ملل یا سایر مؤسسات مناسب با اتکا بر حوزه های مربوط به تخصص آنها انجام دهد.

اعضای کمیته اجرایی که براساس توازن حضور اعضایی که برابر بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند و اعضایی که عمل نمی نمایند انتخاب خواهند شد، به وسیله اعضا مورد تأیید قرار خواهند گرفت.

۶- بودجه چند جانبه باید به وسیله کمک های اعضایی که برابر بند (۱) ماده (۵) عمل نمی نمایند، به صورت پول قابل تبدیل یا در شرایط خاص به صورت جنسی و یا به صورت پول ملی براساس مقیاس ارزیابی سازمان ملل تأمین گردد. کمک های سایر اعضا باید مورد تشویق قرار گیرد. همکاری دو جانبه و در مواردی خاص به شرط آنکه توسط اعضا مورد توافق قرار گیرد، همکاری منطقه ای تا حدود درصد معینی برابر با هر معیاری که با تصمیم اعضا مشخص شده باشد، می تواند به عنوان کمک به بودجه چند جانبه محسوب شود، مشروط بر اینکه همکاری مزبور:

الف- به طور مشخص مربوط به رعایت مقررات این پروتکل باشد.

ب- منابع اضافی را تأمین نماید، و

پ- هزینه های اجرایی مورد توافق را تأمین نماید.

۷- اعضا باید در مورد بودجه مربوط به برنامه ریزی، بودجه چند جانبه برای هر دوره مالی و همچنین در مورد درصد کمک مالی هر یک از اعضا به آن تصمیم بگیرند.

۸- منابع موجود در بودجه چند جانبه با موافقت عضو ذی نفع پرداخت گردد.

۹- در هر زمان که امکان داشته باشد، اتخاذ تصمیم اعضا به موجب این ماده به اتفاق آرا خواهد بود. اگر کلیه کوشش های انجام شده به وسیله کل اعضا منجر به اتفاق نظر نگردید، و توافقی حاصل نشد تصمیمات باید با رأی اکثریت دو سوم اعضای حاضر و رأی دهنده اتخاذ گردد، که مبین هم اکثریت اعضای حاضر و رأی دهنده ای است که برابر بند (۱) ماده (۵) عمل می کنند و هم اکثریت اعضای حاضر و رأی دهنده ای است که بدان طریق عمل نمی کنند.

۱۰- مکانیزم مالی مقرر شده در این ماده به ترتیبات آتی که ممکن است در مورد سایر مسایل محیطی تنظیم شود لطمه ای نخواهد زد.

ع- ماده ۱۰- انتقال تکنولوژی

ماده زیر باید به صورت ماده (۱۰ الف) به پروتکل اضافه گردد:

ماده ۱۰ الف- انتقال تکنولوژی

«هر عضوی باید هر گونه اقدام عملی را برابر برنامه های حمایت شده از طریق مکانیزم مالی انجام دهد، تا اطمینان یابد:

الف- بهترین مواد جانشین موجود بدون خطر برای محیط زیست و تکنولوژی های مربوط را در اسرع

وقت به اعضایی که برابر بند (۱) ماده (۵) عمل می نمایند انتقال می یابد، و

ب) این انتقالات که در جزو (الف) بدان اشاره شد در مساعدترین شرایط و درست انجام می گیرد».

غ- ماده ۱۱- نشست های اعضا

جزو (ج) بند (۴) ماده (۱۱) پروتکل باید به صورت زیر جایگزین شود:

«(ج) ارزیابی اقدامات کنترلی و وضعیت مربوط به مواد انتقالی برابر ماده (۶)».

ف- ماده ۱۷: اعضایی که بعد از لازم الاجرا شدن به پروتکل می پیوندند.

عبارت زیر باید بعد از «و نیز» در ماده ۱۷ اضافه شود:

«ماده های (۲ الف) تا (۲ ث)، و»

ق- ماده ۱۹: کناره گیری

ماده (۱۹) پروتکل با بند جایگزین می شود:

«هر عضوی در هر زمان بعد از (۴) سال، با ارسال اطلاعات به امین اسناد، می تواند از تعهدات مطرح در بند (۱) ماده (۲الف) این پروتکل کناره گیری کند.
کناره گیری یک سال پس از تاریخ دریافت آن توسط امین اسناد یا هر زمانی طولانی تر، در صورتی که در اطلاعات مربوط به کناره گیری تصریح شده باشد، نافذ خواهد شد».

ک- پیوست ها

پیوست های زیر باید به پروتکل اضافه شود:

پیوست (ب): مواد تحت کنترل

توانایی کاهش ازن	ماده	گروه
		گروه ۱
۱/۰	(CFC -113)	FC_3Cl
۱/۰	(CFC -111)	C_2FCl_5
۱/۰	(CFC -112)	$\text{C}_2\text{F}_2\text{Cl}_4$
۱/۰	(CFC -211)	C_3FCl_7
۱/۰	(CFC -212)	$\text{C}_3\text{F}_2\text{Cl}_6$
۱/۰	(CFC -213)	$\text{C}_3\text{F}_3\text{Cl}_5$
۱/۰	(CFC -214)	$\text{C}_3\text{F}_4\text{Cl}_4$
۱/۰	(CFC -215)	$\text{C}_3\text{F}_5\text{Cl}_3$
۱/۰	(CFC -216)	$\text{C}_3\text{F}_6\text{Cl}_2$
۱/۰	(CFC -217)	$\text{C}_3\text{F}_7\text{Cl}$
۱/۱	تتراکلریدکربن	گروه ۲
		CCl_4
۰/۱	۱، ۱، ۱ تری کلرواتان	گروه ۳
	(متیل کلروفرم)	$\text{C}_2\text{H}_3\text{Cl}_3^*$

* این فرمول به ۱، ۱، ۲ تری کلرواتان اشاره ای ندارد.

پیوست «پ»: مواد انتقالی

۱۱۷

ماده	گروه ۱
(HCFC -21)	CHFCI_2
(HCFC -22)	CHF_2Cl
(HCFC -31-)	CH_2FCI
(HCFC -121)	C_2HFCl_4
(HCFC -122)	$\text{C}_2\text{HF}_2\text{Cl}_3$
(HCFC -123)	$\text{C}_2\text{HF}_3\text{Cl}_2$
(HCFC -124)	$\text{C}_2\text{HF}_4\text{Cl}$
(HCFC -131)	$\text{C}_2\text{H}_2\text{FCI}_3$
(HCFC -132)	$\text{C}_2\text{H}_2\text{F}_2\text{Cl}_2$
(HCFC -133)	$\text{C}_2\text{H}_2\text{F}_3\text{Cl}$
(HCFC -141)	$\text{C}_2\text{H}_3\text{FCI}_2$
(HCFC -142)	$\text{C}_2\text{H}_3\text{F}_2\text{Cl}$
(HCFC -151)	$\text{C}_2\text{H}_4\text{FCI}$
(HCFC -221-)	C_3HFCl_6
(HCFC -222-)	$\text{C}_3\text{HF}_2\text{Cl}_5$
(HCFC -223)	$\text{C}_3\text{HF}_3\text{Cl}_4$
(HCFC -224)	$\text{C}_3\text{HF}_4\text{Cl}_3$
(HCFC -225)	$\text{C}_3\text{HF}_5\text{Cl}_2$
(HCFC -226)	$\text{C}_3\text{HF}_6\text{Cl}$
(HCFC -231-)	$\text{C}_3\text{H}_2\text{FCI}_5$
(HCFC -232)	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_2\text{Cl}_4$
(HCFC -233-)	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_3\text{Cl}_3$
(HCFC -234)	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_4\text{Cl}_2$
(HCFC -235)	$\text{C}_3\text{H}_2\text{F}_5\text{Cl}$
(HCFC -241)	$\text{C}_3\text{H}_3\text{FCI}_4$
(HCFC -242)	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_2\text{Cl}_3$
(HCFC -243)	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_3\text{Cl}_2$
(HCFC -244)	$\text{C}_3\text{H}_3\text{F}_4\text{Cl}$
(HCFC -251)	$\text{C}_3\text{H}_4\text{FCI}_3$
(HCFC -252)	$\text{C}_3\text{H}_4\text{F}_2\text{Cl}_2$
(HCFC -253)	$\text{C}_3\text{H}_4\text{F}_3\text{Cl}$
(HCFC -261)	$\text{C}_3\text{H}_5\text{FCI}_2$
(HCFC -262)	$\text{C}_3\text{H}_5\text{F}_2\text{Cl}$
(HCFC -271)	$\text{C}_3\text{H}_6\text{FCI}$

ماده ۲- لازم الاجرا شدن

۱- این اصلاحیه از اول ژانویه یکهزار و نهصد و نود و دو میلادی برابر با یازدهم دی ماه سال یکهزار و سیصد و هفتاد هجری شمسی لازم الاجرا خواهد شد، مشروط بر آن که حداقل (۲۰) سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه توسط کشورها یا سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای که از اعضای پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن می باشند تودیع گردد. هرگاه تا این تاریخ این شرط محقق نشده باشد، اصلاحیه (۹۰) روز بعد از تاریخ محقق شدن این شرط لازم الاجرا خواهد شد.

۲- از نظر بند (۱) هر نوع سندی که به وسیله یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای سپرده می شود، به عنوان سندی اضافه بر آنچه که به وسیله کشورهای عضو چنین سازمانی سپرده می شود محسوب نخواهد شد.

۳- بعد از لازم الاجرا شدن این اصلاحیه آن گونه که در بند (۱) مقرر شده، اصلاحیه برای سایر اعضای پروتکل در نودمین روز بعد از تاریخ سپردن سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب آنها، لازم الاجرا خواهد شد.

اصلاحیه اجلاس لندن مشتمل بر دو ماده و اصلاحیه اجلاس کپنهاک مشتمل بر سه ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

تاسیس دفتر منطقه ای
کنوانسیون بازل در تهران

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون تصویب موافقتنامه چهارچوب بین دبیرخانه کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها و دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص تأسیس مرکز منطقه ای کنوانسیون بازل برای آموزش و انتقال فناوری در تهران

ماده واحده - موافقتنامه چهارچوب بین دبیرخانه کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها و دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص تأسیس مرکز منطقه ای کنوانسیون بازل برای آموزش و انتقال فناوری در تهران مشتمل بر نوزده ماده و سه پیوست به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیات دولت می باشد به شرح زیر تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره ۱ - اصلاحات موافقتنامه (موضوع بند (۵) ماده (۱۹)) با رعایت بند (۱) ماده اخیر لازم الاجراء خواهد شد.

تبصره ۲ - ارجاع اختلافات موضوع بند (۲) ماده (۱۷) این موافقتنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران، منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

موافقتنامه چهارچوب بین دبیرخانه کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها و دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص تأسیس مرکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل برای آموزش و انتقال فناوری در تهران

دبیرخانه کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها، به قائم مقامی از جانب کنفرانس اعضا کنوانسیون و دولت جمهوری اسلامی ایران، با در نظر داشتن این که بند (۱) ماده (۱۴) کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها مورخ ۲۲ مارس ۱۹۸۹ میلادی (۱۳۶۸/۱/۲ هجری شمسی) ایجاب می کند که مراکز منطقه‌ای برای آموزش و انتقال فناوری در خصوص مدیریت پسماندهای خطرناک و سایر پسماندها و به حداقل رساندن تولید آنها، تأسیس گردد.

با تصدیق این که همکاری بین کشورها در سطح منطقه‌ای در زمینه آموزش و انتقال فناوری، مدیریت صحیح زیست محیطی پسماندهای خطرناک و دیگر پسماندها و به حداقل رساندن آنها را تسهیل می کند. با یادآوری تصمیم شماره ۷/۲۰ هفتمین نشست کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل که جمهوری اسلامی ایران را مکانی برای تأسیس مرکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل، برای آموزش و انتقال فناوری در تهران انتخاب کرده است.

با یادآوری همراه با قدردانی از اظهار علاقه جمهوری اسلامی ایران برای میزبانی مرکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل.

با یادآوری تصمیم شماره ۵/۵ پنجمین نشست کنفرانس اعضا که بر لزوم پیشبرد وضعیت قانونی مراکز به عنوان راهی برای جلب حمایت های مالی بیشتر و ضرورت تهیه موافقتنامه چهارچوب تأکید نموده است. همچنین یادآوری تصمیم شماره ۶/۳ ششمین نشست کنفرانس اعضا که به وسیله آن کنفرانس اعضا سلسله ارکان اساسی را برای موافقتنامه چهارچوب پذیرفت و راهکار تأسیس مراکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل از طریق امضاء موافقتنامه‌های چهارچوب را تأیید کرد و دبیرخانه کنوانسیون بازل را ملزم به مذاکره و امضاء موافقتنامه‌هایی از طرف کنفرانس اعضا با نماینده دولت هر کشور میزبان مراکز نمود.

به علاوه با یادآوری تصمیمات شماره ۶/۱ و ۶/۲ و ۶/۳ ششمین نشست کنفرانس اعضا که در آن کنفرانس اعضا نقش مراکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل را در اجراء بیانیه بازل و اقدامات اولویت دار طرح راهبردی کنوانسیون بازل با استفاده از کمک های مالی صندوق امانی کنوانسیون بازل طبق معیار و رویه مقرر شده به موجب تصمیم شماره ۶/۲، تصدیق نموده است.

به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه چهارچوب، تعاریف زیر به کار خواهند رفت:

الف- موافقتنامه: یعنی موافقتنامه چهارچوب میان دبیرخانه کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها و دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص تأسیس مرکز منطقه‌ای برای آموزش و انتقال فناوری در تهران.

ب- کنوانسیون بازل: یعنی کنوانسیون بازل درباره کنترل حمل و نقل برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها که در ۲۲ مارس ۱۹۸۹ میلادی (۱۳۶۸/۱/۲ هجری شمسی) تصویب شده است.

پ- طرح کاری: یعنی سند موضوع تصمیم شماره ۶/۴ ششمین نشست کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل.

ت- مرکز: یعنی مرکز منطقه‌ای آموزش و انتقال فناوری کنوانسیون بازل در تهران که به نشانی جمهوری اسلامی ایران، تهران، پارک پردیسان، بزرگراه همت، مرکز تحقیقات محیط زیست تأسیس شده است.

ث- مراجع صلاحیتدار: یعنی مراجع صلاحیتدار ملی، استانی، شهری و سایر مراجع صلاحیتدار به موجب قوانین جمهوری اسلامی ایران.

ج- مشاوران و کارشناسان مرکز: یعنی مشاوران و کارشناسانی که حقوق آنها از صندوق امانی کنوانسیون بازل تأمین شده و مدیر مرکز با مشورت دبیرخانه، آنها را انتخاب و منصوب نموده است.

چ- کانون های ملی کنوانسیون بازل: یعنی مؤسسه دولتی که توسط هریک از اعضا کنوانسیون بازل، به موجب مفاد ماده (۵) کنوانسیون بازل، تعیین شده است.

ح- کنوانسیون عمومی: یعنی کنوانسیون درباره امتیازات و مصونیت های سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۳ فوریه ۱۹۴۶ میلادی (۱۳۲۴/۱۱/۲۴ هجری شمسی) به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده است و جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۸ می ۱۹۴۷ میلادی (۱۳۲۶/۲/۱۸ هجری شمسی) بدون هیچ حق شرطی به آن ملحق شده است.

خ- دولت: یعنی دولت جمهوری اسلامی ایران

د- کارمندان بین المللی مرکز: یعنی کارمندان مرکز که حقوق آنها، طبق تصمیمات کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل از صندوق امانی کنوانسیون بازل تأمین می شود و به وسیله مدیر مرکز با مشورت دبیرخانه منصوب می شوند.

ذ- اعضا کنوانسیون بازل: یعنی کشورها و سازمان های همگرایی اقتصادی و یا سیاسی که طبق مواد (۲۲) و (۲۳) کنوانسیون بازل، کنوانسیون اخیر را تنفیذ، پذیرفته، رسماً تأیید یا تصویب کرده‌اند یا به آن ملحق شده‌اند.

ر- طرف: حسب مورد یعنی دبیرخانه یا دولت، و «طرف ها» یعنی هر دوی آنها.

ز- سند پروژه: یعنی سندی رسمی که شامل پروژه ای است که در زیر تعریف شده است و از جمله نیازها، نتایج، بازده ها، فعالیت ها، طرح های کاری، بودجه، دورنمای مناسب، داده های پشتیبان و هرگونه ترتیبات خاص عملی برای اجرای پروژه مورد بحث که توسط برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد یا دبیرخانه و مرکز منطقه ای کنوانسیون بازل امضاء شده است را شرح می دهد.

ژ- دبیرخانه: یعنی دبیرخانه کنوانسیون بازل.

س- کارمندان مرکز: یعنی مدیر و کارمندان ملی مرکز که حقوق آنها توسط دولت تأمین می شود.
ش- کارگروه راهبردی: یعنی کارگروهی که در ماده (۷) این موافقتنامه چهارچوب پیش بینی شده است.
ص- صندوق امانی: یعنی صندوق امانی کنوانسیون بازل که به موجب کنوانسیون بازل با هدف تأمین حمایت مالی برای هزینه های معمولی دبیرخانه کنوانسیون بازل تأسیس شده است و صندوق امانی همکاری فنی کنوانسیون بازل که به منظور کمک به کشورهای در حال توسعه و سایر کشورهای نیازمند کمک فنی در اجرای کنوانسیون بازل، تأسیس شده است.

ض- «UNEP»: یعنی برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد.

ماده ۲- منظور از موافقتنامه چهارچوب

منظور از این موافقتنامه چهارچوب، شرح ضوابط و شرایطی است که به موجب آنها مرکز منطقه ای آموزش و انتقال فناوری کنوانسیون بازل در تهران براساس مفاد مربوط کنوانسیون بازل و تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا کنوانسیون در جمهوری اسلامی ایران فعالیت خواهد کرد.

ماده ۳- تأسیس و وضعیت قانونی مرکز منطقه ای کنوانسیون بازل برای آموزش و انتقال فناوری در تهران

۱- بدینوسیله مرکز منطقه ای کنوانسیون بازل برای آموزش و انتقال فناوری در تهران به نشانی جمهوری اسلامی ایران، تهران، پارک پردیسان، بزرگراه همت، مرکز تحقیقات محیط زیست تأسیس می شود.
۲- مرکز موضوع بند (۱) فوق، مؤسسه ای خودگردان با شخصیت حقوقی متعلق به خود خواهد بود.
۳- با رعایت مفاد مربوط این موافقتنامه چهارچوب، مرکز که مؤسسه ای ملی است و به موجب قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده است، طبق قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران اداره خواهد شد.
۴- مرکز دارای نقشی منطقه ای خواهد بود که طبق تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل تعریف شده است.

۵- فعالیت های غیرمرتبط با نقش منطقه ای مرکز، توسط مراجع صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران تعریف خواهد شد. دولت و مرکز اطمینان حاصل خواهند کرد که چنین فعالیت هایی با نقش منطقه ای مرکز و تعهدات و وظایف به موجب این موافقتنامه چهارچوب تعارضی ندارد یا بر آنها تأثیر نخواهد گذاشت.

۶- مرکز طبق قوانین و مقررات ملی جمهوری اسلامی ایران، دارای صلاحیت های زیر خواهد بود:

الف- عقد قرارداد

ب- تحصیل و فروش دارایی منقول و غیرمنقول

پ- اقامه دعوی

ماده ۴- نقش منطقه‌ای مرکز

۱- مرکز به اعضا کنوانسیون بازل که موافقت کرده‌اند مرکز به آنها خدماتی ارائه کند و نام آنها در پیوست (۳) که جزء لاینفک این موافقتنامه است، درج گردیده است برای اجراء کنوانسیون بازل خدماتی را ارائه خواهد کرد.

۲- هر عضو دیگر کنوانسیون بازل از آسیای غربی و میانه نیز می‌تواند به صورت مکتوب از مدیر مرکز درخواست نماید تا مرکز به آن خدماتی را ارائه کند. درخواست، سپس براساس بند (۶) ماده (۱۹) زیر، برای دبیرخانه ارسال خواهد شد.

۳- هر عضو کنوانسیون بازل در خارج از منطقه، سازمان غیردولتی، واحد، سازمان بخش خصوصی، مؤسسه علمی یا سازمان دیگر داخل یا خارج از منطقه می‌تواند مشروط به موافقت کارگروه راهبردی پیش‌بینی شده در ماده (۷) این موافقتنامه در فعالیت‌های مرکز مشارکت نماید.

ماده ۵- وظایف مرکز در ارتباط با نقش منطقه‌ای آن

۱- وظایف اصلی مرکز در پیوست شماره (۱) این موافقتنامه توضیح داده شده است. کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل می‌تواند این وظایف را به صورت دوره‌ای مورد تجدیدنظر قرار دهد.

۲- مرکز، فعالیت‌ها را طبق تصمیمات مرتبط کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل و طرح کاری مرکز موضوع بند (۲) ماده (۷) این موافقتنامه انجام خواهد داد.

ماده ۶- نظارت و ارائه گزارش

۱- فعالیت‌های مرتبط با نقش منطقه‌ای مرکز تحت هدایت عمومی و با هماهنگی نزدیک دبیرخانه انجام خواهد شد.

۲- دبیرخانه، فعالیت‌های مرکز را با عملکرد سایر مراکز هماهنگی و منطقه‌ای کنوانسیون بازل و نیز فعالیت‌های مرتبط اعضا کنوانسیون بازل، سازمان‌های بین‌المللی، برنامه‌ها، صندوق‌ها و سایر مؤسسات تأسیس شده به وسیله کنوانسیون‌های منطقه‌ای و جهانی مربوط هماهنگ خواهد نمود.

۳- مرکز، کانون‌های ملی کنوانسیون بازل اعضا را که مرکز به آنها ارائه خدمت می‌کند، دبیرخانه، مراکز منطقه‌ای و هماهنگی کنوانسیون بازل در منطقه آسیا، سازمان‌های دولتی و غیردولتی، واحدها، سازمان‌های بخش خصوصی، مؤسسات علمی یا سایر سازمان‌هایی که در فعالیت‌های مرکز مشارکت دارند را به صورت دوره‌ای از فعالیت‌های خود آگاه خواهد کرد.

۴- مرکز، گزارش سالانه‌ای را در خصوص اجراء طرح کاری، درآمدهای مالی و هزینه‌های خود به دبیرخانه ارائه خواهد نمود.

ماده ۷- کارگروه راهبردی

۱- کارگروه راهبردی برای ارائه مشاوره به مرکز در مورد توسعه و اجرای فعالیت‌های مرکز در رابطه با نقش منطقه‌ای آن و افزایش حمایت ملی از فعالیت‌های آن از سوی اعضائی که مرکز به آنها ارائه خدمت می‌کند، تشکیل خواهد شد.

۲- کارگروه راهبردی هر دو سال یک بار، طرح کاری مرکز را تهیه و تأیید و بر اجرای آن نظارت خواهد کرد.

۳- کارگروه راهبردی متشکل از پنج عضو خواهد بود که توسط اعضایی که مرکز به آنها ارائه خدمت می‌کند، از طریق فرآیند مشاوره و برای دوره‌ای چهارساله منصوب می‌شوند. یکی از این پنج عضو نماینده جمهوری اسلامی ایران خواهد بود. اعضا کارگروه راهبردی باید کارشناس شناخته شده و معتبر و در خصوص مدیریت صحیح زیست محیطی مواد زائد خطرناک و سایر پسماندها با تجربه باشند.

۴- نماینده دبیرخانه و مدیر مرکز در نشست های کارگروه راهبردی به اعتبار سمت و مقام خود شرکت خواهند کرد.

۵- هیه کنندگان و سایر امانتداران و جوه از جمله سازمان های غیردولتی مرتبط، واحدها، سازمان های بخش خصوصی، مؤسسات علمی و سایر سازمان های داخل یا خارج از منطقه را می توان به عنوان ناظر برای شرکت در جلسات کارگروه راهبردی دعوت کرد.

۶- مدیر مرکز، اولین جلسه کارگروه راهبردی را با مشورت دبیرخانه، طی نود روز پس از زمان لازم الاجراء شدن این موافقتنامه برگزار خواهد کرد.

۷- اعضا کارگروه راهبردی به اتفاق آراء، رئیس و نایب رئیس کارگروه را از میان خود انتخاب خواهند نمود. دوره تصدی رئیس و نایب رئیس انتخاب شده، دوسال خواهد بود.

۸- رئیس با مشورت دبیرخانه و مدیر مرکز، جلسات عادی کارگروه راهبردی را حداقل هر دو سال یک بار برگزار خواهد کرد. رئیس با مشورت دبیرخانه و مرکز می تواند جلسات فوق العاده ای را برگزار نماید.

۹- هر عضوی که کارشناس آن عضو کارگروه راهبردی است، مخارج وی را در تمام مدت انجام وظیفه در کارگروه راهبردی پرداخت خواهد کرد.

۱۰- دولت جمهوری اسلامی ایران برای بسیج و هماهنگی کمک های جمهوری اسلامی ایران به مرکز، کارگروه یا مرجع ملی صلاحیتداری را تعیین خواهد کرد.

ماده ۸- شرکت کنندگان در جلسات و فعالیت های سازمان یافته توسط مرکز

۱- حضور در جلسات و فعالیت های سازمان یافته توسط مرکز برای شرکت کنندگان تعیین شده از سوی کانون های ملی کنوانسیون بازل اعضایی که مرکز به آنها ارائه خدمت می کند، آزاد است.

۲- هر عضو دیگر، دولت ها، سازمان های غیردولتی، واحدها، سازمان های بخش خصوصی، مؤسسات علمی یا سایر سازمان ها می توانند با موافقت کارگروه راهبردی به جلساتی که مرکز تشکیل می دهد، دعوت شوند.

ماده ۹- زبان کاری، قواعد و روش کاری مرکز

۱- زبان کاری مرکز برای انجام نقش منطقه ای آن، انگلیسی خواهد بود.

۲- در جلساتی که مرکز تشکیل می دهد، قواعد و روش های کاری کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل، با اعمال تغییرات لازم انجام خواهد شد.

۳- مکاتبات میان مرکز و دبیرخانه به زبان انگلیسی خواهد بود.

ماده ۱۰- منابع و کمک های مالی

۱- منابع مالی مرکز شامل موارد زیر خواهد بود:

الف- کمک مالی صندوق امانی کنوانسیون بازل، طبق تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل و

در صورت موجود بودن منابع در صندوق های امانی.

ب- کمک های مالی داوطلبانه اعضایی که مرکز به آنها ارائه خدمت می کند.

پ- وجوهی که مستقیماً از سایر اعضا کشورهای غیرعضو، صنایع، مؤسسات تحقیقاتی، بنیادها، سازمان

ملل متحد، سایر نهادها و سازمان های ملی و بین المللی مربوط و غیره دریافت شده است با رعایت شرایط

قید شده در این موافقتنامه چهارچوب.

ت- وجوهی که بابت خدمات ارائه شده به وسیله مرکز دریافت شده است.

ث- وجوهی که دولت طبق ماده (۱۱) این موافقتنامه تأمین می کند.

ج- سایر وجوهی که با حسن نیت توسط مرکز دریافت می شود.

- ۲- مرکز می تواند کمک های غیر نقدی را نیز دریافت کند.
- ۳- کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل در هر نشست، وضعیت مالی مرکز را آنطور که مدیر از طریق دبیرخانه ارائه نموده است، بررسی و توصیه های مقتضی را به مرکز ارائه خواهد نمود.
- ۴- پذیرش هر گونه کمک مالی داوطلبانه یا بلاعوض، اعم از نقدی یا غیر نقدی، توسط مرکز در هر مورد منوط به موافقت مکتوب و صریح دبیرخانه بنا به توصیه مدیر مرکز برای جلوگیری از تداخل منافع میان اهداف کنوانسیون بازل و هبه کنندگان خواهد بود.
- ۵- منابع مالی که از صندوق امانی کنوانسیون بازل برای مرکز تأمین شده اند، در حسابی به نام مرکز، در بانکی در جمهوری اسلامی ایران به پول رایجی که باید با آن حواله شود نگهداری خواهد شد. این منابع جهت اجرا برنامه کار مرکز طبق اسناد پروژه های که مرکز و برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد یا دبیرخانه بدان منظور امضا کرده اند، در دسترس مرکز خواهد بود.
- ۶- مرکز و دبیرخانه می توانند به صورت مجزا یا مشترک، از منابعی غیر از صندوق امانی کنوانسیون بازل، در صدد دریافت حمایت نقدی یا غیر نقدی دیگر برای مرکز باشند.
- ۷- هزینه فعالیت های غیر مرتبط با نقش منطقه ای مرکز، منحصر از وجوهی که دولت تأمین کرده است، پرداخت خواهد شد.
- ۸- هر دو سال یک بار، حسابرسی که بطور مشترک توسط کارگروه راهبردی و دبیرخانه انتخاب می شود، فعالیت ها و حساب های مرکز را بطور مستقل بررسی خواهد کرد. طی سی روز پس از اتمام بررسی موضوع بند فوق، گزارشی از این بررسی به کارگروه راهبردی و دبیرخانه ارائه خواهد شد.

ماده ۱۱- کمک مالی دولت میزبان

دولت تسهیلات کافی و رایگان برای مرکز و کارکنان مورد نیاز برای کارکرد مؤثر آن از جمله ساختمان مناسب، دفتری استاندارد و وسایل ارتباط راه دور را فراهم خواهد کرد. تسهیلات مزبور منحصر به موارد یاد شده نمی باشد. دولت مسوول حفظ و نگهداری به موقع و مناسب ساختمان خواهد بود و همان طور که در پیوست شماره (۲) این موافقتنامه تعیین شده است، برای هزینه های عملیاتی مرکز، کمک های مالی و غیر نقدی را فراهم خواهد نمود.

ماده ۱۲- کارمندان، کارمندان بین المللی، مشاوران و کارشناسان مرکز

- ۱- مرکز دارای مدیری تمام وقت و کارمندانی خواهد بود که ممکن است برای اجرا مؤثر و کارآمد نقش منطقه ای آن لازم باشد.
- ۲- مدیر می تواند تبعه جمهوری اسلامی ایران باشد که دولت با مشورت دبیرخانه وی را برای دورهای و براساس شرایطی که میان دولت و دبیرخانه توافق شده است، منصوب خواهد نمود.
- ۳- مدیر، متصدی ریاست اداری مرکز خواهد بود و با رعایت مفاد این موافقت نامه مسوولیت کلی تمام فعالیت ها و اداره مرکز را برعهده خواهد داشت.
- ۴- پرداخت حقوق مدیر و کارکنان از محل بخشی از کمک مالی که دولت (همان گونه که در پیوست شماره ۱۲ این موافقت نامه تعیین شده) برای هزینه های عملیاتی مرکز ارائه کرده است، تأمین خواهد شد. چنان چه کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل تصویب نماید، سهمی از حقوق مدیر را اعضا ذی نفع کنوانسیون بازل می توانند تأمین کنند.

۵- کارمندانی که حقوق آنها را دولت پرداخت می کند توسط مدیر منصوب خواهند شد.

۶- کارمندان بین المللی مرکز که حقوق آنها را صندوق امانی کنوانسیون بازل طبق تصمیمات کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل پرداخت می کند، توسط مدیر با مشورت دبیرخانه منصوب خواهند شد. کارمندان بین المللی از میان متقاضیان واجد شرایطی انتخاب خواهند شد که به آگهی های مشاغل بلا تصدی که به وسیله مدیر و دبیرخانه به طور مشترک تهیه و توسط دبیرخانه به کانون های ملی کنوانسیون بازل ارسال شده است، پاسخ داده اند.

۷- مشاوران و کارشناسان مرکز که حقوق آنها از صندوق امانی کنوانسیون بازل پرداخت می گردد توسط مدیر با مشورت دبیرخانه انتخاب و منصوب خواهند شد.

ماده ۱۳- وظایف، تکالیف و مسوولیت های مدیر

برای تضمین نقش منطقه ای مرکز، مدیر از جمله موارد زیر را انجام خواهد داد:

الف- اداره مرکز و برنامه های آن، به منظور تضمین ایفای نقش منطقه ای مرکز، طبق مفاد مرتبط کنوانسیون بازل و تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا.

ب- تهیه طرح کاری مرکز و ارائه آن به کارگروه راهبردی برای بررسی و تأیید آن.

پ- ارائه خدمت به اعتبار سمت و مقام خود به عنوان عضو و دبیر کارگروه راهبردی.

ت- ارائه گزارش اجرا فعالیت های ذکر شده در طرح کاری از طریق دبیرخانه به کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل.

ث- انتصاب کارمندان ملی و بین المللی، مشاوران و کارشناسان مرکز طبق مفاد ماده (۱۲) فوق.

ج- تهیه و اجراء راهبردهایی برای حصول اطمینان از تأمین مالی مقتضی برای برنامه ها و فعالیت های سازمانی مرکز در رابطه با نقش منطقه ای آن.

چ- با در نظر داشتن اهداف مرکز و نقش منطقه ای آن، سازماندهی تمام مسائل مربوط به تهیه و انتشار مطالبی که مرکز تهیه کرده است.

ح- انجام سایر وظایفی که ممکن است براساس تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل مقرر شده باشد.

ماده ۱۴- مزایا و مصونیت ها

۱- نمایندگان اعضا کنوانسیون بازل که در جلسات و سایر فعالیت های سازمان یافته مرکز در قلمرو جمهوری اسلامی ایران شرکت می نمایند، از مزایا و مصونیت هایی برابر با موارد پیش بینی شده در ماده (۴) کنوانسیون عمومی بر خوردار خواهند شد.

۲- مقامات رسمی سازمان ملل متحد که برای کمک به مرکز یا جهت شرکت در جلسات و سایر فعالیت های مرکز مأموریت دارند، از مزایا، مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلات پیش بینی شده در مواد (۵) و (۷) کنوانسیون عمومی بر خوردار خواهند شد.

۳- کارمندان بین المللی از مزایا، مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلاتی برابر با موارد پیش بینی شده در مواد (۵)، (۶) و (۷) کنوانسیون عمومی بر خوردار خواهند شد.

۴- کارشناسان و مشاورانی که به صورت بین المللی استخدام شده اند از مزایا، مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلاتی برابر با موارد پیش بینی شده در مواد (۶) و (۷) کنوانسیون عمومی بر خوردار خواهند شد.

۵- مشاوران و کارشناسانی که برای کمک به مرکز یا شرکت در جلسات و سایر فعالیت های مرکز مأموریت دارند، از مزایا، مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلاتی برابر با موارد پیش بینی شده در مواد (۶) و (۷) کنوانسیون عمومی بر خوردار خواهند شد.

۶- نمایندگان آژانس های تخصصی و مقامات رسمی آنها که در جلسات و سایر فعالیت های سازمان یافته مرکز در قلمرو جمهوری اسلامی ایران شرکت می کنند، در صورت اقتضا از مزایا و مصونیت ها پیش بینی شده در کنوانسیون ۱۹۴۷ میلادی (۱۳۲۶ هجری شمسی) درباره مزایا و مصونیت های آژانس های تخصصی برخوردار خواهند شد.

۷- کلیه شرکت کنندگان در جلسات و فعالیت های مرتبط با نقش منطقه ای مرکز، از مصونیت رعایت تشریفات قانونی نسبت به گفتار، اعم از شفاهی یا کتبی و هر عملی که در ارتباط با مشارکت شان در چنین جلسات و فعالیت هایی انجام داده اند برخوردار خواهند شد.

۸- دولت اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد کرد تا اطمینان حاصل شود که ورود تمامی افراد موضوع بندهای (۱) تا (۷) فوق به جمهوری اسلامی ایران و خروج آنها بدون تأخیر انجام می شود. ویزا و مجوز ورود و خروج در صورتی که مقرر شده باشد به صورت رایگان و هر چه سریعتر به آنها ارائه خواهد شد.

۹- به کارمندان ملی مرکز، تسهیلات مقتضی و ضروری برای انجام مستقل وظایف آنها برای مرکز که در ارتباط با نقش منطقه ای آن می باشد، اعطا خواهد شد.

۱۰- میهمانان عالی رتبه ای که برای شرکت در جلسات و سایر فعالیت های مرکز رسماً دعوت شده اند، به جلسات، نواحی فعالیت و ساختمان مرکز دستیابی نامحدود خواهند داشت.

ماده ۱۵- دارایی، وجوه و سرمایه های مرکز

۱- دارایی، وجوه و سرمایه های مرکز که از سوی برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد، نگهداری و اداره می شود و مواردی که از طرف اعضا کنوانسیون بازل نگهداری و اداره می شوند، هر جا که واقع شده باشد و نزد هر شخصی که نگهداری می شود از مزایا، مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلاتی برابر با موارد پیش بینی شده در ماده (۲) کنوانسیون عمومی برخوردار خواهد شد.

۲- وجوه، دارایی ها، وجوه و سرمایه هایی که براساس سند پروژه امضاء شده میان مرکز و برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد، یا میان مرکز و دبیرخانه، برای اجراء نقش منطقه ای مرکز به آن منتقل شده است، از مزایا و مصونیت ها، معافیت ها و تسهیلاتی برابر با موارد پیش بینی شده در ماده (۲) کنوانسیون عمومی برخوردار خواهد شد.

ماده ۱۶- مسوولیت

سازمان ملل متحد، برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد، کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل و دبیرخانه یا مقامات رسمی آنها مسوول رسیدگی به هر گونه اقدام قانونی، ادعا یا درخواست دیگر ناشی یا منتسب به عملیات مرکز به موجب این موافقتنامه که ممکن است توسط طرف های ثالث نزد آنها مطرح شود، نخواهند بود. سازمان ملل متحد، برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد، کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل و دبیرخانه یا مقامات رسمی آنها در مورد هر گونه اقدام حقوقی، ادعا یا درخواست دیگر مزبور، جز در صورتی که مسوولیت یا ادعای ویژه ای به علت تقصیر سنگین یا تخلف عمدی ایجاد شده باشد، مسوولیتی نخواهند داشت.

ماده ۱۷- حل و فصل اختلافات

۱- دبیرخانه و دولت تلاش خواهند کرد هر اختلاف راجع به تفسیر یا اجرا این موافقتنامه را از طریق مذاکره یا هر راه مسالمت آمیز دیگر مورد توافق که طبق موارد پیش بینی شده در ماده (۸) کنوانسیون عمومی است، حل و فصل کنند.

۲- دولت روش های مناسب حل و فصل اختلافات ناشی از قراردادهای و سایر اختلافات مربوط به حقوق خصوصی که مرکز یک طرف آن است یا اختلافاتی که یک مأمور مرکز درگیر آن است و به دلیل سمت اداری خود از مصونیت برخوردار است ولی این مصونیت اسقاط نشده است را پیش بینی خواهد کرد. هرگونه اختلافات تجاری ناشی از این موافقتنامه یا طبق آن یا به علت تخلف از آن جز در صورتی که با مذاکره مستقیم حل و فصل نشود، طبق قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد به گونه ای که در حال حاضر معتبر می باشد رفع خواهد شد. رأی داوری صادره در نتیجه این داوری، به عنوان حکم قطعی اختلاف یا دعوی مزبور، برای طرف ها الزام آور خواهد بود.

ماده ۱۸- وضعیت پیوست های موافقتنامه

پیوست ها جزء لاینفک این موافقتنامه را تشکیل می دهد.

ماده ۱۹- لازم الاجرا شدن، دوره اعتبار، اصلاح و خاتمه موافقتنامه چهارچوب

۱- این موافقتنامه بین دولت و دبیرخانه امضاء خواهد شد و از تاریخ تنفیذ و تصویب مراجع مربوط در جمهوری اسلامی ایران لازم الاجرا خواهد شد و پس از آن برای یک دوره اولیه پنج ساله معتبر خواهد بود. دولت، دبیرخانه را بدون تأخیر از اتمام مراحل تنفیذ و تصویب این موافقتنامه توسط مراجع مربوط آگاه خواهد کرد.

۲- موافقتنامه بطور خودکار برای دوره پنج ساله بعدی تمدید خواهد شد مگر آن که یک یا هر دو طرف بخواهند به آن خاتمه دهند و اطلاعاتی را کتبی به گونه ای که به موجب بند (۳) زیر تعیین شده است، به طرف دیگر ارائه نماید.

۳- هر طرف می تواند با ارائه اطلاعاتی کتبی به طرف دیگر شش ماه قبل از تاریخ پیش بینی شده خاتمه اولیه، این موافقتنامه را فسخ نماید.

۴- موافقتنامه در صورت فسخ، برای دوره ای یک ساله جهت توقف منظم فعالیت های آن به قوت خود باقی می ماند. این دوره زمانی عملکرد، اصطلاحاً «دوره عبور» نامیده خواهد شد و از تاریخ خاتمه اولیه، شرایط موافقت نامه بر آن حاکم خواهد بود مگر این که طرف ها به گونه ای دیگر توافق نمایند. از مرکز خواسته خواهد شد تا گزارش کاملی در مورد فعالیت های مالی و غیره مرکز را به طرف ها ارائه کند در صورتی که در پایان دوره عبور، مبلغی از وجوه ارائه شده به وسیله دولت نزد مرکز باقی مانده باشد، وجوه مزبور برای تسویه حساب خاتمه قرارداد کارمندان و در صورتی که موارد مزبور قبلاً انجام شده باشد برای مقاصد دیگری که طرف ها ممکن است به صورت کتبی توافق کنند هزینه خواهد شد.

۵- با رعایت بند (۶) زیر، هیچ تغییر یا اصلاحی در این موافقتنامه از جمله پیوست های آن مگر با توافق قبلی مکتوب میان طرف ها اعمال نخواهد شد.

۶- پیوست شماره (۳) می تواند از طریق اطلاعاتی مکتوب مدیر مرکز به دبیرخانه به روز درآید. این اطلاعاتی منضم به تصویر تقاضای مکتوب طرف مربوط خواهد بود که توسط مرکز ابلاغ خواهد شد.

۷- مرکز، این موافقت نامه یا هر بخشی از آن یا هرگونه حقوق، دعاوی یا تعهدات مرکز به موجب این موافقت نامه را جز با موافقت مکتوب قبلی دبیرخانه تفویض یا منتقل نمی کند، گرو نمی گذارد، به پیمانکار فرعی واگذار نمی کند یا به گونه دیگر واگذار نمی نماید.

برای گواهی مراتب بالا، امضاکنندگان زیر که به طور مقتضی مجاز می باشند این، موافقت نامه را امضاء کرده اند.

این موافقت نامه در تهران در تاریخ ۱۳۸۴/۵/۵ هجری شمسی برابر با ۲۷ ژوئیه ۲۰۰۵ میلادی در دو نسخه به زبان انگلیسی تنظیم شده و هر دو متن به طور برابر معتبر هستند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دبیرخانه کنوانسیون بازل

پیوست شماره ۱

وظایف اساسی مراکز منطقه‌ای کنوانسیون بازل

نقش مراکز، کمک به کشورهای در حال توسعه و کشورهای دارای اقتصاد در حال گذر در منطقه خودشان، از طریق ظرفیت‌سازی برای مدیریت صحیح زیست محیطی برای نیل به انجام کامل اهداف کنوانسیون می‌باشد.

توصیف وظایف اساسی مراکز به شرح زیر می‌باشد:

۱- آموزش

۲- انتقال فناوری

۳- اطلاع رسانی

۴- مشاوره

۵- ارتقاء سطح آگاهی

توضیح وظایف اساسی مراکز به شرح زیر می‌باشد:

الف- توسعه و انجام برنامه‌های آموزشی، کارگاه‌های آموزشی، هم‌اندیشی‌ها و پروژه‌های مرتبط در زمینه مدیریت صحیح زیست محیطی مواد زائد خطرناک، انتقال فناوری مناسب زیست محیطی و کاهش تولید پسماند خطرناک با تأکید خاص بر آموزش مربیان و تشویق تصویب و اجرا کنوانسیون بازل و اسناد آن.

ب- شناسایی، توسعه و تقویت راه کارهایی برای انتقال فناوری در زمینه مدیریت صحیح زیست محیطی مواد زائد خطرناک یا کاهش این مواد در منطقه.

پ- گردآوری، ارزیابی و انتشار اطلاعات در زمینه مواد زائد خطرناک و سایر پسماندها بین کشورهای عضو منطقه و دبیرخانه.

ت- جمع‌آوری اطلاعات درباره فناوری‌های جدید یا ثابت شده مناسب زیست محیطی و دانش مرتبط با مدیریت صحیح زیست محیطی و کاهش تولید پسماندهای خطرناک و سایر پسماندها و انتشار این اطلاعات بین کشورهای عضو منطقه بنا به تقاضای آنها.

ث- برقراری و حفظ تبادل منظم اطلاعات مربوط به مقررات کنوانسیون بازل و ایجاد شبکه در سطوح ملی و منطقه‌ای.

ج- تشکیل جلسات، محافل علمی و مأموریت‌های میدانی که برای انجام این اهداف در منطقه مفید می‌باشد.

چ- ارائه کمک و توصیه به اعضا و کشورهای غیرعضو منطقه بنا به تقاضای آنها در خصوص مسائل مربوط به مدیریت صحیح زیست محیطی یا کاهش پسماندهای خطرناک، اجراء مقررات کنوانسیون بازل و سایر مسائل مرتبط.

ح- ارتقاء سطح آگاهی عمومی.

خ- تشویق بهترین راه کارها، رویه‌ها و روش‌شناسی‌ها برای مدیریت صحیح زیست محیطی و کاهش تولید پسماندهای خطرناک و سایر پسماندها به عنوان مثال از طریق مطالعه موردی و پروژه‌های آزمایشی.

د- همکاری با سازمان ملل متحد و نهادهای آن به ویژه برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد و آژانس‌های تخصصی و سایر سازمان‌های بین‌دولتی مربوط، صنایع و سازمان‌های غیردولتی و در صورت اقتضا سایر مؤسسات به منظور هماهنگ کردن فعالیت‌ها و توسعه و اجراء پروژه‌های مشترک مربوط، به مفاد کنوانسیون بازل و توسعه هم‌افزایی‌ها در صورت اقتضا با سایر موافقت‌نامه‌های چندجانبه زیست محیطی.

ذ- توسعه راهبرد پایایی مالی خود در راهبرد کلی مالی مصوب طرف‌ها.

ر- همکاری در بسیج منابع انسانی، مالی و مادی به منظور برآورد کردن نیازهای فوری عضو (اعضا) منطقه در مواجهه با حوادث یا سوانحی که از طریق منابع عضو (اعضا) مربوط قابل رفع نمی‌باشد.

ز- انجام هرگونه وظیفه دیگری که به موجب تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا کنوانسیون بازل یا اعضا منطقه طبق تصمیمات مزبور به آن محول شده است.

پیوست شماره ۲

کمک‌های دولت جمهوری اسلامی ایران

دولت کمک‌هایی را به ارزش ۵۰۰,۰۰۰ دلار امریکا به صورت نقدی و غیرنقدی برای فعالیت مرکز برای پنج سال اول از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه ارائه خواهد کرد که شامل موارد زیر خواهد بود:

الف- کارکنان.

- مدیر مرکز - تمام وقت.

- منشی مدیر - تمام وقت.

ب- ساختمان و خدمات.

- فضای اداری: دارای اسباب و اثاثیه به مساحت ۶۱/۵ مترمربع.

- وسایل اداری: کامپیوترهایی به همراه دستگاه‌های تصویربرداری، چاپگر و غیره.

- وسایل ارتباط راه دور و خدماتی: تلفن‌ها، تلکس.

- وسایل سمعی بصری: پروژکتور با صفحه نمایش کریستال مایع، اورهد و غیره.

- حفظ و نگهداری فضای اداری و وسایل آن.

دولت تعهد می‌کند مقدمات تهیه اتاق‌های جلسات و سایر فضاها و تجهیزات اداری را در صورتی که برای فعالیت‌های مرکز ضروری باشد نیز فراهم آورد.

پیوست شماره ۳

کشورهایی که مرکز به آنها ارائه خدمت می کند:

- ۱- جمهوری مردمی بنگلادش.
- ۲- جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- جمهوری مالدیو.
- ۴- پادشاهی نپال.
- ۵- جمهوری اسلامی پاکستان.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و نوزده ماده و سه پیوست در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی ام مرداد ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۶/۶/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی

غلامعلی حداد عادل

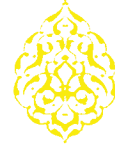
۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنوانسیون تغییرات
آب و هوا (تغییرات اقلیمی)
(نیویورک ۱۹۹۲ م، ۱۳۷۱ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون الحاق دولت ج.ا.ا به کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد تغییرات آب و هوا (تغییرات اقلیمی)

سازمان حفاظت محیط زیست

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۷۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۴۹۷۳-ق مورخ ۱۹/۳/۱۳۷۵ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی

ماده واحده- به دولت اجازه داده می شود به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مشتمل بر یک مقدمه و بیست و شش ماده و دو ضمیمه به طرح پیوست ملحق شود و اسناد مربوط به آن را تسلیم کند. دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی مجاز به استفاده از ماده ۱۴ کنوانسیون در مورد حل اختلاف می باشد که در این مورد مراتب به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

کنوانسیون تغییرات آب و هوا (تغییرات اقلیمی)

(نیویورک ۱۹۹۲ م، ۱۳۷۱ ه. ش)

اعضای این کنوانسیون

با تصدیق این امر که تغییرات در آب و هوای کره زمین و اثرات سوء آن نگرانی مشترک بشر می باشد، با ابراز نگرانی در مورد این که فعالیت های بشری باعث افزایش قابل توجه تراکم گازهای گلخانه ای در جو شده و این که افزایش باعث تشدید اثر طبیعی گلخانه ای می شود که این خود به طور متوسط باعث افزایش گرمای سطح زمین و جو شده و می تواند اثرات سوء بر اکوسیستم های طبیعی و نوع بشر داشته باشد، با توجه به این که سهم عمده ای از گازهای قبلی و فعلی گلخانه ای در کشورهای پیشرفته تولید شده و میزان گازهای سرانه در کشورهای در حال توسعه هنوز در سطح نسبتاً پایین قرار دارد و سهم جهانی گازهای حاصله در این کشورها جهت جابجایی به نیازهای اجتماعی و توسعه آنها رو به افزایش خواهد بود، و با آگاهی از نقش و اهمیت منابع گازهای گلخانه ای در اکوسیستم های زمینی و دریایی، و با توجه به این که در مورد پیش بینی تغییرات آب و هوایی مخصوصاً در ارتباط با زمان، میزان و الگوهای منطقه ای عدم قطعیت زیادی وجود دارد،

و با علم به این که این تغییرات جهانی آب و هوایی نیاز به گسترده ترین نوع همکاری توسط تمامی کشورها و شرکت آنها در یک واکنش مناسب و مؤثر بین المللی دارد که بر مبنای مسؤلیت ها و توانایی های مشترک ولی متفاوت و شرایط اجتماعی و اقتصادی آنها تعیین می گردد،

و با یادآوری موارد مذکور در اعلامیه کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد محیط زیست بشر که در استکهلم در تاریخ ۱۳۵۱/۳/۱۶ هجری شمسی مطابق با ژوئن ۱۹۷۲ میلادی به تصویب رسیده است،

و همچنین با یادآوری این که کشورها بر مبنای منشور ملل متحد و اصول حقوقی بین الملل دارای حق حاکمیت بهره برداری از منابع خود براساس سیاست های داخلی زیست محیطی و توسعه ای خود می باشند و دارای این مسؤلیت می باشند که اطمینان حاصل نمایند که این فعالیت ها در حیطه صلاحیت و کنترل آنها باعث بروز آسیب و خسارت به محیط زیست سایر کشورها یا نواحی ماورای حیطه حقوق ملی آنها نگردد، و با تأکید مجدد بر اصول حاکمیت ملی کشورها در همکاری بین المللی جهت بررسی تغییرات آب و هوایی، و با قبول این امر که کشورها می بایست اقدام به قانون گذاری مؤثر برای محیط زیست نمایند و این که استانداردهای زیست محیطی و اهداف و اولویت های مدیریتی می بایست بیانگر موارد زیست محیطی و توسعه ای باشند و اینکه استانداردهای به کار گرفته شده توسط برخی از کشورها می تواند برای سایر کشورها، مخصوصاً کشورهای در حال توسعه، نامناسب بوده با بار اقتصادی یا اجتماعی سنگینی را دربر داشته باشد،

و با یادآوری مفاد قطعنامه شماره ۴۴/۲۲۸ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱ (۲۲ دسامبر ۱۹۸۹) مجمع عمومی در مورد کنفرانس سازمان ملل متحد برای محیط زیست و توسعه و قطعنامه های شماره ۴۳/۵۳ مورخ ۱۳۶۷/۹/۱۵ (۶ دسامبر ۱۹۸۸) و ۴۴/۲۰۷ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱ (۲۲ دسامبر ۱۹۸۹) و ۴۵/۲۱۲ مورخ ۱۳۶۹/۹/۳۰ (۲۱ دسامبر ۱۹۹۰) و ۴۶/۱۶۹ مورخ ۱۳۷۰/۹/۲۸ (۲۲ دسامبر ۱۹۹۱) در مورد حفاظت از آب و هوای جهانی برای نسل های فعلی و آتی بشر و همچنین با یادآوری بندهای قطعنامه شماره ۴۴/۲۰۶ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱ (۲۲ دسامبر ۱۹۸۹) مجمع عمومی در مورد اثرات سوء محتمل ناشی از افزایش سطح دریاهای جزیره ها و نواحی ساحلی، مخصوصاً نواحی پست ساحلی و موارد مربوطه قطعنامه شماره ۴۴/۱۷۲ مورخ ۱۳۶۸/۹/۲۸ (۱۹ دسامبر ۱۹۸۹) مجمع عمومی در مورد اجرای برنامه عملیاتی مبارزه با پیشروی صحراها و بیابان زایی، و همچنین با یادآوری کنوانسیون ۱۳۶۴ (۱۹۸۵) وین در مورد حمایت از لایه ازن و پروتکل ۱۳۶۶ (۱۹۸۷) مونترال در مورد موادی که باعث کاهش لایه ازن می گردند که در تاریخ ۱۳۶۹/۴/۸ (۲۹ ژوئن ۱۹۹۰) مورد اصلاح قرار گرفت،

و با توجه به اعلامیه وزرای شرکت کننده در دومین کنفرانس جهانی آب و هوا در ۱۳۶۹/۸/۱۶ (۷ نوامبر ۱۹۹۰)،

و با آگاهی از کارهای تحلیلی ارزشمندی که توسط بسیاری از کشورها در مورد تغییرات آب و هوایی در جریان می باشد و کمک های شایان سازمان هواشناسی جهانی، برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد و سایر ارگان ها و سازمان های سیستم سازمان ملل متحد و همچنین مؤسسات بین المللی و بین الدولی برای تبادل نتایج تحقیقات علمی و هماهنگی تحقیقات،

و با شناخت این امر که اقداماتی که برای درک و مقابله با تغییرات آب و هوایی مورد نیاز می باشند در صورتی که حداکثر تأثیر زیست محیطی و اجتماعی و اقتصادی را خواهند داشت که بر مبنای ملاحظات مربوطه علمی، فنی و اقتصادی استوار باشند و با دستیابی به یافته های جدید در این زمینه ها مورد ارزیابی مجدد و مکرر قرار گیرند،

و با تصدیق اینکه فعالیت های مختلف برای مقابله با تغییرات آب و هوایی را می توان به صورت اقتصادی توجیه و برای حل سایر مشکلات زیست محیطی نیز به کار برد،

همچنین با تصدیق نیاز کشورهای پیشرفته به انجام واکنش فوری به صورت انعطاف پذیر و بر مبنای اولویت های کاملاً معین به عنوان اولین گام به سوی استراتژی های جامع جهانی و ملی و در صورت توافق، منطقه ای، که تمامی گازهای گلخانه ای را در نظر گیرند و میزان افزایش اثر گلخانه ای را نیز مورد نظر قرار دهند،

و همچنین با تصدیق این که کشورهایی که در زمین های پست قرار دارند و کشورهای جزیره ای کوچک و آنهایی که دارای سواحل پست می باشند یا دارای نواحی خشک و نیمه خشک یا مناطقی باشند که احتمال بروز سیل، خشکسالی یا پیشروی صحرا و بیابان زایی در آنها وجود دارد و کشورهای در حال توسعه با اکوسیستم های طبیعی کوهستانی احتمال آسیب پذیری زیادی را در مورد اثرات سوء تغییرات آب و هوایی دارند،

و با تصدیق دشواری های خاص این گونه کشورها، مخصوصاً کشورهای در حال توسعه که اقتصاد آنها به ویژه مبتنی بر تولید، استفاده و صادرات سوخت های فسیلی می باشد در نتیجه اقدامات معموله به منظور محدود نمودن گازهای گلخانه ای،

و با تأیید این که واکنش نسبت به تغییرات آب و هوایی می بایست هماهنگ با توسعه اقتصادی و اجتماعی به صورت جامع باشد تا از بروز حوادث سوء بر توسعه اقتصادی و اجتماعی آنها جلوگیری نماید و نیازهای مشروع اولویت دار کشورهای در حال توسعه برای حصول به رشد اقتصادی و فقرزدایی کاملاً مورد نظر قرار گیرد، و با تصدیق این که تمامی کشورها مخصوصاً کشورهای در حال توسعه نیاز به دسترسی به منابعی دارند که برای حصول به توسعه پایدار اجتماعی و اقتصادی مورد نیاز می باشند و این که پیشرفت کشورهای در حال توسعه برای نیل به هدف مذکور، مصرف سوخت آنها افزایش خواهد یافت، و با در نظر گرفتن امکان حصول بازدهی بیشتر انرژی و برای کنترل گازهای گلخانه ای با استفاده از تکنولوژی های جدید بر مبنای شرایطی که کاربرد اقتصادی و اجتماعی آنها را سودمند سازد، و با عزم حفاظت از سیستم آب و هوا برای نسل حاضر و نسل های آتی، موارد زیر را مورد موافقت قرار دادند:

ماده ۱: تعاریف

در این کنوانسیون:

- ۱- اثرات سوء تغییرات آب و هوا: تغییرات در محیط فیزیکی یا زندگی گیاهی و جانوری ناشی از تغییرات آب و هواست که دارای اثرات زیان آور بر ترکیب جهندی یا بهره برداری اکوسیستم های طبیعی یا تحت کنترل یا بر عملکرد سیستم های اقتصادی، اجتماعی یا سلامت و رفاه بشر می باشد.
- ۲- تغییر آب و هوا: تغییری در آب و هواست که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از فعالیت های بشری است که باعث متغیر نمودن ترکیب جو جهان شده و جدا از تغییرات طبیعی آب و هواست که در دوره های زمانی مختلف پدید می آید.
- ۳- سیستم آب و هوا: به مجموعه اتمسفر، هیدروسفر، بیوسفر و ژئوسفر و تداخل آنها اطلاق می شود.
- ۴- گازهای منتشره: به معنی آزاد نمودن گازهای گلخانه ای یا مواد متشکله آنها به اتمسفر در یک ناحیه معین و دوره زمانی خاص می باشد.
- ۵- گازهای گلخانه ای: آن قسمت از اجزاء گازی اتمسفر است که طبیعی و ناشی از فعالیت بشر بوده و تشعشع مادون قرمز را جذب و دوباره منتشر می نمایند.
- ۶- سازمان منطقه ای همبستگی اقتصادی: سازمانی است که توسط کشورهای حاکم بر یک منطقه تأسیس شده و دارای حق تصمیم گیری در مورد موارد این کنوانسیون یا پروتکل های آن بوده و بر مبنای اساسنامه خود دارای مجوز امضا، تصویب، پذیرش، تأیید و الحاق به سند مربوطه می باشد.
- ۷- مخزن: قسمت یا قسمت هایی از سیستم آب و هوایی است که گاز گلخانه ای یا مواد متشکله آن را انبار می نماید.
- ۸- حفره: به معنی هر روند یا فعالیتی است که یک گاز گلخانه ای، یا مایع گاز شده یا مواد متشکله گاز گلخانه ای را از اتمسفر بیرون می برد.
- ۹- منبع: هر روند یا فعالیتی است که یک گاز گلخانه ای، مایع گاز شده یا مواد متشکله گاز گلخانه ای را وارد اتمسفر می نماید.

ماده ۲: هدف

هدف نهایی این کنوانسیون و هر گونه اسناد حقوقی مربوط که ممکن است توسط کنفرانس اعضا مورد تصویب قرار گیرد، دستیابی به ثبات در تراکم گاز گلخانه ای در اتمسفر مطابق مفاد مربوطه کنوانسیون در سطحی است که از تداخل خطرناک فعالیت های بشر با سیستم آب و هوایی جلوگیری نماید.

این سطح می بایست در آنچنان چهارچوب زمانی حاصل گردد که اکوسیستم ها بتوانند به صورت طبیعی با تغییرات آب و هوایی تطابق یابند و اطمینان حاصل شود که تولید مواد غذایی با تهدید روبرو نبوده و توسعه اقتصادی بتواند به صورتی پایدار ادامه یابد.

ماده ۳: اصول

اعضا کنوانسیون در فعالیت های خود برای دستیابی به اهداف کنوانسیون و اجرای مفاد آن از جمله توسط موارد زیر مورد راهنمایی قرار خواهند گرفت:

۱- اعضا می بایست سیستم آب و هوا را به نفع نسل های فعلی و آتی بشر بر مبنای تساوی و برطبق مسوولیت های مشترک ولی متفاوت و قابلیت های خود مورد حمایت قرار دهند. بنابراین کشورهای پیشرفته می بایست پیشرو مبارزه با تغییرات آب و هوا و اثرات سوء آن باشند.

۲- نیازهای خاص و شرایط ویژه کشورهای در حال توسعه به ویژه آنهایی که در مقابل اثرات سوء تغییرات آب و هوا آسیب پذیر می باشند و مخصوصا کشورهای در حال توسعه ای که توسط این کنوانسیون تحت بار مسوولیت غیر عادی یا نامتناسب قرار می گیرند می بایست مورد توجه کامل قرار گیرند.

۳- اعضا کنوانسیون می بایست اقدامات پیشگیرانه ای جهت پیش بینی، جلوگیری یا به حداقل رساندن دلایل تغییرات آب و هوا و کاهش سوء آن را به کار گیرند. در مواردی که احتمال بروز آسیب های جدی یا برگشت ناپذیر وجود داشته باشد نمی بایست از فقدان قطعیت علمی به عنوان دلیلی برای به تعویق انداختن این گونه اقدامات استفاده نمود و این نکته را باید در نظر داشت که سیاست ها و اقداماتی که در رابطه با تغییرات آب و هوا وجود دارند می بایست از لحاظ مالی قابل توجیه باشند تا منافع جهانی را با حداقل هزینه ممکن تضمین نمایند. برای دستیابی به این امر این گونه سیاست ها و اقدامات می بایست زمینه های مختلف اقتصادی، اجتماعی را در نظر گرفته و به صورت جامع بوده و تمامی منابع و حفره ها و مخازن مربوطه گازهای گلخانه ای و تنظیم آنها را پوشش داده و تمامی بخش های اقتصادی را دربر گیرند. تلاش ها جهت رویارویی با تغییرات آب و هوایی می توانند به صورت همکاری بین اعضا ذینفع انجام پذیرند.

۴- اعضا محق بوده و باید توسعه مداوم را تشویق نمایند. سیاست ها و اقدامات به منظور حفاظت از سیستم آب و هوا در مقابل تغییرات ناشی از فعالیت های بشر می بایست متناسب با شرایط خاص هر عضو بوده و هماهنگ با برنامه های توسعه ملی باشند و این نکته را در نظر گیرند که توسعه اقتصادی برای به کارگیری سیاست های مقابله با تغییرات آب و هوا امری ضروری می باشد.

۵- اعضا می بایست برای ایجاد یک سیستم باز اقتصاد بین المللی که منجر به رشد اقتصادی پایدار و توسعه در تمامی اعضا مخصوصا کشورهای در حال توسعه گردیده و بتواند با مشکلات تغییرات آب و هوا بهتر روبرو شود همکاری نمایند.

اقداماتی که برای مبارزه با تغییرات آب و هوا معمول می گردد، منجمله اقدامات یک جانبه نباید در تجارت بین المللی باعث ایجاد ابزار تعیین غیر قابل توجیه یا عمدی یا محدودیت های پنهان گردد.

ماده ۴: تعهدات

۱- تمامی اعضا با در نظر گرفتن مسوولیت های مشترک ولی متمایز خود و اولویت های خاص ملی و منطقه ای برای توسعه و شرایط خود باید:

الف- آمار ملی گازهای حاصله از فعالیت های بشری به وسیله منابع و نحوه حذف آنها به وسیله حفره های کلیه گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند را توسعه، مورد بازنگری دوره ای، منتشر و در دسترس کنفرانس اعضا قرار دهند.

این امر طبق ماده (۱۲) و با استفاده از روش هایی انجام خواهد گرفت که توسط کنفرانس اعضا مورد توافق قرار می گیرد.

ب- برنامه های ملی و در صورت نیاز برنامه های منطقه ای که شامل اقداماتی برای تعدیل تغییرات آب و هوایی در اثر گازهای ناشی از فعالیت های بشری به وسیله منابع و رفع آنها توسط حفره های کلیه گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نیستند و اقدامات لازم برای تسهیل انطباق آنها با تغییرات آب و هوایی باشند را تدوین، اجرا، منتشر و مورد بازنگری منظم قرار دهند.

پ- توسعه، اجرا، انتشار و انتقال تکنولوژی ها، عملیات تجربی و روندهایی که گازهای گلخانه ای ناشی از فعالیت های بشری که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند را کنترل نموده یا کاهش داده یا از ایجاد آنها جلوگیری نماید را ترویج و در موارد مزبور همکاری نمایند. این امر در کلیه بخش ها شامل بخش انرژی، حمل و نقل، صنعت کشاورزی، جنگل داری و دفع زباله صادق می باشد.

ت- مدیریت مستمر را ترویج داده و در صورت اقتضا حفظ و افزایش حفره ها و منابعی از گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند از جمله موجودات زنده، جنگل ها و اقیانوس ها و سایر اکوسیستم های دریایی، ساحلی یا زمینی را تشویق و در موارد مزبور همکاری نمایند.

ث- برای آمادگی جهت تطابق با اثرات تغییرات آب و هوا، ایجاد و بسط برنامه های جامع برای مدیریت نواحی ساحلی، منابع آب و کشاورزی و حمایت و بازسازی مناطق، مخصوصا در آفریقا که تحت تأثیر خشکسالی و پیشروی صحرا یا سیل قرار گرفته اند همکاری نمایند.

ج- ملاحظات تغییرات آب و هوا را تا حد امکان در سیاست ها و اعمال اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی خود در نظر گرفته و روش های مناسبی نظیر ارزیابی اثرات تنظیم و تعیین شده در سطح ملی را از نظر کاهش اثرات سوء پروژه ها یا اقدامات انجام شده برای کاهش تغییرات آب و هوا یا تطابق با آن، بر اقتصاد و بهداشت عمومی و کیفیت محیط زیست در نظر بگیرند.

چ- تحقیقات علمی، تکنولوژیکی، فنی، اقتصادی، اجتماعی و غیره و نظارت منظم و ایجاد آرشیوهای اطلاعاتی مربوط به سیستم آب و هوا به منظور درک بیشتر و کاهش یا حذف عدم قطعیت های موجود در مورد دلائل، اثرات میزان و زمان بندی تغییرات آب و هوا و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی استراتژی های واکنشی را تشویق و در موارد مزبور همکاری نمایند.

ح- تبادل کامل، آزاد و فوری اطلاعات مربوطه علمی، تکنولوژیکی، فنی، اقتصادی - اجتماعی و حقوقی مربوط به سیستم آب و هوا، تغییرات آب و هوا و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی استراتژی های واکنشی مختلف را تشویق و در موارد مزبور همکاری نمایند.

خ- آموزش، تربیت و افزایش آگاهی های عمومی در مورد تغییرات آب و هوا را تشویق و نسبت به آن همکاری نموده و شرکت گسترده در این امر، از جمله شرکت سازمان های غیردولتی را ترغیب نمایند.

د- مطابق ماده (۱۲) اطلاعات مربوط به اجرا را به کنفرانس اعضا انتقال دهند.

۲- کشورهای عضو که در زمره کشورهای پیشرفته می باشند و سایر اعضا مذکور در ضمیمه (۱) مشخصا تعهد می نمایند که موارد زیر را به انجام رسانند:

الف- هریک از این اعضا برای کند کردن روال تغییرات آب و هوا با محدود نمودن گازهای گلخانه ای ناشی از فعالیت های بشری خود و حفاظت و ارتقا حفره ها و مخازن گازهای گلخانه ای سیاست های ملی را اتخاذ و اقداماتی را به کار خواهند گرفت.

این سیاست ها و اقدامات نشان خواهند داد که کشورهای پیشرفته در اصلاح روندهای بلند مدت خود در مورد گازهای حاصله از فعالیت های بشری به صورت هماهنگ با اهداف کنوانسیون عمل نموده و این نکته که در پایان این دهه بازگشت به سطوح قبلی گازهای ناشی از فعالیت های بشری شامل دی اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند به انجام این گونه اصلاحات کمک خواهند نمود را تصدیق نموده و تفاوت موجود در دیدگاه ها و نقطه آغاز عملیات و ساختارهای اقتصادی و منابع کشورهای عضو و نیاز به حفظ رشد اقتصادی قوی و پایدار، تکنولوژی های موجود و سایر شرایط فردی و نیز لزوم سهیم شدن منصفانه و مقتضی هر یک از این اعضا در تلاش جهانی در خصوص هدف مذکور را مدنظر قرار می دهند.

این اعضا می توانند اقدام به اجرای این گونه سیاست ها و اقدامات به صورت مشترک با اعضا دیگر نموده یا دیگر اعضا را در رسیدن به اهداف کنوانسیون مخصوصا موارد مذکور در این جزء یاری نمایند.

ب- برای رسیدن به این هدف هر یک از اعضا طی ۶ ماه از لازم الاجرا شدن کنوانسیون در مورد عضو مزبور و پس از آن به صورت دوره ای و طبق ماده (۱۲) اطلاعات دقیقی در مورد سیاست ها و اقدامات خود در ارتباط با جزء (الف) فوق و همچنین نتایج حاصله از عملیات مربوط به گازهای ناشی از فعالیت بشری به وسیله منابع و حذف آنها توسط حفره های گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند را برای دوره مذکور در جزء (الف) را با هدف رساندن سطوح گاز دی اکسید و سایر گازهای گلخانه ای که تحت کنترل پروتکل مونترال نمی باشند به سطوح سال ۱۹۹۰ مبادله خواهند نمود. این اطلاعات توسط کنفرانس اعضا در اولین نشست و سپس به صورت دوره ای طبق ماده (۷) مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

پ- محاسبه میزان تولید گازهای گلخانه ای به وسیله منابع و حذف آنها به وسیله حفره ها برای اهداف جزء (ب) فوق می بایست با استفاده از بهترین آگاهی های علمی انجام پذیرد که شامل ظرفیت مؤثر حفره ها و اثرات این گونه گازها بر تغییرات آب و هوا باشد. کنفرانس اعضا روش های انجام این محاسبات را در اولین نشست خود مورد بررسی و توافق و سپس به صورت دوره ای مورد بازنگری قرار خواهد داد.

ت- کنفرانس اعضا در اولین نشست خود تناسب جزءهای (الف) و (ب) فوق را بررسی خواهند نمود. این بازنگری در پرتو بهترین اطلاعات موجود علمی و ارزیابی تغییرات آب و هوا و اثرات آن و نیز اطلاعات مربوط فنی، اقتصادی و اجتماعی انجام خواهند پذیرفت. کنفرانس اعضا بر مبنای این بازنگری اقدام به انجام واکنش مناسب خواهد نمود که ممکن است شامل تصویب اصلاحات تعهدات موضوع جزءهای (الف) و (ب) فوق باشد. کنفرانس اعضا در اولین نشست خود همچنین اقدام به تصمیم گیری در مورد ضوابط اجرای مشترک کار بر مبنای جزء «الف» فوق خواهد نمود. دومین بازنگری جزءهای (الف) و (ب) حداکثر تا ۱۰/۱۰/۱۳۷۷ (۳۱ دسامبر ۱۹۹۸) و سپس به صورت دوره ای انجام خواهد گرفت که طول این دوره توسط کنفرانس اعضا تا زمان دستیابی به اهداف کنوانسیون تعیین خواهد گردید.

ث- هر یک از اعضا اقدام به موارد زیر خواهند نمود:

۱- هماهنگی اسناد تهیه شده اقتصادی و سازمانی برای رسیدن به اهداف کنوانسیون با

سایر اعضا در صورت اقتضا

۲- تعیین بازنگری دوره ای سیاست ها و تجارب خود که مشوق عملیاتی است که منجر به سطوح بالاتری از گازهای گلخانه ای ناشی از فعالیت بشر می گردد که تحت کنترل پروتکل مونترال نبوده و در غیر این صورت پدید خواهد آمد.

ج- کنفرانس اعضا در صورت انقضا حداکثر تا ۱۰/۱۰/۱۳۷۷ (۳۱ دسامبر ۱۹۹۸) اقدام به بازنگری اطلاعات موجود از نظر اخذ تصمیماتی در مورد اصلاحیه های لیست های ضمیمه های (۱) و (۲) با تصویب عضو مربوطه خواهد نمود.

چ- هر یک از اعضای که در ضمیمه شماره (۱) قید نشده باشد در سند تأیید پذیرش، تصویب یا الحاق و یا هر زمان بعد از آن می تواند قصد خود برای متعهد شدن به جزءهای (الف) و (ب) را به امین اسناد کتبا اعلام نماید. این امر توسط امین اسناد به اطلاع سایر اعضا و امضا کنندگان خواهد رسید.

۳- کشورهای پیشرفته عضو و سایر کشورهای پیشرفته مذکور در ضمیمه (۲) اقدام به تأمین منابع جدید و مضاعف ملی برای پرداخت هزینه هایی خواهند نمود که کشورهای در حال توسعه عضو کنوانسیون بر مبنای تعهدات خود به موجب بند (۱) ماده (۱۲) صرف نموده اند. این کشورها همچنین برای پرداخت هزینه های افزوده کامل اجرای اقدامات موضوع بند (۱) این ماده که بین یک کشور در حال توسعه عضو و یک مؤسسه یا مؤسسات بین المللی مذکور در ماده (۱۱) طبق ماده مذکور مورد توافق قرار گرفته اند اقدام به تأمین منابع مالی مورد نیاز کشورهای در حال توسعه منجمله برای انتقال تکنولوژی خواهند نمود. اجرای این تعهدات با در نظر گرفتن نیاز به کفایت و قابلیت پیش بینی در واریز اعتبارات و اهمیت مناسب کشورهای پیشرفته در تحمل بار مالی مربوطه انجام می پذیرد.

۴- کشورهای پیشرفته عضو و سایر کشورهای پیشرفته مذکور در ضمیمه (۲) به کشورهای در حال توسعه به ویژه در مقابل اثرات سوء تغییرات آب و هوا آسیب پذیر می باشند در پرداخت هزینه های انطباق با اثرات سوء مذکور کمک خواهند نمود.

۵- کشورهای پیشرفته عضو و سایر کشورهای پیشرفته مذکور در ضمیمه (۲) در صورت اقتضا تمامی اقدامات لازم برای ترغیب، تسهیل و تأمین اعتبار انتقال یا دسترسی به آگاهی ها و تکنولوژی های کامل و معقول زیست محیطی به سایر اعضا، مخصوصاً به کشورهای در حال توسعه جهت قادر ساختن آنها به اجرای مفاد این کنوانسیون را انجام خواهند داد. در این روند، کشورهای پیشرفته عضو از توسعه و ارتقا تکنولوژی ها و قابلیت های کشورهای در حال توسعه حمایت خواهند نمود. سایر اعضا یا سازمان هایی که در موقعیت انجام کاری می باشند نیز می توانند اقدام به تسهیل انتقال این گونه تکنولوژی ها نمایند.

۶- در اجرای تعهدات موضوع بند (۲) فوق می بایست درجه ای از انعطاف پذیری توسط کنفرانس اعضا برای اعضا مذکور در ضمیمه (۱) که در حال گذر از مراحل انتقال به اقتصاد بازار می باشند در نظر گرفته شود تا این گونه اعضا بتوانند به تعهدات خود در مقابله با تغییرات آب و هوا از جمله در خصوص سطح تاریخ گازهای گلخانه ای ناشی از فعالیت بشری که تحت کنترل مونترال نمی باشند عمل نمایند.

۷- میزان انجام مؤثر تعهدات کشورهای در حال توسعه به موجب این کنوانسیون به اجرای مؤثر تعهدات مالی و انتقال تکنولوژی کشورهای پیشرفته به موجب کنوانسیون بستگی خواهد داشت و این امر را کاملاً در نظر خواهند گرفت که توسعه اقتصادی و اجتماعی و فقرزدایی از اولویت های مهم کشورهای در حال توسعه می باشند.

۸- در اجرای تعهدات موضوع این ماده، اعضا به نوع اقداماتی که به موجب این کنوانسیون مورد نیاز می باشند از جمله اقدامات مربوط به تأمین اعتبار، بیمه، و انتقال تکنولوژی برای جابجایی به نیازهای خاص کشورهای عضو در حال توسعه که ناشی از اثرات سوء تغییرات آب و هوا و یا اثرات اجرای اقدامات واکنشی مخصوصا در موارد زیر می باشد، توجه کامل خواهند داشت:

الف- کشورهایی که جزیره ای و کوچک می باشند.
ب- کشورهایی با نواحی خشک، نیمه خشک، نواحی جنگلی و نواحی در معرض نابودی جنگل ها.

ت- کشورهایی که دارای مناطقی می باشند که در معرض بلایای طبیعی قرار دارند.

ث- کشورهایی با مناطقی که در معرض خشکسالی و پیشروی صحرا قرار دارند.

ج- کشورهایی با نواحی شهری که از آلودگی جوی بالاتری برخوردارند.

چ- کشورهایی با مناطقی که دارای اکوسیستم های شکننده می باشند، منجمله اکوسیستم های کوهستانی.

ح- کشورهایی که اقتصاد آنها وابستگی زیادی به درآمد ناشی از تولید، به عمل آوری و صادرات و یا مصرف سوخت های فسیلی و تولیدات کالاهای مربوطه انرژی را دارد.

خ- کشورهای ترانزیت و آنها که با خشکی احاطه شده اند.

همچنین کنفرانس اعضا می تواند در صورت اقتضا در ارتباط با این بند اقداماتی به عمل آورد.

۹- اعضا نیازهای خاص و شرایط ویژه کشورهایی که از کمترین میزان توسعه برخوردارند را در اقدامات خود در رابطه با تأمین اعتبار و در انتقال تکنولوژی در نظر خواهند گرفت.

۱۰- اعضا براساس ماده ۱۰ در اجرای تعهدات خود در این کنوانسیون وضعیت اعضای دیگر مخصوصا کشورهای در حال توسعه که دارای اقتصادهای آسیب پذیر در مقابل اثرات سوء اجرای اقدامات مقابله با تغییرات آب و هوایی می باشند را در نظر خواهند گرفت. این امر مخصوصا در مورد کشورهای عضوی که دارای اقتصادهای متکی به درآمد حاصله از تولید، به عمل آوری و صادرات و یا مصرف سوخت های فسیلی و سایر تولیدات مربوطه انرژی را و یا استفاده از سوخت های فسیلی هستند که تغییر آنها برای اعضا مذکور دشواری های جدی در بردارد، اعمال می گردد.

ماده ۵: تحقیقات و مشاهده منظم

اعضا در اجرای تعهدات خود به موجب جزء (چ) بند (۱) ماده (۴) اقدام به موارد زیر خواهند نمود.

الف- حمایت و پیشبرد بیشتر برنامه ها و شبکه ها یا سازمان های بین المللی و بین الدولی به منظور تعیین، هدایت، ارزیابی و تأمین هزینه های تحقیقاتی، جمع آوری اطلاعات و مشاهده منظم با در نظر گرفتن نیاز برای به حداقل رساندن دوباره کاری.

ب- حمایت از تلاش های بین المللی و بین الدولی به منظور تقویت مشاهده منظم ظرفیت ها و توانایی های تحقیقات علمی و فنی ملی مخصوصا در کشورهای در حال توسعه و ترغیب دسترسی و تبادل اطلاعات و تحلیل های مربوطه که از ورای قلمرو صلاحیت ملی بدست آمده اند.

پ- در نظر گرفتن نیازها و امور ویژه کشورهای در حال توسعه و همکاری در پیشبرد ظرفیت ها و قابلیت ها و قابلیت های درونی آنها برای شرکت در امور مذکور در بندهای (الف) و (ب) فوق.

ماده ۶: آموزش، تربیت، آگاهی های عمومی

اعضا در اجرای تعهدات خود به موجب جزء (خ)، بند (۱) ماده (۴) اقدام به موارد زیر خواهند نمود:
الف- ترغیب و تسهیل موارد زیر در سطح ملی و در صورت اقتضا در سطح منطقه ای ناحیه ای طبق قوانین و مقررات ملی و در چارچوب ظرفیت های مربوطه:

- ۱- توسعه و اجرای برنامه هایی برای آموزش و آگاهی به عموم در مورد تغییرات آب و هوا و اثرات آن.
- ۲- دسترسی عموم به اطلاعات در مورد تغییرات آب و هوا و اثرات آن.
- ۳- شرکت عموم مردم در مقابله با تغییرات آب و هوا و اثرات آن و توسعه واکنش های مناسب.
- ۴- آموزش پرسنل علمی، فنی و مدیریتی.

ب- همکاری و ترویج در سطح بین المللی و در صورت نیاز توسعه هیات های موجود در مورد:
۱- توسعه و تبادل برنامه های تهیه شده برای آموزش و آگاهی عموم در مورد تغییرات آب و هوا و اثرات آن.

۲- توسعه و اجرای برنامه های آموزشی و تربیتی شامل تقویت سازمان های ملی و تبادل یا اعزام پرسنل برای تربیت کارشناسان در این زمینه مخصوصا برای کشورهای در حال توسعه.

ماده ۷: کنفرانس اعضا

- ۱- بدین وسیله کنفرانس اعضا تأسیس می شود.
- ۲- کنفرانس اعضا به عنوان بالاترین مقام این کنوانسیون بر اجرای کنوانسیون و هر نوع سند حقوقی مربوط که ممکن است کنفرانس اعضا به تصویب برساند نظارت مستمر داشته و در حدود اختیارات خود تصمیم های لازم برای پیشبرد اجرای مؤثر کنوانسیون را اخذ خواهد نمود. بدین منظور کنفرانس موارد زیر را به انجام خواهد رساند:

الف- بررسی دوره ای تعهدات اعضا و ترتیبات سازمانی طبق کنوانسیون، در راستای اهداف کنوانسیون، تجارب حاصله در اجرای آن و تکامل آگاهی های علمی و تکنولوژیکی.

ب- ارتقا و تسهیل تبادل اطلاعات در مورد اقدامات انجام شده توسط اعضا برای مقابله با تغییرات آب و هوا و اثرات آن با در نظر گرفتن شرایط و مسوولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوطه آنها طبق کنوانسیون.

پ- تسهیل هماهنگی اقدامات انجام شده توسط اعضا در مقابله با تغییرات آب و هوا و اثرات آن بنا به تقاضای دو یا چند عضو با در نظر گرفتن شرایط، مسوولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوطه آنها طبق کنوانسیون.

ت- ارتقا و هدایت توسعه و اصلاح دوره ای روش های مقایسه ای طبق اهداف و مفاد کنوانسیون که در کنفرانس اعضا مورد توافق قرار می گیرند از جمله به منظور آماده سازی فهرست منابع انتشار گازهای گلخانه ای و حذف آنها به وسیله حفره ها و ارزیابی تأثیر اقدامات جهت محدود نمودن میزان تولید گازها و افزایش روند حذف آنها.

ث- ارزیابی اجرای کنوانسیون توسط اعضا، اثرات کلی اقدامات انجام گرفته طبق کنوانسیون مخصوصا اثرات زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی و نیز تأثیر مضاعف آنها و میزان پیشرفت برای دستیابی به اهداف کنوانسیون بر مبنای کلیه اطلاعاتی که طبق مفاد کنوانسیون در دسترس کنفرانس قرار می گیرد.

- ج- بررسی و تصویب گزارش های منظم در مورد اجرای کنوانسیون و اطمینان از انتشار آنها.
- چ- ارایه توصیه ها در مورد موضوعات لازم برای اجرای کنوانسیون.
- ح- تلاش برای بسیج منابع مالی طبق بندهای (۳)، (۴) و (۵) ماده (۴) و ماده (۱۱).
- خ- تأسیس هیات های فرعی که برای اجرای کنوانسیون لازم به نظر می رسند.
- د- بررسی گزارش های دریافتی از این هیات ها و ارایه رهنمود به آنها.
- ذ- موافقت با قواعد اجرایی و مالی برای خود و هر هیات فرعی و تصویب آنها به اتفاق آرا.
- ر- جستجو و استفاده از خدمات و همکاری و اطلاعات ارایه شده توسط سازمان های بین المللی و هیات های بین الدولی و غیردولتی ذیصلاح در صورت اقتضا.
- ز- اجرای وظایف دیگری که برای دستیابی به اهداف کنوانسیون مورد نیاز می باشند و نیز تمامی وظایفی که به موجب کنوانسیون به آن واگذار شده است.
- ۳- کنفرانس اعضا در اولین نشست خود اقدام به تعیین آیین رسیدگی خود و هیات های فرعی تأسیس شده به موجب کنوانسیون خواهد نمود که شامل تشریفات تصمیم گیری برای اموری است که در تشریفات تصمیم گیری در کنوانسیون تصریح نشده است.
- این گونه تشریفات می تواند شامل اکثریت تعیین شده لازم برای اتخاذ تصمیم های خاص باشد.
- ۴- اولین نشست کنفرانس اعضا توسط دبیرخانه موقتی موضوع ماده (۲۱) برگزار می گردد و تاریخ برگزاری آن حداکثر تا یک سال پس از زمان لازم الاجرا شدن کنوانسیون خواهد بود. پس از آن نشست های عادی کنفرانس اعضا هر سال یک بار برگزار می گردد مگر این که کنفرانس اعضا به نحو دیگری اتخاذ تصمیم نماید.
- ۵- نشست های فوق العاده کنفرانس اعضا در مواقعی که توسط کنفرانس ضروری به نظر رسد یا بنابر تقاضای کتبی هر یک از اعضا به شرطی که ظرف شش ماه پس از ارسال تقاضا به اعضا توسط دبیرخانه حداقل یک سوم اعضا از آن پشتیبانی نمایند، برگزار می گردد.
- ۶- سازمان ملل متحد، آژانس های تخصصی و آژانس بین المللی انرژی اتمی و نیز هر یک از کشورهای عضو یا کشورهایی که عضو کنوانسیون نبوده و ناظر می باشند و می توانند به عنوان ناظر در نشست های کنفرانس اعضا شرکت نمایند. هر هیات یا آژانس اعم از ملی یا بین المللی، دولتی یا غیردولتی، که در امور مربوط به این کنوانسیون واجد شرایط باشند و تمایل خود مبنی بر شرکت در نشست کنفرانس اعضا به عنوان ناظر به دبیرخانه اعلام نموده باشد می تواند مجوز مربوطه را دریافت نماید مگر این که حداقل یک سوم از اعضا موجود به این امر اعتراض نمایند. پذیرش و شرکت ناظرین منوط به آیین رسیدگی است توسط کنفرانس اعضا به تصویب می رسد.
- ماده ۸: دبیرخانه**
- ۱- بدین وسیله دبیرخانه کنوانسیون ایجاد می گردد.
- ۲- وظایف دبیرخانه عبارتند از:
- الف- ترتیب دادن نشست های کنفرانس اعضا و هیات های فرعی آن به موجب کنوانسیون و ارایه خدمات لازم به آنها.
- ب- گردآوری و انتقال گزارش هایی که به دبیرخانه تسلیم می شوند.
- پ- تسهیل مساعدت به اعضا مخصوصا کشورهای عضو در حال توسعه در صورت تقاضا برای گردآوری و تبادل اطلاعات مورد نیاز بر اساس مفاد کنوانسیون.

ت- تهیه گزارش هایی در مورد فعالیت های خود و آرایه آنها به کنفرانس اعضا.
 ث- حصول اطمینان از هماهنگی لازم با دبیرخانه های سایر هیات های بین المللی مربوطه.
 ج- ورود به هر گونه ترتیب قراردادی یا سازمانی مورد نیاز برای انجام مؤثر وظایف دبیرخانه بر اساس راهنمایی کلی کنفرانس اعضا.
 چ- انجام سایر وظایف دبیرخانه ای که در کنوانسیون یا هر یک از پروتکل های آن مشخص شده و هر گونه وظایف دیگری که ممکن است توسط کنفرانس اعضا تعیین گردد.
 ۳- کنفرانس اعضا در اولین نشست خود یک دبیرخانه دائم را معین نموده و ترتیبات و نحوه انجام وظیفه آن را مشخص خواهد نمود.

ماده ۹: هیات فرعی برای مشاوره علمی و تکنولوژیکی

۱- بدین وسیله «هیات فرعی برای مشاوره علمی و تکنولوژیکی» برای آرایه به موقع اطلاعات و مشاوره راجع به موضوعات علمی و تکنولوژیکی مربوط به کنوانسیون به کنفرانس اعضا یا در صورت اقتضا به سایر هیات های فرعی آن تأسیس می گردد. شرکت در این هیات برای تمامی اعضا آزاد بوده و به صورت چند نظامه اداره خواهد شد. این هیات متشکل از نمایندگان دولتی است که از تخصص های مربوطه برخوردار می باشند. این هیات در مورد تمامی جنبه های کار خود به صورت منظم به کنفرانس اعضا گزارش آرایه خواهد داد.
 ۲- این هیات تحت هدایت کنفرانس اعضا و با کمک هیات های ذیصلاح بین المللی موجود اقدام به موارد زیر خواهد نمود:

الف- ارزیابی وضعیت دانش علمی در مورد تغییرات آب و هوا و اثرات آن.
 ب- تهیه ارزیابی علمی در مورد اثرات اقدامات به عمل آمده در اجرای کنوانسیون.
 پ- تعیین تکنولوژی های ابداعی مؤثر و پیشرفته و آرایه معلومات خاص و مشاوره در مورد روش های ابزار ترویج توسعه و انتقال این گونه تکنولوژی ها.
 ت- آرایه مشاوره در مورد برنامه های علمی، همکاری بین المللی در تحقیقات و توسعه مربوط به تغییرات آب و هوا و نیز در مورد روش ها و ابزار پشتیبانی از افزایش ظرفیت بالقوه در کشورهای در حال توسعه.
 ث- جوابگویی به سوال های علمی، تکنولوژیکی و اصولی که ممکن است از طرف کنفرانس اعضا یا هیات های فرعی به هیات آرایه گردد.
 ۳- کنفرانس اعضا می تواند شرح وظایف و حدود اختیارات این هیات را مورد تشریح بیشتر قرار دهد.

ماده ۱۰: هیات فرعی برای اجرا

۱- بدین وسیله «هیات فرعی برای اجرا» به منظور کمک به کنفرانس اعضا در ارزیابی و بررسی اجرای مؤثر کنوانسیون تأسیس می گردد. شرکت در این هیات برای تمام اعضا آزاد بوده و از نمایندگان دولتی که امور مربوط به تغییرات آب و هوا تخصص دارند تشکیل می شود. این هیات در مورد تمامی جنبه های کار خود به کنفرانس اعضا گزارش آرایه خواهد نمود.
 ۲- این هیات تحت هدایت کنفرانس اعضا اقدام به موارد زیر خواهد نمود:
 الف- بررسی اطلاعات مبادله شده بر اساس بند (۱) ماده (۱۲) جهت ارزیابی اثرات کلی اقدامات انجام شده توسط اعضا در پرتو آخرین ارزیابی های علمی در مورد تغییرات آب و هوا.

- ب- بررسی اطلاعات مبادله شده بر اساس بند (۲) ماده (۱۲) جهت کمک به کنفرانس اعضا در انجام بازنگری های موضوع جزء (ت) بند (۲) ماده (۴).
- پ- در صورت اقتضا کمک به کنفرانس اعضا در تهیه و اجرای تصمیم های خود.

ماده ۱۱: ترتیبات مالی

- ۱- بدین وسیله ترتیباتی برای تدارک منابع مالی به صورت اعطایی یا واگذاری از جمله برای انتقال تکنولوژی تعیین می گردد. این ترتیبات تحت راهنمایی کنفرانس اعضا عمل کرده و در مقابل آن مسوول و پاسخگو خواهد بود. کنفرانس در مورد سیاست ها، اولویت های برنامه ای و معیارهای مطلوبیت کنوانسیون مربوط هستند تصمیم خواهد گرفت. عملیات این ترتیبات به یک یا چند مؤسسه موجود بین المللی محول خواهد شد.
- ۲- تمامی اعضا به صورت یکسان و متعادل در این ترتیبات شرکت داشته و سیستم مدیریت آن به صورت باز خواهد بود.
- ۳- کنفرانس اعضا و مؤسسه یا مؤسساتی که عملیات ترتیبات مالی را بر عهده دارند در مورد ترتیبات لازم جهت اجرای بندهای فوق به توافق خواهند رسید که این ترتیبات شامل موارد زیر می باشند.
- الف- شروطی برای تضمین این که پروژه های تأمین شده جهت مقابله با تغییرات آب و هوا با سیاست ها، اولویت های برنامه ای و معیارهای مطلوبیت تعیین شده توسط کنفرانس اعضا هماهنگی دارند.
- ب- شروطی که به وسیله آنها می توان تصمیم تأمین اعتبار ویژه را بر مبنای این سیاست ها، اولویت های برنامه ای و معیارهای مطلوبیت مورد بازنگری قرار داد.
- پ- آرایه گزارش های منظم توسط مؤسسه یا مؤسسات به کنفرانس اعضا در مورد عملیات تأمین اعتبار که هماهنگ با مسوولیت پاسخگویی مذکور در بند (۱) فوق باشند.
- ت- تعیین میزان اعتبار موجود و مورد نیاز برای اجرای کنوانسیون به صورت مشخص و قابل پیش بینی و شراطی که میزان مذکور بر اساس آن به صورت دوره ای مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.
- ۴- کنفرانس اعضا در اولین نشست خود بازنگری و مدنظر قرار دادن ترتیبات موقت مذکور در بند (۳) ماده (۲۱) ترتیبات لازم را برای اجرای موارد فوق الذکر اتخاذ نموده و در مورد ابقاء این ترتیبات موقت تصمیم گیری خواهد نمود. در طی چهار سال پس از آن، کنفرانس اعضا ترتیبات مالی را مورد بازنگری قرار داده و اقدامات لازم را به عمل خواهد آورد.
- ۵- کشورهای پیشرفته عضو همچنین می توانند منابع مالی مربوط به کنوانسیون را فراهم و کشورهای در حال توسعه از این منابع از طریق مجاری دو جانبه، منطقه ای یا چند جانبه بهره جویند

ماده ۱۲: تبادل اطلاعات مربوط به اجرای کنوانسیون

- ۱- هر یک از اعضا طبق بند (۱) ماده (۴) از طریق دبیرخانه کنوانسیون اطلاعات ذیل را به کنفرانس اعضا ارائه خواهد نمود:
- الف- آمار ملی کلیه گازهای گلخانه ای خارج از کنترل پروتکل مونترال ناشی از فعالیت بشری

با ذکر منابع و حذف آنها توسط حفره ها در حدود امکانات خود و با استفاده از روش هایی که توسط کنفرانس اعضا مورد توافق قرار می گیرند.

ب- شرح کلی از اقدامات انجام شده یا آتی آن عضو برای اجرای کنوانسیون.

پ- هر گونه اطلاعات دیگری که عضو مربوط آن را در ارتباط با حصول به اهداف کنوانسیون و قابل ذکر در تبادل اطلاعاتی بداند از جمله در صورت امکان مطالب مربوط به محاسبه روند گازهای منتشره در سطح جهان.

۲- هر یک از کشورهای پیشرفته عضو و هر عضو دیگر مذکور در ضمیمه (۱) عناصر اطلاعاتی ذیل را مضمول مبادله اطلاعاتی خود خواهد نمود:

الف- شرح دقیق سیاست ها و اقداماتی که به منظور انجام تعهدات موضوع جزءهای (الف) و (ب) بند (۲) ماده (۴) اتخاذ نموده است.

ب- برآورد دقیق در مورد اثر سیاست ها و اقدامات مذکور در جزء (الف) فوق الذکر بر گازهای گلخانه ای ناشی از فعالیت بشری به وسیله منابع و حذف آنها از طریق حفره ها در طی دوره مذکور در جزء (الف) بند (۲) ماده (۴).

۳- همچنین هر یک از کشورهای پیشرفته عضو مذکور در ضمیمه (۲) جزئیات اقدامات انجام شده بر اساس بندهای (۳، ۴، ۵) ماده (۴) را در اطلاعات خود وارد خواهد ساخت.

۴- کشورهای عضو در حال توسعه می توانند به صورت داوطلبانه پروژه هایی را برای تأمین اعتبار مالی با در نظر گرفتن تکنولوژی های خاص، مواد، تجهیزات، فنون یا شیوه هایی که برای آن پروژه ها مورد نیاز می باشند را پیشنهاد داده و در صورت امکان به همراه آن برآوردی از افزایش هزینه ها و کاهش انتشار و افزایش میزان حذف گازهای گلخانه ای و نیز فوائد حاصله را ارائه نمایند.

۵- هر یک از کشورهای پیشرفته عضو و هر عضو دیگر در ضمیمه (۱) اقدام به برقراری اولین تماس در طی ۶ ماه اول پس از لازم الاجرا گردیدن کنوانسیون برای آن عضو اقدام به اولین مبادله اطلاعاتی خود خواهد نمود. هر عضوی که نام آن در ضمیمه مذکور درج نگردیده می تواند اولین مبادله اطلاعاتی را ظرف ۳ سال پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای آن عضو یا فراهم شدن منابع مالی طبق بند (۳) ماده (۴) انجام دهد. کشورهای عضوی که از توسعه بسیار کمی برخوردارند می توانند اولین مبادله اطلاعاتی خود را بنابر صلاحدید خود انجام دهند. کنفرانس اعضا با در نظر گرفتن جدول زمان بندی مذکور در این بند اقدام به تعیین جدول زمانی برای مبادله اطلاعاتی بعدی اعضا خواهد نمود.

۶- اطلاعاتی که بر مبنای این بند توسط اعضا مبادله می شود می بایست در اولین فرصت توسط دبیرخانه کنوانسیون در اختیار کنفرانس اعضا و هر هیات فرعی دیگر قرار گیرد. کنفرانس اعضا می تواند در صورت نیاز روال تبادل اطلاعات را مورد بررسی مجدد قرار دهد.

۷- کنفرانس اعضا از اولین نشست خود اقدام به ارائه ترتیبات لازم برای پشتیبانی فنی و مالی از کشورهای در حال توسعه در صورت درخواست و همچنین گردآوری و تبادل اطلاعات بر مبنای این ماده نموده و نیازهای مالی و فنی لازم برای پروژه های پیشنهادی و اقدامات مقابله ای را طبق ماده ۴ تعیین خواهد کرد. چنین حمایتی می تواند به شکل مناسب توسط سایر اعضا، سازمان های ذیصلاح بین المللی و یا دبیرخانه کنوانسیون انجام پذیرد.

۸- هر یک از گروه های اعضا می توانند بر مبنای ضوابط تعیین شده توسط کنفرانس اعضا و با اعلام قبلی موضوع به کنفرانس اعضا در زمینه انجام تعهدات خود بر طبق این ماده اقدام به تبادل اطلاعاتی مشترک نمایند مشروط بر این که مبادلات شامل اطلاعاتی در مورد انجام تعهدات انفرادی هر یک از اعضا مزبور در این کنوانسیون باشند.

۹- اطلاعات واصله به دبیرخانه که توسط عضو مربوطه بر اساس ضوابط تعیین شده از سوی کنفرانس اعضا محرمانه تلقی می گردد قبل از این که در اختیار هیات های ذیربط مبادله و بازنگری اطلاعات قرار گیرد توسط دبیرخانه جمع آوری می گردد تا جنبه «محرمانه» بودن آنها حفظ شود. ۱۰- طبق بند (۹) فوق و بدون این که خدشه ای به توانایی هر یک از اعضا برای افشاء مبادلات اطلاعات خود در هر زمان وارد آید، دبیرخانه کنوانسیون مبادلات اطلاعاتی اعضا بر مبنای این ماده را در زمانی که به کنفرانس اعضا ارایه می شوند در اختیار عمومی قرار خواهد داد.

ماده ۱۳: حل مسائل مربوط به اجرای کنوانسیون

کنفرانس اعضا در اولین نشست خود ایجاد یک روند چند جانبه و مشورتی برای حل مسائل مربوط به اجرای کنوانسیون را مورد بررسی قرار خواهد داد. این روند در صورت درخواست اعضا در دسترس آنها قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۴: حل اختلافات

۱- در صورت بروز اختلاف بین دو یا چند عضو در مورد تفسیر یا اجرای کنوانسیون، اعضا مذکور برای حل اختلاف، از طریق مذاکره یا هر گونه روش دوستانه دیگر اقدام خواهند نمود.

۲- هنگام تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به کنوانسیون یا هر زمان بعد از آن، هر عضوی که یک سازمان منطقه ای همبستگی اقتصادی نباشد می تواند به صورت کتبی به امین اسناد اعلام دارد که در رابطه با اختلاف مربوط به تفسیر یا اجرای کنوانسیون، بالفعل و بدون نیاز به توافق خاص، نسبت به هر عضو دیگری که تعهد یکسانی را پذیرفته باشد، عملاً موارد ذیل را مورد قبول قرار می دهد:

الف- ارجاع اختلاف به دیوان دادگستری بین المللی و/ یا

ب- داوری بر اساس تشریفات که کنفرانس اعضا در اولین فرصت به صورت یک ضمیمه در مورد داوری تدوین می کند.

هر عضوی که یک سازمان همبستگی اقتصادی منطقه ای باشد می تواند بیانیه ای با اثر مشابه در ارتباط با داوری و طبق تشریفات مذکور در بند (ب) فوق صادر نماید.

۳- بیانیه صادره طبق بند (۲) فوق تا زمانی که طبق شرایط خود منقضی گردد یا تا سه ماه پس از وصول بیانیه کتبی فسخ آن توسط امین اسناد معتبر خواهد بود.

۴- بیانیه جدید، اعلامیه فسخ یا انقضا یک بیانیه به هیچ عنوان تأثیری بر جریان رسیدگی مطروحه نزد دیوان دادگستری یا دادگاه داوری نخواهد داشت مگر اینکه طرفین اختلاف به نحو دیگری توافق نمایند.

۵- با رعایت عملکرد بند (۲) فوق، اگر ظرف (۱۲) ماه پس از اعلام یکی از اعضا به دیگری دال بر وجود اختلاف بین آنها، اعضا ذیربط موفق به حل اختلاف از طرق مذکور در بند (۱) فوق نشده باشند، بنابر تقاضای هر یک از طرفین، اختلاف به کمیسیون مصالحه ارجاع خواهد شد.

۶- کمیسیون مصالحه بر اساس تقاضای هر یک از طرفین اختلاف تشکیل خواهد شد. این کمیسیون شامل تعداد یکسانی از افراد منتخب هر طرف ذیربط و یک رئیس است که به صورت مشترک توسط اعضا منتخب هر طرف تعیین می شود این کمیسیون اقدام به صدور رأی توصیه ای خواهد نمود که توسط طرفین با حسن نیت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۷- مراحل دیگر مربوط به مصالحه توسط کنفرانس اعضا در اولین فرصت ممکن به صورت ضمیمه ای برای مصالحه تصویب خواهد شد.

۸- مفاد این ماده برای هر سند حقوقی که کنفرانس اعضا در نظر می گیرد اطلاق خواهد داشت این که سند مذکور به نحو دیگری پیش بینی نموده باشد.

ماده ۱۵- اصلاحیه های کنوانسیون

- ۱- هر یک از اعضا می توانند اصلاحیه هایی را برای کنوانسیون پیشنهاد نمایند.
- ۲- اصلاحیه های کنوانسیون در نشست عادی کنفرانس اعضا تصویب خواهند شد. متن پیشنهادی اصلاح کنوانسیون می بایست حداقل ۶ ماه قبل از نشستی که اصلاحیه برای تصویب ارایه می شود توسط دبیرخانه به اطلاع اعضا برسد.
- دبیرخانه همچنین نسبت به ارسال اصلاحیه های پیشنهادی به امضا کنندگان کنوانسیون و نیز به امین اسناد جهت اطلاع اقدام خواهد نمود.
- ۳- اعضا تمامی تلاش خود را به کار خواهند گرفت تا به اتفاق آرا در مورد اصلاحیه های پیشنهادی کنوانسیون به توافق برسند. اگر اتفاق آرا حاصل نشود و توافقی به دست نیاید اصلاحیه با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده در جلسه به تصویب خواهد رسید. اصلاحیه مصوب توسط دبیرخانه به اطلاع امین اسناد خواهد رسید که وی آن را برای پذیرش به تمامی اعضا اعلام خواهد نمود.
- ۴- اسناد پذیرش هر اصلاحیه نزد امین اسناد کنوانسیون سپرده خواهد شد.
- اصلاحیه هایی که طبق بند (۳) فوق به تصویب می رسند در روز نودم پس از تاریخ دریافت سند اعلام پذیرش حداقل سه چهارم اعضا کنوانسیون برای اعضای که آن را پذیرفته اند لازم الاجرا خواهد شد.
- ۵- اصلاحیه برای هر عضو دیگر در روز نودم پس از تاریخ تقدیم سند پذیرش اصلاحیه مذکور توسط آن عضو به امین اسناد لازم الاجرا خواهد شد.
- ۶- در این ماده «اعضا حاضر و رأی دهنده» به معنی اعضای است که حاضر بوده و رأی مثبت یا منفی می دهند.

ماده ۱۶: تصویب و اصلاح ضmann کنوانسیون

- ۱- ضmann کنوانسیون یکی از قسمت های لاینفک آن می باشد، مگر این که به نحو دیگری صریحا پیش بینی شده باشد. ارجاع به کنوانسیون به معنی ارجاع به هر یک از ضmann آن نیز می باشد. بدون خدشه به موارد مذکور در جزء (ب) بند (۲) و بند (۷) ماده (۱۴) این ضmann محدود به لیست ها و فرم ها و هر نوع برگه تشریحی دیگر با ماهیت علمی، فنی، تشریفاتی یا سازمانی می باشند.
- ۲- ضmann کنوانسیون می بایست طبق تشریفات مذکور در بندهای (۲)، (۳) و (۴) ماده (۱۵) پیشنهاد شده و به تصویب برسند.
- ۳- ضمیمه ای که طبق بند (۲) فوق تصویب شده ۶ ماه پس از اعلام تصویب آن به اعضا توسط امین اسناد برای تمام اعضا به جز اعضای که در طی این دوره عدم پذیرش ضمیمه از سوی خود را به صورت کتبی به امین اعلام نموده باشند لازم الاجرا خواهد شد. این ضمیمه برای اعضای که اعلامیه عدم پذیرش خود را پس می گیرند در روز نودم پس از تاریخ وصول اعلامیه پس گرفتن اعلامیه عدم پذیرش توسط امین اسناد لازم الاجرا خواهد شد.
- ۴- پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن اصلاحیه های ضmann کنوانسیون مشمول همان تشریفات است که برای پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن ضmann طبق بندهای (۲) و (۳) فوق به کار گرفته می شود.

۵- چنانچه تصویب یک ضمیمه یا اصلاحیه یک ضمیمه متضمن اصلاح کنوانسیون باشد آن ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه تازمانی که اصلاحیه کنوانسیون لازم الاجرا نشده باشد معتبر نخواهد بود.

ماده ۱۷: پروتکل ها

- ۱- کنفرانس اعضا می تواند در هر یک از نشست های عادی خود پروتکل هایی را برای کنوانسیون تصویب نماید.
- ۲- متن هر پروتکل پیشنهادی حداقل ۶ ماه قبل از برگزاری نشست مربوطه توسط دبیرخانه به اطلاع اعضا خواهد رسید.
- ۳- شرایط لازم الاجرا شدن هر پروتکل در همان سند تعیین خواهند شد.
- ۴- فقط اعضا کنوانسیون می توانند عضو پروتکل ها گردند.
- ۵- تصمیم ها طبق هر پروتکل فقط توسط اعضای پروتکل مربوطه اخذ می شوند.

ماده ۱۸: حق رأی

- ۱- هر عضو کنوانسیون دارای یک رأی می باشد مگر در مواردی که در بند (۲) زیر عنوان شده است.
- ۲- سازمان های منطقه ای همبستگی اقتصادی در امور مربوطه خود تعداد رأی برابر با تعداد کشورهای عضو خود که عضو کنوانسیون نیز هستند خواهند داشت.
- چنین سازمانی در صورتی که هر یک از کشورهای عضو آن از حق رأی خود استفاده نماید اقدام به استفاده از حق رأی خود نخواهد نمود، عکس این امر نیز صادق است.

ماده ۱۹: امین اسناد

دبیر کل سازمان ملل متحد امین اسناد کنوانسیون و پروتکل هایی است که طبق ماده (۱۷) تصویب می شوند.

ماده ۲۰: امضا

این کنوانسیون جهت امضا کشورهای عضو سازمان ملل متحد یا هر یک از آژانس های تخصصی آن یا کشورهای عضو اساسنامه دیوان دادگستری بین المللی و سازمان های منطقه ای همبستگی اقتصادی در طول کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد محیط زیست و توسعه که در ریودوژانیرو برگزار می گردد و سپس در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک از ۱۳۷۱/۳/۳۰ الی ۱۳۷۱/۳/۲۹ (۲۰ ژوئن ۱۹۹۲ الی ۱۹ ژوئن ۱۹۹۳) مفتوح خواهد شد.

ماده ۲۱: ترتیبات موقت

۱- وظایف دبیرخانه که در ماده (۸) عنوان گردیده است به صورت موقت توسط دبیرخانه ای که طی قطعنامه شماره ۴۵/۲۱۲ مورخ ۱۳۶۹/۹/۳۰ (۲۱ دسامبر ۱۹۹۰) مجمع عمومی سازمان ملل متحد ایجاد شده است به اجرا در خواهند آمد که این امر تا پایان اولین نشست کنفرانس اعضا به طول خواهد انجامید.

۲- ریاست دبیرخانه موقت مذکور در بند (۱) فوق همکاری نزدیکی با هیات بین‌الدولی تغییرات آب و هوا خواهد داشت تا اطمینان حاصل شود که می‌تواند جوابگوی مشاوره‌های علمی و فنی مورد نظر باشد. مشاوره مذکور را می‌توان از سایر مؤسسات علمی مربوطه نیز دریافت نمود.

۳- تشکیلات زیست محیطی جهانی برنامه توسعه سازمان ملل متحد، برنامه سازمان ملل متحد و بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه به صورت موقت انجام عملیات ترتیبات مالی مذکور در بند (۱۱) را بر عهده خواهند داشت. در این رابطه تشکیلات زیست محیطی جهانی باید مورد بازسازی ساختاری مناسب قرار گرفته و عضویت آن به صورت جهانی درآید تا بتواند پاسخگوی الزامات ماده (۱۱) باشد.

ماده ۲۲: تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق

۱- کنوانسیون منوط به تصویب، پذیرش، یا الحاق کشورها و سازمان‌های منطقه‌ای همبستگی اقتصادی خواهد بود. کنوانسیون از روز بعد از امضا برای الحاق مفتوح خواهد بود. اسناد مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید و الحاق نزد امین اسناد کنوانسیون سپرده خواهند شد.

۲- هر سازمان منطقه‌ای همبستگی اقتصادی که عضو کنوانسیون شود و هیچ یک از کشورهای آن عضو کنوانسیون نباشد متعهد به انجام کلیه تعهدات کنوانسیون خواهد بود.

در صورتی که یک یا چند کشور عضو آن در مورد مسوولیت‌های خود برای تعهدات موضوع این کنوانسیون تصمیم خواهند گرفت. در چنین مواردی، سازمان مربوطه و کشورهای عضو آن نمی‌توانند مشترکاً اقدام به استفاده از حقوق خود در این کنوانسیون نمایند.

۳- سازمان‌های منطقه‌ای همبستگی اقتصادی در اسناد مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق خود اقدام به اعلام حدود صلاحیت خود در رابطه با امور تحت نظارت کنوانسیون خواهند نمود. این سازمان‌ها همچنین هر گونه اصلاح قابل توجه در حدود صلاحیت خود را به امین اسناد کنوانسیون اطلاع خواهند داد که متعاقباً توسط وی به اطلاع اعضا خواهد رسید.

ماده ۲۳: لازم الاجرا شدن

۱- کنوانسیون در روز نودم پس از دریافت پنجاهمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.

۲- برای هر کشور یا سازمان منطقه‌ای همکاری اقتصادی که پس از دریافت پنجاهمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق اقدام به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به کنوانسیون نماید لازم الاجرا شدن کنوانسیون از روز نودم پس از ارایه سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق آن سازمان یا کشور آغاز خواهد شد.

۳- در بندهای (۱) و (۲) فوق، هر یک از اسنادی که توسط سازمان‌های منطقه‌ای همبستگی اقتصادی ارایه شود علاوه بر اسناد ارایه شده از سوی کشورهای عضو آن سازمان در نظر گرفته نخواهد شد.

ماده ۲۴- حق شرط

هیچ گونه حق شرطی را نمی‌توان برای کنوانسیون قائل شد.

ماده ۲۵- کناره گیری

۱- در هر زمان پس از سه سال از تاریخی که کنوانسیون برای یک عضو لازم الاجرا گردیده، آن عضو می‌تواند با اعلام کتبی به امین اسناد کنوانسیون از کنوانسیون کناره گیری نماید.

- ۲- این گونه کناره گیری یک سال پس از دریافت اعلام کناره گیری عضو توسط امین اسناد کنوانسیون یا هر زمان بعدی که در اعلامیه کناره گیری عنوان شده باشد لازم الاجرا خواهد شد.
- ۳- هر عضوی که از کنوانسیون کناره گیری نماید، چنین تلقی خواهد شد از پروتکل های کنوانسیون نیز که عضو آنها می باشد کناره گیری نموده است.

ماده ۲۶: متون معتبر

نسخه های اصلی کنوانسیون به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی از اعتبار یکسان برخوردار بوده و نزد دبیر کل سازمان ملل سپرده خواهند شد.

ما امضا کنندگان زیر که دارای اختیار مجاز می باشیم با رویت موارد فوق اقدام به امضا این کنوانسیون نموده ایم.

انجام شده در نیویورک، نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک هجری شمسی مطابق با نهم ماه مه یکهزار و نهصد و نود و دو میلادی.

ضمیمه ۱

استرالیا- اتریش- * بیلوروسی- بلژیک- * بلغارستان- کانادا- * چک واسلوواکی- دانمارک- جامعه اقتصاد اروپا- * استونی- فنلاند- فرانسه- آلمان- یونان- * مجارستان- ایسلند- ایرلند- ایتالیا- ژاپن- * لاتوی- * لیتوانی- لوکزامبورگ- هلند- زلاندنو- نروژ- * لهستان- پرتغال- * رومانی- * فدراسیون روسیه- اسپانیا- سوئد- سوییس- ترکیه- * اوکراین- بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی- ایالات متحده آمریکا.

* کشورهایی که فرآیند حرکت به سمت اقتصاد بازار را طی می کنند.

ضمیمه ۲

استرالیا-اتریش-بلژیک-کانادا-دانمارک-جامعه اقتصادی اروپا-فنلاند-فرانسه-آلمان-یونان-ایسلند-ایرلند-ایتالیا-ژاپن-لوکزامبورگ-هلند-زلاندنو-نروژ-پرتقال-اسپانیا-سوئد-سوئیس-ترکیه-بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی-ایالات متحده آمریکا.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست و شش ماده و ضمایم آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۷۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اطلاعات و مقررات عمومی کنوانسیون:

تاریخ انعقاد: ۹ مه ۱۹۹۲

تاریخ لازم الاجرا شدن: ۲۱ مارس ۱۹۹۴

تاریخ عضویت ایران: ۱۸ ژوئیه ۱۹۹۶

محل انعقاد: نیویورک، آمریکا

محل دبیر خانه: ژنو، سوئیس

مرجع نگهدارنده اسناد: دبیر کل سازمان ملل متحد

زبان های رسمی کنوانسیون: انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی، روسی، چینی، عربی

مرجع ملی کنوانسیون در ایران: سازمان حفاظت محیط زیست

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

پروتکل کیوتو در مورد
کنوانسیون تغییرات اقلیم
(کیوتو ۱۹۹۸ م، ۱۳۷۶ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون تغییرات اقلیم (کیوتو - ۱۹۹۸ م، ۱۳۷۶ هـ.ش)

Kyoto Protocol To The United Nations Framework Convention On Climate Change Adoped Kyoto - 1998

در مورد کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا
اعضای این پروتکل؛
که عضو کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا هستند که از این پس
با عنوان «کنوانسیون» نامیده خواهند شد؛
در پیگیری هدف نهایی کنوانسیون به گونه ای که در ماده (۲) آن بیان شده است؛
با در نظر گرفتن مفاد کنوانسیون؛
با بهره جویی از ماده (۳) کنوانسیون؛
پیرو دستورالعمل برلین که بر اساس تصمیم ۱.پ س/۱ کنفرانس اعضای کنوانسیون در اولین
جلسه آن به تصویب رسیده است؛
به شرح زیر توافق نموده اند:

ماده ۱

از نظر این پروتکل، تعاریف ارایه شده در ماده (۱) کنوانسیون به کار برده خواهند شد؛ به علاوه:

- ۱- «کنفرانس اعضا» به کنفرانس اعضای کنوانسیون اطلاق می شود.
- ۲- «کنوانسیون» به کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد راجع به تغییر آب و هوا که در تاریخ
۹ مه ۱۹۹۲ میلادی (برابر با ۱۳۷۱/۲/۱۹ هجری شمسی) در نیویورک به تصویب رسیده است،
اطلاق می شود.
- ۳- «هیات بین الدولی تغییر آب و هوا» به هیات بین الدولی تغییر آب و هوا اطلاق می شود
که در سال ۱۹۸۸ میلادی (۱۳۷۷ هجری شمسی) به طور مشترک به وسیله سازمان هواشناسی
جهانی و برنامه زیست محیطی سازمان ملل متحد تشکیل شد.
- ۴- «پروتکل مونترال» به پروتکل مونترال در مورد مواد کاهنده لایه ازن اطلاق می شود که در
۱۶ سپتامبر ۱۹۸۷ میلادی (۱۳۶۶/۶/۲۶ هجری شمسی) در مونترال به تصویب رسید و متعاقبا
جرح و تعدیل و اصلاح شد.
- ۵- «اعضای حاضر ورأی دهنده» به اعضای که حاضر هستند ورأی مثبت یا منفی می دهند، اطلاق
می شود.

۶- «عضو» به عضو این پروتکل اطلاق می شود، جز در صورتی که متن به گونه دیگری مشخص نماید.
۷- «عضو مندرج در ضمیمه (۱)» به عضوی اطلاق می شود که در ضمیمه (۱) کنوانسیون آمده، به گونه ای که ممکن است اصلاح شود، یا عضوی که به موجب جزء (ج) بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون اطلاعیه را ارایه کرده است.

ماده ۲

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) به منظور رسیدن به حد کمی انتشار و تعهدات مربوط به کاهش به موجب ماده (۳) و همچنین ترغیب توسعه پایدار موارد زیر را انجام خواهد داد:
الف) اجرا و یا تشریح بیشتر سیاست ها و اقدامات طبق شرایط ملی خود مانند:

- (۱) افزایش کارآیی انرژی در بخش های مربوط اقتصاد ملی؛
- (۲) محافظت و افزایش چاهک ها و انبارها، گازهای گلخانه ای که به وسیله پروتکل مونترال کنترل نشده اند، با توجه به تعهدات خود به موجب موافقت نامه های بین المللی زیست محیطی مربوط؛ ارتقا فعالیت های پایدار مدیریت جنگل ها، جنگل کاری و ایجاد جنگل های جدید؛
- (۳) ترغیب اشکال پایدار کشاورزی در پرتو ملاحظات مربوط به تغییر آب و هوا؛
- (۴) ترغیب تحقیق، توسعه و گسترش استفاده از انواع جدید و تجدیدپذیر انرژی و فن آوری های کنترل انتشار دی اکسید کربن و فن آوری های پیشرفته و جدید بی خطر برای محیط زیست؛
- (۵) کاهش تدریجی یا حذف نقایص بازار، انگیزه های مالی، معافیت از عوارض و مالیات و یارانه ها در تمام بخش های انتشار دهنده گازهای گلخانه ای که در تضاد با هدف کنوانسیون و اجرای مکانیزم های بازار هستند.

(۶) تشویق اصلاحات مناسب در بخش های مربوط به هدف ترغیب سیاست ها و اقداماتی که نشر گازهای گلخانه ای را که به وسیله پروتکل مونترال کنترل نشده است، کاهش داده یا محدود می نماید؛

(۷) اقداماتی در بخش حمل و نقل به منظور محدود کردن و یا کاهش انتشار گازهای گلخانه ای که به وسیله پروتکل مونترال کنترل نشده است؛

(۸) محدود کردن یا کاهش گاز متان از طریق بهبود و به کارگیری مدیریت مواد زاید و نیز تولید، انتقال و توزیع انرژی.

ب) همکاری با سایر اعضا برای افزایش کارآیی فردی و مشترک سیاست ها و اقدامات مصوب آنها به موجب این ماده در اجرای ردیف (۱) جزء (ت) بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون. به این منظور اعضای مزبور برای مشارکت در تجربیات و تبادل اطلاعات خود در مورد سیاست ها و اقدامات مزبور از جمله روش های در حال توسعه برای بهبود مقایسه، شفافیت و کارآیی آنها اقداماتی را اتخاذ خواهند کرد.
کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود یا به محض این که پس از آن عملی باشد راه های تسهیل همکاری یاد شده را با در نظر گرفتن کلیه اطلاعات مربوط بررسی خواهد کرد.

۲- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) محدود کردن یا کاهش انتشار گازهای گلخانه ای که به وسیله پروتکل مونترال کنترل نشده اند و ناشی از سوخت های مخزن هوایی و دریایی هستند را به ترتیب از طریق کار با سازمان بین المللی هواپیمایی بین المللی کشوری و سازمان بین دریانوردی ادامه خواهند داد.

۳- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در جهت اجرای اقدامات و سیاست های موضوع این ماده تلاش خواهند کرد به صورتی که اثرات نامطلوب از جمله اثرات نامطلوب تغییر آب و هوا، تأثیر بر تجارت بین المللی و تأثیرات اجتماعی، محیطی و اقتصادی بر سایر اعضا به ویژه اعضای در حال توسعه و خصوصاً اعضای که در بندهای (۸) و (۹) ماده (۴) کنوانسیون مشخص شده اند را با توجه به ماده (۳) کنوانسیون به حداقل برسانند.

کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، می تواند در صورت اقتضا برای ترغیب اجرای مفاد این بند اقدامات بیشتری را معمول دارد.

۴- چنانچه کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تصمیم بگیرد که هماهنگ کردن سیاست ها و اقدامات موضوع جزء (الف) بند (۱) بالا با توجه به شرایط بالقوه ملی متفاوت مفید خواهد بود، راه ها و روش هایی را برای تشریح هماهنگی اقدامات و سیاست های مزبور بررسی خواهد نمود.

ماده ۳

۱- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) به طور منفرد یا مشترک تضمین خواهند نمود که کل میزان انتشار دی اکسید کربن آنها که ناشی از دخالت انسان در طبیعت است معادل گازهای گلخانه ای فهرست شده در ضمیمه (الف) است و از مقدار تعیین شده برای آنها تجاوز نمی کند. این مقدار به موجب تعهد مربوط به کاهش و محدودیت کمی انتشار آنها که در ضمیمه (ب) درج شده و طبق مفاد این ماده با دیدگاه کاهش انتشار این گازها در سطح جهان به میزان ۵ درصد زیر میزان انتشار در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) در دوره تعهد ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ میلادی (۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱ هجری شمسی) محاسبه می شود.

۲- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید تا سال ۲۰۰۵ میلادی (۱۳۸۴ هجری شمسی) در نیل به تعهدات خود به موجب این پروتکل پیشرفت قابل اثباتی داشته باشد.

۳- تغییرات خالص در انتشار گازهای گلخانه ای از منابع نشر و جابجایی آنها توسط چاهک ها که از تغییر به کارگیری زمین توسط دخالت مستقیم انسان و فعالیت های مربوط به جنگل ها (که محدود به جنگل کاری، ایجاد مجدد جنگل و تخریب جنگل ها از سال ۱۹۹۰ میلادی-۱۳۶۹ هجری شمسی - شده است) ناشی می شود و به صورت تغییرات اثبات پذیر موجودی در هر دوره تعهد اندازه گیری شده باید در جهت ایفای تعهدات هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) به موجب این ماده به کار گرفته شوند. انتشار گازهای گلخانه ای از منابع و جابجایی آنها به وسیله چاهک ها که با فعالیت های مزبور ارتباط دارند باید به صورت شفاف و قابل اثبات گزارش شده و طبق مواد (۷) و (۸) مورد تجدید نظر قرار گیرند.

۴- قبل از اولین اجلاس کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) داده هایی را به منظور احراز میزان موجودی کربن خود در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) و امکان برآورد تغییر در موجودی کربن در سال های بعدی برای هیات فرعی مشاوره علمی و فنی فراهم خواهد نمود.

کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، اولین جلسه خود و به محض امکان پس از آن، با در نظر گرفتن عدم قطعیت، شفافیت گزارش، قابلیت اثبات پذیری، روش های هیات بین الدولی تغییر آب و هوا، مشاوره آرایه شده توسط هیات فرعی مشاوره علمی

و فنی طبق ماده (۵) و تصمیمات کنفرانس اعضا باید درباره الگوها، قواعد و رهنمودهای مربوط به این که چطور و کدامیک از فعالیت های انسانی اضافی مرتبط با تغییرات انتشار و جابجایی گازهای گلخانه ای در خاک های کشاورزی و تغییر به کارگیری زمین و طبقه بندی جنگل ها باید به مقدار مشخص شده برای اعضای مندرج در ضمیمه (۱) افزوده شود یا از آن کاسته شود، تصمیم گیری کند، این گونه تصمیمات باید در دوره دوم و دوره های بعدی تعهد به کار گرفته شود یک عضو می تواند تصمیمات مربوط به فعالیت های انسانی اضافی را در اولین دوره تعهد خود به کار بندد مشروط به این که این فعالیت ها از سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) صورت پذیرفته باشد.

۵- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار هستند و سال یا دوره مبنای آنها به موجب تصمیم ۲. پ س ۹/ دومین اجلاس کنفرانس اعضای مشخص شده است باید همان سال یا دوره را برای اجرای تعهدات خود به موجب این ماده استفاده کنند. هر عضو دیگر مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار است و هنوز اولین گزارش ملی خود را به موجب ماده (۱۲) کنوانسیون تسلیم نکرده است نیز می تواند کنفرانس اعضا را که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند از قصد خود برای استفاده از سال یا دوره مبنای تاریخی دیگری غیر از سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) برای اجرای تعهدات خود به موجب این ماده مطلع نماید. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در مورد قبول این اطلاعیه تصمیم گیری خواهد کرد.

۶- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، با توجه به بند (۶) ماده (۴) کنوانسیون، مقدار معینی قابلیت انعطاف را برای اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار هستند، در اجرای تعهدات آنها به موجب این پروتکل به غیر از تعهدات مندرج در این ماده، در نظر خواهد گرفت.

۷- مقدار تعیین شده هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) در اولین دوره تعهد مربوط به کاهش و محدودیت کمی انتشار، از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ میلادی (۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ هجری شمسی) برابر با درصد مشخص شده برای آن در ضمیمه (ب)، مربوط به کل دی اکسید کربن ناشی از دخالت انسان در طبیعت که معادل انتشار گازهای گلخانه ای فهرست شده در ضمیمه (الف) در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) یا سال یا دوره مبنایی است که طبق بند (۵) بالا مشخص شده ضربدر ۵ خواهد بود. آن دسته از اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که در مورد آنها تغییر کاربری زمین و جنگل کاری منبع خالص انتشار گازهای گلخانه ای در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) می باشد، باید کل دی اکسید کربن ناشی از دخالت انسان در طبیعت که معادل انتشار منهای مقدار جابجا شده در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) و ناشی از تغییر کاربری زمین است را برای محاسبه مقدار تعیین شده خود در سال یا دوره مبنای انتشار ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) خود به حساب آورند.

۸- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) می تواند به منظور محاسبه موضوع بند (۷) فوق سال مبنای خود را مورد هیدروفلوئوروکربن ها، پرفلوئوروکربن ها و هگزافلورویدسولفور، سال ۱۹۹۵ میلادی (۱۳۷۴ هجری شمسی) قرار دهد.

۹- تعهدات مربوط به دوره های بعدی برای اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در اصلاحیه های ضمیمه (ب) این پروتکل که طبق بند (۷) ماده (۲۰) به تصویب خواهد رسید احراز خواهد شد. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، بررسی تعهدات مزبور را حداقل (۷) سال قبل از اتمام دوره اول تعهد مذکور در بند (۷) فوق شروع خواهد کرد.

- ۱۰- هر واحد کاهش نشر، یا هر بخش از مقدار تعیین شده که عضوی از عضو دیگر طبق ماده (۶) و ماده (۱۶) مکرر کسب می کند، باید به مقدار تعیین شده برای آن عضو اضافه شود.
- ۱۱- هر واحد کاهش نشر، یا هر بخش از مقدار تعیین شده که عضوی به عضو دیگر طبق مفاد ماده (۶) یا (۱۶) مکرر انتقال می دهد، باید از مقدار تعیین شده برای آن عضو کسر شود.
- ۱۲- هرگاه نشر تأیید شده که عضوی از عضو دیگر طبق مفاد ماده (۱۲) کسب می کند باید به مقدار تعیین شده برای آن عضو اضافه شود.
- ۱۳- اگر میزان انتشار عضو مندرج در ضمیمه (۱) در خلال دوره تعهد کمتر از مقدار تعیین شده برای آن به موجب این ماده باشد، این اختلاف به درخواست آن عضو به مقدار تعیین شده برای آن عضو برای دوره های بعدی تعهد اضافه خواهد شد.
- ۱۴- هر عضوی مندرج در ضمیمه (۱) باید تلاش کند که تعهدات اشاره شده در بند (۱) فوق را به گونه ای اجرا کند که تأثیرات نامطلوب اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی بر روی اعضای در حال توسعه به ویژه اعضای که در بندهای (۸) و (۹) ماده (۴) کنوانسیون مشخص شده اند را به حداقل برساند. در راستای تصمیم های مربوط کنفرانس اعضا در مورد اجرای بندهای مذکور، کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند باید اقدامات لازم را برای به حداقل رساندن تأثیرات نامطلوب تغییر آب و هوا و یا تأثیرات اقدامات واکنشی بر اعضای موضوع بندهای مذکور در اولین جلسه خود بررسی کند. در میان موضوعاتی باید بررسی شوند، تأمین اعتبارات مالی، بیمه و انتقال فن آوری قرار خواهد داشت.

ماده ۴

- ۱- آن دسته از اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که توافق نموده اند که تعهدات خود به موجب ماده (۳) را به صورت مشترک اجرا کنند، چنین تلقی خواهد شد که تعهدات مزبور را انجام داده اند مشروط به این که مقدار کل دی اکسید کربن ناشی از دخالت انسان در طبیعت که معادل میزان انتشار گازهای گلخانه ای می باشد که در ضمیمه (الف) فهرست شده نباید از مقادیر تعیین شده برای آنها که بر اساس تعهدات مربوط به کاهش و محدودیت مقدار کمی آنها که در ضمیمه (ب) توضیح داده شده و طبق مفاد ماده (۳) محاسبه شده است تجاوز کند. سطح انتشار مربوط که به هر یک از اعضا موافقتنامه تخصیص داده شده بر آن موافقتنامه درج خواهد شد.
- ۲- اعضای هر گونه موافقتنامه مزبور، شرایط موافقتنامه را در تاریخ تودیع اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود به اطلاع دبیرخانه خواهند رساند. دبیرخانه نیز به نوبه خود، اعضا و امضا کنندگان کنوانسیون را از شرایط موافقتنامه مطلع خواهد کرد.
- ۳- موافقت نامه در طول دوره تعهدی که در بند (۷) ماده (۳) مشخص شده است، همچنان مورد اجرا خواهد بود.
- ۴- چنانچه اعضا به طور مشترک، در چارچوب و همراه با سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای فعالیت کنند، هر تغییری که در ترکیب سازمان صورت گیرد، بر روی تعهدات موجود به موجب این پروتکل تأثیر نخواهد گذاشت. هر تغییری در ترکیب سازمان فقط در مورد مقاصد تعهدات مزبور به موجب ماده (۳) که به دنبال تجدید نظر مزبور تصویب شده، اعمال خواهد شد.
- ۵- در صورتی که اعضای چنین موافقت نامه ای نتواند به سطح کلی کاهش انتشار در مجموع نائل شوند، هر عضو چنین موافقت نامه ای مسوول سطح انتشار مربوط به خود که در موافقت نامه درج شده است، خواهد شد.

۶- چنانچه اعضا به طور مشترک، در چارچوب و همراه با سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای فعالیت کنند که خود عضو این پروتکل است، هر کشور عضو آن سازمان وحدت اقتصادی که به طور انفرادی و همراه با سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای طبق ماده (۲۳) فعالیت می کند، در صورتی که نتواند به سطح کلی کاهش انتشار در مجموع ناقل شود، مسئول سطح انتشار خود به گونه ای که در این ماده توضیح داده شده است خواهد بود.

ماده ۵

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید حداکثر یک سال قبل از شروع اولین دوره تعهد، نظام ملی را برای برآورد میزان انتشار تمامی گازهای گلخانه از طریق منابع و جابجایی آنها توسط چاهک ها که در اثر دخالت انسان در طبیعت به وجود می آیند و به وسیله پروتکل مونترال کنترل نمی شوند، در محل داشته باشند. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود در مورد رهنمودهایی برای نظام های ملی مزبور که باید شامل روش های مشخص شده در بند (۲) زیر باشد تصمیم گیری خواهد کرد.

۲- روش های مربوط به برآورد میزان انتشار تمامی گازهای گلخانه ای از منابع و جابجایی آنها توسط چاهک ها که در اثر دخالت انسان در طبیعت بوجود می آیند و به وسیله پروتکل مونترال کنترل نمی شوند باید مورد قبول هیات بین الدولی تغییر آب و هوا بوده و در سومین جلسه کنفرانس اعضا مورد توافق قرار گرفته باشد. در صورتی که روش های مزبور به کار گرفته نشوند باید اصلاحات مناسبی اعمال شود که طبق روش هایی هستند که کنفرانس اعضا به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود در مورد آنها توافق کرده است. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند باید از جمله بر اساس کار هیات بین الدولی تغییر آب و هوا مشاوره تخصصی هیات فرعی مشاوره علمی و فنی با توجه کامل به تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا به طور منظم روش ها و اصلاحات مزبور را بررسی کرده و در صورت اقتضا مورد تجدید نظر قرار دهد. تجدید نظر در مورد روش ها یا اصلاحات باید تنها در جهت تعیین رعایت تعهدات به موجب ماده (۳) در مورد هر دوره تعهد تصویب شده، پس از آن تجدید نظر به کار گرفته شوند.

۳- توانایی بالقوه در گرم کردن کره زمین مورد استفاده برای محاسبه مقدار دی اکسید کربن که معادل انتشار گازهای گلخانه ای از طریق منابع و جابجایی به وسیله چاهک است که در اثر دخالت انسان در طبیعت به وجود می آیند و به وسیله پروتکل مونترال کنترل نمی شوند و در ضمیمه (الف) فهرست شده اند باید مورد قبول هیات بین الدولی تغییر آب و هوا بوده و در سومین جلسه کنفرانس اعضا مورد توافق قرار گرفته باشد. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند باید از جمله بر اساس کار هیات بین الدولی تغییر آب و هوا و مشاوره تخصصی هیات فرعی مشاوره علمی و فنی، با توجه کامل به تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا، توانایی بالقوه گازهای گلخانه ای در گرم کردن کره زمین را بررسی کرده و در صورت اقتضا مورد تجدید نظر قرار دهد.

تجدید نظر در توانایی بالقوه در گرم کردن زمین تنها نسبت به تعهدات به موجب ماده (۳) در مورد هر دوره تعهد تصویب شده پس از آن تجدید نظر، اعمال خواهد شد.

ماده ۶

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) از نظر ایفای تعهدات خود به موجب ماده (۳) می تواند واحدهای کاهش میزان انتشار را که از طرح های کاهش انتشار گازهای گلخانه ای از طریق منابع و جابجایی به وسیله چاهک ها که در اثر دخالت انسان در طبیعت به وجود آمده اند از افزایش مقدار جابجایی این گازها توسط چاهک ها در هر یک از بخش های اقتصاد به دست می آید، به اعضای دیگر انتقال داده یا از اعضا دیگر بگیرد.

مشروط بر آنکه:

- (الف) هر یک از این طرح ها به تصویب اعضای ذیربط رسیده باشد؛
- (ب) هر یک از این طرح ها، کاهشی در انتشار از منابع یا افزایشی در جابجایی توسط چاهک ها را فراهم کند یعنی اضافه بر میزانی که به گونه دیگری اتفاق می افتد؛
- (پ) هیچ واحد کاهش انتشار را در صورتی که مطابق تعهدات آن به موجب مواد (۵) و (۷) نباشد، دریافت نکند.
- (ت) کسب واحدهای کاهش انتشار باید مکمل فعالیت های داخلی از نظر ایفای تعهدات به موجب ماده (۳) باشد.

۲- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند می تواند در اولین جلسه خود یا در اولین فرصت بعد از آن، رهنمودهای اجرای این ماده را از جمله برای تأیید و گزارش دهی بیشتر شرح دهد.

۳- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) می تواند به موجب مسوولیت خود به اشخاص حقوقی اجازه شرکت در فعالیت هایی را که منجر به ایجاد، انتقال یا کسب واحدهای کاهش انتشار به موجب این ماده می شود، بدهد.

۴- اگر عضو مندرج در ضمیمه (۱) در مورد اجرای الزامات موضوع این بند طبق مفاد مربوط ماده (۸) سوآلی را مطرح کند، اکتساب و انتقال واحدهای کاهش انتشار ممکن است تا بعد از این که سوآل مطرح شود ادامه یابد، مشروط بر این که امکان استفاده از هر یک واحدهای مزبور به وسیله یک عضو برای ایفای تعهدات خود به موجب ماده (۳) تا وقتی که موضوع موافقت حل و فصل شود، وجود نداشته باشد.

ماده ۷

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید در گزارش موجودی سالانه خود در مورد انتشار گازهای گلخانه ای از منابع و جابجایی بوسیله چاهک ها که ناشی از دخالت انسان در طبیعت است و به وسیله پروتکل مونترال کنترل نمی شوند، و طبق تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا ارایه شده است، اطلاعات تکمیلی لازم را که طبق بند (۴) زیر تعیین خواهد شد، از نظر حصول اطمینان از رعایت ماده (۳) درج کند.

۲- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید اطلاعات تکمیلی مورد نیاز جهت اثبات رعایت تعهدات خود به موجب این پروتکل را که طبق بند (۴) زیر تعیین خواهد شد در گزارش ملی خود که به موجب ماده (۱۲) کنوانسیون ارایه شده است، بگنجاند.

۳- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید سالیانه اطلاعات مقرر به موجب بند (۱) فوق را ارایه دهد که شروع آن با اولین گزارش موجودی به موجب کنوانسیون برای اولین سال دوره تعهد پس از لازم الاجرا شدن این پروتکل برای آن عضو، صورت خواهد گرفت. هر عضو مزبور باید اطلاعات مقرر به موجب بند (۲) فوق را به عنوان قسمتی از اولین گزارش ملی خود به موجب کنوانسیون پس از لازم الاجرا شدن این پروتکل در مورد آن و پس از تصویب رهنمودهایی که در بند (۴) زیر پیش بینی شده است ارایه نماید. دفعات ارایه اطلاعات بعدی مقرر به موجب این ماده توسط کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند با توجه به جدول زمانی برای ارایه گزارش های ملی که کنفرانس اعضا در مورد آن تصمیم گیری کرده است، تعیین خواهد شد.

۴- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود رهنمود تهیه اطلاعات مقرر به موجب این ماده را تصویب خواهد کرد و پس از آن رهنمودهای تهیه اطلاعات به موجب این ماده را با توجه به رهنمودهای تهیه گزارش ملی توسط اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که به تصویب کنفرانس اعضا رسیده است، به طور ادواری مورد تجدید نظر قرار خواهد داد. همچنین کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند باید پیش از اولین دوره تعهد در مورد چگونگی محاسبه مقادیر تعیین شده، تصمیم گیری نماید.

ماده ۸

۱- اطلاعاتی که به موجب ماده (۷) توسط هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) ارائه می شود، به وسیله گروه های متخصص بررسی به موجب تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا و طبق رهنمودهایی بدین منظور به موجب بند (۴) توسط کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می کند تصویب شده اند مورد بررسی قرار خواهد گرفت. اطلاعاتی که به موجب بند (۱) ماده (۷) توسط هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) ارائه می گردد به عنوان بخشی از گردآوری و محاسبه سالانه ذخیره انتشار و مقادیر تعیین شده، مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت. به علاوه اطلاعاتی که به موجب بند (۲) ماده (۷) توسط هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) ارائه می گردد به عنوان بخشی از بررسی گزارشات مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهند گرفت.

۲- گروه های متخصص بررسی به وسیله دبیرخانه هماهنگ خواهند شد و متشکل از متخصصینی خواهند بود که از میان افراد معرفی شده توسط اعضای کنوانسیون یا در صورت اقتضا سازمان های بین الدولی، طبق رهنمودی که به همین منظور توسط کنفرانس اعضا پیش بینی شده است، انتخاب گردیده اند.

۳- فرآیند بررسی باید ارزیابی فنی جامع و کاملی از تمام جنبه های اجرا توسط عضو این پروتکل باشد. گروه های متخصص بررسی باید گزارشی را برای کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تهیه کنند که اجرای تعهدات را ارزیابی کرده و مسائل بالقوه و عوامل مؤثر در اجرای تعهدات را مشخص کند. این گزارش ها توسط دبیرخانه بین کلیه اعضای کنوانسیون توزیع خواهد شد.

دبیرخانه سوالات مربوط به اجرا را که در این گزارش ها مشخص شده است برای بررسی بیشتر توسط کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، فهرست خواهد کرد.

۴- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود رهنمودهای بررسی اجرا به وسیله گروه های متخصص بررسی را با توجه به تصمیم های مربوط به کنفرانس اعضا تصویب نموده و پس از آن به صورت ادواری آنها را مورد تجدید نظر قرار خواهد داد.

۵- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای پروتکل فعالیت می کند با کمک هیات فرعی اجرا و در صورت اقتضا هیات فرعی مشاوره علمی و فنی موارد زیر را بررسی خواهد نمود:

(الف) اطلاعات ارائه شده به موجب ماده (۷) توسط اعضا و گزارش های انجام بررسی های کارشناسانه بر روی آنها به موجب این ماده و

(ب) سوالات مربوط به اجرا که توسط دبیرخانه به موجب بند (۳) فوق فهرست شده و همچنین سوالاتی که توسط اعضا مطرح شده است.

۶- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، پیرو بررسی خود در مورد اطلاعات موضوع بند (۵) فوق در مورد هر یک از موضوعات لازم برای اجرای این پروتکل تصمیم گیری خواهد نمود

ماده ۹

۱- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، در پرتو بهترین اطلاعات علمی و ارزیابی موجود در مورد تغییر آب وهوا و اثرات آن و همچنین اطلاعات فنی، اجتماعی و اقتصادی مربوط، این پروتکل را به صورت ادواری مورد تجدید نظر قرار خواهد داد. این تجدید نظرها با تجدید نظرهای مربوط به موجب کنوانسیون به ویژه موارد مقرر در جزء (ب) بند (۲) ماده (۴) و جزء (الف) بند (۲) ماده (۷) کنوانسیون هماهنگ خواهد شد. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند بر پایه این بررسی ها اقدامات مناسبی را اتخاذ خواهد کرد.

۲- اولین تجدید نظر در دومین اجلاس کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند صورت خواهد گرفت. تجدید نظرهای بعدی در فاصله های منظم و با روشی به موقع انجام خواهد شد.

ماده ۱۰

کلیه اعضا با توجه به مسوولیت های مشترک و در عین حال متفاوت خود، اولویت های توسعه منطقه ای و ملی خاص خود، اهداف و شرایط، بدون عنوان کردن تعهدات جدید برای اعضای که نام آنها در ضمیمه (۱) درج نشده، همچنین تأیید مجدد تعهدات موجود در بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون و ادامه روند پیشرفت در اجرای این تعهدات به منظور دستیابی به توسعه پایدار با توجه به بندهای (۳)، (۵) و (۷) و ماده (۴) کنوانسیون:

(الف) در صورتی که مناسب باشد و در حد امکان، به منظور بهبود کیفیت عوامل محلی نشر و داده های فعالیت و یا الگوهایی که منعکس کننده شرایط اقتصادی، اجتماعی هر عضو برای تهیه و روزآمد کردن ادواری فهرست های ملی انتشار گازهای گلخانه ای، از منابع و جایجایی از طریق چاهک ها، می باشد که به وسیله پروتکل مونترال کنترل نمی شوند و ناشی از دخالت انسان در طبیعت می باشند، برنامه های مقرون به صرفه و در صورت اقتضا منطقه ای را با استفاده از روش های قابل مقایسه ای که کنفرانس اعضا در مورد آنها توافق نموده است و سازگار با رهنمودهای تهیه گزارش ملی مصوب کنفرانس اعضا است، تنظیم خواهند نمود.

(ب) برنامه های ملی و در صورت اقتضا منطقه ای را که شامل اقداماتی برای تعدیل تغییر آب وهوا و اقداماتی برای تسهیل انطباق لازم با تغییر آب وهوا می باشد تنظیم، اجرا و منتشر کرده و به طور منظم به روز خواهند کرد:

۱- این برنامه ها باید از جمله با بخش های انرژی، حمل و نقل، صنعت و نیز کشاورزی، جنگلداری، مدیریت مواد زاید ارتباط داشته باشد. به علاوه فن آوری های انطباق و روش های بهبود طرح های فضایی باید قابلیت انطباق با تغییر آب وهوا را افزایش دهد و

۲- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) باید اطلاعات مربوط به اقدامات به موجب این پروتکل از جمله برنامه های ملی را طبق رهنمودهای مقرر در ماده (۸) ارایه دهند و سایر اعضا باید تلاش کنند تا در صورت اقتضا اطلاعات مربوط به برنامه هایی که شامل اقداماتی است که هر عضو معتقد است می تواند در مورد تغییر آب وهوا و اثرات نامطلوب آن انجام دهد از جمله جلوگیری از افزایش نشر گازهای گلخانه ای و گسترش جایجایی از طریق چاهک ها و ظرفیت سازی و اقدامات تطبیق پذیری می شود در گزارشات ملی خود ملحوظ نمایند.

(پ) در زمینه ارتقا الگوهای مؤثر توسعه، به کارگیری و انتشار و اتخاذ کلیه اقدامات عملی برای ارتقا؛ تسهیل و در صورت اقتضا تأمین هزینه انتقال یا دستیابی به فن آوری های بی خطر از نظر زیست محیطی، دانش فنی، رویه ها و فرآیندهای مربوط به تغییر آب و هوا خصوصاً در کشورهای در حال توسعه، از جمله تنظیم سیاست ها و برنامه هایی برای انتقال مؤثر فن آوری های بی خطر از نظر زیست محیطی که متعلق به عموم بوده یا در دسترس همگان است و ایجاد محیطی برای بخش خصوصی برای این که بتواند فن آوری های بی خطر از نظر زیست محیطی را ترغیب نموده، دسترسی به آنها را ارتقا بخشیده و انتقال دهد، همکاری خواهند نمود؛

(ت) در تحقیقات علمی و فنی همکاری نموده و نگهداری و توسعه نظام های نظارتی اصولی و توسعه بایگانی داده ها را ارتقا خواهند بخشید تا عدم قطعیت های مرتبط با سیستم آب و هوا، تأثیرات نامطلوب ناشی از تغییر آب و هوا و نتایج اقتصادی و اجتماعی استراتژی های واکنشی مختلف را کاهش دهند، و توسعه و تقویت ظرفیت های درونی و توانایی های آنها را ارتقا بخشند تا در تلاش های بین المللی و بین الدولی، برنامه ها و شبکه های تحقیقاتی و نظارت اصولی با توجه به ماده (۵) کنوانسیون مشارکت داشته باشند.

(ث) در توسعه و اجرای برنامه های آموزشی و پرورشی از جمله تقویت ظرفیت سازی ملی به ویژه ظرفیت های انسانی و سازمانی و تبادل یا مأمور نموده کارکنان برای آموزش متخصصین در این زمینه به ویژه برای کشورهای در حال توسعه و تسهیل آگاهی عمومی و دسترسی همگان به اطلاعات راجع به تغییر آب و هوا در سطح ملی و در صورت اقتضا با استفاده از هیات های موجود همکاری نموده و آن را ارتقا خواهند بخشید. الگوهای مناسب برای انجام این فعالیت ها از طریق هیات های مربوط کنوانسیون با توجه به ماده (۶) آن توسعه خواهند یافت.

(ج) اطلاعات مربوط به برنامه ها و فعالیت های متقبل شده به موجب این ماده را طبق تصمیم های مربوط کنفرانس اعضا در گزارش ملی خود درج خواهند کرد.
(چ) در اجرای تعهدات موضوع این ماده بند (۸) ماده (۴) کنوانسیون را مورد توجه کامل قرار خواهند داد.

ماده ۱۱

۱- اعضا در اجرای ماده (۱۰) مفاد بندهای (۴)، (۵)، (۶)، (۷)، (۸) و (۹) ماده (۴) کنوانسیون را مدنظر قرار خواهند داد.

۲- در زمینه اجرای بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون، طبق بند (۳) ماده (۴) و ماده (۱۱) کنوانسیون و از طریق واحدهای فعال یا واحدهای مکانیزم مالی کنوانسیون اعضای توسعه یافته و سایر اعضای توسعه یافته مندرج در ضمیمه (۲) کنوانسیون باید:

(الف) منابع مالی جدید و اضافی جهت تأمین کل هزینه های مورد توافق که اعضای در حال توسعه در پیشبرد اجرای تعهدات موجود به موجب جزء (الف) بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون که در بند (الف) ماده (۱۰) گنجانده شده متحمل می شوند را تأمین نماید.

(ب) همچنین منابع مالی را از جمله برای انتقال فن آوری مورد نیاز اعضای در حال توسعه به منظور تأمین کلیه هزینه های اضافی پیشبرد اجرای تعهدات موجود در بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون که در بند (الف) ماده (۱۰) گنجانده شده و بین یک عضو در حال توسعه و مؤسسه بین المللی یا مؤسسات موضوع ماده (۱۱) کنوانسیون طبق آن ماده مورد توافق قرار گرفته است، فراهم خواهند کرد.

در اجرای این تعهدات باید لزوم صحت و قابل پیش بینی بودن جریان سرمایه ها و اهمیت مسوولیت مناسب که بین کشورهای توسعه یافته به طور مشترک وجود دارد، در نظر گرفته شود. راهنمای مکانیزم مالی کنوانسیون در تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا از جمله تصمیمات اتخاذ شده قبل از تصویب این پروتکل با اعمال تغییرات لازم در مورد مفاد این بند به کار گرفته خواهد شد.

۳- همچنین اعضای توسعه یافته و دیگر اعضای توسعه یافته مندرج در ضمیمه (۲) کنوانسیون می توانند منابع مالی برای اجرای ماده (۱۰) را از طریق مجاری دو طرفه، منطقه ای و سایر مجاری چند جانبه فراهم کنند و اعضای در حال توسعه نیز می توانند از این منابع سود ببرند.

ماده ۱۲

۱- بدین وسیله مکانیزم توسعه پاک تعریف می شود.
۲- هدف از مکانیزم توسعه پاک کمک به اعضای مندرج نشده در ضمیمه (۱) جهت دستیابی به توسعه پایدار و کمک به هدف نهایی کنوانسیون و همچنین مساعدت به اعضای مندرج در ضمیمه (۱) برای نیل به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمی انتشار به موجب ماده (۳) می باشد.
۳- به موجب مکانیزم توسعه پاک:

الف- اعضای مندرج نشده در ضمیمه (۱) از فعالیت های پروژه که منجر به کاهش نشر تأیید شده می شوند، بهره خواهند برد.

ب- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) می توانند از کاهش نشر تأیید شده که از فعالیت های پروژه مزبور حاصل شده است برای کمک به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمی نشر به موجب ماده (۳) به گونه ای که کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند معین کرده است، استفاده نمایند.

۴- مکانیزم توسعه پاک منوط به اختیار و راهنمایی کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، خواهد بود و هیات اجرایی مکانیزم توسعه پاک بر آن نظارت خواهد کرد.

۵- کاهش نشر که از هر فعالیت پروژه ای حاصل می شود باید به وسیله مؤسسات عملیاتی که توسط کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کنند انتخاب می گردند براساس موارد زیر تأیید گردد.

الف) مشارکت داوطلبانه که توسط هر عضو مورد بحث پذیرفته شده باشد.
ب) منابع واقعی، قابل اندازه گیری و درازمدت که با کاهش تغییر آب و هوا ارتباط دارد و
پ) کاهش نشری که اضافه بر مقداری است که در غیاب فعالیت های پروژه تأیید شده حاصل خواهد شد.

۶- مکانیزم توسعه پاک در صورت لزوم به تأمین وجه فعالیت های پروژه ای تأیید شده کمک خواهد کرد.

۷- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در نخستین جلسه خود، الگوها و رویه هایی را با هدف تضمین شفافیت، کارآیی و قابلیت پاسخگویی از طریق ممیزی مستقل و تأیید فعالیت های پروژه، تعیین خواهد کرد.

۸- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تضمین خواهد نمود که بخشی از عایدات فعالیت های پروژه تأیید شده برای تأمین هزینه های اجرایی و نیز کمک به اعضای در حال توسعه ای که به ویژه در برابر تأثیرات نامطلوب تغییر آب و هوا از لحاظ تأمین هزینه های انطباق آسیب پذیر هستند، به کار می رود.

۹- مشارکت به موجب مکانیزم توسعه پاک از جمله در فعالیت های موضوع جزء (الف) بند (۳) فوق و کسب کاهش نشر تأیید شده، می تواند مؤسسات خصوصی و یا دولتی را در برگیرد و تابع هر گونه راهنمایی که ممکن است توسط هیات اجرایی مکانیزم توسعه پاک ارایه گردد، می باشد.

۱۰- کاهش نشر تأیید شده که در طی دوره زمانی از سال ۲۰۰۰ میلادی (۱۳۷۹ هجری شمسی) تا آغاز اولین دوره تعهد به دست آمده است می تواند جهت کمک به تحقق رعایت در اولین دوره تعهد به کار رود.

۱۱- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در چهارمین جلسه خود مفاهیم ضمنی بند (۱۰) فوق را تجزیه و تحلیل خواهد کرد.

ماده ۱۳

۱- کنفرانس اعضا که رکن عالی کنوانسیون است، به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت خواهد کرد.

۲- اعضای کنوانسیون که عضو این پروتکل نیستند، می توانند به عنوان ناظر در جریان هر یک از جلسات کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، شرکت داشته باشند. هنگامی که کنفرانس اعضا به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، اتخاذ تصمیمات به موجب این پروتکل تنها توسط آن اعضای انجام خواهد شد که عضو این پروتکل هستند.

۳- زمانی که کنفرانس اعضا به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، هر عضو دفتر کنفرانس اعضا که نماینده یک عضو کنوانسیون می باشد که در آن زمان عضو پروتکل نیست، به وسیله عضو دیگری که از میان اعضای این پروتکل و توسط آنها انتخاب می گردد، جایگزین خواهد شد.

۴- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند اجرای این پروتکل را به طور منظم بررسی و در حوزه اختیار خود برای ترغیب اجرای مؤثر آن، تصمیمات لازم را اتخاذ خواهد کرد. کنفرانس وظایفی را که توسط پروتکل به آن محول شده، انجام خواهد داد:

الف- اجرای این پروتکل توسط اعضا، اثرات کلی ناشی از اقدامات انجام شده به موجب این پروتکل به ویژه اثرات زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی و نیز تأثیرات فزاینده و مقدار پیشرفتی که در جهت هدف کنوانسیون حاصل شده را بر پایه کلیه اطلاعات در دسترس آن طبق مفاد این پروتکل ارزیابی خواهد کرد.

ب- با توجه به بررسی های مقرر به موجب جزء (ت) بند (۲) ماده (۴) و بند (۲) ماده (۷) کنوانسیون، در پرتو هدف کنوانسیون و تجربیاتی که از اجرای کنوانسیون به دست آمده و تکامل تدریجی آگاهی علمی و فنی، تعهدات اعضا به موجب این پروتکل را به صورت دوره ای مورد رسیدگی قرار خواهد داد و در این خصوص گزارشات منظم درباره اجرای این پروتکل را بررسی و تصویب خواهد نمود.

پ- تبادل اطلاعات در مورد اقدامات اتخاذ شده توسط اعضا برای پرداخت به موضوع تغییر آب و هوا و تأثیرات آن را با توجه به شرایط، مسوولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوط آنها به موجب این پروتکل ترغیب و تسهیل خواهد نمود.

ت- به درخواست دو یا تعداد بیشتری از اعضا هماهنگی اقدامات اتخاذ شده توسط آنها برای پرداختن به موضوع تغییرات آب و هوا و تأثیرات آن را با توجه به شرایط، مسوولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوط آنها به موجب این پروتکل را تسهیل خواهد نمود.

ث- طبق هدف کنوانسیون و مفاد این پروتکل و توجه کامل به تصمیمات مربوط کنفرانس اعضا، توسعه و بهبود دوره ای روش های قابل مقایسه برای اجرای مؤثر این پروتکل اعضا (که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کنند) با آن موافقت کرده ترغیب و هدایت خواهند نمود.

ج- موارد ضروری برای اجرای این پروتکل را توصیه خواهد کرد.

چ- برای بسیج منابع مالی طبق بند (۲) ماده (۱۱) تلاش خواهد کرد.

ح- هیات های فرعی را که برای اجرای این پروتکل ضروری به نظر می رسند تأسیس خواهد نمود.

خ- در صورت اقتضا خدمات و همکاری و اطلاعات تهیه شده توسط سازمان بین المللی ذیصلاح و هیات های بین الدولی و غیر دولتی را درخواست و مورد استفاده قرار خواهد داد.

د- وظایفی را که ممکن است برای اجرای این پروتکل لازم باشد، انجام داده و کارهای محوله ناشی از تصمیم کنفرانس اعضا را بررسی خواهند کرد.

۵- آیین کار کنفرانس اعضا و تشریفات مالی کنوانسیون با اعمال تغییرات لازم به موجب این پروتکل اعمال خواهد شد مگر در مواردی که کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند به اتفاق آرا به گونه دیگری تصمیم گیری کرده باشد.

۶- اولین جلسه کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند توسط دبیرخانه به دنبال اولین جلسه کنفرانس اعضا که بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن این پروتکل برنامه ریزی شده است، تشکیل خواهد شد. جلسات عادی بعدی کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند هر سال و به دنبال جلسات عادی کنفرانس اعضا تشکیل خواهد شد مگر در صورتی که کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند به گونه دیگری تصمیم گیری کرده باشد.

۷- جلسات فوق العاده کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در مواقع دیگری تشکیل خواهد شد که به وسیله کنفرانس اعضا که به عنوان اعضای این پروتکل فعالیت می کند ضروری تشخیص داده شود یا به درخواست کتبی هر یک از اعضا مشروط بر این که ظرف شش ماه از زمان ارسال درخواست به اعضا توسط دبیرخانه حداقل یک سوم اعضا از آن حمایت کنند.

۸- سازمان ملل متحد، آژانس های تخصصی آن و آژانس بین المللی انرژی اتمی و نیز هر کشور عضو آنها یا ناظر در آنها که عضو کنوانسیون نیستند می توانند در جلسات کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند به عنوان ناظر نمایندگی داشته باشند. هر هیات یا آژانس اعم از ملی یا بین المللی، دولتی یا غیر دولتی که در مورد موضوعات مشمول این پروتکل واجد شرایط هستند و دبیرخانه را از خواسته خود مبنی بر نمایندگی داشتن به عنوان ناظر در جلسه کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند مطلع ساخته باشند نیز می توانند به عنوان ناظر پذیرفته شوند، مگر این که حداقل یک سوم اعضای حاضر با آن مخالفت کنند. پذیرش و شرکت ناظرین با رعایت آیین کار موضوع بند (۵) فوق خواهد بود.

ماده ۱۴

۱- دبیرخانه ای که به موجب ماده (۸) کنوانسیون تأسیس شده است به عنوان دبیرخانه این پروتکل انجام وظیفه خواهد کرد.

۲- بند (۲) ماده (۸) کنوانسیون در مورد وظایف دبیرخانه و بند (۳) ماده (۸) کنوانسیون درباره ترتیبات ایجاد شده برای وظایف دبیرخانه با اعمال تغییرات لازم، در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد. به علاوه دبیرخانه وظایفی را که به موجب این پروتکل به آن محول شده است، انجام خواهد داد.

ماده ۱۵

۱- هیات فرعی مشاوره علمی و فنی و هیات فرعی اجرایی که به موجب مواد (۹) و (۱۰) کنوانسیون تأسیس شده اند به ترتیب به عنوان هیات فرعی مشاوره علمی و فنی و هیات فرعی اجرایی این پروتکل فعالیت خواهند کرد. مفاد مربوط به وظائف این دو هیات به موجب کنوانسیون با اعمال تغییرات لازم، در مورد پروتکل به ترتیب به دنبال اجلاس هیات فرعی مشاوره علمی و فنی و هیات فرعی اجرایی این پروتکل به ترتیب به دنبال اجلاس هیات فرعی مشاوره علمی و فنی و هیات فرعی اجرایی کنوانسیون تشکیل خواهد شد.

۲- آن دسته از اعضای کنوانسیون که عضو این پروتکل نمی باشند می توانند به عنوان ناظر در جریان جلسات هیات های فرعی حضور داشته باشند. هنگامی که هیات های فرعی به عنوان هیات های فرعی این پروتکل فعالیت می کنند اتخاذ تصمیمات به موجب این پروتکل تنها به وسیله اعضای این پروتکل انجام خواهد شد.

۳- هنگامی که هیات های فرعی که به موجب مواد (۹) و (۱۰) کنوانسیون تأسیس شده اند، وظائف خود را در مورد موضوعات مربوط به این پروتکل انجام می دهند، هر عضو دفاتر هیات های فرعی مزبور که نماینده یک عضو کنوانسیون است که در آن زمان عضو این پروتکل نیست، توسط عضو اضافی که از بین اعضای این پروتکل و توسط خود آنها انتخاب می شود جایگزین خواهد شد.

ماده ۱۶

کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند به محض امکان، اعمال این پروتکل را بررسی خواهد نمود و در صورت اقتضا فرآیند شورایی چند جانبه موضوع ماده (۱۳) کنوانسیون را با توجه به تصمیمات مربوطی که ممکن است توسط کنفرانس اعضا گرفته شده باشد، اصلاح خواهد نمود هر فرآیند شورایی چند جانبه که در مورد این پروتکل اعمال می شود، بدون لطمه زدن به رویه ها و مکانیزم هایی که مطابق ماده (۱۷) ایجاد شده، عمل خواهد نمود.

ماده ۱۶ مکرر

کنفرانس اعضا اصول، الگوها، قواعد و رهنمودهای مربوط را به ویژه برای تأیید، گزارش و مسوولیت تجارت نشر تعریف خواهد کرد. اعضای مندرج در ضمیمه (ب) می توانند در تجارت نشر در جهت اجرای تعهدات خود به موجب ماده (۳) شرکت کنند. این تجارت مکمل فعالیت های داخلی در جهت ایفای تعهدات کاهش و محدودیت کمی انتشار به موجب ماده مذکور باشد.

ماده ۱۷

کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود، رویه ها و مکانیزم های مناسب و مؤثری را برای تعیین و مورد بحث قرار دادن موارد عدم رعایت مفاد این پروتکل، از جمله از طریق تهیه فهرست گزارشی از نتایج با توجه به علت، نوع درجه و دفعات عدم رعایت، تصویب خواهد نمود. هر یک از رویه ها و مکانیزم ها به موجب این ماده که متضمن نتایج الزام آور باشد، از طریق اصلاحیه این پروتکل تصویب خواهد شد.

ماده ۱۸

مفاد ماده (۱۴) کنوانسیون در مورد حل و فصل اختلاف ها با اعمال تغییرات لازم، در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد.

ماده ۱۹

- ۱- هر عضو می تواند اصلاحیه هایی را در مورد این پروتکل پیشنهاد دهد.
- ۲- اصلاحیه های این پروتکل در جلسه عادی کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تصویب خواهد شد. متن هر اصلاحیه پیشنهادی این پروتکل توسط دبیرخانه حداقل (۶) ماه قبل از جلسه ای که در آن اصلاحیه جهت تصویب پیشنهاد می شود، به کلیه اعضا ارسال خواهد شد. دبیرخانه همچنین متن هر یک از اصلاحیه های پیشنهاد شده را به اعضا و امضا کنندگان کنوانسیون و جهت اطلاع به امین اسناد ارسال خواهد کرد.
- ۳- اعضا برای نیل به اتفاق آرا در مورد هر اصلاحیه پیشنهادی این پروتکل همه تلاش خود را به کار خواهند گرفت. اگر تمام تلاش ها برای نیل به اتفاق آرا به نتیجه نرسد و توافقی حاصل نشده باشد، به عنوان آخرین راه، اصلاحیه با رأی اکثریت سه چهارم حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب خواهد شد. اصلاحیه تصویب شده توسط دبیرخانه به امین اسناد ارسال خواهد شد و وی آن را برای پذیرش به تمامی اعضا ارسال خواهد نمود.
- ۴- اسناد پذیرش مربوط به اصلاحیه، نزد امین اسناد تودیع خواهد شد. اصلاحیه ای که طبق بند (۳) فوق به تصویب رسیده است. در نودمین روز پس از تاریخ دریافت اسناد پذیرش سه چهارم اعضای این پروتکل توسط امین اسناد در مورد اعضایی که آن را پذیرفته اند، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۵- اصلاحیه برای هر عضو دیگر، در نودمین روز پس از تاریخی که در آن، عضو مزبور اسناد پذیرش اصلاحیه مذکور را نزد امین اسناد تودیع نماید، لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۰

- ۱- ضمیمه های این پروتکل بخش تفکیک ناپذیر آن را تشکیل خواهند داد و ارجاع به این پروتکل هم زمان در حکم ارجاع به ضمایم آن می باشد مگر این که به گونه دیگری به طور صریح پیش بینی شده باشد. هر ضمیمه ای که بعد از لازم الاجرا شدن این پروتکل تصویب گردد منحصر به فهرست ها، اشکال و دیگر موارد توصیفی خواهد بود که دارای ویژگی علمی، فنی، رویه ای یا اجرایی است.
- ۲- هر عضوی می تواند درباره الحاق ضمیمه ای به این پروتکل و اصلاح ضمایم این پروتکل پیشنهاداتی را ارائه دهد.
- ۳- ضمیمه های این پروتکل و اصلاحیه های ضمیمه های آن در جلسه عادی کنفرانس که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تصویب خواهد شد. متن هر ضمیمه پیشنهادی یا اصلاحیه ضمیمه توسط دبیرخانه حداقل (۶) ماه قبل از جلسه ای که در آن موارد مزبور برای تصویب پیشنهاد شده به اعضا ارسال خواهد شد. دبیرخانه همچنین متن هر ضمیمه پیشنهادی یا اصلاحیه ضمیمه را به اعضا و امضا کنندگان کنوانسیون و جهت اطلاع به امین اسناد ارسال خواهد نمود.
- ۴- اعضا برای نیل به اتفاق آرا در مورد هر ضمیمه پیشنهادی یا اصلاحیه ضمیمه همه تلاش خود را به کار خواهند گرفت. اگر تمام تلاش ها برای نیل به اتفاق آرا به نتیجه نرسند و توافقی حاصل شده باشد به عنوان آخرین راه، ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب خواهد شد. ضمیمه یا اصلاحیه تصویب شده، توسط دبیرخانه به امین اسناد ارسال خواهد شد و وی آن را برای پذیرش به تمام اعضا ارسال خواهد کرد.

۵- هر ضمیمه ای به جز ضمیمه های (الف) و (ب) که طبق بندهای (۳) و (۴) فوق به تصویب رسیده یا اصلاح شده باشد، در مورد تمامی اعضای این پروتکل ۶ ماه بعد از تاریخ مکاتبه امین اسناد با اعضای مزبور در مورد تصویب یا اصلاح ضمیمه، لازم الاجرا خواهد شد. جز در مورد اعضایی که ظرف مدت مزبور عدم پذیرش ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه را به طور کتبی به امین اسناد اعلام کرده باشند.

ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه در مورد اعضایی که از اعلام عدم پذیرش خود انصراف داده اند در نودمین روز بعد از تاریخ دریافت اعلام انصراف مزبور توسط امین اسناد، لازم الاجرا خواهد شد.

۶- اگر تصویب ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه مستلزم اصلاح این پروتکل باشد، آن ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه تا قبل از این که پروتکل لازم الاجرا نشود، لازم الاجرا نخواهد شد.

۷- اصلاحیه ضمیمه های (الف) و (ب) این پروتکل طبق رویه مذکور در ماده (۱۹) تصویب و لازم الاجرا خواهد شد مشروط بر این که اصلاحیه ضمیمه (ب) تنها با موافقت کتبی عضو مربوط تصویب گردد.

ماده ۲۱

۱- هر عضو یک رأی خواهد داشت مگر در مواردی که در بند (۲) زیر پیش بینی شده است.
۲- سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای در موضوعاتی که در حیطه صلاحیت آنهاست، از حق رأی خود با تعداد رأی هایی معادل تعداد دولت های عضو خود که عضو این پروتکل هستند، استفاده خواهند کرد. در صورتی که هر یک از دولت های عضو چنین سازمانی از حق رأی خود استفاده کند، سازمان از حق رأی خود استفاده نخواهد کرد و برعکس.

ماده ۲۲

دبیر کل سازمان ملل متحد، امین اسناد این پروتکل خواهد بود.

ماده ۲۳

۱- این پروتکل برای امضا مفتوح خواهد بود و منوط به تنفیذ پذیرش یا تصویب کشورها و سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای که عضو کنوانسیون هستند، می باشد، این پروتکل در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک از تاریخ ۱۶ مارس ۱۹۹۸ الی ۱۵ مارس ۱۹۹۹ (۱۳۷۶/۱۲/۲۵ الی ۱۳۷۷/۱۲/۲۴ هجری شمسی) برای امضا مفتوح خواهد بود. این پروتکل بعد از تاریخ بسته شدن آن برای امضا برای الحاق مفتوح خواهد بود. اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب، تأیید یا الحاق نزد امین اسناد تودیع خواهد شد.

۲- هر سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای که بدون آن که کشورهای عضو آن عضو پروتکل باشند عضو این پروتکل می شود، نسبت به کلیه تعهدات به موجب این پروتکل ملزم می باشد. در مورد سازمان های مزبور که یک یا چند کشور عضو آن، عضو این پروتکل باشند، سازمان و کشورهای عضو آن باید در مورد مسوولیت های مربوط خود برای اجرای تعهداتشان به موجب این پروتکل تصمیم گیری کنند. در چنین مواردی سازمان و کشورهای عضو آن مجاز نخواهند بود به طور هم زمان حقوق مربوط به این پروتکل را اعمال کنند.

۳- سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای باید حدود صلاحیت خود را در مورد موضوعاتی که در این پروتکل مورد حکم قرار گرفته است، در اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود تبیین کنند. این سازمان ها همچنین باید امین اسناد را که به نوبه خود بقیه اعضا را مطلع می سازد، در جریان هر تغییر اساسی در حدود صلاحیت خود قرار دهند.

ماده ۲۴

۱- این پروتکل در نودمین روز بعد از تاریخی که حداقل (۵۵) عضو کنوانسیون، که شامل آن دسته اعضای مندرج در ضمیمه (۱) باشند که در مجموع حداقل ۵۵٪ کل میزان انتشار دی اکسید کربن سال ۱۹۹۰ میلادی

(۱۳۶۹ هجری شمسی) اعضای مندرج در ضمیمه (۱) را تولید کرده اند، اسناد مربوطه به تنفیذ، پذیرش، تصویب، یا الحاق خود را رایه دهند، لازم الاجرا خواهد شد.

۲- از نظر این ماده «میزان انتشار کل دی اکسیدکربن اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی)» به معنای مقداری است که در زمان تصویب این پروتکل یا قبل از آن توسط اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در اولین مکاتبات ملی آنها طبق ماده (۱۲) کنوانسیون رایه کرده اند، ذکر شده است.

۳- این پروتکل در مورد هر کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای که بعد از انجام شرایط مندرج در بند فوق، این پروتکل را تنفیذ، قبول یا تصویب کند یا به آن ملحق شود، در نودمین روز پس از تاریخ تودیع سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق آن، لازم الاجرا خواهد شد.

۴- از نظر این ماده، هر سندی که توسط سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای تودیع گردیده، علاوه بر اسناد تودیع شده توسط کشورهای عضو این سازمان محاسبه نخواهد شد.

ماده ۲۵

هیچ گونه حق شرطی رانمی توان برای این پروتکل منظور نمود.

ماده ۲۶

۱- در هر زمان پس از گذشت سه سال از تاریخ لازم الاجرا این پروتکل برای یک عضو آن عضو می تواند با ارسال اطلاعیه کتبی به امین اسناد از این پروتکل کناره گیری نماید.

۲- این کناره گیری بعد از خاتمه یک سال از زمان دریافت اطلاعیه کناره گیری توسط امین اسناد یا تاریخ مؤخری که ممکن است در اطلاعیه انصراف تعیین شده باشد، قابل اجرا خواهد شد.

۳- اعلام انصراف هر عضو از کنوانسیون به عنوان انصراف از این پروتکل نیز تلقی می گردد.

ماده ۲۷

نسخه اصلی این پروتکل که متن های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی آن از اعتبار یکسان برخوردار هستند نزد دبیر کل سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد.

تنظیم شده در کیوتو در دهمین روز دسامبر هزار و نهصد و نود و هفت میلادی (۱۳۷۶/۹/۱۹ هجری شمسی).

ضمیمه (الف)

گازهای گلخانه‌ای

دی اکسید کربن (CO_2)متان CH_4 اکسید نیتروژن (N_2O)

هیدروفلوئوروکربن ها (HFCs)

پرفلوئوروکربنها (PFCs)

سولفوروهگزاfluorید (SF_6)

طبقه بندی بخش ها/منابع

- انرژی

احتراق سوخت

صنایع انرژی

صنایع تولیدی و ساخت

حمل و نقل

سایر بخش ها

سایر

- انتشار فرار ناشی از سوخت ها

سوخت های جامد

گازهای طبیعی و نفت

سایر

- فرآیندهای صنعتی

فرآورده های معدنی

صنایع شیمیایی

تولید فلزات

سایر تولیدات

تولید هالوکربن ها و سولفوروهگزاfluorید

مصرف هالوکربن ها و سولفوروهگزاfluorید

- مصرف حلال ها و دیگر محصولات کشاورزی

تخمیر روده ای

مدیریت کود

کاشت برنج

خاک های کشاورزی

سوزاندن تجویز شده زمین های هموار

سوزاندن باقیمانده مواد کشاورزی در مزارع

سایر

- ضایعات

دفع ضایعات جامد روی زمین

مدیریت فاضلاب

سوزاندن مواد زاید

سایر

ضمیمه (ب)

تعهدات مربوط به حد کمی میزان انتشار یا کاهش (تغییر درصد از سال یا دوره مبنا)

اعضا	درصد
استرالیا.....	۱۰۸.....
اتریش.....	۹۲.....
بلژیک.....	۹۲.....
*بلغارستان.....	۹۲.....
کانادا.....	۹۴.....
*کرواسی.....	۹۵.....
*جمهوری چک.....	۹۲.....
دانمارک.....	۹۲.....
*استونی.....	۹۲.....
اتحادیه اروپا ^(۱)	۹۲.....
فنلاند.....	۹۲.....
فرانسه.....	۹۲.....
آلمان.....	۹۲.....
یونان.....	۹۲.....
*مجارستان.....	۹۴.....
ایسلند.....	۱۱۰.....
ایرلند.....	۹۲.....
ایتالیا.....	۹۲.....
ژاپن.....	۹۴.....
*لتونی.....	۹۲.....
لیختن اشتاین.....	۹۲.....
*لیتوانی.....	۹۲.....
لوکزامبورگ.....	۹۲.....
موناکو.....	۹۲.....
هلند.....	۹۲.....
نیوزیلند.....	۱۰۰.....
نروژ.....	۱۰۱.....
*لهستان.....	۹۴.....
پرتغال.....	۹۲.....
*رومانی.....	۹۲.....
*فدراسیون روسیه.....	۱۰۰.....
*اسلوواکی.....	۹۲.....

- ۹۲.....*اسلوونی
- ۹۲.....اسپانیا
- ۹۲.....سوئد
- ۹۲.....سوئیس
- ۹۲.....اکراین
- ۹۲.....پادشاهی بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی
- ۹۲.....ایالات متحده آمریکا

*کشورهایی که در حال فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار می باشند.

- (۱) اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن تعهدات مربوط به خود به موجب بند (۱) ماده (۳) را طبق مفاد ماده (۴) انجام خواهند داد.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

آیین نامه اجرایی کنوانسیون
تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۹۸۴۱۴-۱/۱۹۸۴-۱۰/۱۱۴ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ وزارت امور خارجه و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت ۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰، آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مربوط به کار می روند و معادل انگلیسی آنها در پیوست که تأیید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیات وزیران است، ذکر شده است.

الف - کنوانسیون تغییر آب و هوا: توافق نامه چند جانبه بین المللی در مورد تغییر آب و هوا که در اجلاس سران زمین در سال ۱۹۹۲ در ریودوژانیرو برزیل به تصویب رسید که از این پس «کنوانسیون» نامیده می شود. این کنوانسیون در تاریخ ۱۳۷۵/۳/۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و از تاریخ ۱۳۷۵/۷/۲۴ برای جمهوری اسلامی ایران لازم الاجرا شده است.

ب - پروتکل کیوتو: سند الحاقی به کنوانسیون ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا که در سومین کنفرانس متعاهدین در ۱۱ نوامبر ۱۹۹۷ در شهر کیوتوی ژاپن تصویب شد که از این پس «پروتکل» نامیده می شود. این پروتکل در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۱۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و از تاریخ ۱۳۸۴/۸/۳۰ برای جمهوری اسلامی ایران لازم الاجرا شده است.

ج - کنفرانس متعاهدین به کنوانسیون تغییر آب و هوا: اجلاسی که سالانه با شرکت تمامی کشورهای عضو کنوانسیون برگزار می گردد و از این پس کنفرانس متعاهدین نامیده می شود.

د - کارگروه ملی تغییر آب و هوا: متشکل از نمایندگان وزارتخانه ها و سازمان های مرتبط که تعیین کننده سیاست ها و راهبردهای اجرایی کشور در ارتباط با کنوانسیون و پروتکل در کشور می باشد و از این پس «کارگروه ملی» نامیده می شود.

ه- مکانیسم توسعه پاک: مکانیسمی که ذیل پروتکل کیوتو به منظور کمک به توسعه پایدار کشورهای در حال توسعه از یک سو و کمک به انجام تعهدات کشورهای توسعه یافته در جهت کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای از سوی دیگر پیش‌بینی شده است.

و- مرجع صلاحیت‌دار ملی: دستگاه مسؤول در سطح ملی به عنوان مرجع رسمی هماهنگی و تأیید نهایی پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک.

ز- هیات بین‌الدول تغییر آب و هوا: نهاد بین‌المللی که در سال ۱۹۸۸ مشترکاً توسط سازمان هواشناسی جهانی و برنامه محیط زیست ملل متحد تأسیس گردید تا به بررسی یافته‌های علمی در زمینه تغییر آب و هوا بپردازد.

ح- تسهیلات محیط زیست جهانی: مکانیسم مالی بین‌المللی که در سال ۱۹۹۴ با هدف تأمین مالی پروژه‌های مرتبط با تغییر آب و هوا، تنوع زیستی، آب‌های بین‌المللی و لایه ازن تأسیس گردید. ط- اقدامات مقابله‌ای: فعالیت‌های کشورهای صنعتی در جهت کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای. ی- گزارش‌های کشوری: گزارشی که در زمینه تغییر آب و هوا توسط کارگروه ملی بر اساس گزارش دستگاه‌ها و به منظور تبیین وضعیت برنامه‌های اجرایی دستگاه‌های ذیربط تهیه و به هیات وزیران ارائه می‌شود.

فصل دوم: سیاست‌ها و راهبردها

ماده ۲- سیاست‌ها و راهبردهای اجرایی کشور در ارتباط با کنوانسیون و پروتکل به شرح زیر تعیین می‌گردد:

- ۱- تهیه و ارائه مستمر گزارشات ملی با مشارکت همه نهادهای ذیربط از طریق:
 - ۱-۱- ایجاد ساختار جهت محاسبه میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای به طور مستمر توسط سازمان‌های ذیربط.
 - ۱-۲- تقویت و تکمیل شبکه پایش و مشاهدات تغییر آب و هوایی و اثرات آن.
- تبصره -** گزارش ملی عبارت است از گزارشاتی که براساس مصوبات اجلاس اعضا و طبق دستورالعمل دبیرخانه کنوانسیون تدوین و در دوره‌های تعیین شده به دبیرخانه کنوانسیون ارائه می‌گردد.
- ۲- افزایش سهم منابع انرژی کم کربن در سبد انرژی کشور در راستای کاهش روند انتشار گازهای گلخانه‌ای از طریق:
 - ۲-۱- توسعه و هدایت سرمایه‌گذاری در جهت تولید انرژی پاک.
 - ۲-۲- توسعه فناوری‌های پاک و نوین در کشور.
 - ۳- استفاده مؤثر و بیشتر از همکاری و کمک‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی در جهت تحقق هدف کنوانسیون از طریق ذیل:
 - ۳-۱- تلاش در جهت استفاده بیشتر و بهینه از تسهیلات محیط زیست جهانی در ایران
 - ۳-۲- تلاش در جهت استفاده بیشتر و بهینه از تسهیلات بانک جهانی و صندوق‌های چندجانبه.
 - ۳-۳- تلاش در جهت انتقال فناوری‌های پاک و نوین به کشور.
 - ۳-۴- استفاد از منابع مالی بانک توسعه اسلامی
 - ۳-۵- همکاری و هماهنگی با اوپک در زمینه هدف کنوانسیون جهت ارتقای ابعاد مختلف تولید و مصرف نفت و گاز.
- ۴- آموزش و تحقیقات در زمینه موضوعات تغییر آب و هوایی با شیوه‌های ذیل:
 - ۴-۱- تخصیص بخشی از اعتبارات وامکانات پژوهشی دستگاه‌های مرتبط در جهت هدف کنوانسیون در قالب برنامه‌های پنج ساله توسعه

- ۴-۲- الزام به تشکیل و فعال سازی واحدهای تغییر آب و هوا در کلیه وزارتخانه‌های ذیربط.
- ۴-۳- برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های اطلاع‌رسانی عمومی.
- ۴-۴- تلاش در جهت ارتقای برنامه‌های آموزشی تخصصی مرتبط.
- ۴-۵- استفاده بهتر و بیشتر از امکانات آموزشی هیات بین‌الدول تغییر آب و هوا.
- ۴-۶- حمایت از پروژه‌های دانشجویی و دانشگاهی مرتبط.
- ۴-۷- استفاده از اهرم‌های انگیزشی اقتصادی به منظور هدایت بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه صنعتی کشور در جهت هدف کنوانسیون.
- ۵- آمادگی جهت مقابله و مدیریت پیامدهای سوء تغییر آب و هوا از طریق:
 - ۵-۱- بهینه‌سازی مصرف منابع.
 - ۵-۲- اصلاح الگوهای تولید و مصرف.
 - ۵-۳- حمایت مالی از برنامه‌های جبرانی.
 - ۵-۴- ایجاد امنیت غذایی.
 - ۵-۵- مدیریت تأسیسات و تجهیزات.
- ۶- ظرفیت سازی جهت استفاده از توان ساز و کار توسعه پاک از طریق:
 - ۶-۱- ایجاد ظرفیت و تسهیلات قانونی
 - ۶-۲- تلاش در جهت طراحی، توسعه و اجرای پروژه‌های مربوط به صورت یک جانبه و یاجندجانبه.
 - ۶-۳- آموزش و انتقال فناوری در چارچوب پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک.
 - ۷- آمادگی و ظرفیت سازی برای تعهدات آتی احتمالی کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای.
 - ۷-۱- به هنگام سازی و تصویب استانداردهای زیست محیطی مقتضی.
 - ۷-۲- تلاش در جهت کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای.
 - ۸- ایجاد تنوع اقتصادی جهت کاهش آسیب‌های ناشی از کاهش درآمدهای نفتی در اثر اقدامات مقابله‌ای.
 - ۸-۱- تلاش در جهت توازن و تنوع در بخش‌های اقتصادی کشور با تأکید بر فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی.
 - ۸-۲- ایجاد ارزش افزوده در بخش پایین دستی صنعت نفت و گاز.

فصل سوم: ساختار و وظایف کارگروه ملی

ماده ۳- در راستای نیل به سیاست‌ها و راهبردهای تعیین شده در فصل اول، کارگروه ملی تغییر آب و هوا برای اجرا و پیگیری بهینه امور کنوانسیون و پروتکل با مشارکت نمایندگان رسمی و تام‌الاختیار سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های امور خارجه، جهاد کشاورزی، راه و ترابری (سازمان هواشناسی)، صنایع و معادن، کشور، نفت، نیرو و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور در سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور تشکیل و وظایف زیر را به عهده می‌گیرد:

- ۱- انجام امور تخصصی مربوط به کنوانسیون و پروتکل در سطح ملی و بین‌المللی.
- ۲- نظارت بر تهیه و ارائه مستمر گزارشات کشوری سالیانه در خصوص موضوعات تغییر آب و هوایی کشور با مسوولیت سازمان حفاظت محیط‌زیست و مشارکت دستگاه‌های ذیربط.

۳- برنامه ریزی و پیگیری سیاست های اجرایی مقتضی در رابطه با هدف کنوانسیون و پروتکل.

۴- برنامه ریزی جهت پیشگیری و کاهش آثار سوء ناشی از تغییر آب و هوا در کشور.

۵- انجام وظایف شورای هماهنگی کنوانسیون، موضوع بند (۲) تصویب نامه شماره ۱۰۴۸۶/ت/۳۱۶۴۷ ه مورخ ۱۳۸۴/۲/۲۶.

۶- بررسی و اولویت بندی پروژه های پیشنهادی دستگاه های عضو و پیگیری تأمین اعتبار آنها از منابع داخلی و خارجی.

تبصره ۱- رئیس و دبیر کارگروه از سوی رئیس سازمان حفاظت محیط زیست تعیین خواهند شد و دبیر خانه کارگروه در سازمان مذکور مستقر خواهد بود.

تبصره ۲- کارگروه ملی در جهت انجام بهینه وظایف تخصصی خود می تواند کارگروه های فرعی را ساماندهی و تشکیل دهد و کارگروه های مرتبط موجود در چارچوب کارگروه ملی تغییر آب و هوا ساماندهی و مورد بازنگری قرار خواهند گرفت.

تبصره ۳- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور مکلف است معادل پنج درصد بودجه سالیانه سازمان حفاظت محیط زیست به اعتبارات سازمان مذکور اضافه نماید تا در راستای انجام امور کارگروه ملی مصرف شود.

تبصره ۴- اعضای کارگروه ملی که نمایندگان تام الاختیار دستگاه ها بوده و توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه مربوط معرفی می شوند، با حکم رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان عضو کارگروه منصوب می شوند.

تبصره ۵- کارگروه ملی می تواند حسب نیاز و به صورت موردی از افراد صاحب نظر و متخصص در زمینه کنوانسیون و پروتکل برای شرکت در جلسات (بدون حق رأی) دعوت نماید.

ماده ۴- دستگاه های عضو کارگروه موظفند در چارچوب وظایف محول شده تا پایان فروردین سال بعد گزارش ویژه خود را جهت تنظیم گزارش کشوری در چارچوب دستورالعملی که از سوی کارگروه ملی تهیه و ابلاغ خواهد شد، تنظیم و به دبیر خانه کارگروه تحویل نمایند.

دبیر خانه کارگروه ملی موظف است گزارش کشوری سالانه را تا پایان اردیبهشت سال بعد تهیه و به هیات وزیران ارائه نماید.

تبصره - کارگروه ملی موظف است ظرف یک ماه پس از تشکیل اولین جلسه، نسبت به تدوین دستورالعمل تنظیم گزارشات کشوری اقدام نماید.

ماده ۵- دستگاه های عضو کارگروه ملی مکلفند در راستای پشتیبانی از فعالیت های کارگروه ملی، نسبت به برنامه ریزی و ساماندهی مناسب جهت اجرای تصمیمات کارگروه ملی در دستگاه خود اقدام نمایند.

تبصره - کارگروه ملی در صورت وجود اعتبار از محل کمک های بین المللی، بخشی از هزینه های برنامه های اجرایی تکلیف شده برای دستگاه های عضو را در چارچوب دستورالعمل داخلی خود تأمین و پرداخت خواهد نمود. تأمین اصل هزینه برنامه های اجرایی تعیین شده از سوی کارگروه ملی برعهده دستگاه های ذیربط بوده و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور در زمینه تأمین هزینه های مترتب همکاری های لازم را انجام خواهد داد.

ماده ۶- کارگروه ملی موظف است برنامه کلی تخصصی آموزشی مرتبط با هدف کنوانسیون را با بهره گیری از امکانات ملی و بین المللی هر سه سال یک بار تدوین و اجرا نماید.

برنامه آموزشی مورد اشاره توسط کارگروه ملی و با همکاری سایر دستگاه های ذیربط تهیه خواهد شد.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه ملی موظف است هر سال گزارش عملکرد سالیانه خود را در این خصوص به کارگروه ملی ارائه نماید.

تبصره ۲- بودجه لازم جهت اجرای برنامه‌های موضوع این ماده از محل تبصره (۳) ماده (۳) تأمین خواهد شد.

ماده ۷- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مکلف است اعتبارات لازم را برای اجرای تکالیف تعیین شده در این آیین‌نامه با همکاری دستگاه‌های ذیربط تعیین و پس از تأمین در اختیار دستگاه‌های مذکور قرار دهد.

فصل چهارم: وظایف دستگاه‌ها

ماده ۸- به منظور اجرایی نمودن سیاست‌ها و راهبردهای مذکور، دستگاه‌های اجرایی و نظارتی کشور ضمن هماهنگی با کارگروه ملی وظایف زیر را بر عهده می‌گیرند:

۱- انتشار گازهای گلخانه‌ای

در راستای تهیه گزارش سالانه میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای کشور، دستگاه‌های اجرایی و نظارتی مرتبط موظف هستند در چارچوب دستورالعمل هیات بین‌الدول تغییر آب و هوا گزارش انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیت‌های حوزه عملکرد خود را در موارد زیر تهیه و به کارگروه ملی ارسال نمایند.

الف - وزارت نیرو: مصرف سوخت در نیروگاه‌های حرارتی، صنایع، حمل و نقل، واحدهای تجاری و مسکونی، کشاورزی و استخراج ذغال سنگ و سوخت‌های جامد و تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری به روش بی‌هوازی.

ب - وزارت نفت: فرآیندهای اکتشاف، استخراج، پالایش و انتقال نفت خام، گاز و فرآورده‌های نفتی و انتشارات احتراقی و فرآیندی واحدهای پتروشیمی.

پ - وزارت صنایع و معادن: آلاینده‌های فرآیندی صنایعی نظیر سیمان، آهن، فولاد و آلومینیوم و تصفیه‌خانه‌های فاضلاب‌های صنعتی.

ت - وزارت جهاد کشاورزی: بخش دام، زراعت و جنگل‌ها و مراتع.

ث - وزارت کشور: مراکز دفن پسماند.

تبصره ۱- هر یک از دستگاه‌های یاد شده موظفند ساز و کار لازم را برای تولید مستمر اطلاعات مورد نیاز تهیه گزارش انتشار در دستگاه خود پیش‌بینی و منظور نمایند.

تبصره ۲- مرکز آمار ایران موظف است آمار انتشار سرانه گاز دی‌اکسیدکربن و انتشار گاز دی‌اکسیدکربن به ازای تولید ناخالص داخلی را در سالنامه آماری کشور منظور نماید.

تبصره ۳- مسوولیت تلفیق گزارشات بخشی و تولید گزارش کشوری بر عهده کارگروه ملی می‌باشد و در این راستا کارگروه ملی بانک اطلاعات رایانه را در محل دبیرخانه خود راه‌اندازی خواهد نمود.

۲- سیاست‌های کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای

دستگاه‌های عضو کارگروه ملی موظفند در راستای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای اقدامات زیر را انجام دهند:

الف - گزارش روند انتشار گازهای گلخانه‌ای را براساس ادامه وضع موجود و اجرای برنامه‌های مصوب در افق چشم‌انداز بیست ساله، ظرف یک سال پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه نمایند.

ب - سیاست های کاهش انتشار را در چارچوب حوزه های عملیاتی سازمان متبوع خود بررسی، تهیه و ارائه نمایند.

پ - سالیانه گزارشی از وضعیت اجرای سیاست های کاهش انتشار در حوزه های عملیاتی دستگاه متبوع خود را با تأکید بر اثر اجرای هر سیاست در کاهش روند انتشار، به کارگروه ملی گزارش دهند.

۳- آسیب پذیری و سازگاری با تغییر آب و هوا

دستگاه های اجرایی آسیب پذیر از موضوع تغییر آب و هوا از جمله وزارتخانه های بهداشت درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، کشور، مسکن و شهرسازی، نفت، نیرو و سازمان بنادر و دریانوردی مکلفند پس از یک سال از ابلاغ این آیین نامه، علاوه بر بررسی و شناسایی آسیب های ناشی از تغییر آب و هوا بر فعالیت های خود و ارائه گزارش آن به کارگروه ملی، اقدامات زیر را در جهت کاهش اثرات سوء تغییر آب و هوا و سازگاری انجام دهند:

الف - وزارت جهاد کشاورزی مکلف است:

- ۱- طرح جامع بهینه سازی مصرف آب در بخش کشاورزی را با تأکید بر مشخص نمودن مکانیسم های مالی و اجرایی آن ظرف یک سال تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند.
- ۲- ظرف یک سال، ساز و کار اجرایی لازم و کافی برای بیمه گذاری فعالیت های کشاورزی که به نحوی از انحاء از خشکسالی های احتمالی آسیب پذیر می باشند، تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند.

ب - سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور موظف است:

- ۱- تا پایان برنامه پنجم توسعه، طرح شناسایی و احیای مراتع در حال تخریب واقع در قطب های دامپروری کشور را تهیه و اجرا نماید.
 - ۲- جهت کاهش فشار بر مراتع مجاز است حداکثر معادل نیم درصد از مراتع کشور را جهت علوفه کاری به متقاضیان حقیقی و حقوقی اجازه دهد.
 - ۳- به منظور ظرفیت سازی در منابع ترسیب بیولوژیکی دی اکسید کربن و در راستای حمایت از برنامه اقدام ملی بیابان زدائی، سطح جنگل های کشور را در طول برنامه پنجم توسعه به میزان پنج درصد از طریق ایجاد جنگل های مصنوعی افزایش دهد.
- پ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با تأیید کارگروه ملی بحران و بلایای طبیعی، تسهیلات لازم را جهت تمدید بازپرداخت وام های فعالیت های کشاورزان آسیب دیده برای یک سال زراعی فراهم نماید.

ت - وزارت نیرو مکلف است:

- ۱- حداقل معادل پنجاه درصد درآمد ناشی از صدور مجوز حفر چاه یا فروش آب در آبخوان دشت های ممنوع را صرف ایجاد طرح تغذیه مصنوعی جهت صیانت از منابع آب زیرزمینی در قبال پدیده خشکسالی نماید و گزارش عملکرد سالیانه خود را در دو نسخه جداگانه به کارگروه ملی و سازمان بازرسی کل کشور ارسال نماید.
- ۲- به منظور پیش بینی منابع آب زیرزمینی پایدار و قابل دسترسی در دوره های خشکسالی جهت تأمین آب شرب مراکز سکونت کشور، ظرف یک سال، طرح جامع شناسایی آزادسازی، حفاظت و تجهیز سفره های دارای منابع آب قابل شرب را تهیه و پس از تصویب هیات وزیران به تأیید شورای عالی امنیت ملی برساند.

۳- طرح جامع مدیریت منابع آب کشور را ظرف دو سال با توجه به موضوع تغییر آب و هوا بازنگری و پس از تأیید کارگروه ملی به تصویب هیأت وزیران برساند.

ث- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است ضوابط و مقررات مربوط به جانمایی تأسیسات و تجهیزات شهری و منطقه‌ای نوار ساحلی کشور را براساس قابلیت آسیب‌پذیری آنها نسبت به تغییرات تراز آب که توسط دستگاه اجرایی ذیربط اعلام می‌شود، بازنگری و در طرح‌های مربوط ملحوظ نموده و نتیجه اقدامات به عمل آمده را به کارگروه ملی گزارش نماید.

ج- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است آثار سوء و تبعات منفی ناشی از تغییر آب و هوا بر بهداشت عمومی کشور از جمله شناسایی مناطق مستعد برای شیوع بیماری‌ها و برنامه‌های اجرایی لازم جهت جلوگیری از شیوع و درمان این بیماری‌ها را تدوین و ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه به کارگروه ملی گزارش نماید.

چ- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مکلف است اعتبارات لازم برای احداث و افزایش ظرفیت سیلوهای نگهداری کالاهای کشاورزی استراتژیک را تأمین و در اختیار وزارت بازرگانی قرار دهد.

۴- آسیب‌پذیری اقتصادی ناشی از اقدامات مقابله‌ای - تنوع اقتصادی

الف - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مکلف است ظرف دو سال استراتژی برنامه تنوع اقتصادی کشور با رویکرد کاهش آسیب‌پذیری از اثرات اقدامات مقابله‌ای با پدیده تغییر آب و هوا را تدوین و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ب - معاونت مذکور مکلف است با همکاری وزارت نفت زمینه‌های ایجاد ارزش افزوده در بخش پایین‌دستی صنعت نفت و گاز را بررسی و به انجام برساند.

پ - وزارت نفت مکلف است تراز جامع هیدروکربوری جاری، میان مدت و بلند مدت کشور را جهت بهره‌گیری در برنامه‌ریزی‌های کلان تنوع اقتصادی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران پیگیری و با همکاری وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی ذیربط اجرا نماید.

۵- شبکه پایش تغییرات آب و هوایی

الف - سازمان هواشناسی کشور مکلف است:

با همکاری وزارت نیرو، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان فضایی ایران، مرکز ملی اقیانوس‌شناسی و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور ظرف یک سال پس از ابلاغ این آیین‌نامه، طرح جامع سیستم پایش تغییر آب و هوا را مشتمل بر توانمندی‌های موجود و نیازمندی‌های مقتضی به همراه برنامه عمل جهت پوشش مکانی و زمانی شبکه پایش مورد اشاره تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند و با همکاری سازمان‌های مرتبط سالانه گزارشی از اقدامات انجام شده در زمینه تقویت شبکه پایش تغییر آب و هوا در زمینه‌های هواشناسی، منابع آب، نواحی ساحلی و داخلی را تهیه و به کارگروه ملی ارائه نماید.

ب - سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است با همکاری مرکز ملی اقیانوس‌شناسی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به بررسی و ثبت تغییرات سالیانه آب‌های آزاد و دریای مازندران و تغییرات و پیامدهای همراه آن (تغییرات کاربری اراضی، تغییرات اکولوژیک و بیولوژیک و غیره) اقدام و مراتب را به کارگروه ملی گزارش نماید.

۶- آموزش، تحقیقات و اطلاع رسانی عمومی

الف - مراکز آموزشی و پژوهشی زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند پنج درصد از اعتبارات پژوهشی خود را صرف تحقیق و توسعه در زمینه موضوعات مرتبط با تغییر آب و هوا نمایند.

ب - کارگروه ملی مکلف است سالانه شصت ساعت برنامه‌های اطلاع رسانی عمومی در مبحث تغییر آب و هوا و پیامدهای اقتصادی و زیست محیطی آن تهیه و در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دهد تا وزارت مزبور ضمن تأمین هزینه پخش، هماهنگی لازم را در این خصوص با سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به عمل آورد.

پ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است فعالیت‌های پژوهشی واحدهای صنعتی را که در راستای کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای در بخش صنعت انجام می‌گیرد، جزء معافیت‌های مالیاتی موضوع بند (۸) ماده (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم تلقی نماید.

ت - دستگاه‌های عضو کارگروه ملی، برنامه‌های آموزشی مرتبط با تغییر آب و هوا در حیطه وظایف خود را همراه با تعیین ضرورت و نیازهای موجود تهیه و به کارگروه ملی جهت تدوین فعالیت‌های آموزشی موضوع ماده (۵) ارائه خواهند نمود.

۷- شناسایی نیازهای تکنولوژیکی در راستای کاهش انتشار، انطباق و ظرفیت‌سازی جهت تحصیل آنها

الف - دستگاه‌های عضو کارگروه ملی موظفند گزارشی از نیازهای تکنولوژیکی در زمینه کاهش انتشار یا انطباق در حوزه‌های عملیاتی خود را تدوین و تا یک سال پس از ابلاغ این آیین‌نامه به کارگروه ملی ارائه نمایند. کارگروه ملی موظف است ضمن تلفیق گزارشات بخشی، گزارش کشوری در زمینه نیازهای تکنولوژیکی را با تکیه بر اولویت بخش‌های مختلف تدوین و به مرجع ملی تسهیلات محیط زیست جهانی ارسال نماید.

ب - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در راستای حمایت از احداث نیروگاه‌های تولید برق از منابع تجدیدپذیر، از محل اعتبارات ناشی از بهینه‌سازی مصرف انرژی (عوارض حاصل از عدم رعایت استانداردهای مصرف انرژی) تسهیلات بانکی کم بهره در اختیار متقاضیان مربوط قرار دهد.

پ - واردات ماشین‌آلات آن دسته از صناعی که با استفاده از توان فنی یا مالی مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی در کشور احداث می‌شوند، مشروط به اینکه توسط کارگروه ملی در راستای فناوری‌های پاک تشخیص داده شوند، از عوارض گمرکی معاف می‌باشند.

۸- توانمندسازی ملی در جذب پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک

الف - مرجع صلاحیتدار ملی موظف است:

۱- ضمن تدوین برنامه‌های لازم جهت بهره‌مندی بهتر و بیشتر از توان مکانیسم توسعه پاک، سالانه گزارشی از اقدامات انجام شده در این زمینه را به کارگروه ملی ارائه نماید.

۲- با همکاری سازمان‌های مجری پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک موانع موجود در جذب این پروژه‌ها در کشور را شناسایی نموده و راه کارهای لازم در رفع این موانع را ارائه نماید.

ب - آن دسته از پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک که به هزینه و اجرای کشورهای توسعه یافته در کشور مطرح می‌شوند، از شمول طرح در کمیسیون اقتصاد مستثنی بوده و با مجوز بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط اجرا و واردات تجهیزات و ماشین‌آلات لازم در این خصوص بلامانع می‌باشند.

تبصره - نظر به اینکه در اجرای اینگونه پروژه‌ها از منابع مالی دولت هزینه نمی‌شود و مشمول طرح در شورای اقتصاد و قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی - مصوب ۱۳۸۴ - نمی‌باشد لذا در جهت تسریع در جذب سرمایه‌های خارجی، اینگونه طرح‌ها از شمول دستورالعمل اجرایی شماره ۱۸۰۸۹/۱۰۵ مورخ ۱۳۸۱/۲/۹ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (سابق) در خصوص استفاده از حداکثر توان مهندسی شرکت‌های داخلی خارج می‌گردند.

۹- همکاری‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی در جهت تحقق هدف کنوانسیون

الف - دستگاه‌های اجرایی از جمله موارد زیر که در جهت تحقق هدف کنوانسیون به صورت دوجانبه، منطقه‌ای یا بین‌المللی با دیگر کشورها یا سازمان‌ها همکاری می‌نمایند موظفند گزارش عملکرد ادواری خود را مشتمل بر موضوعات عملکرد، فرصت‌های همکاری، موانع و مشکلات و پیشنهادات به کارگروه ملی ارائه نمایند:

- ۱- وزارت امور خارجه: تسهیلات محیط زیست جهانی
 - ۲- سازمان هواشناسی کشور: هیات بین‌الدول تغییر آب و هوا
 - ۳- وزارت جهاد کشاورزی: سازمان خواروبار کشاورزی ملل متحد
 - ۴- وزارت صنایع و معادن: سازمان توسعه صنعتی ملل متحد
 - ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی: بانک جهانی
 - ۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: سازمان بهداشت جهانی
 - ۷- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور: برنامه عمران ملل متحد
- ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است پیشنهاد لازم را به منظور طرح در بانک توسعه اسلامی برای بهره‌مندی کشورهای عضو از تسهیلات بانک مذکور در خصوص تغییر آب و هوا ارائه و پیگیری نماید.

رئیس جمهور
محمود احمدی نژاد

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

آیین نامه تصویب پروژه های
ساز و کار توسعه پاک در
چارچوب پروتکل کیوتو
توسط مرجع صلاحیتدار ملی
در جمهوری اسلامی ایران

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

آیین نامه تصویب پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک در چارچوب پروتکل کیوتو توسط مرجع صلاحیت دار ملی در جمهوری اسلامی ایران

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۶۹۱۶-۲ مورخ ۱۳۸۶/۵/۳ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه تصویب پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک در چارچوب پروتکل کیوتو توسط مرجع صلاحیت دار ملی در جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه تصویب پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک در چارچوب پروتکل کیوتو توسط مرجع صلاحیت دار ملی در جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- اصطلاحات زیر در این آیین نامه در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست

ب - پروتکل کیوتو: وابسته به کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا که در سومین کنفرانس اعضای متعهدین در ۱۱ نوامبر ۱۹۹۷ در شهر کیوتو ژاپن تصویب شد.

پ - ساز و کار توسعه پاک: یکی از ساز و کارهای پروتکل کیوتو است که طبق ماده (۱۲) پروتکل به شرح پیوست (۱) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیات وزیران است، کشورهای توسعه یافته متعهد به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، با استفاده از این ساز و کار می‌توانند با اجرای پروژه‌ها در کشورهای در حال توسعه هزینه‌های کاهش انتشار را اقتصادی نموده و به توسعه پایدار در کشورهای در حال توسعه کمک نمایند.

ت - پروژه ساز و کار توسعه پاک: فعالیت پیشنهادی یا انجام شده تحت مقررات تعیین شده توسط پروتکل کیوتو و اجلاس‌های آن که باید توسط مرجع صلاحیت دار ملی تأیید شود و از این پس در این آیین نامه، پروژه نامیده می‌شود.

ث - مرجع صلاحیت دار ملی: سازمان حفاظت محیط زیست که از این پس در این آیین نامه مرجع ملی یا سازمان نامیده می‌شود.

ج - کاهش انتشار تأیید شده: مقدار کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای تأیید شده که از طرف هیات اجرایی دبیرخانه پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک صادر می‌شود.

ج- هیات اجرایی: هیات اجرایی پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک مستقر در دبیرخانه کنوانسیون در شهر بن آلمان که پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک را ثبت نموده و گواهی کاهش انتشار تأیید شده را صادر می‌نماید.

ح- نهاد صلاحیت دار عملیاتی: سازمان ها و شرکت های صالح بین المللی که وظیفه صدور گواهی تعیین اعتبار پایش و صحت گذاری پروژه را بر عهده دارند و از این پس در این آیین نامه نهاد عملیاتی نامیده می‌شود.

خ- نامه موافقت اولیه: نامه‌ای که مرجع ملی به پیشنهاد دهنده پروژه برای آغاز کار ارائه می‌دهد.

د- نامه تأییدیه: نامه‌ای که مرجع صلاحیتدار ملی به صاحب پروژه به منظور ثبت پروژه در هیات اجرایی می‌دهد.

ذ- مشارکت کنندگان در پروژه: طرفین ذینفع در پروژه (صاحب پروژه در جمهوری اسلامی ایران و طرف های خارجی از کشورهای توسعه یافته).

ر- ایده اولیه پروژه: ایده اولیه که توسط صاحب پروژه به صورت خلاصه تهیه می‌گردد و برای اخذ موافقت اولیه برای مراجع ملی ارسال می‌نماید و در این آیین نامه ایده پروژه نامیده می‌شود.

ز- سند طراحی پروژه: سند طراحی پروژه که باید منطبق با چارچوب تأیید شده هیات اجرایی و با ملاحظات توسعه پایدار و ارزیابی زیست محیطی تهیه شده و مورد تأیید نهاد عملیاتی و مرجع ملی قرار گیرد و در این آیین نامه سند پروژه نامیده می‌شود.

ژ- کارگروه ملی راهبری پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک: کارگروهی متشکل از نمایندگان رسمی وزارتخانه‌ها و سازمان های مرتبط که تعیین کننده چهارچوب کلی اجرای پروژه‌های ساز و کار توسعه پاک در کشور می‌باشد و در این آیین نامه کارگروه ملی نامیده می‌شود.

س- صندوق ملی محیط زیست: صندوقی که با هدف حمایت از محیط زیست و جلوگیری از تخریب آن به استناد بند «ب» ماده (۶۸) قانون برنامه چهارم توسعه به موجب تصویب نامه شماره ۳۳۳۳۹/ت/۳۳۳۷۸ مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۲ به تصویب هیات وزیران رسیده است.

ماده ۲- ساختار سازمانی مرجع ملی برای اجرای وظایف محول شده در این آیین نامه به شرح زیر می‌باشد:

الف - معاون محیط زیست انسانی سازمان به عنوان مرجع ملی، مسؤول صدور نامه تأییدیه پروژه‌ها در سطح کشور می‌باشد.

ب- دبیرخانه مرجع ملی که در حوزه معاونت محیط زیست انسانی سازمان مستقر می‌شود، وظیفه بررسی، هماهنگی و اطلاع رسانی در ارتباط با اجرای پروژه‌ها در سطح ملی را بر عهده دارد. ارتباط با دبیرخانه هیات اجرایی پروژه‌ها در شهر بن آلمان از طریق این دبیرخانه انجام می‌شود.

پ- دبیر اجرایی پروژه‌ها که به پیشنهاد معاونت محیط زیست انسانی سازمان و با حکم ریاست سازمان منصوب می‌شود و مسئولیت اداره دبیرخانه را بر عهده دارد.

ماده ۳- وظایف مرجع ملی به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - اعمال روش تصویب پروژه‌ها طبق ماده (۶).

ب- بررسی ایده پروژه‌های ارسال شده از سوی مشارکت کنندگان در پروژه و صدور و یا عدم صدور موافقت اولیه با ذکر دلیل.

پ- بررسی سند پروژه ارسال شده از سوی پیشنهاد دهندگان و تأیید این که پروژه همسو با برنامه‌های ملی توسعه و منطبق با چهارچوب این پروژه‌ها می‌باشد.

ت- صدور نامه موافقت اولیه پروژه‌ها که منطبق با معیارهای توسعه پایدار بوده و ارزیابی زیست محیطی مناسب داشته باشند. معیارهای توسعه پایدار را کارگروه ملی توسعه پایدار بر اساس پیوست شماره (۲) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیات وزیران است، تعیین می‌نماید.

ث - ایجاد تسهیلات برای مشارکت مؤثر و انتفاع بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی در پروژه ها.

ج - هماهنگی بین بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی برای تعریف پروژه ها.

چ - پایش پروژه های در حال انجام و تهیه گزارش دوره ای.

ح - تهیه اظهارنامه درآمدهای حاصل از پروژه ها و گزارش مالی برای مراجع مربوط.

خ - ظرفیت سازی در سطح ملی به منظور توانمندسازی کشور برای تعریف و اجرای پروژه.

ماده ۴- کارگروه ملی متشکل از نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه ها و سازمان های زیر با معرفی از طرف دستگاه متبوع و در سطح مدیر کل می باشد:

الف - سازمان حفاظت محیط زیست (مرجع ملی).

ب - وزارت مسکن و شهرسازی.

پ - وزارت نفت.

ت - وزارت نیرو.

ث - وزارت صنایع و معادن.

ج - وزارت جهاد کشاورزی.

چ - وزارت راه و ترابری (سازمان هواشناسی کشور).

ح - وزارت امور اقتصادی و دارایی.

خ - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

د - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ذ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ر - وزارت امور خارجه.

ز - وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور).

ژ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

س - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور.

تبصره ۱- ریاست کارگروه ملی، برعهده مرجع ملی است و دبیر جلسات، دبیر اجرایی پروژه ها می باشد.

تبصره ۲- اعضای کارگروه ملی، مسوولیت هماهنگی فعالیت های مرتبط با وزارتخانه متبوع را در ارتباط با پروژه ها برعهده دارند.

تبصره ۳- کارگروه ملی حداقل هر سه ماه یک بار تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۵- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

الف - ارائه نظرات در خصوص راهبردهای اجرایی پروژه ها در کشور.

ب - بررسی و تأیید موضوعات و پروژه های ارجاع شده توسط مرجع ملی.

پ - بررسی و تأیید دستورالعمل مرتبط برای بهبود عملکرد مرجع ملی.

ت - هماهنگی بین دستگاه های دولتی در ارتباط با تهیه و اجرای پروژه ها.

ث - شناسایی محدودیت ها و کاستی های موجود و ارائه راه کارها برای رفع آنها.

ج - پیشنهاد اصلاح این آیین نامه به مرجع ملی در صورت لزوم.

چ - تدوین آیین نامه داخلی خود در ارتباط با موضوعات زیر:

۱- نحوه برگزاری جلسات کار گروه ملی.

۲- نحوه اتخاذ تصمیمات کار گروه ملی.

۳- تشکیل زیر کار گروه‌های مربوط و کار گروه‌های کارشناسی مشورتی.

۴- حدود شرح وظایف، اختیارات زیر کار گروه‌ها و کار گروه‌های کارشناسی مشورتی.

ماده ۶- فرآیند تصویب پروژه به شرح زیر می‌باشد:

الف- سازمان‌ها، شرکت‌ها و یا صناعی که قصد اجرای پروژه‌ها را دارند، شرح مختصری از پروژه مورد نظر خود، یعنی ایده پروژه را طی نامه‌ای به مرجع ملی ارائه می‌نمایند. چارچوب تهیه ایده پروژه مطابق پیوست (۳) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب‌نامه هیات وزیران است، در پایگاه الکترونیکی دبیرخانه مرجع ملی باید موجود باشد.

ب- مرجع ملی ظرف ده روز کاری، طرح یاد شده را بررسی نموده و موافقت اولیه و یا مخالفت خود را به همراه پیشنهادها و نظرات مورد نظر برای پیشنهاددهندگان ارسال می‌نماید و طی آن ملزومات و شرایط سند پروژه از جمله، شمول یا عدم شمول انجام ارزیابی زیست محیطی و سازگاری پروژه با سیاست‌های توسعه پایدار را قید می‌نماید. معیارهای توسعه پایدار در پیوست (۲) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب‌نامه هیات وزیران است، آمده است.

تبصره ۱- سازمان موظف است ظرف پنج روز کاری، شمول یا عدم شمول گزارش ارزیابی را در مورد پروژه پیشنهادی به استناد آیین‌نامه ارزیابی اثرات زیست محیطی، اعلام نماید.

پ- سند پروژه که توسط پیشنهاددهندگان پروژه تهیه می‌شود به همراه مدارک زیر برای مرجع ملی ارسال می‌گردد:

۱- ارزیابی آثار زیست محیطی پروژه در صورت نیاز.

۲- توجیه رعایت معیارهای توسعه پایدار.

تبصره ۱- در صورت شمول ارزیابی زیست محیطی برای پروژه‌ها، گزارش ارزیابی زیست محیطی برای پروژه‌های توسعه‌ای اجمالی و پروژه‌های احداثی تفصیلی طبق آیین‌نامه ارزیابی اثرات زیست محیطی خواهد بود.

تبصره ۲- گزارش ارزیابی زیست محیطی توسط کارگروه ارزیابی سازمان و با اولویت زمانی بررسی خواهد گردید.

ت- مرجع ملی سند پروژه را بررسی و کارگروه ملی، پیشنهادها و توصیه‌های خود را به پیشنهاددهنده پروژه به طور کتبی منعکس نموده تا پیشنهاددهنده پروژه برای اخذ تأییدیه از نهاد عملیاتی اقدام نماید. به طور همزمان، مرجع ملی برای نظرخواهی عمومی سند پروژه را در ایستگاه دبیرخانه مرجع ملی به مدت بیست روز کاری درج می‌نماید.

ث- پیشنهاددهنده پروژه سند پروژه اصلاح شده را به همراه تأییدیه نهاد عملیاتی برای مرجع ملی ارسال می‌نماید.

ج- مرجع ملی، نسخه نهایی سند پروژه را ظرف پنج روز کاری قبل از تشکیل جلسه کارگروه ملی، برای اعضای آن ارسال می‌نماید.

چ- سند پروژه در کارگروه ملی بررسی و اظهار نظر نهایی انجام می‌شود.

ح- براساس ارزیابی و تأیید کارگروه ملی، نامه تأییدیه پروژه توسط مرجع ملی به پیشنهاددهندگان پروژه ارسال خواهد شد تا پروژه مورد نظر را در هیات اجرایی ثبت کنند.

خ- مرجع ملی ظرف پنج روز کاری پس از دریافت نظرات کارگروه ملی، نامه تأییدیه پروژه را صادر می کند و در اختیار صاحب پروژه قرار می دهد.

د- در صورت عدم تأیید پروژه دلایل رد پروژه باید برای پیشنهاد دهنده پروژه ظرف پنج روز کاری منعکس گردد. در صورت عدم ارسال دلایل رد پروژه، حق درخواست علل رد پروژه برای صاحبان پروژه محفوظ است.

ذ- مدت زمان مورد نیاز برای بررسی و تصویب سند پروژه با احتساب تمامی زمان های فوق، سی روز کاری می باشد.

ر- هر دو مرحله ارسال ایده پروژه برای موافقت اولیه و سند پروژه برای تصویب نهایی الزامی است.

ز- گردش کار فرآیند تصویب پروژهها در پیوست شماره (۴) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیات وزیران است، خلاصه شده است.

ماده ۷- صاحب یا صاحبان پروژه که به تصمیم مرجع ملی اعتراض داشته باشند، می توانند ظرف سی روز از ابلاغ تصمیم، از رئیس سازمان درخواست تجدیدنظر نمایند.

ماده ۸- موارد زیر باید در نامه تأییدیه ذکر شود:

الف- جمهوری اسلامی ایران عضو کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل کیوتو می باشد.

ب- مرجع ملی از طرف دولت تعیین شده و مسؤول تأیید پروژهها می باشد.

پ- شرکت در پروژههای ساز و کار توسعه پاک داوطلبانه است.

ت- تأیید اینکه فعالیت مربوط به پروژه در جهت توسعه پایدار کشور می باشد.

ث- دادن اجازه به صاحب پروژه برای مشارکت در پروژه.

ج- دادن اجازه به صاحب پروژه برای فروش عنوان و حقوق مربوط به کاهش انتشار گازهای گلخانه ای ناشی از اجرای پروژه.

چ- نام، نشانی، تلفن و نمابر و سایر مشخصات پیشنهاد دهنده گان پروژه.

ح- موقعیت جغرافیایی پروژه.

خ- نام و امضای مرجع ملی.

د- تاریخ انقضا یا دوره زمانی اعتبار نامه تأیید.

ذ- در صورت لزوم، شرایط دیگر انجام پروژه.

ماده ۹- منابع مالی برای اجرای این آیین نامه به شرح زیر می باشد:

الف- بودجه اختصاص یافته توسط سازمان از محل منابع مربوط.

ب- دو درصد از درآمد حاصل از فروش گواهی انتشار که توسط صاحبان پروژه در وجه صندوق پرداخت می گردد. درآمدهای ناشی از این بند برای اجرای برنامه های کاهش اثرات تغییر آب و هوا بر تخریب محیط زیست، هزینه های جاری دبیرخانه و ظرفیت سازی و آگاه سازی در استفاده بیشتر از فرصت ساز و کار توسعه پاک در جهت حفظ محیط زیست مطابق اساسنامه و حدود عملیات صندوق مصرف خواهد شد.

پ- هدایای نقدی و کمک های بلاعوض که با رعایت مقررات مربوط از منابع مختلف داخلی یا خارجی در راستای اجرای اهداف این آیین نامه توسط صندوق دریافت و با نظارت مرجع ملی توسط صندوق مزبور هزینه خواهد شد.

ت - سه درصد از درآمد حاصل از فروش گواهی کاهش انتشار برای توسعه اجتماعی و بهبود محیط زیست منطقه اجرای پروژه، توسط صاحب پروژه، با نظارت مرجع ملی هزینه می گردد.

ث - طبق مقررات عمومی هیات اجرایی، صاحبان پروژه مسئولیت پرداخت هزینه های اداری و صندوق انطباق سازمان ملل را که به ترتیب بیست سنت آمریکا و دو درصد به ازای هر تن کاهش انتشار تأیید شده می باشد، بر عهده دارند.

ج - شرکت ها، سازمان ها و صنایع دولتی مرتبط با مجری پروژه مکلفند برای تسریع در این پروژه ها از ظرفیت ها و راه کارهای قانونی مندرج در قوانین (از جمله قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵ - و قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ -) استفاده نمایند.

تبصره - در مورد پروژه های موضوع این آیین نامه که از محل بودجه عمومی دولت و یا اعتبارات و درآمدها و تسهیلات دستگاه های اجرایی اجرا نمی شود اعمال قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵ - و سایر قوانین و مقرراتی که ناظر به اجرای پروژه ها از محل اعتبارات عمومی دولت و دستگاه های اجرایی است، موضوعیت نخواهد داشت.

پیوست ۱

متن ماده ۱۲ پروتکل کیوتو

- ۱- به این وسیله مکانیزم توسعه پاک تعریف می شود.
- ۲- هدف از مکانیزم توسعه پاک کمک به اعضای مندرج نشده در ضمیمه (۱) جهت دستیابی به توسعه پایدار و کمک به هدف نهایی کنوانسیون و همچنین مساعدت به اعضای مندرج در ضمیمه (۱) برای نیل به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمی انتشار به موجب ماده (۳) می باشد.
- ۳- به موجب مکانیزم توسعه پاک:
 - الف - اعضای درج نشده در ضمیمه (۱) از فعالیت های پروژه که منجر به کاهش نشر تأیید شده می شوند، بهره خواهند برد؛ و
 - ب - اعضای مندرج در ضمیمه (۱) می توانند از کاهش نشر تأیید شده که از فعالیت های پروژه مزبور حاصل شده است برای کمک به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمی نشر به موجب ماده (۳) به گونه ای که کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند معین کرده است، استفاده نمایند.
- ۴- مکانیزم توسعه پاک منوط به اختیار و راهنمایی کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند، خواهد بود و هیات اجرایی مکانیزم توسعه پاک بر آن نظارت خواهد کرد.
- ۵- کاهش نشر که از هر فعالیت پروژه ای حاصل می شود باید به وسیله مؤسسات عملیاتی که توسط کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند انتخاب می گردند بر اساس موارد زیر تأیید گردد.
 - الف - مشارکت داوطلبانه که توسط هر عضو مورد بحث پذیرفته شده باشد.
 - ب - منافع واقعی، قابل اندازه گیری و درازمدت که با کاهش تغییر آب و هوا ارتباط دارد؛ و
 - پ - کاهش نشری که اضافه بر مقداری است که در غیاب فعالیت پروژه تأیید شده حاصل خواهد شد.
- ۶- مکانیزم توسعه پاک در صورت لزوم به تأمین وجه فعالیت های پروژه ای تأیید شده کمک خواهد کرد.
- ۷- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در نخستین جلسه خود، الگوها و رویه هایی را با هدف تضمین شفافیت، کارآیی و قابلیت پاسخگویی از طریق ممیزی مستقل و تأیید فعالیت های پروژه تعیین خواهد کرد.
- ۸- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند تضمین خواهد نمود که بخشی از عایدات فعالیت های پروژه تأیید شده برای تأمین هزینه های اجرایی و نیز کمک به اعضای در حال توسعه ای که به ویژه در برابر تأثیرات نامطلوب تغییر آب و هوا از لحاظ تأمین هزینه های انطباق آسیب پذیر هستند، به کار می رود.
- ۹- مشارکت به موجب مکانیزم توسعه پاک از جمله در فعالیت های موضوع جزء (الف) بند (۳) فوق و کسب کاهش نشر شده، می تواند مؤسسات خصوصی و یا دولتی را در برمی گیرد و تابع هر گونه راهنمایی که ممکن است توسط هیات اجرایی مکانیزم توسعه پاک ارائه گردد، می باشد.

- ۱۰- کاهش نشر تأیید شده که در طی دوره زمانی از سال ۲۰۰۰ میلادی (۱۳۷۹ هجری شمسی) تا آغاز اولین دوره تعهد به دست آمده است می تواند جهت کمک به تحقق رعایت در اولین دوره تعهد به کار رود.
- ۱۱- کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در چهارمین جلسه خود مفاهیم ضمنی بند (۱۰) فوق را تجزیه و تحلیل خواهد کرد.

پیوست ۲

معیارهای توسعه پایدار در ارتباط با پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک - پروتکل کیوتو

مرجع ملی هنگام بررسی پروژه‌ها، سه معیار زیر را برای توسعه پایدار در نظر می‌گیرد:

الف - معیارهای زیست محیطی

- الف ۱- اثر پروژه بر کیفیت محیط زیست محلی (آلودگی هوا، آب و پسماندهای جامد و هرگونه اثر منفی و یا مثبت پروژه نظیر آلودگی صوتی، ایمنی، آلودگی بصری و ترافیک)
- الف ۲- تغییر در کاربری منابع طبیعی (اثر پروژه بر دسترسی جوامع محلی به منابع طبیعی، پایداری استفاده از منابع آب، مواد معدنی و سایر منابع تجدیدناپذیر و بهره‌وری استفاده از منابع طبیعی)
- الف ۳- اثر پروژه بر تنوع زیستی و اکوسیستم

ب - معیارهای اقتصادی

- ب ۱- اثر پروژه بر نیازهای ارزی، فعالیت‌های اقتصادی منطقه، هزینه انرژی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.
- ب ۲- آثار مثبت و منفی پروژه بر انتقال تکنولوژی، تبحرهای کارشناسی محلی و ایجاد تجربه در زمینه‌های مشابه.

ج - معیارهای اجتماعی

- ج ۱- همسویی با اولویت‌های توسعه ملی، استانی و محلی (اثر پروژه بر دسترسی خدمات عمومی، بر جابجایی جوامع و رسیدن به اهداف توسعه بخشی)
- ج ۲- عدالت اجتماعی و فقرزدایی (اثر پروژه بر اشتغال‌زایی به تفکیک نوع شغل و دوره زمانی، اثر پروژه بر ساختار اجتماعی جوامع و میراث فرهنگی - اجتماعی و بر توسعه محلی)

پیوست (۳):

الگوی ایده اولیه پروژه

ایده اولیه پروژه (PIN)

پیوست (۴):

گردش کار فرآیند تصویب پروژه‌های مکانیسم توسعه پاک

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا رحیمی

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

قانون پذیرش اصلاحیه
ضمیمه "ب" پروتکل
کیوتو در مورد کنوانسیون
چارچوب سازمان ملل
متحد در مورد تغییر
آب و هوا

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون پذیرش اصلاحیه ضمیمه «ب» پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون چهارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود باتوجه به ماده (۱۹) و بند (۴) ماده (۲۰) پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون چهارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا، اصلاحیه ضمیمه «ب» آن برای افزودن نام «بلاروس» به ضمیمه یاد شده را بپذیرد و سند پذیرش آن را نزد امین اسناد تودیع نماید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ هفدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنوانسیون آیین اعلام
رضایت قبلی برای مواد
شیمیایی و آفت کش های
خطرناک خاص در
تجارت بین المللی
(روتردام ۲۰۰۳ م، ۱۳۸۲ هـ.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

لایحه الحاق دولت ج.ا.ا به کنوانسیون آیین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آفت کش های خطرناک خاص در تجارت بین المللی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون روتردام

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون روتردام در مورد آیین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آفت کش های خطرناک خاص در تجارت بین المللی ملحق شود و سند تصویب آن را نزد مرجع نگهدارنده تودیع نماید.

کنوانسیون آیین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آفت کش های خطرناک خاص در تجارت بین المللی (روتردام - ۲۰۰۳ م، ۱۳۸۲ هـ.ش)

Convention On The Prior Informed Consent (PIC) ROTTERDAM - 2003

اعضا این کنوانسیون:

با آگاهی از تأثیر زیانبار برخی از مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین الملل بر محیط زیست و سلامت انسان، با یادآوری مفاد مربوط به اعلامیه ریو در خصوص محیط زیست و توسعه و فصل ۱۹ دستور کار ۲۱ در مورد «مدیریت صحیح سازگار با محیط زیست و مواد شیمیایی سمی از جمله جلوگیری از نقل و انتقال بین المللی محصولات سمی و خطرناک به طور غیر قانونی»، با در نظر داشتن وظیفه به عهده گرفته شده از سوی برنامه محیط ملل متحد (یونپ) و سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد (فائو)، در اجرای آیین اعلام رضایت قبلی داوطلبانه همان گونه که در راهنمای اصلاح شده لندن برنامه محیط زیست ملل متحد، جهت تبادل اطلاعات مربوط به مواد شیمیایی در تجارت بین الملل تنظیم شده است (از این پس به عنوان راهنمای اصلاح شده لندن نامیده می شود) و مقررات بین المللی سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد در زمینه توزیع و کاربرد سموم دفع آفات (از این پس به عنوان مقررات بین المللی نامیده می شود) بامد نظر قرار دادن شرایط و الزامات ویژه کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذر، مخصوصا ضرورت تحکیم قابلیت ها و ظرفیت های ملی جهت مدیریت مواد شیمیایی از جمله انتقال فن آوری، تأمین کمک های فنی و مالی و ارتقای سطح همکاری ها بین اعضا با توجه به نیازهای خاص برخی کشورها به اطلاعات مربوط به نقل و انتقال مواد عبوری، با تصدیق این مطلب که اعمال مدیریت صحیح مواد شیمیایی باید در همه کشورها ارتقا یابد، از جمله بامد نظر قرار دادن معیارهای داوطلبانه ای که در مقررات بین المللی و آیین اخلاقی برنامه محیط زیست ملل متحد در زمینه تجارت بین المللی مواد شیمیایی وضع شده است، با تمایل به ابراز اطمینان از اینکه مواد شیمیایی خطرناک که از قلمرو آنها صادر می شود مطابق با اصول راهنمای اصلاح شده لندن و مقررات بین المللی به نحوی بسته بندی و برچسب زده شود که به اندازه کافی حافظ سلامت انسان و محیط زیست باشد، با تصدیق اینکه سیاست های تجاری و محیط زیستی با هدف دستیابی به توسعه پایدار باید مورد حمایت متقابل باشد. با تأکید بر این که هیچ چیز در این کنوانسیون نباید به نحوی تفسیر شود که در حقوق و تعهدات یک عضو که از توافق نامه های بین المللی موجود ناظر بر مواد شیمیایی در تجارت بین المللی با حفظ محیط زیست ناشی می شود، تغییر ایجاد نماید، با درک این که عبارت فوق به مفهوم ایجاد سلسله مراتب

بین این کنوانسیون و سایر توافق های بین المللی نیست، با تصمیم بر حفظ سلامت انسان از جمله سلامت مصرف کنندگان و کارگران و محیط زیست در برابر تأثیرات بالقوه زیانبار برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین الملل، به شرح ذیل توافق نمودند:

ماده ۱: هدف

هدف این کنوانسیون ارتقای مسوولیت مشترک و تلاش های مبتنی بر همکاری بین اعضا در تجارت بین المللی برخی مواد شیمیایی خطرناک به منظور حفظ سلامت انسان و محیط زیست از آسیب های بالقوه و مساعدت در جهت استفاده سازگار با محیط زیست آنها می باشد که از طریق تسهیل نمودن تبادل اطلاعات در خصوص ویژگی های مواد شیمیایی با پیش بینی فرآیند تصمیم گیری ملی در رابطه با واردات و صادرات آنها و اعلام این تصمیمات به اعضا انجام می شود.

ماده ۲: تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

الف) ماده شیمیایی عبارت از ماده ای است که خواه به خودی خود یا به صورت مخلوط یا آماده سازی و خواه از طریق تولید یا از طریق طبیعت به دست آمده باشد، اما شامل هیچ نوع موجود زنده نمی شود. ماده شیمیایی شامل طبقه بندی زیر می باشد:

سموم دفع آفات (از جمله ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک) و صنعتی.

ب) ماده شیمیایی منع شده: ماده شیمیایی است که تمامی کاربردهای آن به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی در یک یا چند طبقه بندی ممنوع شده است. این اصطلاح شامل ماده شیمیایی می شود که جهت اولین استفاده مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع آوری یا از بررسی های بعدی در روند تأیید داخلی خودداری شده است و همچنین شامل مواردی است که در آنها شواهد کافی وجود دارد مبنی بر اینکه اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

ج) «ماده شیمیایی به شدت محدود شده» به معنی یک ماده شیمیایی است که عملاً به جز برخی کاربردهای خاص مجاز، تمامی موارد مصرف آن در یک یا چند طبقه بندی به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی ممنوع شده است و شامل ماده شیمیایی می شود که عملاً تمامی موارد مصرف آن مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع آوری و یا از بررسی های بعدی در روند تصمیم داخلی خودداری شده است و همچنین شامل مواردی است که در آنها شواهد کافی وجود دارد مبنی بر این که اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

د) ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک: ماده شیمیایی عرضه شده جهت دفع آفات است که عوارض زیست محیطی یا بهداشتی شدیدی ایجاد می کند که این عوارض در کوتاه مدت پس از بروز یک یا چند نشانه در هنگام مصرف قابل مشاهده است.

ه) آخرین اقدام قانونی: اقدامی است که توسط یک عضو با هدف ممنوع کردن یا ایجاد محدودیت شدید در مورد یک ماده شیمیایی انجام می گیرد، به طوری که عضو مذکور از هر گونه اقدام قانونی بعدی بی نیاز خواهد بود.

و) واردات و صادرات: در مفاهیم مربوط به معنی نقل و انتقال یک ماده شیمیایی از یک عضو به عضو دیگر بوده ولی عملیات عبوری محض را شامل نمی شود.

ز) عضو: یک کشور یا یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای است که رضایت خود را برای التزام به این کنوانسیون اعلام کرده است و کنوانسیون در مورد آن لازم الاجرا است.

ح) سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای: سازمانی است که توسط دول حاکم در یک منطقه مشخصی ایجاد شده است و کشورهای عضو آن در رابطه با مسایل تابع این کنوانسیون به آن سازمان صلاحیت داده اند و به سازمان مذکور اختیار داده شده تا طبق مقررات داخلی خود برای امضا، تنفیذ، قبول، تصویب یا الحاق به کنوانسیون اقدام نماید.

ت) کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی: به معنی نهاد فرعی موضوع بند (۶) ماده (۱۸) می باشد.

ماده ۳: حیطه شمول کنوانسیون

- ۱- این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا می باشد:
 - الف) مواد شیمیایی ممنوع یا به شدت محدود شده و
 - ب) ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک
- ۲- این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا نمی باشد:
 - الف) مواد مخدر و روانگردان
 - ب) مواد رادیواکتیو
 - ج) ضایعات
 - د) سلاح های شیمیایی
 - ه) داروها، از جمله داروهای انسانی و دامی
 - و) مواد شیمیایی استفاده شده به عنوان افزودنی های غذایی
 - ز) مواد غذایی
 - ح) مواد شیمیایی به اندازه ای که احتمال تأثیر بر سلامتی انسان یا محیط زیست نداشته باشد مشروط بر اینکه واردات مواد مذکور به شرح زیر باشد:
 - (۱) برای اهداف تحقیقاتی یا تجزیه و تحلیل یا
 - (۲) توسط یک فرد جهت استفاده شخصی به طوری که مقدار آن برای چنین مصرفی معقول و توجیه پذیر باشد.

ماده ۴: مراجع ملی تعیین شده

- ۱- هر عضو باید یک یا چند مرجع ملی را که از سوی آن عضو جهت اجرای وظایف اداری مورد درخواست این کنوانسیون دارای اختیار خواهد بود، تعیین نماید.
- ۲- هر عضو باید برای اطمینان از این که چنین مرجع یا مراجعی برای اجرای موثر وظایف خود منابع کافی را در اختیار دارند، تلاش نماید.
- ۳- هر عضوی حداکثر تا تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید نام و نشانی چنین مرجع یا مراجعی را به دبیرخانه اعلام نماید. آن عضو باید بلافاصله دبیرخانه را از هر گونه تغییری در نام و نشانی چنین مرجعی یا مراجعی مطلع نماید.
- ۴- دبیرخانه باید فوراً اعضا را از اطلاعاتیه هایی که به موجب بند (۳) دریافت می کند، مطلع نماید.

ماده ۵: آیین کار مربوط به مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده

۱- هر عضو که اقدام به تصویب آخرین اقدام قانونی می نماید باید مراتب را کتبا به دبیرخانه اعلام نماید. چنین اطلاعیه ای باید در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نود روز از تاریخی که آخرین اقدام قانونی به اجرا درآمده است ارسال شود و باید حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه ۱ در صورت دسترسی به آن باشد.

۲- هر عضو در تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید آخرین اقدام قانونی خود را که در آن زمان نافذ است کتبا به دبیرخانه اعلام نماید. عضوی که قبلاً اطلاعیه های مربوط به آخرین اقدام قانونی نهایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین المللی تسلیم نموده است نیازی به ارایه مجدد این اطلاعیه ها نخواهد داشت.

۳- دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر شش ماه بعد از دریافت اطلاعیه به موجب بندهای (۱) و (۲) تأیید خواهد کرد که آیا اطلاعیه حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه (۱) می باشد یا خیر و چنانچه اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه دهنده را مطلع خواهد نمود.

۴- دبیرخانه هر شش ماه باید خلاصه ای از اطلاعات دریافتی به موجب بندهای (۱) و (۲) از جمله اطلاعات مربوط به اطلاعیه هایی را که حاوی کلیه اطلاعات درخواستی در ضمیمه (۱) نیستند، به اعضا اعلام نماید.

۵- هرگاه دبیرخانه حداقل یک اطلاعیه از هر یک از دو منطقه اعلام رضایت قبلی در خصوص یک ماده شیمیایی خاص که الزامات مذکور در ضمیمه (۱) را دارا می باشد، دریافت نماید، باید آنها را به کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارایه نماید. ترکیب مناطق اعلام رضایت قبلی باید در تصمیم مبتنی بر اجماع که در اولین اجلاس فراهمایی (کنفرانس) اعضا اتخاذ می شود، مشخص گردد.

۶- کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در چنین اطلاعیه هایی را مطابق با ملاک های مذکور در ضمیمه (۲) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ماده شیمیایی مورد نظر از آیین کار اعلام رضایت قبلی و لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) توصیه های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده ۶: آیین کار مربوط به ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک

۱- هر عضو که جز کشورهای در حال توسعه یا کشورهای با اقتصاد در حال گذر باشد و مشکلات ناشی از یک ترکیب از سموم دفع آفات به شدت خطرناک را به هنگام استفاده از آنها در قلمرو خود تجربه می کند، می تواند درج آن ترکیب از سموم دفع آفات به شدت خطرناک را در ضمیمه (۳) به دبیرخانه پیشنهاد دهد. برای ارائه پیشنهاد بهتر عضو مزبور می تواند از نظرات فنی تخصصی هر منبع بهره جوید. پیشنهاد مذکور باید حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت (۱) ضمیمه (۴) باشد.

۲- دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا شش ماه بعد از دریافت هر پیشنهاد به موجب قسمت اول ضمیمه (۴) نسبت به بررسی و تأیید اینکه آیا پیشنهاد حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت ضمیمه (۴) است اقدام خواهد نمود. چنانچه پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه دهنده را مطلع خواهد نمود.

۳- دبیرخانه باید اطلاعات اضافی مذکور در قسمت (۲) ضمیمه (۴) در خصوص پیشنهاد ارائه شده به موجب بند (۲) را جمع آوری نماید.

۴- هرگاه الزامات بندهای (۲) و (۳) فوق در یک ترکیب خاصی از سموم دفع آفات به شدت خطرناک موجود باشد، دبیرخانه باید پیشنهاد و اطلاعات مربوط را به کارگاه (کمیته) بررسی شیمیایی ارائه دهد.

۵- کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در پیشنهاد مذکور و اطلاعات اضافی جمع آوری شده را مطابق با ملاک های مذکور در قسمت (۳) ضمیمه (۴) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ترکیب سموم دفع آفات شدیداً خطرناک مورد بحث، از آیین کار اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) توصیه های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده ۷: فهرست کردن مواد شیمیایی در ضمیمه ۳

۱- در مورد هر ماده شیمیایی که کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی، تصمیم به توصیه آن برای اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) بگیرد، و پیش نویس سند راهنمای تصمیم را آماده خواهد کرد. سند تصمیم باید حداقل بر اساس اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (۱) یا بر حسب مورد، حاوی اطلاعات مذکور در ضمیمه (۴) باشد و اطلاعات مربوط به کاربردهای ماده شیمیایی مذکور را در یک طبقه بندی به غیر از طبقه بندی که آخرین اقدام قانونی در مورد آن اجرا می شود، شامل گردد.

۲- توصیه مذکور در بند (۱) به همراه پیش نویس سند راهنمایی تصمیم باید به کنفرانس اعضا ارائه شود. کنفرانس اعضا باید در خصوص تبعیت ماده شیمیایی از مقررات اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) و نیز در خصوص تصویب پیش نویس سند راهنمای تصمیم، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.

۳- هرگاه برای درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) تصمیمی اتخاذ شده باشد و سند راهنمای تصمیم مربوط نیز توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید بلافاصله این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده ۸: مواد شیمیایی در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی

به غیر از ماده شیمیایی که در ضمیمه (۳) درج شده است برای هر ماده شیمیایی که قبل از تاریخ اولین اجلاس کنفرانس اعضا در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی گنجانده شده باشد، کنفرانس اعضا باید در آن اجلاس در مورد درج آن ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) تصمیم گیری نماید به شرط آن که مجاب شود که کلیه الزامات برای درج در آن ضمیمه انجام شده است.

ماده ۹: حذف مواد شیمیایی از ضمیمه (۳)

۱- چنانچه یک عضو، اطلاعاتی را که زمان تصمیم گیری برای درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳)، قابل دسترس نبوده به دبیرخانه ارائه دهد و آن اطلاعات نشان دهد که درج آن طبق معیارهای مربوط در ضمیمه (۲) یا بر حسب مورد ضمیمه (۴) دیگر قابل توجه نیست، دبیرخانه باید اطلاعات مذکور را به کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارسال نماید.

۲- کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعاتی را که طبق بند (۱) دریافت می کند بررسی نماید. برای هر ماده شیمیایی که کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی طبق معیارهای مربوط در ضمیمه (۲) یا بر حسب مورد ضمیمه (۴)، تصمیم به توصیه برای حذف از ضمیمه (۳) می گیرد باید یک پیش نویس تجدید نظر شده سند راهنمای تصمیم را آماده نماید.

۳- پیشنهاد مورد اشاره در بند (۲) باید به کنفرانس اعضا ارایه و با پیش نویس تجدیدنظر شده سند راهنمای تصمیم همراه گردد. کنفرانس اعضا در خصوص حذف ماده شیمیایی مذکور از ضمیمه (۳) و تصویب پیش نویس تجدیدنظر شده سند راهنمای تصمیم، تصمیم گیری خواهد نمود.

۴- هرگاه برای حذف یک ماده شیمیایی از ضمیمه (۳) تصمیمی گرفته شده و سند تجدیدنظر شده راهنمای تصمیم توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید فوراً این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده ۱۰: تعهدات مربوط به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه ۳

۱- هر عضو باید اقدامات قانونی یا اداری مناسب را برای اطمینان از تصمیمات به موقع نسبت به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) اجرا نماید.

۲- هر عضو در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نه ماه بعد از تاریخ ارسال سند راهنمای تصمیم مورد اشاره در بند (۳) ماده (۷)، باید پاسخی را در مورد واردات آتی ماده شیمیایی مربوطه به دبیرخانه ارسال نماید. چنانچه یک عضو پاسخ مذکور را جرح و تعدیل نماید باید بلافاصله پاسخ تجدیدنظر شده را به دبیرخانه تسلیم نماید.

۳- دبیرخانه پس از انقضای دوره زمانی مندرج در بند (۲)، بلافاصله طی درخواست کتبی و خطاب به عضوی که چنین پاسخی را ارائه نداده درخواست نماید تا این کار را انجام دهد. چنانچه عضو نتواند پاسخی ارایه دهد، دبیرخانه باید به نحو مناسب عضو را کمک نموده تا در دوره زمانی مذکور در آخرین جمله بند (۲) ماده (۱۱)، پاسخ لازم را ارایه نماید.

۴- هر پاسخ به موجب بند (۲)، باید شامل یکی از دو مورد زیر باشد:

الف) تصمیم نهایی بر اساس تدابیر قانونی یا اداری

(۱) برای اعلام رضایت جهت واردات

(۲) برای اعلام عدم رضایت جهت واردات یا

(۳) برای اعلام رضایت فقط با رعایت شرایط مشخص شده

ب) پاسخ موقت که ممکن است شامل موارد ذیل باشد:

(۱) تصمیم موقت مبنی بر رضایت برای واردات با یا بدون شرایط مشخص، یا اعلام عدم

رضایت برای واردات در طول دوره موقت.

(۲) بیانیه ای مبنی بر این که تصمیم نهایی تحت بررسی جدی است.

(۳) درخواست برای کسب اطلاعات بیشتر از دبیرخانه یا از آن عضوی که آخرین اقدام

قانونی را اعلام کرده است.

(۴) درخواست از دبیرخانه جهت مساعدت در ارزیابی ماده شیمیایی.

۵- پاسخ به موجب جزءهای «الف» یا «ب» بند (۴) باید با طبقه بندی یا طبقه بندی های

مشخص شده برای ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) مرتبط باشد.

۶- تصمیم نهایی باید با شرحی از هرگونه اقدامات قانونی یا اداری که بر آن مبتنی است، همراه باشد.

۷- هر عضو باید حداکثر تا تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، پاسخ هایی را در رابطه با هر ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) به دبیرخانه ارسال نماید. عضوی که چنین پاسخ هایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین المللی ارائه داده است، نیازی به تسلیم مجدد آنها ندارد.

۸- هر عضو باید پاسخ های خود را که به موجب این ماده تهیه نموده است مطابق با اقدامات قانونی یا اداری خود در دسترس طرف های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، بگذارد.

۹- عضوی که به موجب بندهای (۲) و (۴) فوق و بند (۲) ماده (۱۱) تصمیمی مبنی بر عدم رضایت برای ورود یک ماده شیمیایی یا اعلام رضایت برای ورود آن ماده فقط تحت شرایط خاصی اتخاذ می نماید باید همزمان موارد زیر را چنانچه قبلاً انجام نداده باشد ممنوع یا منوط به همان شرایط نماید:

الف- ورود ماده شیمیایی از هر منبعی و

ب- تولید داخلی ماده شیمیایی جهت استفاده داخلی

۱۰- دبیرخانه باید هر شش ماه کلیه اعضا را از پاسخ هایی که دریافت کرده است مطلع نماید. چنین اطلاعاتی، در صورت در دسترس بودن، باید شامل شرحی از اقدامات قانونی یا اداری باشد که این تصمیمات براساس آن اتخاذ شده است. دبیرخانه، همچنین باید اعضا را از هر گونه قصور در ارسال پاسخ، مطلع نماید.

ماده ۱۱: تعهدات مربوط به صادرات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳)

۱- هر عضو صادر کننده باید:

الف- اقدامات قانونی یا اداری مناسب را جهت اعلام پاسخ های ارسالی توسط دبیرخانه براساس بند (۱۰)

ماده (۱۰) برای طرف های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، انجام دهد.

ب- اقدامات قانونی یا اداری مناسب جهت اطمینان از این نکته که صادر کنندگانی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، حداکثر تا شش ماه از تاریخی که دبیرخانه اعضا را برای نخستین بار از چنین پاسخی مطابق با بند (۱۰) ماده (۱۰) مطلع می سازد، از تصمیمات مندرج در هر پاسخ تبعیت می نمایند.

ج- اعضای وارد کننده را بنا به درخواست و به طور مقتضی در موارد زیر راهنمایی و مساعدت نماید:

(۱) در به دست آوردن اطلاعات بیشتر برای کمک به آنها جهت اقدام طبق بند (۴) ماده (۱۰) و جزء

«ج» بند (۲) زیر و

(۲) در تقویت ظرفیت ها و توانایی های خود جهت مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در مدت طول عمر

آنها.

۲- هر عضو باید اطمینان حاصل نماید که ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) از قلمرو خود به هیچ عضو وارد کننده ای که تحت شرایط استثنایی، پاسخی ارسال نکرده و یا پاسخ موقت فاقد یک تصمیم موقت ارسال نموده، صادر نمی گردد مگر این که:

الف- آن ماده، یک ماده شیمیایی باشد که در زمان واردات به عنوان یک ماده شیمیایی توسط عضو وارد کننده به ثبت رسیده باشد یا

ب- آن ماده، یک ماده شیمیایی باشد که برای آن شواهدی مبنی بر این که قبلاً توسط عضو وارد کننده استفاده و یا به آن عضو وارد شده است و در رابطه با آن هیچ اقدام قانونی جهت ممنوعیت کاربرد آن اتخاذ نشده است یا

ج- رضایت آشکار جهت واردات توسط صادر کننده از طریق مرجع ملی تعیین شده عضو وارد کننده تحصیل و دریافت شده باشد. عضو وارد کننده باید به چنین درخواستی ظرف شصت روز پاسخ داده و فوراً دبیرخانه را از تصمیم خود مطلع نماید.

تعهدات اعضای صادر کننده به موجب این بند، در پایان یک دوره شش ماهه و از تاریخ اطلاع اولیه به اعضا مطابق با بند (۱۰) ماده (۱۰) توسط دبیرخانه مبنی بر این که یک عضو در ارسال پاسخ قصور نموده یا پاسخ موقت فاقد تصمیم موقت ارسال نموده، قابل اجرا بوده و به مدت یک سال ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۲: اطلاعیه صادرات

۱- چنانچه یک ماده شیمیایی که توسط یک عضو منع یا به شدت محدود شده، از قلمرو آن عضو صادر شود عضو مذکور باید اطلاعیه صادرات به عضو واردکننده ارایه دهد. اطلاعیه صادرات باید شامل اطلاعات مندرج در ضمیمه ۵ باشد.

۲- قبل از اولین صادرات ماده شیمیایی مذکور که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی انجام می گیرد، باید اطلاعیه صادرات ارائه گردد. پس از آن اطلاعیه صادرات قبل از اولین صادراتی که در هر سال تقویمی انجام می گردد، ارائه خواهد شد. مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده می تواند از الزام به اطلاع که قبل از صادرات باید انجام شود، صرف نظر نماید.

۳- یک عضو صادر کننده پس از تصویب آخرین اقدام قانونی که منجر به بروز تغییرات مهم در رابطه با ممنوعیت یا محدودیت شدید آن ماده شیمیایی خواهد شد، نسبت به ارایه اطلاعیه روزآمد برای صادرات اقدام خواهد کرد.

۴- عضو وارد کننده باید وصول اطلاعیه صادرات را که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی ارایه می گردد، اعلام نماید. چنانچه عضو صادر کننده اعلام وصول را طی ۳۰ روز پس از ارسال اطلاعیه صادرات دریافت ننماید، باید نسبت به ارایه دومین اطلاعیه اقدام نماید. عضو صادر کننده باید تلاش های لازم را برای حصول اطمینان از دریافت دومین اطلاعیه توسط عضو وارد کننده به عمل آورد.

۵- تعهدات عضو که در بند (۱) درج شده هنگامی متوقف خواهد شد که:

الف- ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) درج شده باشد.

ب- عضو واردکننده، طبق بند (۲) ماده (۱۰)، پاسخی در مورد آن ماده شیمیایی به دبیرخانه ارسال نموده باشد و

ج- دبیرخانه طبق بند (۱۰) ماده (۱۰) این پاسخ را میان اعضا توزیع کرده باشد.

ماده ۱۳: اطلاعاتی که همراه مواد شیمیایی صادر شده ارائه می گردد

۱- کنفرانس اعضا باید سازمان جهانی گمرک را ترغیب نماید تا کدهای گمرکی مشخص نظام هماهنگ شده جهت هر یک از مواد شیمیایی یا گروه های مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) را به نحو مناسب تعیین کند. هر عضو باید مقرر کند در مواردی که برای مواد شیمیایی کد تعیین شده است، کد مذکور در هنگام صادرات در بارنامه مربوط ذکر گردد.

۲- بدون خدشه به هر یک از الزامات مربوط به عضو واردکننده، هر عضو باید مقرر کند صادرات هر یک از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه ۳ و مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در قلمرو آن، موکول به الزامات مربوط به الصاق برچسب با توجه به استانداردهای بین المللی ذیربط، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست، گردد.

۳- بدون خدشه به هر یک از الزامات عضو وارد کننده هر عضو باید مقرر کند صادرات مواد شیمیایی مشمول الزامات الصاق بر چسب محیط زیستی یا بهداشتی در قلمرو آن می تواند موکول به الزامات مربوط به الصاق بر چسب با توجه به استانداردهای بین المللی ذیرب، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات و یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست گردد.

۴- هر عضو صادر کننده در رابطه با مواد شیمیایی مذکور در بند (۲) که برای مقاصد حرفه ای به کار می رود، باید مقرر کند که برگه حاوی اطلاعات ایمنی مطابق با یک چارچوب شناخته شده بین المللی، شامل روزآمدترین اطلاعات قابل دسترس، به هر عضو وارد کننده ارسال می شود.

۵- اطلاعات مندرج در بر چسب الصاق شده و برگه حاوی اطلاعات ایمنی تا حد امکان باید به یک یا بیش از یک زبان رسمی عضو وارد کننده ارائه شود.

ماده ۱۴: تبادل اطلاعات

۱- هر عضو باید به نحو مقتضی و مطابق با اهداف این کنوانسیون تسهیلات زیر را فراهم آورد:
الف- تبادل اطلاعات علمی، فنی، اقتصادی و حقوقی مرتبط با مواد شیمیایی در حیطه شمول این کنوانسیون از جمله اطلاعات سم شناسی، سم شناسی بومی و ایمنی.
ب- رایاه اطلاعات قابل دسترس برای عموم در خصوص اقدامات قانونی داخلی مربوط به اهداف این کنوانسیون و
ج- در صورت اقتضا ارائه اطلاعات به سایر اعضا به طور مستقیم یا از طریق دبیرخانه در خصوص اقدامات قانونی داخلی که اساسا یک بار یا بیشتر، استفاده از یک ماده شیمیایی را محدود می کند.
۲- اعضای که به موجب این کنوانسیون تبادل اطلاعات می نمایند، نسبت به حفاظت هر گونه اطلاعات محرمانه براساس توافق متقابل اقدام می نمایند.

۳- اطلاعات زیر از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نمی شود:
الف- اطلاعات مورد اشاره در ضمایم (۱) و (۴) که به ترتیب به موجب مواد (۵) و (۱۰) رایاه شده است.
ب- اطلاعات مندرج در برگه حاوی اطلاعات ایمنی مورد اشاره در بند (۴) ماده (۱۳).
ج- تاریخ انقضای ماده شیمیایی
د- اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه از جمله طبقه بندی مخاطرات، ماهیت خطرات و توصیه ایمنی مربوط و
ه- خلاصه نتایج آزمایش های مربوط به سم شناسی و سم شناسی بومی.
۴- تاریخ تولید ماده شیمیایی به طور کلی از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نخواهد شد.
۵- هر عضو خواهان اطلاعات مربوط به نقل و انتقال عبور مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) از قلمرو آن، می تواند نیاز خود را به دبیرخانه گزارش نماید و دبیرخانه باید بر همین اساس کلیه اعضا را مطلع نماید.

ماده ۱۵: اجرای کنوانسیون

۱- هر عضو باید اقداماتی را که برای ایجاد و تقویت زیرساخت ها و نهادهای ملی خود برای اجرای مؤثر این کنوانسیون می تواند ضروری باشد، انجام دهد. این اقدامات ممکن است در صورت لزوم شامل تصویب یا اصلاح اقدامات قانونی یا اداری ملی بوده و همچنین می تواند شامل موارد زیر باشد:
الف- ایجاد ثبت و پایگاه های اطلاعاتی ملی از جمله اطلاعات ایمنی مربوط به مواد شیمیایی
ب- تشویق ابتکارات در بخش صنعت جهت ارتقای ایمنی و شیمیایی و

ج- ترغیب توافقات داوطلبانه با در نظر گرفتن مفاد ماده (۱۶).

۲- هر عضو در حد امکان باید اطمینان یابد که عموم مردم به اطلاعات مربوط به نحوه کاربرد و مدیریت حوادث جایگزین هایی که از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) برای سلامت انسان یا محیط زیست ایمن تر هستند، دسترسی مناسب داشته باشند.

۳- اعضا توافق می نمایند تا به طور مستقیم یا در موارد مقتضی از طریق سازمان های بین المللی صلاحیت دار در اجرای این کنوانسیون در سطوح زیر منطقه ای، منطقه ای و جهانی همکاری نمایند.

۴- هیچ چیز در این کنوانسیون نباید طوری تفسیر شود که محدود کننده حق اعضا برای اتخاذ اقداماتی که بیشتر از حد مذکور در کنوانسیون به حفظ محیط زیست و سلامت انسان نافع است تعبیر گردد، به شرطی که چنین اقداماتی با مفاد کنوانسیون هماهنگ بوده و مطابق با حقوق بین الملل باشد.

ماده ۱۶: کمک فنی

اعضا به ویژه با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار در جهت ارتقای کمک فنی برای توسعه زیرساخت و ظرفیت لازم برای مدیریت مواد شیمیایی برای ایجاد زمینه جهت اجرای این کنوانسیون با یکدیگر همکاری خواهند کرد. اعضای که دارای برنامه های پیشرفته تر جهت تنظیم امور مواد شیمیایی می باشند، برای سایر اعضا کمک فنی و از جمله آموزش فراهم خواهند نمود تا امور زیرساخت و ظرفیت های آنان در مدیریت مواد شیمیایی در طول چرخه حیات آنها توسعه یابد.

ماده ۱۷: عدم پایبندی

کنفرانس اعضا باید در اولین فرصت ممکن مقررات و ساز و کارهای نهادی را جهت تعیین عدم پایبندی به مفاد این کنوانسیون و برخورد با اعضای را که عدم پایبندی آنها مشخص می شود تهیه و تصویب نماید.

ماده ۱۸: کنفرانس اعضا

۱- بدین وسیله کنفرانس اعضا ایجاد می شود.

۲- اولین اجلاس کنفرانس اعضا باید حداکثر تا یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون با اداره مشترک مدیر اجرایی یونپ و مدیر کل فائو تشکیل شود. بعد از آن، اجلاس های عادی کنفرانس اعضا باید در فواصل منظم که توسط کنفرانس مشخص می شود، برگزار گردد.

۳- اجلاس های فوق العاده کنفرانس اعضا در مواقعی که کنفرانس ممکن است ضروری بداند یا براساس درخواست کتبی هر عضو که حداقل یک سوم اعضا از آن حمایت نمایند، برگزار خواهد شد.

۴- کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه، درخصوص آیین کار و مقررات مالی خود و هر یک از نهادهای تابع و همچنین مقررات مالی حاکم بر عملکرد دبیرخانه را از طریق اجماع توافق و تصویب نماید.

۵- کنفرانس اعضا باید، اجرای این کنوانسیون را مورد بررسی و ارزیابی مستمر قرار دهد. کنفرانس باید وظایف محوله از سوی کنوانسیون را اجرا نماید و بدین منظور باید:

الف- علاوه بر الزامات بند (۶) زیر، نهادهای تابع را که جهت اجرای کنوانسیون ضروری تلقی می‌نماید ایجاد کند.

ب- در موارد مقتضی با سازمان های بین المللی صلاحیت دار و نهادهای بین الدولی و غیر دولتی همکاری نماید و

ج- هرگونه اقدام دیگری که جهت دستیابی به اهداف این کنوانسیون می تواند ضروری باشد، مورد بررسی قرار داده و انجام دهد.

۶- کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه خود یک نهاد تابع به نام کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی به منظور اجرای وظایف محوله به آن کار گروه (کمیته) از طرف این کنوانسیون ایجاد نماید در این خصوص:

الف- اعضای کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید توسط کنفرانس اعضا تعیین شوند. اعضای این کار گروه (کمیته) باید متشکل از تعداد محدودی از کارشناسان تعیین شده دولتی در زمینه مدیریت مواد شیمیایی باشند. اعضای کار گروه (کمیته) باید، براساس توزیع عادلانه جغرافیایی از جمله با اطمینان از توازن لازم بین اعضای توسعه یافته و در حال توسعه تعیین شوند.

ب- کنفرانس اعضا باید در خصوص شرح وظایف، سازمان و نحوه عمل کار گروه (کمیته) تصمیم بگیرند. ج- کمیته باید تلاش لازم را به عمل آورد تا پیشنهادهایش براساس اجماع صورت گیرد. چنانچه کلیه تلاش ها برای رسیدن به اجماع بی نتیجه بماند و هیچ اجماعی حاصل نشود، چنین پیشنهادی باید به عنوان آخرین راه حل با رای دو سوم اکثریت اعضای حاضر رای دهنده تصویب شود.

۷- سازمان ملل متحد، سازمان های تخصصی و آژانس بین المللی انرژی اتمی و همچنین هر کشور غیر عضو این کنوانسیون می توانند در جلسه های کنفرانس اعضا به عنوان ناظر حضور یابند. هر نهاد یا آژانس اعم از ملی یا بین المللی، دولتی یا غیر دولتی که در مسائل مربوط به کنوانسیون صاحب نظر باشند و دبیرخانه را از علاقه مندی خود جهت حضور در یک اجلاس کنفرانس اعضا به عنوان ناظر مطلع نموده باشند، می توانند برای حضور در جلسه پذیرفته شوند مگر این که حداقل یک سوم اعضای حاضر مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظران باید تابع آیین کار مصوب کنفرانس اعضا باشد.

ماده ۱۹: دبیرخانه

۱- بدین وسیله یک دبیرخانه تأسیس می گردد.

۲- وظایف دبیرخانه به شرح ذیل خواهد بود:

الف- برنامه ریزی برای اجلاس های کنفرانس اعضا و نهادهای تابع آن و ارائه خدمات لازم به آنها.
ب- تسهیل کمک به اعضا در اجرای این کنوانسیون، به ویژه به اعضای در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذر در صورت درخواست آنها.

ج- اطمینان از هماهنگی لازم با دبیرخانه های سایر نهادهای بین المللی مربوط.

د- به موجب راهنمایی کلی کنفرانس اعضا، ترتیبات اداری و قراردادی که می تواند برای انجام وظایف خود مؤثر باشد، را منعقد نماید و

هـ- اجرای سایر وظایف دبیرخانه که در این کنوانسیون مشخص شده و سایر وظایفی که ممکن است از سوی کنفرانس اعضا مشخص شود.

۳- وظایف دبیرخانه کنوانسیون مشترکاً از سوی مدیر اجرایی یونپ و مدیر کل فائو مشروط به توافق با این ترتیبات توسط آنها و تصویب از طرف کنفرانس اعضا اجرا خواهد شد.

۴- چنانچه مشخص شود که دبیرخانه وظایف مورد نظر را انجام نمی دهد کنفرانس اعضا با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده ممکن است تصمیم بگیرد که وظایف دبیرخانه را به یک یا چند سازمان بین المللی صلاحیت دار واگذار نماید.

ماده ۲۰: حل و فصل اختلافات

۱- اعضا باید هر گونه اختلاف بین خود مرتبط با تفسیر یا اجرای این کنوانسیون را از طریق مذاکره یا سایر طرق مسالمت آمیز مورد انتخاب خود حل و فصل نمایند.

۲- هر عضو کنوانسیون به غیر از یک سازمان وحدت اقتصادی می تواند به هنگام تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون، یا در هر زمان بعد از آن، با تسلیم یک سند کتبی به امین کنوانسیون اعلام نماید که در خصوص هر نوع اختلاف مرتبط با تفسیر یا اجرای کنوانسیون یا هر دو، طریق حل اختلاف زیر را در رابطه با هر عضو پذیرنده همین تعهد، به طور اجباری مورد پذیرش قرار می دهد:

الف- داوری مطابق با آیین کاری که در اسرع وقت ممکن و در قالب یک ضمیمه از سوی کنفرانس اعضا تصویب می شود.

ب- ارجاع اختلاف به دیوان بین المللی دادگستری.

۳- عضوی که یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای است می تواند به همان ترتیب در ارتباط با داوری مطابق با آیین کار مذکور در جزء (الف) بند (۲) اعلامیه ارائه نماید.

۴- اعلامیه ارائه شده مطابق با بند (۲) تا زمان انقضای مدت آن طبق شرایط مندرج در آن یا تا سه ماه پس از تسلیم یادداشت کتبی فسخ آن به امین کنوانسیون، به قوت خود باقی خواهد بود.

۵- انقضای اعلامیه، یادداشت فسخ یا اعلامیه جدید به هیچ نحو نباید بر جریان دعوی مطرح در دیوان داوری یا دیوان بین المللی دادگستری تأثیر گذارد مگر آن که طرف های اختلاف به گونه دیگری توافق نمایند.

۶- چنانچه طرف های یک اختلاف همان روش یا روش دیگر به موجب بند (۲) را نپذیرفته باشند، و چنانچه آنها نتوانند اختلاف خود را طی ۱۲ ماه پس از صدور اطلاعیه یک طرف اختلاف به طرف دیگر مبنی بر وجود اختلاف، حل و فصل نمایند، اختلاف باید بنا به درخواست یکی از طرف های اختلاف به کنوانسیون مصالحه ارجاع شود. کمیسیون مصالحه گزارشی همراه با توصیه های مربوط ارائه خواهد نمود. تشریفات دیگر مربوط به کمیسیون مصالحه که به صورت ضمیمه گنجانده خواهد شد، حداکثر تا دومین جلسه کنفرانس اعضا توسط کنفرانس مذکور تصویب می شود.

ماده ۲۱: اصلاح کنوانسیون

۱- اصلاح این کنوانسیون ممکن است از سوی هر عضو پیشنهاد گردد.

۲- اصلاح این کنوانسیون باید در جلسه کنفرانس اعضا به تصویب برسد. متن هر گونه اصلاحیه پیشنهادی باید حداقل ۶ ماه قبل از جلسه ای که اصلاحیه جهت تصویب پیشنهاد می شود، توسط دبیرخانه به اعضا ارسال گردد. دبیرخانه همچنین باید اصلاحیه پیشنهادی را به امضا کنندگان این کنوانسیون و جهت اطلاع به امین کنوانسیون ارسال نماید.

۳- اعضا باید هر گونه تلاشی را برای حصول به توافق از طریق اجماع در خصوص هر اصلاحیه پیشنهادی به این کنوانسیون به عمل آورند.

چنانچه تلاش های لازم برای حصول اجماع به نتیجه نرسد و هیچ گونه توافقی حاصل نشود، به عنوان آخرین راه حل، اصلاحیه باید با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب گردد.

۴- اصلاحیه باید به وسیله امین کنوانسیون جهت تنفیذ، پذیرش یا تصویب به کلیه اعضا ارسال شود.

۵- تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه باید به طور کتبی به اطلاع امین کنوانسیون برسد.

اصلاحیه تنفیذ شده مطابق با بند (۳) در نودمین روز پس از تاریخ سپردن اسناد تنفیذ، پذیرش یا تصویب از سوی حداقل سه چهارم اعضا برای اعضای پذیرنده آن لازم الاجرا خواهد شد. بعد از آن، اصلاحیه برای هر عضو دیگر در نودمین روز از تاریخی که آن عضو سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه خود را به امین کنوانسیون تسلیم می کند، لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۲- تصویب و اصلاح ضمایم

۱- ضمایم این کنوانسیون جزء لاینفک آن محسوب می گردد و به جز آنچه که به گونه دیگری صریحاً قید شده باشد هر اشاره به این کنوانسیون هم زمان اشاره ای به هر یک از ضمایم آن تلقی می شود.

۲- ضمایم به موضوعات شکلی، علمی، فنی یا اداری محدود می شود.

۳- آیین کار ذیل در خصوص تنفیذ، تصویب و لازم الاجرا شدن دیگر ضمایم این کنوانسیون قابل اعمال خواهد بود:

الف- ضمایم دیگر باید طبق آیین کار مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲۱)، پیشنهاد و تصویب شود.

ب- هر عضوی که قادر به پذیرش ضمیمه دیگری نباشد، باید ظرف یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، کتباً امین کنوانسیون را مطلع نماید. امین کنوانسیون بدون تأخیر کلیه اعضا را از دریافت اطلاعیه مزبور مطلع نماید.

یک عضو می تواند در هر زمانی اطلاعیه قبلی عدم پذیرش در خصوص ضمیمه دیگر را پس بگیرد و آن ضمیمه از آن زمان طبق جزء (ج) زیر برای آن عضو لازم الاجرا خواهد شد و

ج- در انقضای یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، ضمیمه مذکور برای کلیه اعضای که اطلاعیه ای مطابق با مفاد جزء (ب) فوق ارائه نکرده اند لازم الاجرا خواهد شد.

۴- جز در مورد ضمیمه (۳) پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن اصلاحیه های ضمایم این کنوانسیون باید تابع همان آیین کار مربوط به پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن ضمایم دیگر کنوانسیون باشد.

۵- آیین کار ذیل در رابطه با پیشنهاد، تصویب و لازم الاجرا شدن اصلاحیه های ضمیمه ۳ اعمال خواهد شد:

الف- اصلاحیه های ضمیمه (۳) مطابق با آیین کار مندرج در مواد (۵) تا (۹) و بند (۲) ماده (۲۱) پیشنهاد و تصویب می شود.

ب- کنفرانس اعضا تصمیمات خود را از طریق تصویب مبتنی بر اجماع اتخاذ می نماید.

ج- تصمیم جهت اصلاح ضمیمه (۳) بلافاصله توسط امین کنوانسیون به اعضا اعلام می گردد. اصلاحیه از تاریخ مشخص شده در تصمیم برای کلیه اعضا لازم الاجرا خواهد شد.

۶- در صورتی که ضمیمه دیگر یا اصلاحیه مربوط به یکی از ضمایم با اصلاحیه این کنوانسیون مربوط باشد، در آن صورت ضمیمه دیگر یا اصلاحیه نباید تا زمانی که اصلاحیه کنوانسیون لازم الاجرا نشده، لازم الاجرا شود.

ماده ۲۳: رأی گیری

- ۱- هر عضو این کنوانسیون جز آنچه که در بند (۲) ذیل مقرر شده دارای یک رأی خواهد بود.
- ۲- یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای در خصوص موضوعات تحت حوزه صلاحیت خود باید حق رأی خود را با تعداد آرایه که برابر با تعداد کشورهای عضو آن که اعضای این کنوانسیون می باشند، اعمال نماید. چنین سازمانی در صورتی که هر یک از کشورهای عضو آن حق رأی خود را اعمال نماید حق رأی خود را اعمال نخواهد نمود، برعکس حالت مذکور نیز در رأی گیری صادق است.
- ۳- از نظر این کنوانسیون منظور از «اعضای حاضر و رأی دهنده» اعضای حاضری است که یک رأی مثبت یا منفی می دهند.

ماده ۲۴: امضا

این کنوانسیون جهت امضای تمام کشورها و سازمان ها وحدت اقتصادی منطقه ای در تاریخ ۱۱ سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷/۶/۲۰) در روتردام و از تاریخ ۱۲ سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷/۶/۲۱) تا ۱۰ سپتامبر ۱۹۹۹ (۱۳۷۸/۶/۱۹) در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک مفتوح خواهد بود.

ماده ۲۵: تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق

- ۱- این کنوانسیون موکول به تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشورها و سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای خواهد بود. این کنوانسیون برای الحاق کشورها و سازمان های وحدت اقتصادی منطقه ای از روز بعد از تاریخی که این کنوانسیون جهت امضا بسته می شود، مفتوح خواهد بود. اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق نزد امین کنوانسیون سپرده خواهد شد.
- ۲- هر سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای که عضو این کنوانسیون می شود بدون اینکه هیچ یک از کشورهای عضو آن به عضویت کنوانسیون درآمده باشند، ملزم به اجرای کلیه تعهدات به موجب این کنوانسیون خواهد بود. در مورد چنین سازمان هایی که یک یا چند کشور عضو آن، عضو این کنوانسیون باشند، سازمان ها و کشورهای عضو آن باید براساس مسوولیت های مربوط خود جهت اجرای تعهدات خود به موجب این کنوانسیون تصمیم بگیرند. در چنین مواردی، سازمان و کشورهای عضو آن نمی توانند حقوق ناشی از این کنوانسیون را به طور هم زمان اعمال نمایند.
- ۳- یک سازمان یکپارچه اقتصادی منطقه ای باید در سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود، بسط صلاحیت خودش را در خصوص موضوعات تحت پوشش این کنوانسیون اعلام کند. این چنین سازمانی همچنین باید امین کنوانسیون را از هر گونه جرح و تعدیل مربوط به بسط صلاحیت خود آگاه سازد و امین کنوانسیون نیز به نوبه خود باید اعضا را مطلع نماید.

ماده ۲۶: لازم الاجرا شدن

- ۱- این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.
- ۲- برای هر کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای که پس از تسلیم پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق، این کنوانسیون را تنفیذ، پذیرفته یا تصویب کند یا به آن ملحق شود، این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق توسط چنین کشور یا سازمانی لازم الاجرا می گردد.

۳- از نظر بندهای (۱) و (۲)، هر سند تسلیم شده توسط یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای نباید به عنوان یک سند اضافی علاوه بر اسنادی که به وسیله کشورهای عضو آن سازمان تسلیم شده، محسوب گردد.

ماده ۲۷: حق شرط

هیچ گونه حق شرطی در مورد این کنوانسیون نمی توان قائل شد.

ماده ۲۸: خروج از کنوانسیون

- ۱- در هر زمان، پس از گذشت سه سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون کشور عضو، آن عضو می تواند با تسلیم اطلاعیه کتبی به امین کنوانسیون از آن خارج شود.
- ۲- چنین خروجی پس از پایان یک سال از تاریخ دریافت اطلاعیه خروج توسط امین کنوانسیون یا در تاریخ دیرتر از آن که ممکن است در اطلاعیه مشخص شود، نافذ خواهد شد.

ماده ۲۹: امین کنوانسیون

دبیر کل سازمان ملل متحد، امین این کنوانسیون خواهد بود.

ماده ۳۰: متون معتبر

متن اصلی این کنوانسیون که به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی است دارای اعتبار یکسان بوده و نزد دبیر کل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد.

در تأیید مراتب فوق امضا کنندگان زیر که بدین منظور دارای اختیار لازم می باشند این کنوانسیون را امضا نموده اند. در روز دهم ماه سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷/۶/۱۹) در روتردام تنظیم شد.

ضمیمه ۱

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعیه هایی که به موجب ماده (۵) ارایه می شود

اطلاعیه ها باید شامل موارد زیر باشد:

۱- خواص، شناسایی و کاربردها:

الف- نام عمومی

ب- نام شیمیایی مطابق فهرست اسامی شناخته شده بین المللی در صورتی که چنین فهرستی وجود داشته باشد (برای مثال اتحادیه بین المللی شیمی محض و کاربردی (IUPAC))

ج- اسامی تجاری و اسامی فرآورده ها.

د- شماره های کد: شماره CAS، کدهای نظام هماهنگ شده گمرکی و سایر شماره ها. ه- اطلاعات مربوط به طبقه بندی مبتنی بر خطر در صورتی که ماده شیمیایی موکول به الزامات طبقه بندی باشد.

و- کاربرد یا کاربردهای ماده شیمیایی

ز- خواص فیزیکی - شیمیایی، سم شناسی و سم شناسی بومی.

۲- آخرین اقدام قانونی

الف- اطلاعات مختص به آخرین اقدام قانونی:

(۱) خلاصه آخرین اقدام قانونی.

(۲) استناد به سند قانونی.

(۳) تاریخ لازم الاجرا شدن آخرین اقدام قانونی.

(۴) نشانه هایی دال بر این که آخرین اقدام قانونی بر مبنای ارزیابی خطر یا مخاطره اتخاذ شده باشد یا نه و در صورت مثبت بودن، اطلاعات مربوط به ارزیابی مذکور ضمن استناد به سند مربوط.

(۵) دلایل اتخاذ آخرین اقدام قانونی مربوط به سلامت انسان از جمله سلامت مصرف کنندگان و کارگران یا محیط زیست.

(۶) خلاصه ای از مخاطرات و خطرات ماده شیمیایی نسبت به سلامت انسان، از جمله سلامت مصرف کنندگان و کارگران یا محیط زیست و تأثیرات مورد انتظار از آخرین اقدام قانونی.

ب- طبقه بندی یا طبقه بندی ها در مواردی که آخرین اقدام قانونی اتخاذ شده است برای هر طبقه بندی.

(۱) کاربرد یا کاربردهای منع شده توسط آخرین اقدام قانونی.

(۲) کاربرد یا کاربردهایی که مجاز می باشند.

(۳) در صورت امکان تخمین مقادیر ماده شیمیایی تولید شده، وارد شده، صادر شده و استفاده شده.

ج) در حد امکان وجود نشانه ای از ارتباط احتمالی آخرین اقدام قانونی با کشورها و مناطق دیگر.

د) سایر اطلاعات مربوط که می تواند شامل موارد زیر گردد:

(۱)- ارزیابی آثار اجتماعی - اقتصادی آخرین اقدام قانونی.

(۲)- اطلاعات در خصوص جایگزین ها و خطرات مربوط به آنها در صورتی که در دسترس باشد از قبیل:

- راهبردهای مدیریت یکپارچه آفات.

- روبه و فرآیندهای صنعتی از جمله فن آوری پاک کننده.

معیارهای فهرست کردن مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در ضمیمه ۳

کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی در بررسی اطلاعاتی های ارائه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (۵) ماده (۵) باید:

الف- تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی به منظور اطمینان از سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

ب- تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی در نتیجه ارزیابی احتمال خطر اتخاذ شده است. این ارزیابی باید براساس بررسی اطلاعات علمی در چارچوب شرایط حاکم بر عضو مورد بحث باشد. بدین منظور اسناد ارائه شده باید نشان دهد که:

(۱) اطلاعات طبق روش های شناخته شده علمی تهیه شده است.

(۲) بررسی اطلاعات مطابق با اصول و آیین کار علمی شناخته شده انجام گرفته و به صورت سند درآمده است.

(۳) آخرین اقدام قانونی براساس ارزیابی خطر بوده که در برگیرنده شرایط حاکم بر عضو اقدام کننده می باشد.

ج- با در نظر گرفتن موارد ذیل بررسی نماید که آیا آخرین اقدام قانونی مبنای گسترده کافی را که برای درج ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) مناسب است، تأمین می نماید:

(۱) آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش قابل توجهی در مقدار ماده شیمیایی استفاده شده یا دفعات استفاده از آن منجر شده یا انتظار می رود که منجر شود.

(۲) آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش واقعی احتمال خطر برای سلامت انسان یا محیط زیست عضوی که اطلاعاتی ارائه داده منجر شده یا انتظار می رود به کاهش قابل ملاحظه آن منجر گردد.

(۳) آیا ملاحظات آن که به آخرین اقدام قانونی متخذ منجر شده، فقط در یک حوزه جغرافیایی محدود یا در وضعیت های محدود دیگر قابل اجرا است.

(۴) آیا شنواری مبنی بر تجارت مستمر بین المللی ماده شیمیایی وجود دارد.

د- در نظر داشته باشد که سوء استفاده عمدی به خودی خود دلیل کافی جهت درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) نمی باشد.

ضمیمه ۳

مواد شیمیایی مشمول آیین کار اعلام رضایت قبلی

ماده شیمیایی	شماره های CAS مربوط	طبقه بندی
T5.4.2	۹۳-۷۶-۵	سموم دفع آفات
آلدرین (Aldrin)	۳۰۹-۰۰-۲	سموم دفع آفات
کاپتافول (Captafol)	۲۴۲۵-۰۶-۱	سموم دفع آفات
کلردین (Chlordane)	۵۷-۷۴-۹	سموم دفع آفات
کلردیمیفرم (Chlordimeform)	۶۱۶۴-۹۸-۳	سموم دفع آفات
کلروبنزلیت (Chlorobenzilate)	۵۱۰-۱۵-۶	سموم دفع آفات
ددت (D.D.T)	۵۰-۲۹-۳	سموم دفع آفات
دیلدترین (Dieldrin)	۶۰-۵۷-۱	سموم دفع آفات
دینوسب و نمک های دینوسب (Dinoseb)	۸۸-۸۵-۷	سموم دفع آفات
۱،۲ دیبرومواتان (ای دی بی) (Dibromoethane)	۱۰۶-۹۳-۴	سموم دفع آفات
فلورواستاماید (Fluoroacetamide)	۶۴۰-۱۹-۷	سموم دفع آفات
اچ سی اچ (ایزومرهای مخلوط (HCH)	۶۰۸-۷۳-۱	سموم دفع آفات
هپتاکلر (Heptachlor)	۷۶-۴۴-۸	سموم دفع آفات
هگزاکلروبنزن (Hexachlorobenzene)	۱۱۸-۸۴-۱	سموم دفع آفات
لیندان (Lindane)	۵۸-۸۹-۹	سموم دفع آفات
مواد متشکله جیوه شامل مواد متشکله جیوه غیر آلی، مواد متشکله جیوه آلی و مواد متشکله جیوه آلکیل و کسپالکیل و آریل	۸۷-۸۶-۵	سموم دفع آفات
پنتاکلروفنل (Pentachlorophenol)	۶۹۲۳-۲۲-۴	سموم دفع آفات
مونوکروتوفوس (Monocrotophas)	۱۰۲۶۵-۹۲-۶	ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک
ماین محلول ماده ای که اجزای فعال آن بیش از ۶۰۰ گرم در لیتر باشد		

ادامه ضمیمه ۳

مواد شیمیایی مشمول آیین کار اعلام رضایت قبلی

ماده شیمیایی	شماره های CAS مربوط	طبقه بندی
متامیدوفوس (Methmidophos) ترکیبات مایع محلول ماده ای که اجزای فعال آن بیش از ۶۰۰ گرم در لیتر باشد	۶-۲۱-۱۳۱۷۱ مخلوط ایزمرهای (ZE) ۹۸-۲۳۷۸۳ (ایزومر Z) ۹۹-۲۹۷ (ایزومر E)	ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک
فوسفامیدون (Phosphamidon) ترکیبات مایع محلول ماده ای که اجزای فعال آن بیش از ۱۰۰۰ گرم در لیتر باشد	۲۹۸-۰۰-۰	ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک
متیل - پاراتیون (Methyl- Parathion) (کنسانتره های امولوسیون EC) با ۱۹/۵٪، ۴۰٪، ۵۰٪، ۶۰٪ و ترکیبات فعال و پودرهای حاوی ترکیبات فعال ۱/۵٪، ۲٪، ۳٪	۵۶-۳۸-۲	ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک
پاراتیون (Parathion) کلیه ترکیبات این ماده، مواد معلق در هوا، پودر غبار شدنی (DP)، کنسانتره قابل امولوسیون شدن (EC)، دانه ها (GR) و پودرهای خیس کردنی (WP) به جز سوسپانسیون (CG) ها	۴-۲۸-۱۲۰۸	ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک
کروسی دولایت (Grocedolite)	۴-۲۸-۱۲۰۸	صنعتی
بای فنیل های پلی کلرینه (PCB)	۳-۳۶-۱۳۳۶	صنعتی
ترفنیل های پلی کلرینه (PCT)	۸-۳۳-۶۱۷۸۸	صنعتی
فسفات سه تایی (دیبروموپروپیل)	۷-۷۲-۱۲۶	صنعتی

ضمیمه ۴

اطلاعات و معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در
ضمیمه ۳

بخش اول - مدارک مورد نیاز که یک عضو پیشنهاد دهنده باید ارائه دهد.

پیشنهادهای ارائه شده مطابق با بند (۱) ماده (۶) باید شامل مدارک کافی حاوی اطلاعات زیر باشد:

- الف- نام ترکیب سم دفع آفات خطرناک
- ب- نام جزء یا اجزای فعال در ترکیب
- ج- مقدار نسبی هر جزء فعال در ترکیب
- د- نوع ترکیب
- ه- اسامی تجاری و اسامی تولید کنندگان در صورت در دسترس بودن
- و- الگوهای متعارف و شناخته شده استفاده از ترکیب در عضو پیشنهاد دهنده
- ز- تشریح واضح در خصوص سوانح مربوط به مشکل مربوط از جمله آثار مخرب و روشی که در ترکیب مورد استفاده قرار گرفته است.
- ح- هر گونه اقدام قانونی، اداری یا سایر اقدامات متخذ و یا در حال اتخاذ از سوی عضو پیشنهاد دهنده در مقابله با چنین سوانحی

بخش دوم - اطلاعاتی که باید توسط دبیر خانه جمع آوری شود.

طبق بند (۳) ماده (۶)، دبیر خانه باید اطلاعات مناسب مربوط به ترکیب از جمله موارد زیر را جمع آوری نماید:

- الف- خواص فیزیکی - شیمیایی، سم شناسی و سم شناسی بومی ترکیب
- ب- وجود محدودیت های استعمال با محدودیت های فرد به کار گیرنده ترکیب در سایر کشورها
- ج- اطلاعات در خصوص سوانح مربوط به ترکیب در سایر کشورها
- د- اطلاعات ارائه شده توسط سایر اعضا سازمان های بین المللی، سازمان های غیر دولتی یا سایر منابع مربوط در سطوح ملی یا بین المللی
- ه- ارزیابی های خطر یا مخاطره در صورت در دسترس بودن
- و- شاخصه های مقدار استفاده از ترکیب از قبیل تعداد موارد ثبت شده یا مقادیر تولید یا فروش در صورت در دسترس بودن
- ز- سایر ترکیبات سموم دفع آفات مورد نظر و سوانح مربوط به این ترکیبات در صورت وجود
- ح- رویه های جایگزین برای کنترل آفات
- ط- سایر اطلاعات مربوط به تشخیص کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی

بخش سوم- معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در ضمیمه (۳)

کار گروه (کمیته) بررسی مواد شیمیایی در بررسی پیشنهادات ارایه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (۵) ماده (۶) باید موارد ذیل را مدنظر قرار دهد:

الف- اعتبار مدرکی که نشان می دهد کاربرد ترکیب مطابق با کاربرد متعارف یا شناخته شده در کشور عضو پیشنهاد دهنده، منجر به سوانح گزارش شده گردیده است.

ب- ارتباط چنین سوانحی با سایر کشورهایی که دارای آب و هوا و شرایط یکسان بوده و همچنین دارای الگوهای یکسان کاربرد ترکیب هستند.

ج- وجود محدودیت های استعمال یا محدودیت های فرد به کار گیرنده ترکیب ناشی از فناوری یا فناوری که به طور منطقی یا گسترده امکان استفاده از آن در کشورهای فاقد زیر ساخت لازم وجود ندارد.

د- اهمیت آثار گزارش شده در ارتباط با مقدار ترکیب استفاده شده

هـ- سوء استفاده عمدی به خودی خود دلیلی کافی جهت درج یک ترکیب در ضمیمه (۳) نمی باشد.

ضمیمه ۵

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعات صادرات

۱- اطلاعاتی های صادرات باید شامل اطلاعات ذیل باشند:

الف- نام و نشانی مراجع ملی تعیین شده عضو صادر کننده و عضو وارد کننده؛

ب- تاریخ مورد انتظار صادرات به عضو وارد کننده؛

ج- نام ماده شیمیایی منع یا به شدت محدود شده و خلاصه ای از اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (۱) که باید مطابق با ماده (۵) در اختیار دبیرخانه قرار گیرد. در صورتی که بیش از یک نوع از چنین ماده شیمیایی در یک مخلوط یا فرآورده گنجانده شده باشد، اطلاعات مزبور باید برای هر ماده شیمیایی ارائه شود؛

د- بیانیه ای دال بر طبقه بندی پیش بینی شده برای ماده شیمیایی و کاربرد پیش بینی شده آن در طبقه بندی مذکور در کشور عضو وارد کننده، در صورتی که مشخص باشد؛
هـ- اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه به منظور کاهش مواجهه با ماده شیمیایی و نشت آن؛
و- در رابطه با یک مخلوط یا فرآورده، غلظت ماده یا مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده مورد نظر؛

ز- نام و نشانی وارد کننده؛

ح- هرگونه اطلاعات تکمیلی که در دسترس مرجع ملی تعیین شده عضو صادر کننده قرار دارد و می تواند به مرجع ملی تعیین شده عضو وارد کننده کمک نماید.

۲- علاوه بر اطلاعات مورد اشاره در بند (۱)، عضو صادر کننده باید اطلاعات بیشتری را که در ضمیمه (۱) مشخص شده و ممکن است از سوی عضو وارد کننده درخواست شود، ارائه نماید.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

کنوانسیون مدیریت
زیست محیطی
آلاینده های آلی پایدار
(استکهلم ۱۹۹۷ م، ۱۳۷۵ ه.ش)

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

لایحه الحاق دولت ج.ا.ا به کنوانسیون مدیریت زیست محیطی آلاینده های آلی پایدار (استکهلم)

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون استکهلم در خصوص مدیریت زیست محیطی دوازده ماده شیمیایی با عنوان آلاینده های آلی پایدار ملحق شود و سند تصویب آن را نزد مرجع نگهدارنده تودیع نماید.

کنوانسیون مدیریت زیست محیطی آلاینده های آلی پایدار (استکهلم - ۲۰۰۱ م ، ۱۳۸۰ هـ. ش)

Convention On The Persistent Organic Pollutants (POP) Stockholm - 2001

اعضا این کنوانسیون:

با شناخت این که آلاینده های آلی پایدار دارای خصوصیات سمیت، مقاومت در برابر تجزیه، در بدن موجودات زنده تجمع یافته و از طریق هوا، آب و گونه های مهاجر، در بین مرزهای بین المللی جابجا شده و در مکان های بسیار دور تر از محل رها شدن آنها در اکوسیستم های آبی و خشکی انباشته شده و رسوب می کنند، با اطلاع از مخاطرات بهداشتی خصوصاً در کشورهای در حال توسعه در اثر تماس مستقیم با آلاینده های آلی پایدار به ویژه اثرات آنها روی زنان و متعاقباً روی نسل های آینده، با تصدیق این که زیست بوم اقیانوس ها و جوامع بومی به خاطر تأثیرات سوء آلاینده های آلی پایدار در معرض خطر بوده و آلودگی مواد غذایی بومی آنان نیز به عنوان یک موضوع بهداشت عمومی مدنظر می باشد، با اذعان به نیاز به اقدامات جهانی در خصوص آلاینده های آلی پایدار، با توجه خاص به تصمیم گیری ۱۳/۱۹ (C) مورخه ۷ فوریه ۱۹۹۷ شورای حکام برنامه محیط زیست سازمان ملل در خصوص شروع اقدامات بین المللی در جهت حفاظت سلامت انسان ها و محیط زیست از طریق اتخاذ تدابیری که سبب کاهش و یا حذف انتشار و تخلیه آلاینده های آلی پایدار می شود، با یادآوری مقررات مناسب در ارتباط با معاهدات زیست محیطی بین المللی مرتبط، خصوصاً کنوانسیون روتردام در خصوص آیین اعلام رضایت قبلی برای آفت کش ها و برخی مواد شیمیایی خطرناک در تجارت بین المللی و کنوانسیون بازل در خصوص کنترل حمل و نقل برون مرزی پسماندهای ویژه و دفع آنها از جمله موافقتنامه های منطقه ای که در چارچوب ماده ۱۱ آن کنوانسیون تدوین شده است، همچنین با یادآوری بیانیه اجلاس ریو در خصوص محیط زیست، توسعه و دستور کار ۲۱، با تصدیق این که احتیاطات لازم در خصوص نگرانی های همه اعضا تحت شمول این کنوانسیون مورد توجه قرار می گیرد،

با شناخت این که این کنوانسیون و دیگر توافق نامه های بین المللی در زمینه تجارت و محیط زیست همدیگر را متقابلاً حمایت می کنند،

با تأیید این که کشورها بر طبق منشور سازمان ملل و اصول حقوق بین الملل در خصوص بهره برداری از منابع اختصاصی مطابق با سیاست های توسعه ای و زیست محیطی خود حق حاکمیت داشته، مسؤول تضمین اینکه فعالیت هایی که در قلمرو یا کنترل آنها انجام می شود، سبب صدمه زدن به محیط زیست دیگر کشورها

یا مناطق آن سوی مرزهای ملی نخواهد شد، می باشند، با احتساب مقتضیات و خصوصاً الزامات کشورهای در حال توسعه، مخصوصاً کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهایی با اقتصاد در حال گذار، که به طور خاص نیاز به تقویت توانایی های آنان برای مدیریت مواد شیمیایی و از جمله انتقال فن آوری، تأمین کمک های فنی و مالی و ارتقا سطح همکاری های بین بخشی دارند،

با احتساب کامل برنامه اقدام برای توسعه پایدار کشورهای در حال توسعه و جزیره ای کوچک، که در باربادوس در تاریخ ۶ می ۱۹۹۴ به تصویب رسید، با توجه به توانایی های کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به صورت متعارف و مسوولیت های کلی و متمایز کشورها به نحوی که در اصل ۱۷ اجلاس ریو در خصوص محیط زیست و توسعه بیان شده است،

با شناسایی مشارکت بخش های خصوصی و سازمان های غیر دولتی که می تواند سبب دست یابی به کاهش و یا حذف انتشار و تخلیه آلاینده های آلی پایدار می گردد، با تأکید بر اهمیت تقبل مسوولیت تولید کنندگان آلاینده های آلی پایدار به منظور کاهش اثرات زیان آور ایجاد شده توسط محصولات آنان و اطلاع رسانی به مصرف کنندگان، دولت ها و عموم مردم مرتبط با خصوصیات مخاطره آمیز این مواد شیمیایی،

با توجه خاص به لزوم اتخاذ تدابیر لازم برای جلوگیری از اثرات زیان بار ایجاد شده توسط آلاینده های آلی پایدار در تمام مراحل چرخه عمر آنها،

با تأکید مجدد بر اصل ۱۶ بیانیه ریو در خصوص محیط زیست و توسعه که بیانگر این مطلب است که مقامات ملی بایستی به منظور جهانی شدن هزینه های زیست محیطی داخلی و استفاده از ابزار اقتصادی با مدنظر قرار دادن این نگرش که ایجاد کنندگان آلودگی بایستی هزینه های آلودگی را برطبق خواسته های عمومی و بدون لطمه زدن به تجارت و سرمایه گذاری بین المللی تحمل نمایند،

با تشویق، اعضای که دارای مقررات و طرح های ارزیابی توسعه ای برای آفت کش ها و مواد شیمیایی صنعتی نمی باشند به منظور تدوین چنین طرح هایی،

با شناخت اهمیت توسعه و کاربرد فرآورده ها و مواد شیمیایی جایگزین سازگار با محیط زیست و تعیین اهمیت حفاظت از سلامت انسان و محیط زیست از اثرات مضر آلاینده های آلی پایدار، به شرح زیر موافقت نمایند که:

ماده ۱: هدف

با توجه به نگرش محتاطانه ای که در اصل ۱۵ اجلاس ریو در خصوص محیط زیست و توسعه بیان شده هدف این کنوانسیون حفاظت سلامت انسان و محیط زیست در مقابل آلاینده های آلی پایدار می باشد.

ماده ۲: تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

الف) عضو به یک کشور یا یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای اطلاق می شود که محدودیت های این کنوانسیون و اجرای آن را تقبل نموده است.

ب) سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای به یک سازمان متشکل از کشورهای مستقل از یک منطقه گفته می شود که اعضا آن اختیارات خود در خصوص مسائل ناشی از این کنوانسیون را بدان تفویض نموده و براساس آن، سازمان اختیار دارد برطبق مقررات داخلی برای امضا، تصویب، تقبل یا تأیید یا رضایت این کنوانسیون اقدام نماید.

ج) اعضا حاضر و رأی دهنده به معنای اعضا حاضر و دارای یک رأی مثبت یا منفی می باشد.

ماده ۳: تدابیر لازم برای کاهش یا حذف انتشار از تولید و استفاده عمدی

۱- هر عضو باید:

الف) فعالیت های زیر را ممنوع و یا تدابیر رسمی و قانونی لازم را برای جلوگیری از موارد زیر انجام دهد:

۱- تولید و استفاده از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) بر اساس مقررات آن ضمیمه، و

۲- واردات و صادرات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) برطبق مقررات پاراگراف ۲، و

ب) تولید و استفاده از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) بر اساس مقررات آن ضمیمه محدود شود.

۲- هر عضو باید اقداماتی انجام دهد تا اطمینان حاصل آید که:

الف) واردات یک ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) انجام شده فقط:

۱- با هدف کاملاً زیست محیطی به نحوی که در پاراگراف ۱ (د) از بند ۶ بیان شده،

۲- برای یک کاربرد یا منظور خاص که برای عضو مشمول ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) مجاز شمرده شده است.

ب) مواد شیمیایی مشمول ضمیمه (الف) برای هر گونه تولید یا کاربرد به صورت معافیت ویژه یا منظور قابل قبول که مشمول هر گونه مقررات مرتبط در اسناد موجود در خصوص «آیین اعلام رضایت قبلی بین المللی» می باشد، فقط در صورتی می توان صادر گردد که:

۱- به منظور دفع کاملاً زیست محیطی به نحوی که در پاراگراف ۱ (د) بند ۶ بیان شده.

۲- به یک عضو که مجاز به کاربرد این مواد شیمیایی براساس ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) باشد و یا

۳- به یک کشور غیر عضو این کنوانسیون که یک گواهینامه سالیانه برای عضو صادر کننده تهیه کرده است.

آن گواهینامه باید مشخص کننده کاربرد مورد نظر مواد شیمیایی بوده و شامل پاراگرافی باشد که با توجه به آن ماده شیمیایی، کشور وارد کننده متعهد شده است به:

الف) حفاظت از سلامت انسان و محیط زیست از طریق اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش یا حذف انتشار

ب) انطباق با مقررات پاراگراف ۱ ماده ۶ و

ج) انطباق در جای مناسب با مقررات پاراگراف ۲ از بخش ۲ ضمیمه (ب).

گواهینامه همچنین باید شامل تمامی مستندات مناسب، نظیر اسناد و قوانین، مقررات یا دستورالعمل های مدیریتی یا استراتژیکی باشد. عضو صادر کننده باید گواهینامه را تا ۶۰ روز بعد از صدور به دبیرخانه کنوانسیون تسلیم نماید.

د) مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) برای هر گونه تولید و استفاده به صورت معافیت های ویژه که برای هیچ کدام از اعضا معتبر نیست برای آن کشور صادر نشده به جز به منظور دفع اصولی زیست محیطی همان طوری که در پاراگراف ۱ (د) ماده ۶ شرح داده شده است.

ه) برای نیل به اهداف این پاراگراف، اصطلاح کشورهای غیر عضو این کنوانسیون در خصوص یک ماده شیمیایی خاص، شامل یک کشور یا یک سازمان وحدت اقتصاد منطقه ای می شود که با ممنوعیت مواد شیمیایی مطروحه در این کنوانسیون موافقت ننموده است.

۳- هر عضو که دارای یک یا بیشتر طرح رسیدگی و ارزیابی برای آفت کش های جدید یا یک ماده شیمیایی صنعتی جدید باشد، باید تدابیری را برای جلوگیری از تولید و کاربرد آفت کش ها و مواد شیمیایی صنعتی جدید به منظور قانون مند کردن این مواد انجام دهد، به نحوی که با توجه به معیار موجود در پاراگراف ۱ ضمیمه (د) از بروز خصوصیات مخرب آلاینده های آلی پایدار ممانعت به عمل آورد.

۴- هر عضو که دارای یک یا بیشتر طرح رسیدگی و ارزیابی برای آفت کش ها یا مواد شیمیایی صنعتی می باشد باید در جای مناسب با در نظر گرفتن معیار موجود در پاراگراف ۱ ضمیمه (د)، ارزیابی آفت کش ها یا مواد شیمیایی صنعتی که اخیراً مورد استفاده قرار گرفته اند را مورد ملاحظه قرار دهد.

۵- به جز مواردی که در این کنوانسیون آورده شده، پاراگراف های ۱ و ۲ نباید برای مقادیری از مواد شیمیایی که در تحقیقات مقیاس آزمایشگاهی یا مواردی که به عنوان استاندارد مرجع مورد استفاده قرار می گیرند، رعایت گردد.

۶- هر عضو که دارای معافیت های ویژه برطبق ضمیمه (الف) یا معافیت ویژه یا یک منظور قابل قبول بر طبق ضمیمه (ب) باشد، باید اقدامات مناسب را برای حصول اطمینان از هرگونه تولید و کاربرد برطبق این معافیت یا منظور که به روشی انجام می شود تا از تماس مستقیم با انسان و رها شدن در محیط زیست جلوگیری نماید یا آن را کاهش دهد، انجام دهد.

برای کاربردهای خاص یا مقاصد قابل قبول که سبب انتشار عمدی مواد در محیط زیست به واسطه استفاده متداول آن می گردد، این مواد منتشره باید در حداقل ممکن بوده، یا منطبق با استاندارد و دستورالعمل های کاربردی مورد شناسایی قرار گیرد.

ماده ۴: ثبت معافیت ویژه

۱- ثبت اطلاعات به منظور شناسایی اعضای که معافیت ویژه مندرج در ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) دارند، ایجاد گردیده است. این ثبت اطلاعات، اعضای که از شروط ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) استفاده می کنند را شامل نمی شود که می تواند توسط تمامی اعضا اجرا گردد. عمل ثبت باید توسط دبیرخانه کنوانسیون انجام شده و برای عموم قابل دسترسی باشد.

۲- ثبت یا شامل:

الف) فهرستی از انواع معافیت ویژه تهیه شده براساس ضمیمه (الف) و (ب)

ب) فهرستی از اعضا که یک معافیت ویژه مندرج در ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) دارند.

ج) فهرستی از تاریخ سررسید برای هر معافیت ویژه ثبت شده.

۳- هر کشور می تواند از طریق تسلیم یک نامه به دبیرخانه، برای ثبت یک یا انواع بیشتر معافیت ویژه مندرج در ضمیمه (الف) یا ضمیمه (ب) اقدام نماید.

۴- به جز در زمانی که تاریخ زودتر توسط عضو در برگه ثبت مشخص شده، یا یک متمم پیرو پاراگراف ۷ اعطاء گردد، تمامی معافیت های ویژه ثبت شده باید پنج سال پس از تاریخ اجرایی شدن کنوانسیون در ارتباط با مواد شیمیایی مذکور باطل گردد.

۵- در اولین اجلاس، مجمع اعضا باید در خصوص روش بازنگری برای موارد ثبت تصمیم گیری نماید.
۶- قبل از بازنگری در خصوص ثبت، عضو مورد نظر باید یک گزارش توجیهی دال بر ادامه نیاز به ثبت آن معافیت به دبیرخانه تسلیم نماید. این گزارش باید توسط دبیرخانه به تمامی اعضا ارایه گردد. بازنگری یک ثبت باید براساس تمامی اطلاعات موجود انجام گردد. نهایتاً مجمع اعضا می تواند توصیه هایی به عضو مورد نظر به صورت راه کارهای مناسب ارائه دهد.

۷- مجمع اعضا می تواند براساس درخواست هر عضو، در خصوص تمدید تاریخ سررسید یک معافیت ویژه برای یک دوره حداکثر پنج ساله اقدام نماید. در ارتباط با این تصمیم گیری، باید شرایط خاص اعضا کشورهای در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار نیز لحاظ گردد.

۸- یک عضو می تواند در هر زمان معافیت ویژه ثبت شده را از طریق تسلیم یک نامه به دبیرخانه، پس بگیرد. این باز پس گیری باید در تاریخ قید شده در نامه مذکور مورد ترتیب اثر قرار گیرد.

۹- در صورتی که هیچ کدام از اعضا برای نوع خاصی از معافیت ها ثبت نام ننمایند، هیچ گونه ثبت جدید نباید انجام شود.

ماده ۵: تدابیر لازم برای کاهش یا حذف انتشار از طریق تولید غیر عمدی

هر عضو باید حداقل تدابیر زیر را به منظور کاهش کل انتشار انجام شده از طریق منابع ناشی از فعالیت های انسانی برای هر کدام از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (ج) با هدف کاهش آنها و در صورت امکان جلوگیری نهایی انجام دهد. این تدابیر عبارتند از:

الف) تهیه یک طرح اقدام یا در صورت امکان یک طرح اقدام منطقه ای یا بخشی در دو سال پس از اجرایی شدن کنوانسیون که متعاقباً آن را به عنوان بخشی از طرح استقرار تعیین شده در ماده ۷ اجرا نماید. این طرح به منظور شناسایی، تعیین خصوصیات و محل های انتشار مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (ج) و برای تسهیل استقرار زیر پاراگراف های (ب) تا (ه) طراحی می شود. طرح اقدام باید شامل عناصر زیر باشد:
۱- برآوردی از منابع انتشار موجود و قبلی شامل تهیه و نگهداری سیاهه منابع و برآورد مقادیر انتشار که با توجه به دسته بندی منابع تعیین شده در ضمیمه (ج) انجام می شود.

۲- برآوردی از وضعیت قوانین و استراتژی های مرتبط عضو برای مدیریت انتشار این مواد
۳- تعیین خط مشی به منظور رعایت الزامات این پاراگراف، که براساس برآوردهای بند ۱ و ۲ انجام می شود.

۴- ارتقا سطح تعلیم و تربیت با توجه به آگاهی از استراتژی ها
۵- انجام بازنگری هر پنج ساله برای این استراتژی ها و میزان موفقیت آنها در رعایت الزامات این پاراگراف، که این بازنگری ها باید در گزارش های تسلیم شده مطابق بند ۱۵ قید گردد.

۶- زمان بندی برای استقرار طرح اقدام، شامل استراتژی ها و تدابیری که در آن تعیین شده اند.
ب) ترویج بکارگیری تدابیر ممکن و عملی موجود که می تواند دستیابی به یک سطح واقعی و معنادار برای کاهش انتشار یا جلوگیری منابع را تسریع بخشد.

ج) ترویج توسعه و در جایی که مناسب باشد، الزام به کاربرد مواد جایگزین یا محصولات و فرآیندهای اصلاح شده، به منظور جلوگیری از تشکیل و انتشار مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (ج)، که با توجه به رهنمودهای کلی در خصوص فعالیت های جلوگیری و کاهش انتشار در ضمیمه (ج) و راهنماهای فنی که توسط مجمع اعضا تأیید شده است.

د) ترویج و برطبق زمان بندی استقرار طرح اقدام، الزام به کاربرد بهترین روش های موجود برای منابع جدید، برطبق دسته بندی منابع که یک عضو به عنوان تضمین آن اقدامات، در طرح اقدام با یک تأکید خاص به چارچوب منابع تعیین شده در قسمت دوم ضمیمه (ج)، تعیین کرده است. در هر صورت، الزام به استفاده از بهترین روش های موجود برای منابع جدید، در چارچوب مندرج در قسمت دوم آن ضمیمه باید در حداقل زمان ممکن به صورت مرحله ای اجرا گردد. اما این موضوع نباید بیش از ۴ سال پس از اجرایی شدن کنوانسیون برای آن عضو طول بکشد. برای چارچوب تعیین شده، اعضا باید کاربرد بهترین اقدامات انجام شده زیست محیطی را گسترش دهند. در هنگام اجرای بهترین روش های موجود و بهترین تجربیات زیست محیطی، اعضا بایستی به رهنمودهای عمومی در خصوص اقدامات جلوگیری و کاهش انتشار در ضمیمه (ج) توجه نموده و راهنماهای فنی در خصوص بهترین روش های موجود و بهترین تجربیات زیست محیطی نیز باید از طریق تصمیم گیری مجمع اعضا به روز گردد. (ه) گسترش استفاده از بهترین روش های موجود و بهترین تجربیات زیست محیطی برطبق طرح اقدام:

۱- برای منابع موجود قید شده در دسته بندی منابع، مندرج در بخش دوم ضمیمه (ج) و دسته بندی منابع نظیر آنهایی که در قسمت سوم همان ضمیمه قید گردیده و
 ۲- برای منابع جدید با توجه به دسته بندی منابع نظیر آنچه که در بخش سوم ضمیمه (ج) قید گردیده در صورتی که یک عضو در زیر پاراگراف (ه) قید نشده باشد.
 در هنگام تدارک بهترین روش های موجود و بهترین تجربیات زیست محیطی، اعضا بایستی به رهنمودهای کلی مرتبط با اقدامات کاهش و جلوگیری از انتشار قید شده در ضمیمه (ج) توجه نمایند. دستورالعمل های فنی در خصوص بهترین روش های موجود و بهترین اقدامات انجام شده زیست محیطی باید از طریق تصمیم گیری مجمع اعضا به روز گردد.

و) به منظور نیل به اهداف این پاراگراف و ضمیمه (ج):

۱- بهترین روش های موجود: مؤثرترین و پیشرفته ترین مرحله در توسعه فعالیت ها و روش های بهره برداری از آنها می باشد که بیانگر تجربیات مفید بدست آمده از برخی روش ها برای طراحی اصولی محدودیت های انتشار می باشد که برای جلوگیری و در جاهایی که مقدور نیست به صورت کلی کاهش انتشارات مواد شیمیایی مندرج در قسمت اول ضمیمه (ج) و اثر آنها روی محیط زیست به طور کلی می باشد. در این خصوص:
 ۲- فنون: که شامل هر دو نوع فن آوری استفاده شده و در حال استفاده است که تأسیسات بر پایه آن طراحی، ساخته، نگهداری، بهره برداری و از رده خارج می گردد.
 ۳- در دسترس بودن: فن آوری ها به معنای آن دسته از فن آوری ها است که برای بهره برداری قابل دستیابی بوده و در مقیاسی وسیع وجود داشته که در بخش صنایع مرتبط، تحت شرایط حیاتی فنی و اقتصادی با در نظر گرفتن هزینه ها و مزایا برای اجرا مجاز شمرده می شوند و
 ۴- بهترین: مؤثرترین در دستیابی به یک سطح عمومی بالا برای حفاظت محیط-زیست بطور کلی بوده،
 ۵- بهترین تجربیات زیست محیطی: به معنای کاربرد ترکیبی از مناسبترین استراتژی ها و اقدامات کنترلی زیست محیطی می باشد.

۶- منابع جدید : هر منبع که به نحو مطلوبی ساخته شده یا جایگزین گردیده اطلاق می شود که حداقل یک سال پس از تاریخ:

- (الف) اجرایی شدن کنوانسیون برای عضو مورد نظر، یا
- (ب) اجرایی شدن کنوانسیون برای عضو مورد نظر برای راییه اصلاحیه به ضمیمه (ج) در جایی که منبع مذکور از شرایط این کنوانسیون فقط به واسطه آن اصلاحیه پیروی می کند.
- (ز) مقادیر حد انتشار یا استانداردهای اجرایی می تواند توسط یک عضو برای عمل به تعهدات آن جهت دستیابی به «بهترین روش موجود» تحت این پاراگراف استفاده گردد.

ماده ۶: اقدامات لازم برای کاهش یا جلوگیری انتشار آلودگی از وسایل از کار افتاده و پسماندها

۱- هر عضو به منظور حصول اطمینان از اینکه وسایل از کار افتاده تشکیل شده از یا حاوی مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) یا (ب) و پسماندها شامل محصولات و وسایلی که به صورت زاید درمی آیند، تشکیل شده، حاوی یا آلوده شده با یکی از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف)، (ب) یا (ج) نمی باشند و از طریق یک روش حافظ سلامت انسان و محیط زیست مدیریت می شوند، باید:

(الف) خط مشی مناسب به منظور شناسایی موارد زیر دارا باشد:

- ۱- وسایل از کار افتاده تشکیل شده یا حاوی مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) یا (ب)،
- ۲- محصولات و وسایلی که در حال استفاده می باشند و پسماندهای تشکیل شده، حاوی یا آلوده شده با یک ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف)، (ب) و (ج) باشد.
- (ب) تا حد امکان، وسایل از کار افتاده تشکیل شده یا حاوی مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) یا (ب) براساس خط مشی بیان شده در زیر پاراگراف (الف) را شناسایی نماید.
- (ج) وسایل از کار افتاده به نحو مناسب از طریق یک روش زیست محیطی جامع، امن و کارا مدیریت گردد.
- وسایل از کار افتاده حاوی مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف)، یا (ب)، پس از این که برطبق معافیت ویژه تعیین شده در ضمیمه (الف) یا هر معافیت ویژه یا هدف قابل قبول تعیین شده در ضمیمه (ب)، مجاز به استفاده نیستند، به جز وسایل از کار افتاده ای که به منظور صادرات برطبق پاراگراف ۲ بند ۳ مجاز شمرده شده اند، باید به عنوان پسماند به حساب آمده و طبق زیر پاراگراف (د) با آنها رفتار شود.
- (د) انجام تدابیر مناسب برای آن دسته از پسماندها شامل محصولات و وسایلی که در شرف تبدیل به پسماند می باشد، شامل:

۱- پسماندهایی که برطبق روش های صحیح زیست محیطی جابجا، جمع آوری، حمل و نقل و نگهداری شده اند.

۲- پسماندهای دفع شده به روشی که آلاینده های آلی پایدار موجود یا تخریب شود و یا به شکل برگشت ناپذیر تغییر ماهیت دهد و در نتیجه خصوصیات مواد آلاینده آلی پایدار را از خود نشان ندهد. در غیر این صورت چنانچه این روش های دفع، انتظارات و اولویت های زیست محیطی را برآورده نسازد، یا مقدار آلاینده های آلی پایدار در حد پایین باشد، بایستی دستورالعمل ها، استانداردها و قوانین بین المللی شامل مواردی که پیرو پاراگراف ۲ می تواند تدوین و ایجاد گردد، و نظام های مرتبط منطقه ای و جهانی حاکم بر مدیریت پسماندهای ویژه، مدنظر قرار گیرد.

۳- پسماندهایی که مجاز به انجام عملیات دفع به روش بازیافت، بازیابی، احیاء، استفاده مجدد مستقیم یا کاربردهای دیگر آلاینده های پایدار نمی باشد، و

۴- پسماندهایی که بدون در نظر گرفتن دستورالعمل ها، استانداردها و قوانین بین المللی مرتبط نمی توان از طریق مرزهای بین المللی حمل و نقل نمود.

ه) به منظور تدوین راهکارهای مناسب برای شناسایی مکان های آلوده به مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (الف) و (ب) یا (ج) تلاش گردد. در صورتی که پاکسازی این مکان ها بر عهده گرفته شود، باید این عمل بر طبق اصول صحیح زیست محیطی اجرا گردد.

۲- مجمع اعضا باید با بخش های مناسب کنوانسیون بازل در خصوص کنترل نقل و انتقالات برون مرزی پسماندهای ویژه و دفع آنها همکاری نزدیک داشته باشد تا در این میان: الف) اندازه یا سطح لازم برای تخریب یا تغییر ماهیت برگشت ناپذیر به منظور حصول اطمینان از عدم بروز خصوصیات آلاینده های آلی پایدار به شکلی که در پاراگراف ۱ ضمیمه (د) مشخص شده، ایجاد گردد.

ب) تعیین گردد منظور از روش های دفع زیست محیطی که در بالا به آن اشاره شد، چه می باشد و

ج) تلاش گردد تا غلظت مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه های (الف)، (ب) و (ج) آن طوری که در پاراگراف ۱ (د) (ii) بدان اشاره شده، به نحو مناسب ایجاد گردد.

ماده ۷: طرح های استقرار (اجرایی)

۱- هر عضو باید:

الف) طرحی تدوین و تلاش نماید تا در جهت عمل به تلاش در قبال این کنوانسیون آن را اجرا کند.

ب) طرح استقرار خود را ظرف دو سال از تاریخ اجرایی شدن کنوانسیون برای آن کشور، به مجمع اعضا تسلیم نماید، و

ج) به صورتی مناسب طرح اجرایی خود را بر اساس جدول زمانی و به شکلی که با تصمیم مجمع اعضا مشخص خواهد شد مورد بازنگری قرار داده و به روز در آورد.

۲- اعضا بطور مستقیم یا از طریق سازمان های منطقه ای، زیر منطقه ای و جهانی در جای مناسب همکاری نموده و با گروه های مرتبط و مسؤول ملی خود از جمله گروه های زنان و گروه های درگیر در امر بهداشت کودکان به منظور تسهیل تدوین، استقرار و به روز در آوردن طرح های استقرار آنان مشورت نماید.

۳- اعضا باید به منظور کاربرد و درجای مناسب، ایجاد ابزار لازم برای وحدت نظر در طرح های استقرار ملی برای آلاینده های آلی پایدار، برای تعیین خط مشی توسعه پایدار خود تلاش نمایند.

ماده ۸: فهرست بندی مواد شیمیایی در ضمایم الف، ب، ج

۱- یک عضو ممکن است پیشنهادی را برای درج یک ماده شیمیایی در ضمایم (الف)، (ب) و یا (ج) به دبیرخانه ارائه دهد. این پیشنهاد شامل اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (د) خواهد بود.

در تدوین یک پیشنهاد، یک عضو می تواند از سوی دیگر اعضا یا از سوی دبیرخانه مساعدت گردد.

۲- دبیرخانه باید تعیین نماید آیا پیشنهاد شامل اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (د) می باشد یا خیر. چنانچه دبیرخانه تایید نماید که پیشنهاد شامل اطلاعات مذکور می باشد، باید پیشنهاد را به کمیته تجدید نظر آلاینده های آلی پایدار تسلیم نماید.

۳- کمیته مذکور باید پیشنهاد را بررسی و چارچوب تعیین شده در ضمیمه (د) را به شکلی شفاف و قابل انعطاف به کار برده، همه اطلاعات تهیه شده را به روشی متوازن و منسجم مدنظر قرار دهد.

۴- اگر کمیته تصمیم بگیرد که:

الف) قانع شده که چارچوب تعیین شده رعایت شده، باید از طریق دبیرخانه پیشنهاد را ارایه و ارزیابی کمیته را در اختیار همه اعضا و ناظرین قرار داده و آنان را به ارایه اطلاعات تعیین شده در ضمیمه (ه) دعوت نماید و یا

ب) قانع نشده که چارچوب تعیین شده رعایت شده باید مراتب را از طریق دبیرخانه به همه اعضا و ناظرین اطلاع و پیشنهاد را به همراه ارزیابی کمیته در اختیار اعضا قرار داده و پیشنهاد باید کنار گذارده شود.

۵- هر عضو ممکن است پیشنهاد را مجدداً براساس پاراگراف ۴ به کمیته که پیشنهاد را کنار گذاشته، ارایه دهد. این ارایه مجدد می تواند شامل هر گونه ابراز نظر عضو و همین طور استدلال برای ملاحظات فوق العاده کمیته باشد. اگر به دنبال این مرحله کمیته مجدداً پیشنهاد را رد نماید، کشور عضو می تواند نسبت به تصمیم کمیته اعتراض و از مجمع اعضا تقاضا نماید که موضوع را در اجلاس آتی خود بررسی نماید. مجمع اعضا می تواند براساس چارچوب تعیین شده در ضمیمه (د) و با احتساب ارزیابی کمیته و هر گونه اطلاعات اضافی دیگری که از سوی هر کشور عضو یا ناظر ارایه شود، آن پیشنهاد را مورد ارزیابی قرار دهد.

۶- در جایی که کمیته تصمیم گرفته که چارچوب مشخص رعایت شده یا مجمع اعضا تصمیم بگیرد که پیشنهاد باید مورد ارزیابی قرار گیرد، کمیته پیشنهاد را مورد بررسی دقیق تر قرار داده و با در نظر گرفتن دیگر اطلاعات مرتبط دریافت شده، باید یک طرح اولیه نمایه خطر براساس ضمیمه (ه) تهیه نموده و پیش نویس آن را از طریق دبیرخانه در اختیار همه اعضا و ناظرین قرار داده، نظرات فنی آنان را جمع آوری و با مدنظر قرار دادن آن طرح نمایه خطر را تکمیل نماید.

۷- اگر براساس طرح نمایه خطر که مطابق با ضمیمه (ه) تهیه شده، تصمیم بگیرد که:

الف) به نظر می رسد که آن ماده شیمیایی در نتیجه انتقال دراز مدت در محیط زیست، اثرات سوء بر سلامت انسان و یا اثرات محیط زیست در مقیاس جهانی برجای می گذارد، باید پیشنهاد مورد ارزیابی قرار گیرد. فقدان اطمینان علمی کامل، طبعاً پیشنهاد را از پیشرفت باز نخواهد داشت. کمیته از طریق دبیرخانه همه اعضا و ناظرین را دعوت خواهد کرد با ملاحظات مشخص شده در ضمیمه (ه)، اطلاعات مربوطه را ارایه نمایند. سپس نتیجه ارزیابی مدیریت خطر که شامل تجزیه و تحلیلی از تدابیر کنترلی احتمالی در خصوص این مواد شیمیایی است را براساس آن ضمیمه تهیه خواهد کرد، یا

ب) اگر قرار است پیشنهاد به پیش برده نشود، کمیته از طریق دبیرخانه طرح اولیه نمایه خطر را در اختیار اعضا و ناظرین قرار داده و سپس پیشنهاد را کنار خواهد گذاشت.

۸- باری هر پیشنهاد کنار گذاشته شده براساس پاراگراف ۷ (ب) یک عضو می تواند از مجمع اعضا درخواست کند که به کمیته تکلیف نماید تا اطلاعات اضافی و فوق العاده ای از کشور پیشنهاد دهنده و دیگر اعضا در ظرف مدتی که بیش از یک سال طول نخواهد کشید درخواست نماید. پس از این مدت و براساس هر گونه اطلاعات دریافتی، کمیته پیشنهاد را براساس پاراگراف ۶ و با اولویت هایی که از سوی مجمع اعضا تصمیم گیری و ارایه خواهد شد، مورد تجدید نظر قرار می دهد. چنانچه پس از طی این مرحله کمیته مجدداً پیشنهاد را باطل نماید، آن عضو می تواند نسبت به تصمیم کمیته اعتراض و مجمع اعضا مسئله را در جلسه آتی خود مورد بررسی قرار می دهد. مجمع اعضا می تواند براساس طرح نمایه خطر که براساس ضمیمه (ه) تهیه شده تصمیم گیری نموده و با احتساب ارزیابی کمیته و هر گونه اطلاعات فوق العاده ای که از سوی اعضا و ناظرین ارایه می شود، تصمیم بگیرد که پیشنهاد به پیش برود. اگر مجمع اعضا تصمیم بگیرد که پیشنهاد باید به پیش برود کمیته باید آن گاه طرح برآورد مدیریت خطر را تهیه نماید.

۹- کمیته براساس طرح نمایه خطر با توجه به پاراگراف ۶ و برآورد مدیریت خطر که در پاراگراف ۷ (الف) و یا پاراگراف ۸ توصیه شده، می تواند توصیه نماید که آیا آن ماده شیمیایی توسط مجمع اعضا در فهرست بندی ضمایم (الف)، (ب) و یا (ج) مورد توجه قرار گیرد.

مجمع اعضا با احتساب توصیه های کمیته و از جمله هرگونه عدم اطمینان علمی باید به شکل احتیاط آمیز در خصوص در فهرست قرار گرفتن ماده شیمیایی و تعیین تدابیر کنترل مرتبط با آن در ضمایم (الف)، (ب) و یا (ج) تصمیم بگیرد.

ماده ۹: تبادل اطلاعات

۱- هر کشور عضو باید تبادل اطلاعات مرتبط با موارد زیر را تسهیل یا برعهده گیرد:

(الف) کاهش و یا حذف تولید، استفاده و یا انتشار آلاینده های آلی پایدار

(ب) جایگزین های آلاینده های آلی پایدار شامل اطلاعات مربوط به خطرات آنها به همراه هزینه های اقتصادی و اجتماعی آن.

۲- کشورها باید با توجه به پاراگراف ۱ مستقیما یا از طریق دبیرخانه اطلاعات را مبادله نمایند.

۳- هر کشور عضو، یک مرجع ملی را برای تبادل این گونه اطلاعات تعیین خواهد کرد.

۴- دبیرخانه به عنوان ساز و کار شفاف سازی اطلاعات در خصوص آلاینده های آلی پایدار از جمله اطلاعات تهیه شده توسط اعضا، سازمان های دولتی و غیردولتی، آرایه خدمات نماید.

۵- برای نیل به اهداف این کنوانسیون، اطلاعات موجود در خصوص ایمنی و بهداشت انسان و محیط زیست به عنوان اطلاعات محرمانه تلقی نخواهد شد. کشورهای عضو که اطلاعات دیگر مرتبط با این کنوانسیون را مبادله می کنند باید براساس توافقنامه دوجانبه، هرگونه اطلاعات محرمانه را حفظ نمایند.

ماده ۱۰: اطلاعات عمومی، آگاهی و آموزش

۱- هر عضو باید در حد توان خود نسبت به تشویق و تسهیل موارد زیر اقدام نماید:

(الف) ارتقا آگاهی سیاست گذاران و تصمیم گیران مرتبط با آلاینده های آلی پایدار

(ب) در اختیار عموم گذاشتن کلیه اطلاعات موجود در خصوص آلاینده های آلی پایدار با ملحوظ نمودن پاراگراف ۵ از ماده ۹

(ج) تدوین و اجرای برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی عمومی خصوصا برای زنان، کودکان و طبقه کم سواد در مورد آلاینده های پایدار و همین طور شامل اثرات بهداشتی و محیط زیستی و جایگزین ها.

(د) مشارکت عموم در رسیدگی به آلاینده های آلی پایدار و اثرات بهداشتی و محیط زیستی آن و توسعه در چاره جویی لازم و از جمله ایجاد موقعیت هایی برای تهیه داده ها در سطح ملی با توجه به اجرای این کنوانسیون،

(ه) تعلیم کارگران، متخصصین علمی، مربیان و کادر فنی و مدیریتی،

(و) توسعه و مبادله موارد لازم برای آگاهی عمومی و آموزشی در سطح ملی و بین المللی،

(ز) توسعه و اجرای برنامه های آموزشی و تعلیماتی در سطوح ملی و بین المللی.

۲- هر کشور عضو باید در چارچوب توان خود اطمینان حاصل نماید که عموم مردم به اطلاعات عمومی مورد نظر در پاراگراف ۱ دسترسی داشته و این اطلاعات را مرتباً به روز درآورد.

۳- هر کشور عضو باید در حد توان خود به تشویق استفاده کنندگان در صنعت و حرفه های مختلف پرداخته تا موجبات و تسهیلات لازم برای تأمین اطلاعات مورد اشاره پاراگراف ۱ را در سطح ملی و به صورتی مناسب در سطوح زیر منطقه ای و جهانی، فراهم آورد.

۴- در تأمین اطلاعات در خصوص آلاینده های آلی پایدار و جایگزین آنها اعضای توانمند از برگه های اطلاعات بهداشتی، گزارشات، رسانه های گروهی و دیگر ابزار اطلاع رسانی استفاده کرده و مراکز اطلاعاتی را در سطح ملی و منطقه ای ایجاد کنند.

۵- هر کشور عضو باید ملاحظات منسجم نسبت به توسعه ساختارهایی چون انتشار مواد آلاینده و ثبت حمل و نقل آنها داشته و نسبت به جمع آوری و انتشار اطلاعات در خصوص برآورد مقادیری که در هر سال از مواد مندرج در ضمیمه (الف)، (ب) یا (ج) انتشار و یا در معرض تماس قرار گرفته، داشته باشد.

ماده ۱۱: تحقیق، توسعه و نظارت

۱- کشورهای عضو باید در چارچوب توان خود در سطوح ملی و بین المللی به تشویق پرداخته و یا تحقیقات مناسب، توسعه، نظارت و همکاری در خصوص آلاینده های آلی پایدار را به عهده گرفته و در جای مناسب نسبت به مواد جایگزین و موادی که بتواند جانشین آلاینده های آلی پایدار و از جمله موارد ذیل باشد اقدام نمایند:

(الف) منابع و انتشار مواد در محیط زیست

(ب) نحوه حضور، مقادیر و سرنوشت آن در انسان و محیط زیست

(ج) جابجایی در محیط زیست، سرنوشت و تغییر شکل آن

(د) آثار مواد بر بهداشت و سلامت انسان و محیط زیست

(ه) تبعات اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی

(و) کاهش انتشار و یا حذف

(ز) روش های هماهنگ برای تهیه سیاهه منابع تولید کننده و روش های تجزیه برای اندازه گیری میزان انتشار

۲- نسبت به عهده گرفتن اقدامات تحت پاراگراف ۱، هر عضو باید در حد توان خود به شرح ذیل اقدام نماید:

(الف) حمایت و توسعه بیشتر برنامه های بین المللی، شبکه ها و سازمان هایی در جهت شناسایی، هدایت، تشخیص و تأمین بودجه تحقیقاتی، جمع آوری اطلاعات و نظارت با احتساب نیاز به کاهش تلاش های موازی، آن طور که مناسب باشد،

(ب) حمایت از تلاش های ملی و بین المللی در جهت گسترش توانایی های تحقیقاتی علمی و فنی در جهت تشویق به رسیدگی و مبادله اطلاعات و تجزیه و تحلیل ها، خصوصاً در کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار،

(ج) تأمل بر نگرانی ها و نیازها خصوصاً در زمینه منابع فنی و مالی در کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار و همکاری در بهینه سازی توان این کشورها در ایجاد زمینه و مشارکت در فعالیت های مورد اشاره در زیر پاراگراف های (الف) و (ب)

(د) به عهده گرفتن امور تحقیقاتی در جهت از بین بردن آثار آلاینده های آلی پایدار بر بهداشت تولید مثل (ه) در اختیار گذاشتن نتایج تحقیقات و فعالیت های توسعه و نظارت که در این پاراگراف بدان اشاره شده برای عموم براساس برنامه زمان بندی منظم

(و) تشویق و یا به عهده گرفتن همکاری، با توجه به ذخیره سازی و تأمین اطلاعات، ناشی از تحقیق توسعه و نظارت.

ماده ۱۲: کمک های فنی

- ۱- اعضا معتقدند که کمک های به موقع و مناسب در پاسخ به درخواست کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار، در اجرای موفق این کنوانسیون بسیار حیاتی است.
- ۲- اعضا باید برای تأمین کمک مناسب فنی به کشورهای در حال توسعه عضو و کشورهای با اقتصاد در حال گذار همکاری نموده و برای کمک به آنان با احتساب نیاز خاص آنان نسبت به توسعه و گسترش توان اجرایی آنان در اجرای تعهدات ناشی از این کنوانسیون برای آنان اقدام خواهند نمود.
- ۳- در این زمینه، کمک فنی تأمین شده از سوی کشورهای پیشرفته صنعتی عضو و دیگر اعضا مطابق توان هر کدام و شامل کمک های دوجانبه آن طور که مناسب بوده و مورد توافق قرار گرفته و یا به صورت کمک فنی برای توانمندسازی این کشورها در رابطه با اجرای تعهدات این کنوانسیون می باشد. دستورالعمل بیشتر در این زمینه از سوی مجمع اعضا تهیه و تدوین خواهد شد.
- ۴- اعضا باید بطور مناسب ترتیباتی به منظور تأمین کمک های فنی و تشویق انتقال دانش فنی و تکنولوژی به کشورهای عضو در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذار، در رابطه با اجرای این کنوانسیون، اتخاذ نمایند. این ترتیبات شامل ایجاد مراکزی در سطح منطقه ای و زیر منطقه ای برای توانمندسازی و انتقال دانش فنی و برای کمک به کشورهای عضو در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار و در راستای اجرای وظایف آنان تحت این کنوانسیون خواهد بود. رهنمودهای بیشتری نیز در این مورد از سوی مجمع اعضا فراهم خواهد شد.
- ۵- اعضا براساس متن این ماده و با احتساب کامل نیازهای خاص و شرایط خاص، کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهای جزایر کوچک را در اقداماتشان در رابطه با کمک های فنی ملحوظ خواهند نمود.

ماده ۱۳: رویه و منابع مالی

- ۱- هر عضو در سطح توان خود در حمایت و تشویق های مالی با توجه به فعالیت های ملی، که برای حصول اهداف این کنوانسیون بر طبق اولویت ها، طرح های ملی و برنامه های آن کشور حاصل آید، را به عهده می گیرد.
- ۲- کشورهای توسعه یافته عضو، منابع جدید و فوق العاده ای برای توانمندسازی کشورهای در حال توسعه عضو و کشورهای با اقتصاد در حال گذار برای رسیدن به حد تأمین هزینه های امحاء و تدابیری اجرایی که بتواند تعهدات این کنوانسیون را بین کشور عضو دریافت کننده و نهاد شرکت کننده بر طبق ساز و کار تشریح شده در پاراگراف ۶ که بین آن دو توافق شده، تأمین خواهند نمود. دیگر اعضا نیز به صورت داوطلبانه و مطابق توان خود این گونه منابع مالی را تأمین خواهند نمود. ایجاد مشارکت هایی از سوی دیگر منابع نیز باید تشویق گردد. در اجرای این گونه تعهدات باید لزوم مناسب، قابل پیش بینی بودن و انتقال به موقع منابع و اهمیت دادن مشارکت اعضا در به عهده گرفتن بار این تعهدات در بین کشورهای عضو مد نظر قرار گیرد.
- ۳- کشورهای توسعه یافته عضو و دیگر اعضا براساس توان خود و براساس برنامه ها و اولویت های طرح های ملی، ممکن است همچنین برای اعضا در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار منابع مالی را در جهت کمک به اجرای این کنوانسیون از طریق منابع و یا موافقتنامه های دوجانبه منطقه ای و چند جانبه دیگر در اختیار قرار دهند.

۴- میزانی که کشورهای عضو در حال توسعه به صورت مؤثر به اجرای تعهداتشان تحت این کنوانسیون خواهند پرداخت بسته به اجرای مؤثر آن از سوی کشورهای توسعه یافته و انجام به تعهدات آنان تحت این کنوانسیون در رابطه با منابع مالی، کمک های فنی و انتقال دانش فنی است. واقعیت این است که توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار و امحاء فقر از اولویت های اول و باز کشورهای در حال توسعه است و زمانی به طور کامل به حساب خواهد آمد که نیاز به حفظ سلامت انسان و محیط زیست مورد توجه لازم قرار گیرد.

۵- اعضا با توجه به نیازهای خاص و نیاز به توجه خاصی که باید به کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهای جزیره ای در راستای اقدام برای تأمین بودجه آنان بشود، اقدام خواهند نمود.

۶- رویه برای تأمین منابع مالی کافی و پایدار در کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار به صورت کمک و یا به صورت منابعی براساس تخصیص امتیاز به کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار در جهت اجرای کنوانسیون در اینجا تعریف می گردد. این عملکرد با اقتدار، در حد مناسب و به صورتی که پاسخگو به مجمع اعضا عمل خواهد کرد و عملکرد آن بسته به یک واحد و یا بیشتر و از جمله واحدها و ارگان های موجود بین المللی که تأمین کمک های چند جانبه منطقه ای و دوجانبه مالی و فنی را به عهده دارند، سپرده خواهد شد. مشارکت در این رویه نسبت به دیگر عملکردها به صورت پرداخت کمک های مالی به اعضا در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار آن طوری که در پاراگراف ۲ منعکس گردیده بوده انجام شده و بر این اساس به عنوان کمک های اضافی محسوب خواهد شد.

۷- به منظور نیل به اهداف این کنوانسیون و پاراگراف ۶، مجمع اعضا در اولین اجلاس خود برای تدوین این رویه، دستورالعمل مورد نیاز را تهیه و باید با ارگان و یا ارگان های مشارکت کننده در این ساز و کار مالی براساس توافقاتی که جنبه اجرایی خواهد داشت به توافق برسد. این رهنمودها در این میان به مسائل ذیل خواهد پرداخت:

(الف) راسخ بودن سیاست ها، استراتژی و اولویت های برنامه و همین طور چارچوب روشن و مشروح و دستور کاری در رابطه با مجاز بودن دسترسی و استفاده از منابع مالی و از جمله نظارت و ارزیابی ادواری از این گونه بهره برداری ها،

(ب) از سوی یک یا چند نهاد، گزارش های ادواری در مورد کفایت و تداوم و پایداری این تأمین بودجه تهیه، و در جهت فعالیت های مربوط به اجرای این کنوانسیون، به مجمع اعضا داده خواهد شد،

(ج) تشویق و تمهید گرایش به سوی تأمین بودجه چند جانبه،

(د) چگونگی تصمیم گیری به روش قابل پیش بینی و مشخص برای میزان تأمین بودجه لازم و موجود برای اجرای این کنوانسیون، با در نظر گرفتن این که امحای آلاینده های آلی پایدار ممکن است نیازمند تأمین بودجه مداوم باشد و شرایطی که تحت آن مقدار بودجه باید به صورت ادواری مورد بازنگری قرار گیرد،

(ه) چگونگی تأمین کمک به اعضای علاقمند با بررسی نیاز آنها، کسب اطلاعات در مورد منابع تأمین مالی و الگوهای تأمین بودجه در جهت تسهیل هماهنگی در بین این اعضا

۸- مجمع اعضا در کمتر از زمان برگزاری دومین مجمع خود و بنابراین به صورت مرتب، مؤثر بودن رویه به وجود آمده تحت این بند را مورد بررسی مجدد قرار داده و توان رسیدگی به نیازهای در حال تغییر کشورهای عضو در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار را در چارچوب دستورالعمل مورد اشاره در بند ۷، میزان تأمین بودجه و همین طور مؤثر بودن عملکرد نهادهای موجود که در جهت اجرای رویه مالی کار می کند را ارزیابی خواهد نمود.

براساس این بازنگری و در صورت لزوم باید نسبت به اتخاذ تدابیر لازم درخصوص ارتقا کارایی این ساز و کار از جمله با ارائه توصیه ها و دستورالعمل هایی در خصوص تدابیر لازم برای حصول اطمینان از تأمین بودجه کافی و پایدار برای رفع نیاز اعضا، اقدام نماید.

ماده ۱۴: موافقتنامه های مالی در دوران واسط

ساختار نهادی تسهیلات زیست محیطی جهانی که مطابق موازین تأسیس تسهیلات زیست محیطی جهانی بازسازی شده در دوران گذار، نهادی خواهد بود که اقدامات مربوط به رویه مالی که در ماده ۱۳ بدان اشاره شده را برای دوره مابین زمان اجرایی شدن این کنوانسیون و برگزاری اولین مجمع اعضا براساس ماده ۱۳ انجام خواهد داد. ساختار نهادین این تسهیلات زیست محیطی جهانی باید تکافوی اقدام از طریق تدابیر اجرایی و عملی مربوط به خصوصاً آلاینده های آلی پایدار را نموده و ترتیبات جدیدی که در این ارتباط ممکن است مورد نیاز باشد را مورد ملاحظه قرار دهد.

ماده ۱۵: گزارش دهی

- ۱- هر عضو گزارشی از تدابیر اتخاذ شده در جهت اجرای تدارکات این کنوانسیون و میزان مؤثر بودن این اقدامات در رسیدگی به اهداف این کنوانسیون، ارایه خواهد داد.
- ۲- هر عضو مطالب ذیل را برای دبیرخانه تهیه خواهد نمود:
 - (الف) اطلاعات آماری درمورد میزان کل تولید، واردات و صادرات هر یک از مواد شیمیایی مندرج در فهرست ضمیمه (الف) و ضمیمه (ب) و یا تخمین معقولی از این گونه اطلاعات،
 - (ب) در حدی که عملی باشد فهرستی از کشورهایی که هر یک از این گونه مواد را وارد کرده و کشوری که هر یک از این مواد به آن صادر شده، ارایه خواهد شد.
- ۳- این گونه ارایه گزارش در فاصله زمانی معین و به شکلی که در مجمع اعضا تصمیم گیری خواهد شد، در اولین مجمع ارایه خواهد شد.

ماده ۱۶: برآورد میزان تأثیر گذاری

- ۱- با شروع چهار سال پس از تاریخ اجرایی شدن این کنوانسیون در فواصل زمانی که مدت آن توسط مجمع اعضا تصمیم گیری خواهد شد مجمع به بررسی مؤثر بودن این کنوانسیون خواهد پرداخت.
 - ۲- به منظور تسهیل این برآورد، مجمع اعضا باید در اولین نشست خود، ایجاد ترتیباتی که بتواند برای خود اطلاعات پایش مقایسه ای در مورد وجود مواد مندرج در ضمیمه ضمایم (الف)، (ب) و (ج) و همین طور جابجایی و انتقال محیط زیستی منطقه ای و جهانی را آغاز نماید، تهیه خواهد نمود
- این ترتیبات:
- (الف) بایستی از سوی اعضا براساس منطقه ای، در هنگام مناسب و براساس توان فنی و مالی آنان و با استفاده از برنامه ها و ساز و کارهای پایشی موجود، به منظور بالابردن امکان و افزایش هماهنگی ها در رویه ها به اجرا درآید.
 - (ب) در جایی که لازم باشد با احتساب اختلافات بین مناطق و توان آنها برای اجرای فعالیت های پایشی ضمیمه گردد.
 - (ج) شامل گزارشات مجمع اعضا در مورد نتایج فعالیت های پایش در سطح منطقه و جهانی و در فواصل زمانی تعیین شده توسط مجمع اعضا، می گردد.

۳- نوع برآورد که در بند ۱ توصیف شد، باید براساس اطلاعات علمی، محیط زیستی، فنی و اقتصادی موجود باشد، از جمله:

الف) گزارشات و دیگر اطلاعات پایش تهیه شده پیرو بند ۲.

ب) گزارشات ملی ارایه شده پیرو بند ۱۵.

ج) اطلاعات مبنی بر ناهمخوانی که پیرو مراحل ایجاد شده در ماده ۱۷ تهیه شده است.

ماده ۱۷: ناهمخوانی

مجمع اعضا در اولین فرصت عملی خود مراحل و روبه‌هایی نهادین را برای مشخص کردن ناهمخوانی‌ها با پیش‌بینی‌ها و تدارکات این کنوانسیون و برای تصحیح عملکرد اعضا در مواردی که ناهمخوانی اطلاق می‌شود، تدوین و به تصویب خواهد رسانید.

ماده ۱۸: سامان دادن مشاجرات

۱- اعضا باید هرگونه مشاجره بین آنان در مورد تفسیر و یا اجرای این کنوانسیون را از طریق مذاکره از طرق صلح آمیز و به انتخاب خود آنان، مسئله را حل و فصل نمایند.

۲- در هنگام تصویب، قبول، تایید و یا پیوستن به این کنوانسیون و یا در هر زمان بعد از آن یک عضو که عضو یک سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای نباشد، می‌تواند به صورت کتبی و ارایه یادداشت به امانت دار این کنوانسیون، در رابطه با هرگونه مشاجره در خصوص تفسیر و یا کاربرد این کنوانسیون، از طریق یک و یا هر دو ابزار ذیل برای حل مشاجره در ارتباط با هر عضو که آن تعهدات را می‌پذیرد، اقدام نماید:

الف) داوری براساس مرحله‌ای که از سوی مجمع اعضا به صورت یک ضمیمه در اولین فرصت عملی به تصویب خواهد رسید.

ب) ارایه مورد مشاجره به دادگاه عدالت بین‌المللی.

۳- یک عضو که متشکل از سازمان همگرایی اقتصادی، منطقه‌ای، باشد می‌تواند بیانیه‌ای با محتوای مشابه در رابطه با داوری، براساس مرحله‌ای که در پاراگراف (الف) ۲ به آن اشاره شده، ایراد نماید.

۴- بیانیه‌ای که پیرو پاراگراف ۲ یا پاراگراف ۳ به قوت خود باقی بماند و تا آن زمان که براساس شرایط و یا تا سه ماه پس از ارایه یادداشت رسمی در خصوص لغو آن به امین سپرده شود جنبه اجرایی خواهد داشت.

۵- سررسید بیانیه/ یادداشت فسخ و یا اظهارنامه جدید، به هیچ وجه نباید در مراحل پیشرفت موضوع مطروحه در یک دادگاه عادل بین‌المللی اثری داشته باشد، مگر این که طرفین دعوی به نحو دیگری موافقت کنند.

۶- چنانچه طرفین یک مشاجره با هیچ راه حل و یا همان مرحله پیرو پاراگراف ۲ به توافق نرسند و چنانچه آنها نتوانسته باشند دعوی خود را ظرف ۱۲ ماه پس از تذکر ارایه شده از سوی یکی از طرفین به دیگری که بین آنها مشاجره وجود دارد سامان دهند، این دعوی براساس درخواست هر یک از طرفین دعوی به نحوی به کمیسیون ارائه داده خواهد شد. کمیسیون ساماندهی سپس باید نسبت به تهیه یک گزارش به همراه توصیه‌هایی اقدام نماید. دیگر مراحل در رابطه با کمیسیون ساماندهی شامل ضمیمه‌ای خواهد بود که از سوی مجمع اعضا در زمانی قبل از برگزاری دومین اجلاس به تصویب خواهد رسید.

ماده ۱۹: مجمع اعضا

- ۱- به موجب این سند مجمع اعضا تشکیل گردد.
- ۲- اولین نشست مجمع اعضا توسط مدیر اجرایی برنامه محیط زیست سازمان ملل قبل از اجرایی شدن این کنوانسیون برگزار خواهد شد. سپس جلسات عادی مجمع اعضا در فواصل منظمی که در مورد آن تصمیم گیری خواهد شد برگزار خواهد گردید.
- ۳- اجلاس های فوق العاده مجمع اعضا در زمان هایی که لازم به نظر برسد از سوی مجمع و یا به درخواست هر عضو به نحوی که مورد حمایت حداقل یک سوم اعضا باشد، برگزار خواهد شد.
- ۴- مجمع اعضا به اتفاق آرا در اولین اجلاس خود در مورد آیین نامه اجرایی و قوانین مالی خود و در مورد هر گونه ارگان فرعی و همینطور تدارکات مالی حاکم بر عملکرد دبیرخانه تصمیم گیری و اصولی را به تصویب خواهد رسانید.
- ۵- مجمع اعضا بررسی مداوم و ارزیابی اجرای این کنوانسیون را تحت نظر خواهد داشت. این مجمع امور واگذار شده از سوی کنوانسیون را انجام و به این منظور،
 - الف) براساس نیازهای پاراگراف ۶، نهادهای فرعی، آن طور که لازم برای اجرای این کنوانسیون باشد را تشکیل خواهد داد.
 - ب) در جای مناسب با سازمان های بین المللی ذیصلاح و ارگان های بین الدولی و غیر دولتی همکاری خواهد نمود.
 - ج) به صورت دوره ای همه اطلاعات پیرو ماده ۱۵ در دسترس اعضا قرار گرفته و از جمله ملاحظات در مورد میزان مؤثر بودن پاراگراف ۲ (ب) iii از ماده ۳ را بررسی خواهد نمود.
 - د) هر گونه اقدام فوق العاده که برای حصول اهداف این کنوانسیون ممکن است لازم باشد را مورد توجه قرار داده و به عهده خواهد گرفت.
- ۶- مجمع اعضا در اولین نشست خود ارگانی فرعی به عنوان کمیته بررسی آلاینده های آلی پایدار را با هدف انجام اقداماتی که آن کمیته از سوی کنوانسیون بدان مکلف شده را به وجود خواهد آورد و در این رابطه:
 - الف) اعضا کمیته بررسی آلاینده های آلی پایدار از سوی مجمع اعضا منصوب خواهند شد. اعضای این کمیته متشکل از متخصصین گمارده شده از سوی دولت ها جهت بررسی و مدیریت شیمیایی خواهد بود و براساس توزیع عادلانه جغرافیایی منصوب خواهند شد.
 - ب) مجمع اعضا در مورد نحوه رسیدگی، سازمندی و عملکرد کمیته تصمیم خواهد گرفت.
 - ج) کمیته از هر گونه تلاش برای تصویب توصیه های خود به اتفاق آرا دریغ نخواهد ورزید. چنان چه همه تلاش ها انجام و توافق حاصل نشد این توصیه ها باید نهایتاً از سوی دو سوم اکثریت اعضا حاضر و با رأی گیری به تصویب برسد.
- ۷- مجمع اعضا در سومین نشست خود، نیاز مداوم برای مراحل مشمول در پاراگراف (ب) ۲ از ماده ۳ شامل ملاحظه میزان تأثیر گذاری را ارزیابی خواهد نمود.
- ۳- سازمان ملل و سازمان های تخصصی آن و سازمان بین المللی انرژی اتمی و همین طور هر حکومت غیر عضو این کنوانسیون می تواند در جلسات مجمع اعضا به عنوان ناظر شرکت نماید. هر نهاد و یا آژانس، اعم از ملی و بین المللی، دولتی و یا غیر دولتی، با صلاحیت در امور مشمول این کنوانسیون که تمایل خود برای شرکت در یک اجلاس مجمع اعضا به عنوان ناظر را داشته باشد، می تواند مورد پذیرش واقع شود. مگر این که حداقل یک سوم از اعضای حاضر بر این امر مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظرین بسته به آیین نامه مصوب مجمع اعضا خواهد بود.

ماده ۲۰: دبیر خانه

۱- به موجب این سند دبیر خانه تشکیل گردید.

۲- وظایف دبیر خانه عبارت خواهد بود از:

الف) ترتیبات لازم برای مجمع اعضا و ارگان های جنبی و تدارک خدمات برای آنها در صورت لزوم
ب) تسهیل کمک به اعضا خصوصا در حال توسعه و اعضا با اقتصاد در حال گذار برحسب درخواست برای اجرای کنوانسیون

ج) اطمینان از هماهنگی لازم با دبیر خانه دیگر نهادهای بین المللی مربوط

د) تهیه و در دسترس گذاشتن گزارشات ادواری مبتنی بر اطلاعات دریافت شده پیرو ماده ۱۵ و دیگر اطلاعات موجود

ه) برای ورود به ترتیبات اداری و قراردادی آن طور که برای اجرای مؤثر وظایف آن لازم باشد براساس رهنمون کلی مجمع اعضا اقدام خواهد نمود.

و) برای انجام امور دیگر دبیر خانه که در کنوانسیون در مورد آن تصریح شده و کارهای دیگر به نحوی که مجمع اعضا تعیین خواهد کرد.

۳- امور دبیر خانه برای این کنوانسیون توسط مدیر اجرایی برنامه محیط زیست سازمان ملل به اجرا در خواهد آمد مگر این که مجمع اعضا تصمیم بگیرد که با سه چهارم اکثریت اعضا حاضر و با رأی گیری کارهای دبیر خانه را به یک یا چند سازمان بین المللی دیگر محول کند.

ماده ۲۱: اصلاحیه کنوانسیون

۱- اصلاحات در مورد این کنوانسیون می تواند از سوی هر عضو پیشنهاد شود.

۲- اصلاحات در مورد این کنوانسیون در نشست مجمع اعضا به تصویب خواهد رسید.

متن هر گونه اصلاحات پیشنهادی به اعضا از سوی دبیر خانه حداقل ۶ ماه قبل از نشست که پیشنهاد در آن برای تصویب مطرح می گردد، تسلیم خواهد شد. دبیر خانه نیز همچنین اصلاحات پیشنهادی را جهت اطلاع به امضا کنندگان این مجمع و به امانت دار این کنوانسیون ارائه خواهد داد.

۳- تمامی اعضا سعی خود را به کار خواهند بست تا در مورد هر پیشنهاد اصلاحی به این کنوانسیون به اتفاق آرا به توافق برسند. چنانچه تمامی تلاش ها برای اجماع انجام و توافق حاصل نشد، اصلاحیه در آخرین مرحله با سه چهارم اکثریت آرای اعضا و با رأی گیری به تصویب خواهد رسید.

۴- اصلاحات از سوی امانت دار جهت تصویب یا قبول و یا تأیید به همه اعضا فرستاده خواهد شد.

۵- تصویب، قبول یا تأیید یک اصلاحیه به صورت کتبی به اطلاع امانت دار کنوانسیون خواهد رسید. اصلاحیه ای که براساس پاراگراف ۳ به تصویب برسد موقعی برای اعضا جنبه اجرایی خواهد گرفت که ظرف ۹۰ روز از تاریخ ارایه، آن را تصویب، قبول و یا تأیید و قبولی آن توسط حداقل سه چهارم اعضا مورد تصویب قرار گرفته باشد. سپس اصلاحیه برای هر عضو دیگر پس از روز نودم بعد از تاریخی که آن عضو مراتب تصویب، قبول و یا تأیید آن اصلاحیه را ارایه دهد، جنبه اجرایی خواهد گرفت.

ماده ۲۲: تصویب و اصلاحیه ضمایم

۱- ضمایم این کنوانسیون به جز مواردی که به نحو دیگری معین شود به عنوان بخشی جدانشدنی از آن محسوب خواهد شد. اشاره به این کنوانسیون به منزله اشاره به ضمایم آن نیز می باشد.

۲- هر گونه ضمایم اضافی باید به امور علمی، فنی، اداری و یا روند کار محدود شود.

۳- روند ذیل باید در مورد پیشنهاد، تصویب و اجرایی شدن ضمایم اضافی این کنوانسیون به کار برده شود.

الف) ضمایم اضافی باید براساس مراحل مندرج در پاراگراف های ۱، ۲ و ۳ از ماده ۲۱ پیشنهاد شود.

ب) هر عضوی که قادر به قبول ضمایم اضافی نباشد باید عدم قبول خود را کتبا ظرف یک سال از تاریخ تسلیم اطلاعیه تصویب آن ضمیمه اضافی، به اطلاع برساند. امانت دار باید این اطلاعیه دریافتی را بدون تأخیر به اطلاع همه اعضا برساند. یک عضو می تواند در هر زمان اطلاعیه عدم قبولی خود نسبت به ضمیمه اضافی و ضمیمه ای که برای آن عضو جنبه اجرایی به خود گرفته و عدم موافقت خود در رابطه با موضوع پاراگراف (ج) را پس بگیرد.

ج) پس از سررسید یک سال از تاریخ مکاتبه امین کنوانسیون در مورد تصویب ضمیمه اضافی، آن ضمیمه باید برای اعضای که اقدام به تسلیم اطلاعیه براساس مفاد پاراگراف فرعی (ب) نکرده باشند جنبه اجرایی به خود بگیرد.

۴- پیشنهاد تصویب و اجرایی شدن اصلاحات نسبت به ضمیمه (الف)، (ب) یا (ج) باید موکول به طی همان مراحل شود که برای پیشنهاد، تصویب و اجرایی شدن ضمایم اضافی به این کنوانسیون وجود دارد، مگر این که اصلاحیه ای که نسبت به ضمیمه (الف)، (ب) یا (ج) در رابطه با هر عضوی که اظهارنامه در رابطه با اصلاحیه به آن ضمایم براساس پاراگراف ۴ ماده ۲۵ ارایه داده باشد. در آن صورت، هرگونه اصلاحیه این چنین برای آن عضو، در روز نودم بعد از ارایه همراه با یادداشت تصویب، قبول و یا الحاق با توجه به آن اصلاحیه، جنبه اجرایی به خود خواهد گرفت.

۵- مراحل ذیل باید نسبت به پیشنهاد تصویب و اجرایی شدن هر اصلاحیه نسبت به ضمایم (د)، (ه) یا (و) به کار برده شود:

الف) اصلاحیه ها باید مطابق مراحل پاراگراف ۱ و ۲ ماده ۲۱ ارایه شود.

ب) اعضا باید در مورد اصلاحیه نسبت به ضمایم (د)، (ه) یا (و) با اجماع تصمیم بگیرند.

ج) تصمیم گیری برای اصلاح ضمایم (د)، (ه) یا (و) باید به دنبال اطلاع اعضا توسط امانت دار کنوانسیون انجام گردد. آن اصلاحیه باید برای تمامی اعضا در تاریخی که تصمیم گیری مشخص می شود اجرایی گردد.

۶- چنانچه ضمایم اضافی یا اصلاحیه ای نسبت به یک ضمیمه مربوط به اصلاحیه نسبت به این کنوانسیون باشد، ضمیمه اضافی یا اصلاحیه تا زمانی که اصلاحیه نسبت به کنوانسیون وارد مرحله اجرایی نشود، جنبه اجرایی نخواهد داشت.

ماده ۲۳: حق رأی

۱- هر عضو به این کنوانسیون یک رأی خواهد داشت مگر در مواردی که پاراگراف ۲ پیش بینی کرده است.

۲- یک سازمان همگرایی اقتصادی منطقه ای در مورد مسایل مورد صلاحیت خود می تواند از حق رأی خود معادل رأی تعداد اعضای آن اتحادیه که اعضا این کنوانسیون باشند، استفاده کند.

ماده ۲۴: امضا

این کنوانسیون برای امضا در استکهلم از سوی همه کشورها و سازمان های همگرایی اقتصادی منطقه ای در تاریخ ۲۲ مه ۲۰۰۱ و در مقر سازمان ملل در نیویورک از ۲۴ مه ۲۰۰۱ لغایت ۲۲ مه ۲۰۰۲ مفتوح خواهد بود.

ماده ۲۵: تصویب، قبول، تأیید یا الحاق

۱- این کنوانسیون موکول به تصویب، قبول، تأیید کشورها و سازمان های همگرایی اقتصادی منطقه ای خواهد بود، جهت الحاق کشورها و سازمان های همگرایی اقتصادی منطقه ای، از روز پس از تاریخی که کنوانسیون برای امضا گذاشته می شود، الحاق به آن آزاد خواهد بود. اعلامیه تصویب، قبول، تأیید یا الحاق باید به امانت گذار سپرده شود.

۲- هر سازمان همگرایی اقتصادی منطقه ای که عضو این کنوانسیون شود بدون این که هیچ کدام از کشورهای عضو آن عضو شوند، نسبت به تعهدات این کنوانسیون مقید خواهد بود. در صورتی که این گونه سازمان ها یک و یا تعداد بیشتری از اعضایش به عضویت این کنوانسیون در آیند، سازمان و اعضایش در مورد مسوولیت های خود برای اجرای تعهدات تحت این کنوانسیون، تصمیم خواهند گرفت. در این گونه موارد، سازمان و اعضایش از حق خود تحت این کنوانسیون توأما استفاده خواهند کرد.

۳- در اعلامیه تصویب، قبول، تأیید یا الحاق یک سازمان همگرایی اقتصادی منطقه ای، آن سازمان نسبت به اظهار صلاحیت خود در خصوص مسایل مورد حل و فصل در این کنوانسیون، اقدام خواهد نمود. هر یک از این سازمان ها همچنین نسبت به ارایه اظهارنامه تصویب خود و همچنین در مورد هر گونه تغییر مربوط به میزان صلاحیت مراتب را به اطلاع اعضا خواهد رسانید.

۴- در اعلامیه تصویب، قبول، تأیید یا الحاق، هر عضو می تواند اظهار نماید که در مورد آن عضو، هر گونه اصلاحیه نسبت به ضمیمه (الف)، (ب) و (ج) صرفا در صورت ارایه اظهارنامه تصویب، قبول، تأیید یا الحاق با توجه به آن کنوانسیون جنبه اجرایی خواهد گرفت.

ماده ۲۶: اجرایی شدن

۱- این کنوانسیون در روز نودم پس از ارایه پنجاهمین اعلامیه تصویب، قبول، تأیید یا الحاق جنبه اجرایی به خود خواهد گرفت.

۲- برای هر کشور یا سازمان هم گرایی اقتصادی منطقه ای که پس از ارایه پنجاهمین اظهارنامه تصویب، پذیرش و تایید این کنوانسیون را تصویب، پذیرش و تایید نموده یا بدان ملحق شود، این کنوانسیون در روز نودم پس از تاریخ ارایه اظهارنامه آن کشور یا سازمان هم گرایی اقتصادی منطقه ای، دایر بر تصویب، پذیرش، تایید و یا الحاقیه جنبه اجرایی به خود خواهد گرفت.

۳- به منظور نیل به اهداف پاراگراف های ۱ و ۲، هر گونه اظهارنامه ارایه شده از سوی یک سازمان همگرایی اقتصادی منطقه ای به عنوان مورد اضافه بر اعضای آن سازمان تلقی نخواهد شد.

ماده ۲۷: تحفظ ها

هیچ گونه تحفظی نسبت به این کنوانسیون انجام نخواهد گرفت.

ماده ۲۸: بازپس گیری

۱- در هر زمان پس از سه سال از تاریخی که این کنوانسیون برای یک عضو جنبه اجرایی به خود می گیرد، آن کشور می تواند با دادن اعلامیه کتبی به امانت دار از کنوانسیون کناره گیری کند.

۲- هر گونه کناره گیری باید تا مدت یک سال از تاریخ دریافت اظهارنامه بازپس گیری و یادداشت مربوط به آن، به حساب نیامده و یا در مدتی دیر تر چنانچه در اظهارنامه کناره گیری مشخص شده، صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۹: امانت

امین و امانت دار این کنوانسیون همان دبیرکل سازمان ملل خواهد بود.

ماده ۳۰: سندیت متن

نسخه اصلی این کنوانسیون که از آن به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیولی نیز تهیه شده موثق بوده و در نزد دبیرکل سازمان ملل به امانت گذارده خواهد شد. با شهادت امضا کنندگان ذیل، با کسب صلاحیت قبلی در مورد آن، نسبت به امضای این کنوانسیون اقدام نموده اند.

استکهلم ۲۲ مه ۲۰۰۱

حذف کردن
بخش یک

ماده شیمیایی	فعالیت	معافیت ویژه
آلدرین CAS No:309- 002	تولید	ندارد
	مصرف	انگل (خارجی) کش بومی، حشره کش
کلردان CAS No:57- 74- 9	تولید	مجاز برای اعضای که در فهرست ثبت درخواست هستند
	مصرف	انگل (خارجی) کش بومی، حشره کش، موریانه کش، موریانه کش در ساختمان ها و سدها، موریانه کش در راه ها افزودنی در چسب تخته چند لا
دیلدرین CAS No:60- 57- 1	تولید	ندارد
	مصرف	در عملیات کشاورزی
اندترین CAS No:75- 20- 8	تولید	ندارد
	مصرف	ندارد
هپتاکلر CAS No:76- 44- 8	تولید	ندارد
	مصرف	موریانه کش ها، موریانه کش در ساختمان خانه ها، موریانه کش (زیرزمینی)، تصفیه چوب، در حال استفاده در جعبه های کابل زیرزمینی
هگزاکلروبنزن CAS No:118- 74- 1	تولید	مجاز برای اعضای که در فهرست ثبت درخواست هستند
	مصرف	ترکیب واسطه، حلال در آفت کش ها، ترکیب واسطه در سیستم بسته مکان محدود
مایرکس CAS No:2385- 85- 5	تولید	مجاز برای اعضای که در فهرست ثبت درخواست هستند
	مصرف	موریانه کش
توکسافن CAS No:8002- 35- 2	تولید	ندارد
	مصرف	ندارد
بی فنیل های چند کلره (PCBs)	تولید	ندارد
	مصرف	وسایل در حال استفاده بر طبق مقررات بخش دوم این ضمیمه

تذکرات:

۱- به جز در موارد تعیین شده در این کنوانسیون، مقادیری از یک ماده شیمیایی که به صورت غیر عمدی سبب آلودگی جزیی در محصولات و وسایل گردیده، نباید در لیست این ضمیمه قلمداد گردد.

۲- این تذکر نباید در خصوص معافیت ویژه تولید و کاربرد مطروحه در پاراگراف ۲ ماده ۳ مدنظر قرار گیرد. مقادیری از مواد شیمیایی که در زمان اجرایی شدن تعهدات مربوطه با توجه به آن ماده شیمیایی یا قبل از آن، به عنوان جزیی از ساختمان وسایل به کار رفته یا قبلاً مورد استفاده قرار گرفته‌اند، نباید به عنوان مواد موجود در فهرست این ضمیمه قرار بگیرند در صورتی که عضو مورد نظر، دبیرخانه را از کاربرد آن نوع خاص وسیله در داخل کشورش مطلع کرده باشد. دبیرخانه نیز باید آن اطلاعیه را در اختیار عموم قرار دهد.

۳- این تذکر که برای یک ماده شیمیایی دارای نشان ستاره در انتهای نام آن، در ستون مواد شیمیایی بخش یکم این ضمیمه، به کار نمی رود، نباید به عنوان یک معافیت ویژه برای کاربرد یا تولید با اهداف پاراگراف ۲ بند ۳ مورد توجه قرار گیرد. با تعیین این که مقادیر مواد شیمیایی که انتظار می رود در طی تولید و یا کاربرد مواد شیمیایی حد واسط، در سیستم ها یا مکان های بسته به بدن انسان و محیط زیست وارد شود، ناچیز (کمتر از حد استاندارد ملی یا بین المللی) باشد، یک عضو با توجه به اطلاعیه ای که به دبیرخانه تسلیم نموده است، می تواند مجاز به تولید و استفاده مقادیری از یک ماده شیمیایی مندرج در این ضمیمه شیمیایی به دیگر فرآورده های شیمیایی تغییر ماهیت داده و ضوابط موجود در پاراگراف ۱ از ضمیمه (د) را مورد توجه قرار می دهد، باشد. اما این مواد نباید خصوصیات آلاینده های آلی پایدار را از خود بروز دهند.

این اطلاعیه باید شامل اطلاعاتی در خصوص کل تولید و استفاده از آن ماده شیمیایی یا یک برآورد مستند از آن اطلاعات و اطلاعات موجود، با توجه به طبیعت فرآیندهای سیستم بسته و مکان محدود شامل مقادیر هر کدام از آلودگی های تغییر نیافته (تبدیل نشده) و غیر عمدی ناچیز از آلاینده های آلی پایدار مواد اولیه در تولید نهایی باشد. این روش به جز برای موارد دیگر که در این ضمیمه مشخص شده به کار می رود. دبیرخانه باید آن اطلاعیه را در دسترس کلیه اعضا مجمع قرار دهد. آن تولید یا کاربرد نباید به عنوان یک معافیت ویژه برای تولید یا کاربرد به حساب آید. آن تولید و کاربرد باید پس از یک دوره ده ساله متوقف شده تا هنگامی که عضو مورد نظر یک اطلاعیه جدید به دبیرخانه تسلیم نماید، که در آن صورت دوره زمانی برای ده سال دیگر تمدید شده تا هنگامی که مجمع اعضا پس از بازنگری تولید و کاربرد، تصمیم دیگری اتخاذ نمایند. رویه اعلام اطلاعیه می تواند تکرار شود.

۴- تمامی معافیت های ویژه در این ضمیمه می تواند توسط اعضای که درخواست معافیت نموده اند با توجه به زمان مراجعه آنان و برطبق بند ۴، به استثناء استفاده از «بی فنیل های چند کلره» (PCBs) در وسایل در حال استفاده بر طبق مقررات بخش دوم این ضمیمه که می تواند توسط کلیه اعضا اعمال گردد، بکار برده شود.

بخش دوم

بی فنیل های چند کلره

هر عضو باید:

الف) با توجه به حذف کاربرد بی فنیل های چند کلره در ابزار آلات (نظیر ترانسفورموتورها، خازن ها یا دیگر ظروف حاوی سیالات مستعمل) تا پایان سال ۲۰۲۵ پیرو بازنگری انجام شده توسط مجمع اعضا براساس اولویت های ذیل اقداماتی انجام دهد:

۱- اقدامات تشخیصی به منظور شناسایی، علامت گذاری و حذف کاربرد وسایل حاوی بیش از ۱۰ درصد بی فنیل های چند کلره در حجم های بیش از ۵ لیتر،

۲- اقدامات تشخیصی به منظور شناسایی، علامت گذاری و حذف کاربرد وسایل حاوی بیش از ۰/۰۵ درصد بی فنیل های چند کلره در حجم های بیش از ۵ لیتر،

۳- به منظور شناسایی و حذف کاربرد وسایل حاوی بیش از ۰/۰۰۵ درصد بی فنیل های چند کلره در حجم های بیش از ۰/۰۵ لیتر تلاش نماید.

ب) همگام با اولویت های پاراگراف الف، تدابیر زیر را به منظور کاهش تماس و خطر برای کنترل کاربرد بی فنیل های چند کلره ترویج نماید:

۱- کاربرد این ماده فقط در وسایل صدمه ندیده و بی عیب و وسایلی که دارای نشانه نیست باشند و فقط در فضاهایی که خطر انتشار زیست محیطی در حداقل ممکن باشد و سریعاً بتوان نسبت به رفع آلودگی اقدام نمود.

۲- در وسایلی که در مکان های مرتبط با تولید و فرآوری مواد غذایی یا خوردنی هستند به کار برده نشود.

۳- هنگامی که در مکان های پرجمعیت استفاده شده، نظیر مدارس و بیمارستان ها، تمامی تدابیر مستدل به منظور حفاظت از خرابی های الکتریکی که می تواند سبب آتش سوزی شود و بازرسی مستمر وسایل به منظور حصول اطمینان از عدم نشانه انجام گردد.

ج) با وجود موارد ذکر شده در پاراگراف ۲ ماده ۳، اطمینان حاصل نماید که وسایل حاوی بی فنیل های چند کلره، به همان صورتی که در زیر پاراگراف الف توضیح داده شد، نباید وارد یا صادر گردد، به جز با هدف مدیریت جامع زیست محیطی پسماندها.

د) به جز برای فعالیت های خدماتی، تعمیر و نگهداری، بازیافت سیالات حاوی درصد بی فنیل های چند کلره بیش از ۰/۰۰۵ درصد با هدف استفاده مجدد در دیگر وسایل مجاز نمی باشد.

ه) طراحی اقدامات تشخیصی به منظور اجرای مدیریت جامع زیست محیطی پسماندها برای سیالات حاوی بی فنیل های چند کلره و وسایل آلوده به بی فنیل های چند کلره دارای بیش از ۰/۰۰۵ درصد PCBs برطبق پاراگراف ۱ ماده ۶ در حداقل زمان ممکن، به نحوی که قبل از سال ۲۰۲۸ با توجه به تجدید نظر مجمع اعضا باشد.

و) به جای تذکر ۲ در بخش اول این ضمیمه، به منظور شناسایی دیگر وسایل حاوی بیش از ۰/۰۰۵ درصد بی فنیل های چند کلره (نظیر کابل پوشش دار، مواد مصرفی در نقاشی و بتونه گیری (صاف کاری) و مدیریت آنها برطبق پاراگراف ۱ ماده ۶ تلاش نماید.

ز) یک گزارش هر پنج ساله در خصوص پیشرفت در حذف بی فنیل های چند کلره تهیه و آن را به مجمع اعضا مطابق ماده ۱۵ ارائه نماید.

ح) گزارشات توضیح داده شده در زیر پاراگراف «ز» باید به نحو مناسب توسط مجمع اعضا در جلسه تجدید نظر در خصوص بی فنیل های چند کلره مورد توجه قرار گیرد. مجمع اعضا باید فرآیند پیشرفت در جهت حذف بی فنیل های چند کلره در خلال هر پنج سال یا دیگر دوره های زمانی را با مدنظر قرار دادن این گزارشات مورد بازنگری قرار دهد.

ممنوعیت
بخش اول

ماده شیمیایی	فعالیت	مقاصد قابل قبول یا معافیت ویژه
ددت (DDT) ۱، ۱، ۱- تری کلرو - ۲، ۲- بیس (۴ کلرو فیل) اتان CAS No: 50-29-3	تولید	مقاصد قابل قبول: کنترل بیماری های بومی بر طبق بخش ۲ این ضمیمه - معافیت ویژه: ترکیب واسطه در تولید دیکوفول واسطه
	کاربرد	مقاصد قابل قبول: کنترل بیماری های بومی بر طبق بخش ۲ این ضمیمه معافیت ویژه: تولید دیکوفول واسطه

تذکرات:

۱- به جز در موارد تعیین شده در این کنوانسیون، مقادیری از یک ماده شیمیایی که به صورت غیر عمدی سبب آلودگی جزئی در محصولات و وسایل گردیده، نباید در لیست این ضمیمه قلمداد گردد.

۲- این تذکر نباید به عنوان یک هدف قابل قبول برای کاربرد و تولید یا معافیت ویژه با اهداف مورد نظر پاراگراف ۲ از ماده ۳ مورد توجه قرار گیرد. مقادیری از یک ماده شیمیایی به عنوان جزئی از ساختمان وسایل ساخته شده یا وسایلی که قبل یا در تاریخ اجرایی شدن تعهدات مربوط با توجه به آن ماده شیمیایی در حال استفاده بوده اند، نباید در فهرست این ضمیمه قرار گیرند، در صورتی که عضو مورد نظر دبیرخانه را از نوع خاصی از وسیله که توسط آن عضو در حال استفاده باقی مانده است، آگاه ساخته باشد، دبیرخانه نیز باید آن اطلاعیه را در دسترس عموم قرار دهد.

۳- این تذکر نباید برای معافیت های ویژه استفاده و تولید، با اهداف مورد نظر پاراگراف ۲ از ماده ۳ مورد توجه قرار گیرد. در صورتی که مقادیر آن ماده شیمیایی که انتظار می رود در طی تولید و استفاده از یک ترکیب واسطه در سیستم بسته، محل محدود به انسان و محیط زیست برسد، جزئی باشد، یک عضو بسته به اطلاعیه ای که به دبیرخانه ارایه می نماید، مجاز به تولید و کاربرد مقادیری از یک ماده شیمیایی مندرج در این ضمیمه به عنوان یک ترکیب واسطه در سیستم بسته، محل محدود می باشد که آن ماده به صورت شیمیایی در تولید دیگر مواد شیمیایی با احتساب ضوابط موجود در پاراگراف ۱ ضمیمه (د) تغییر ماهیت داده، و خصوصیات آلاینده های آلی پایدار را از خود بروز نمی دهد.

این اطلاعیه باید حاوی اطلاعات در خصوص کل تولید و کاربرد آن ماده شیمیایی یا یک برآورد مستدل از آن اطلاعات و اطلاعاتی در خصوص طبیعت فرآیند سیستم بسته، محل محدود شامل مقدار هر یک از آلودگی جزئی غیر عمدی یا تغییر ماهیت نداده آن آلاینده آلی پایدار از مواد مصرفی اولیه در محصول نهایی باشد. این روش به جز موارد تعیین شده در این ضمیمه به کار می رود.

دبیرخانه باید آن اطلاعاتی را در دسترس کلیه اعضا مجمع و عموم قرار دهد. آن تولید یا کاربرد نباید به عنوان یک معافیت ویژه برای تولید یا کاربرد به حساب آید و باید پس از یک دوره ده ساله متوقف شده تا هنگامی که عضو مورد نظر یک اطلاعاتی جدید به دبیرخانه تسلیم نماید، که در آن صورت دوره زمانی برای ده سال دیگر تمدید شده تا هنگامی که مجمع اعضا پس از بازنگری تولید و کاربرد، تصمیم دیگری اتخاذ نمایند. رویه اعلام اطلاعاتی می تواند تکرار شود.

۴- تمامی معافیت های ویژه در این ضمیمه می تواند توسط اعضای که ثبت درخواست نموده اند با توجه به آنها برطبق ماده ۴ اعمال گردد.

بخش ۲- ددت (۱ و ۱ و ۱- تری کلرو- ۲ و ۲- بیس (۴- کلروفیل) اتان)

۱- از تولید و کاربرد DDT باید جلوگیری شود، به جز برای اعضای که دبیرخانه را از قصدشان مبنی بر تولید و یا استفاده از آن آگاه نموده اند. بدین وسیله یک ثبت درخواست DDT ایجاد شده و باید در دسترس همگان قرار گیرد. دبیرخانه باید درخواست ثبت DDT را به پیش ببرد.

۲- هر عضو که DDT تولید و یا مصرف می نماید باید آن تولید و یا مصرف را برای کنترل بیماری های بومی برطبق توصیه ها و دستورالعمل های سازمان بهداشت جهانی (WHO) درخصوص استفاده DDT و هنگامی که از نظر محلی گزینه های ایمن، مؤثر و قابل تهیه برای عضو مورد نظر در دسترس نباشد، محدود نماید.

۳- در یک پیشامد که یک عضو در فهرست ثبت درخواست برای DDT نمی باشد، و نیاز به DDT برای کنترل بیماری های بومی باشد، باید در اسرع وقت دبیرخانه را به منظور اضافه کردن فوری نام آن عضو به ثبت درخواست DDT آگاه سازد. همچنین در همان زمان باید سازمان بهداشت جهانی را نیز مطلع نماید.

۴- هر عضو که DDT مصرف می نماید، باید هر سه سال یکبار اطلاعاتی درخصوص مقدار استفاده شده، شرایط کاربرد و ارتباط آن با استراتژی مدیریت بیماری ها برای آن عضو، در چارچوبی که توسط مجمع اعضا با مشورت سازمان بهداشت جهانی تنظیم می گردد به دبیرخانه و سازمان بهداشت جهانی ارائه نماید.

۵- با هدف کاهش و نهایتاً جلوگیری از مصرف DDT، مجمع اعضا باید:

الف) هر عضوی که از DDT استفاده می کند را به تدوین و استقرار یک طرح اقدام به عنوان بخشی از طرح استقرار تعیین شده در ماده ۷ تشویق نماید. این طرح اقدام باید شامل موارد ذیل باشد:

۱- تدوین مقررات و دیگر رویه ها به منظور حصول اطمینان از اینکه مصرف DDT محدود به کنترل بیماری های بومی شده است.

۲- بکارگیری محصولات، روش ها و استراتژی های جایگزینی مناسب شامل استراتژی های مدیریت پایدار به منظور حصول اطمینان از ادامه تأثیر این جایگزین ها.

۳- انجام تدابیر برای تقویت مراقبت های بهداشتی و کاهش شیوع بیماری ها.

ب) کلیه اعضا را با توجه به قابلیت های موجود، به منظور ارتقا سطح تحقیق و توسعه برای محصولات شیمیایی و غیرشیمیایی جایگزین و بی خطر، روش ها و استراتژی هایی برای اعضای که DDT مصرف می نمایند، مرتبط با شرایط آن کشورها و با هدف کاهش بار اقتصادی و انسانی بیماری ها تشویق نماید.

فاکتورهایی که در هنگام توجه به جایگزین ها مورد توجه قرار می گیرند، باید شامل مخاطرات سلامت انسان و الزامات زیست محیطی آن جایگزین ها باشد. مواد جایگزین سازگار با محیط زیست، باید سبب مخاطرات کمتر برای سلامت انسان و محیط زیست شود، مناسب برای کنترل بیماری ها براساس شرایط عضو مورد نظر بوده و با اطلاعات پایش پشتیبانی گردد.

۶- در اولین جلسه، و در حداقل هر سه سال پس از آن، مجمع اعضا باید با مشورت سازمان بهداشت جهانی، ادامه نیاز به DDT برای کنترل بیماری های بومی براساس اطلاعات اقتصادی، زیست محیطی، فنی و علمی موجود را برآورد نماید که شامل موارد ذیل است:

الف) تولید و مصرف DDT و شرایط تنظیم شده در پاراگراف ۲ و

ب) در دسترس بودن، مناسب بودن و اجرایی بودن جایگزین ها برای DDT و

ج) پیشرفت در تقویت ظرفیت کشورها برای انتقال ایمن با تکیه بر آن جایگزین ها.

۷- یک عضو می تواند در هر زمان، نام خود را از فهرست ثبت درخواست DDT از طریق نوشتن یک اطلاعیه به دبیرخانه حذف نماید. حذف نام باید در تاریخ تعیین شده در اطلاعیه صورت پذیرد.

ضمیمه (ج)

تولید غیر عمد

بخش اول - آلاینده های آلی پایدار طبق ماده ۵

این ضمیمه زمانی اجرا می شود که آلاینده های آلی پایدار ذیل در نتیجه فعالیت های انسانی به طور غیر عمد (ناخواسته) تشکیل و در محیط رها می شود.

مواد شیمیایی

دی بنزو پارا دی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره (PCDF/PCDD)

هگزا کلروبنزن (HCB) (CAS No. 118- 74- 1)

بی فنیل های چند کلره (PCB)

بخش دوم - دسته بندی منابع

دی بنزوپارادی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره، هگزا کلروبنزن و بی فنیل های چند کلره طی فرآیندهای حرارتی بین مواد آلی و کلر در اثر واکنش شیمیایی یا احتراق ناقص به طور غیر عمد (ناخواسته) تشکیل می شوند. گروه های صنعتی ذیل، پتانسیل نسبتا بالایی در تولید و آزادسازی این مواد شیمیایی در محیط دارند:

(الف) زباله سوزها، شامل زباله سوزهای شهری، خطرناک یا بیمارستانی یا لجن فاضلاب؛

(ب) کوره های سیمان که پسماندهای خطرناک را می سوزاند؛

(ج) صنایع تولید خمیر کاغذ با استفاده از کلر آزاد (عنصر کلر) یا مواد شیمیایی دیگر که کلر آزاد برای سفید کننده ها تولید می کنند؛

(د) فرآیندهای حرارتی ذیل در صنعت متالوژی

(۱) تولید ثانویه مس

(۲) واحدهای ذوب در صنعت آهن و فولاد

(۳) تولید ثانویه آلومینیوم

(۴) تولید ثانویه روی

بخش سوم - دسته بندی منابع

دی بنزوپارادی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره، هگزا کلروبنزن و بی فنیل های چند کلره ممکن است در نتیجه فعالیت منابع زیر نیز به طور غیر عمد (ناخواسته) تشکیل و رها گردند:

(الف) سوزاندن پسماند در فضای باز، شامل سوزاندن زباله در محل های دفن،

(ب) فرآیندهای حرارتی در صنعت متالوژی که در بخش دوم ذکر نشده است،

(پ) منابع احتراق دائمی،

(ت) دیگ های جوش صنعتی و دستگاه هایی که سوخت فسیلی مصرف می کنند،

(ث) دستگاه هایی که هیزم یا سوخت های زیستی (حاصل فعالیت موجودات زنده) مصرف می کنند،

(ج) فرآیندهای تولید مواد شیمیایی خاص که به طور غیر عمد (ناخواسته) باعث تشکیل

آلاینده های آلی پایدار می شوند، به ویژه تولید کلروفل ها و کلر آئیل،

(چ) لاشه سوزها (کوره های لاشه سوز)،

(ح) وسایط نقلیه موتوری، به ویژه آنها که بنزین حاوی سرب می سوزانند،

(خ) تجزیه لاشه حیوانات،

(د) نساجی و رنگرزی چرم (با کرائیل) و عملیات تکمیلی (با محلول قلیایی)،

(ذ) واحدهای برش فلزات جهت از رده خارج کردن وسایط نقلیه،

(ر) سوزاندن کابل های مسی،

(ز) واحدهای تصفیه دوم روغن.

بخش چهارم - تعاریف

۱- از نظر این ضمیمه

(الف) «بی فنیل های چند کلره» عبارت است از ترکیبات معطر (آروماتیک) تشکیل شده به نحوی که اتم های هیدروژن موجود در ملکول بی فنیل (دو حلقه بندی با اتصال ساده کربن - کربن) می تواند با حداکثر ۱۰ اتم کلر جایگزین شود، و

(ب) «دی بنزوپارادی اکسین های چند کلره» و «دی بنزوفوران های چند کلره» ترکیبات حلقوی هستند که از اتصال دو حلقه بنزنی به دو اتم اکسیژن در دی اکسین ها و اتصال یک اتم اکسیژن و یک اتصال کربن - کربن در فوران ها تشکیل شده و اتم های هیدروژن در هر دو ترکیب با حداکثر هشت اتم کلر جایگزین می شود.

۲- در این ضمیمه، سمیت دی بنزوپارادی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره، براساس مفهوم سمیت معادل بیان شده، بدین ترتیب که سمیت زایی سایر همانندهای دی بنزوپارادی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره و همسان های بی فنیل های چند کلره با سمیت زایی ۲ و ۳ و ۷ و ۸- تراکلرودی بنزوپارادی اکسین مقایسه می شود. مقادیر معادل سمیت مورد استفاده در این کنوانسیون برای دی بنزوپارادی اکسین ها و دی بنزوفوران های چند کلره و همسان های بی فنیل های چند کلره می بایست مطابق با استانداردهای بین المللی باشد که در سال ۱۹۹۸ از سوی سازمان بهداشت جهانی برای مقادیر معادل سمیت این مواد مطرح شد. غلظت ها برحسب معادل سمیت بیان می شود.

بخش پنجم - راهنمای کلی برای بهترین روش های موجود و بهترین اقدامات زیست محیطی

این بخش در مورد جلوگیری یا کاهش انتشار مواد شیمیایی فهرست شده در بخش اول رهنمودهای کلی به اعضا می دهد.

۱- اقدامات کلی پیشگیرانه در ارتباط با بهترین روش های موجود و بهترین اقدامات زیست محیطی رهیافت هایی که مانع از تشکیل و انتشار مواد شیمیایی فهرست شده در بخش اول می گردد، را باید در اولویت قرار داد. اقدامات مفید عبارتند از:

(الف) به کارگیری تکنولوژی با تولید پسماند کمتر: Low Waste Technology

(ب) مصرف مواد کم خطر،

(ج) اقدام به بازیافت و استفاده مجدد پسماند و موادی که در طول فرآیند ایجاد و مصرف می شود،

(د) جایگزینی مواد خامی که آلاینده های آلی پایدار هستند یا زمانی که ارتباط مستقیم بین مواد و انتشار آلاینده های آلی پایدار وجود دارد،

(ه) مدیریت صحیح در امور داخلی و برنامه های نگهداری پیشگیرانه،

(و) بهبود مدیریت پسماند با این هدف که سوزاندن پسماندها در فضای باز و هر نوع سوزاندن کنترل نشده به انضمام سوزاندن محل های لندفیل متوقف گردد. هنگامی که ساخت تجهیزات جدید برای دفع پسماند پیشنهاد می شود، باید گزینه هایی را مدنظر قرار داد، مانند اقداماتی جهت کمینه سازی زباله شهری و بیمارستانی، همچنین بازیافت، استفاده مجدد، باز چرخش، جداسازی پسماند و تشویق به تولید با پسماند کمتر. در این روش، بهداشت عمومی باید دقیقاً رعایت گردد.

(ز) کمینه سازی این مواد شیمیایی به عنوان آلودگی در محصولات

(ک) پرهیز از مصرف کلر آزاد یا مواد شیمیایی مولد کلر آزاد جهت رنگبری

۲- بهترین روش های موجود

عبارت بهترین روش های موجود به مفهوم تجویز هرگونه روش یا تکنولوژی نیست، بلکه عبارت است از منظور کردن خصوصیات فنی تأسیسات مورد نظر، مکان جغرافیایی و شرایط زیست محیطی آن محل روش های مناسب کنترل جهت کاهش انتشار مواد شیمیایی موجود در فهرست بخش اول نیز عموماً به همین مفهوم است. جهت تعیین بهترین روش های موجود باید عوامل ذیل به طور کلی یا در موارد خاص مورد توجه قرار گیرد، ضمن این که منفعت ها و هزینه های مربوط به اقدام و رعایت احتیاط و پیشگیری نیز باید مدنظر قرار گیرد:

(الف) ملاحظات کلی:

- ۱) ماهیت، اثرات و میزان انتشار مورد نظر روش ها بسته به اندازه منبع متغیر هستند،
- ۲) تاریخ تأسیس تجهیزات جدید یا موجود،
- ۳) زمان مورد نیاز جهت معرفی بهترین روش موجود،
- ۴) مصرف و ماهیت مواد خام مصرفی در فرآیند و راندمان انرژی آن،
- ۵) نیاز به جلوگیری یا کاهش اثرات کلی انتشار در محیط و خطرات مربوطه،
- ۶) نیاز به جلوگیری از بروز حوادث و کمینه سازی عواقب آن برای محیط زیست،
- ۷) نیاز به تضمین سلامت و امنیت کارکنان در محل کار،
- ۸) روش های عملیاتی، امکانات یا فرآیندهای قابل مقایسه که در مقیاس صنعتی با موفقیت انجام شده اند:

۹) تغییرات و پیشرفت های فنی در اطلاعات و دانش علمی.

(ب) اقدامات عمومی جهت کاهش انتشار: هنگامی که پیشنهاد ساخت وسایل جدید یا اصلاح اساس وسایل موجود بررسی می شود، باید دقت کرد که اگر فرآیندهای مورد استفاده باعث انتشار مواد شیمیایی اشاره شده در ضمیمه می گردد، باید اولویت را به فرآیندها، تکنیک ها یا روش هایی داد که سودمندی مشابهی دارند اما تشکیل و انتشار چنین موادی صورت نمی گیرد. در مواردی که چنین وسایلی ساخته یا اصلاح اساسی می شود، علاوه بر اقدامات جلوگیری که در قسمت الف بخش پنجم آورده شده است، اقدامات کاهش ذیل نیز می تواند در تعیین بهترین روش های موجود منظور شود:

- ۱- استفاده از روش های پیشرفته برای تصفیه جریان گاز (خروجی) نظیر اکسیداسیون کاتالیستی یا حرارتی، رسوب دهی گرد غبار یا جذب (شیمیایی)،
- ۲- تصفیه مواد باقیمانده فاضلاب، پسماندها و لجن فاضلاب شهری به عنوان مثال تصفیه حرارتی یا بی تحرک سازی آنها یا فرآیندهای شیمیایی که سبب سمیت زدایی آنها می شود،

۳- تغییرات فرآیندی که سبب کاهش یا حذف انتشارات نظیر انتقال به سیستم های بسته می شود،
۴- اصلاح طراحی های فرآیند به منظور بهبود شرایط احتراق و جلوگیری از تشکیل مواد شیمیایی
مندرج در این ضمیمه، از طریق کنترل پارامترهایی نظیر درجه حرارت یا زمان ماند در سیستم های
زباله سوز،

۳- بهترین تجربیات زیست محیطی
مجمع اعضای تواند با توجه به بهترین تجربیات زیست محیطی راهنمای فنی تدوین نماید.

ضمیمه (د)

اطلاعات مورد نیاز و معیار تصحیح

۱- یک عضو که پیشنهادی برای در فهرست گذاشتن یک ماده شیمیایی در ضمایم (الف)، (ب) و یا (ج) ارائه می کند، باید آن ماده شیمیایی را براساس زیر پاراگراف (الف) تعریف نموده و اطلاعاتی درخصوص آن ماده شیمیایی تهیه نماید، و در جایی که مرتبط است محصولات تبدیلی آن را با توجه به معیار تصحیح در پاراگرافهای (ب) تا (ه) بیان نماید.

(الف) شناسایی مواد شیمیایی:

- ۱- نام های آن ماده شیمیایی شامل نام یا نام های تجاری، بازرگانی و نام یا نام های مترادف، شماره ثبت سرویس کدگذاری مواد شیمیایی (CAS No)، نام مورد استفاده اتحادیه بین المللی شیمی محض و کاربردی (IUPAC) و
- ۲- ساختار شیمیایی، شامل خصوصیات ایزومرها در جایی که قابل انجام باشد و ساختار گروه شیمیایی آن ماده.

(ب) پایداری:

- ۱- با مدرک ثابت نماید که نیمه عمر آن ماده شیمیایی در آب بیش از دو ماه یا نیمه عمر آن در خاک بیش از شش ماه و نیمه عمر آن در رسوبات نیز بیش از ۶ ماه می باشد، یا
- ۲- با مدرک ثابت نماید این که آن ماده شیمیایی به اندازه ای پایداری دارد که بتوان ملحوظ نمودن آن را در زمره این کنوانسیون توجیه نمود.

(ج) تجمع در بافته ای زنده:

- ۱- با مدرک ثابت نماید که فاکتور تجمع بیولوژیکی یا تغلیظ در بافت های زنده در گونه های محیط آبی برای آن ماده شیمیایی بیش از ۵۰۰۰ است یا در صورت نبودن این اطلاعات، تعیین نماید که KOW بیش از ۵ می باشد،
- ۲- با مدرک ثابت نماید که آن ماده شیمیایی دلایل دیگری برای وجود نگرانی نظیر تجمع بیولوژیکی زیاد در دیگر گونه ها، سمیت زیاد یا سمیت محیطی از خود نشان می دهد.
- ۳- اطلاعات پایش در خصوص تنوع زیستی که مشخص نماید قابلیت تجمع بیولوژیکی آن ماده شیمیایی برای توجیه ملحوظ نمودن آن ماده در زمره مواد این کنوانسیون کافی می باشد.

(د) قابلیت انتقال به محیط های زیستی دور دست:

- ۱- مقادیر اندازه گیری شده آن ماده شیمیایی در مکان های دور از منبع انتشار آن ماده که سبب ایجاد نگرانی در خصوص قابلیت انتقال آن می گردد، یا
- ۲- اطلاعات پایش که بیانگر انتقال در مسافت های طولانی در محیط زیست آن ماده شیمیایی با قابلیت انتقال به یک محیط پذیرنده که می تواند توسط هوا، آب یا گونه های مهاجر اتفاق بیفتد، باشد.
- ۳- اثرات نهایی حضور آن ماده در محیط زیست و یا نتایج مدل سازی آن ماده شیمیایی که ثابت می کند آن ماده شیمیایی قابلیت انتقال در مسافت های طولانی در محیط زیست از طریق هوا، آب یا گونه های مهاجر با قابلیت انتقال به یک محیط پذیرنده در محلی دور از منبع انتشار آن ماده شیمیایی را دارد.

برای یک ماده شیمیایی که مشخصاً از طریق هوا تغییر مکان می دهد، نیمه عمر آن در هوا باید بیش از دو روز باشد، و
(ه) اثرات زیانبار

۱- با مدرک ثابت نماید که اثرات زیانبار بر سلامت انسان یا محیط زیست دارد که ملحوظ نمودن آن را در زمره مواد این کنوانسیون توجیه نماید یا

۲- اطلاعات سمیت یا سمیت محیطی که مشخص نماید این ماده شیمیایی قابلیت صدمه زدن به سلامت انسان یا محیط زیست را دارا می باشد.

۳- عضو پیشنهاد دهنده باید در جایی که ممکن باشد، مطالبی مکتوب برای دلایل ایجاد نگرانی، شامل یک مقایسه اطلاعات سمیت یا سمیت محیطی با مقادیر مشاهده شده یا پیش بینی شده ماده شیمیایی ناشی از اثر انتقال در مسافت های طولانی در محیط زیست، به همراه خلاصه ای (کوتاه بیانگر نیاز به کنترل جهانی آن) تهیه نماید.

۴- عضو پیشنهاد دهنده باید تا اندازه ممکن و با احتساب قابلیت های آن ماده شیمیایی، اطلاعات اضافی برای کمک به بازنگری پیشنهاد با توجه به پاراگراف ۶ بند ۸ تهیه نماید. یک عضو می تواند در تدوین یک پیشنهاد از کارشناسان فنی هر منبع استفاده نماید.

ضمیمه (هـ)

اطلاعات مورد نیاز برای تهیه نمایه خطر

پیشنهاد بازنگری به منظور برآورد احتمال ایجاد و آثار زیانبار شاخص بر سلامت انسان و یا محیط زیست نظیر مواردی که نیاز به انجام اقداماتی در سطح جهانی دارد، در نتیجه انتقال یک ماده شیمیایی در مسافت های طولانی در محیط زیست می باشد.

به این منظور یک نمایه خطر باید به نحوی تدوین شود که اطلاعات مربوط به ضمیمه (د) را بر آورد و به طور کامل دربرگیرد و در صورت امکان شامل انواع اطلاعات زیر می باشد:
الف) منابعی که به نحو مقتضی شامل:

۱- اطلاعات محصول شامل مقدار و محل

۲- کاربردها و

۳- انتشار، نظیر تخلیه، هدر رفتن و پراکنده شدن در محیط زیست می باشد.

ب) ارزیابی خطر برای نقطه یا نقاط نهایی نگرانی شامل ملحوظ نمودن واکنش های سم شناسی که دربرگیرنده چندین ماده شیمیایی باشد.

ج) سرنوشت ماده شیمیایی در محیط زیست شامل اطلاعاتی در خصوص خصوصیات فیزیکی و شیمیایی آن ماده، همچنین پایداری و چگونگی ارتباط آن با نقل و انتقال زیست محیطی در بین بخش های مختلف محیط زیست، تجزیه و تغییر ماهیت به دیگر مواد شیمیایی تعیین فاکتور تجمع بیولوژیکی یا تغلیظ در بافت های زنده براساس مقادیر اندازه گیری شده باید به جز مواقعی که اطلاعات پایش این نیاز را برآورده می کنند در دسترس باشد،

د) اطلاعات پایش

هـ) در معرض قرار گرفتن در مناطق محلی و مخصوصاً در نتیجه انتقال در مسافت های طولانی در محیط زیست و حاوی اطلاعات با توجه به در دسترس بودن موجودات زنده،

و) برآورد علامت گذاری و طبقه بندی خطر در صورتی که در دسترس باشد و ارزیابی ها یا نمایه های خطر ملی و بین المللی و اطلاعات علامت گذاری و طبقه بندی خطر در صورتی که در دسترس باشد و

ز) وضعیت ماده شیمیایی در قبال کنوانسیون های بین المللی.

ضمیمه (و)

اطلاعات در خصوص ملاحظات اجتماعی-اقتصادی

یک برآورد بایستی با توجه به تدابیر کنترلی ممکن برای مواد شیمیایی مشمول این کنوانسیون، دربرگیرنده بخش های گسترده شامل مدیریت و حذف باشد. به این منظور اطلاعات مربوطه بایستی با توجه به ملاحظات اجتماعی-اقتصادی مرتبط با تدابیر کنترلی ممکن به منظور ایجاد امکان تصمیم گیری توسط مجمع اعضا تهیه گردد. این اطلاعات بایستی با توجه به تفاوت توانایی ها و شرایط به اعضا منعکس شده و بایستی شامل ملاحظات زیر باشد:

الف) اثرات و کارایی تدابیر کنترلی ممکن در رعایت اهداف کاهش:

۱- امکان سنجی فنی، و

۲- هزینه ها شامل هزینه های بهداشتی و زیست محیطی

ب) جایگزین ها (محصولات و فرآورده ها)

۱- امکان سنجی فنی

۲- هزینه ها شامل هزینه های بهداشتی و زیست محیطی

۳- اثرات

۴- خطرات

۵- موجودیت و

۶- قابل دستیابی بودن

ج) اثرات مثبت و یا منفی روی جامعه ای که تدابیر کنترلی ممکن، اجرامی شود:

۱- بهداشت، شامل بهداشت حرفه ای، محیط و عمومی

۲- کشاورزی شامل کشت آبی و جنگل داری

۳- تنوع زیستی (Biodiversity)

۴- جنبه های اقتصادی

۵- حرکت به سمت توسعه پایدار

۶- هزینه های اجتماعی

د) مسایل مربوط به دفع و پسماند (مخصوصا سموم فاسد شده و پاکسازی مکان های آلوده)

۱- امکان سنجی فنی و

۲- هزینه ها

ه) دسترسی به اطلاعات و آموزش عمومی

و) وضعیت ظرفیت های موجود در خصوص پایش و کنترل و

ز) هرگونه اقدامات کنترلی منطقه ای و ملی انجام شده شامل اطلاعات درخصوص جایگزین ها و دیگر اطلاعات مدیریت خطر.

۲

معاهدات بین المللی
International Conventions

قانون ایمنی زیستی
جمهوری اسلامی ایران

سند حاضر با هدف ارائه راهنمایی و حفظ یکپارچگی در تدوین مستندات مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، توسط مدیریت HSE شرکت تهیه شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به آن شرکت می باشد.

قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران که با عنوان طرح به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۸/۵/۷ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی لاریجانی

شماره ۱۰۶۸۲۵ مورخ ۱۳۸۸/۶/۴

سازمان حفاظت محیط زیست

قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۵/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۶۶/۲۴۸۲۸ مورخ ۱۳۸۸/۵/۲۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور

محمود احمدی نژاد

قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- تعاریف:

- منظور از اصطلاحات مندرج در این قانون، تعاریفی به شرح زیر خواهد بود:
- ۱-۱- پروتکل: پروتکل ایمنی زیستی کارتاها که در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.
- ۲-۱- فناوری زیستی جدید: به استناد تعریف مندرج در پروتکل ایمنی زیستی کارتاها، فناوری زیستی جدید عبارت است از اعمال:
- الف- روش های آزمایشگاهی کار با اسیدهای نوکلئیک از جمله اسید دی اکسی ریبونوکلئیک نوترکیب و انتقال مستقیم اسیدهای نوکلئیک به داخل سلول ها یا اندامک ها.
- ب- تلفیق سلول هایی که در یک خانواده طبقه بندی نمی شوند از طریق غلبه بر موانع تکثیر فیزیولوژیک طبیعی یا سطوح نوترکیبی که در روش های سنتی انتخاب و تولید مثل، مورد استفاده قرار نمی گیرند.
- ۳-۱- ایمنی زیست: مجموعه ای از تدابیر، سیاست ها، مقررات و روش هایی برای تضمین بهره برداری از فواید فناوری زیستی جدید و پیشگیری از آثار سوء احتمالی کاربرد این فناوری بر تنوع زیستی، سلامت انسان، دام، گیاه و محیط زیست می باشد.
- ۴-۱- موجود زنده تغییر شکل یافته: به معنای هر گونه موجود زنده ای است که دارای ترکیب جدید مواد ژنتیکی است که از طریق استفاده از فناوری زیستی جدید به دست می آید.
- ۵-۱- موجود زنده عبارت است از: هر ماهیت زیستی که قابلیت تکثیر یا انتقال ماده ژنتیکی خود را داشته باشد از قبیل سازواره های سترون، ویروس ها و شبه ویروس ها.
- ۶-۱- رهاسازی: عبارت از اولین انتشار غیرمحصور موجود زنده تغییر شکل یافته در محیط زیست طبیعی و کشاورزی به منظور تکثیر و یا تولید تجاری می باشد.
- ۷-۱- آزمایش میدانی: بررسی صرفاً علمی صفات مختلف موجود زنده تغییر شکل یافته در شرایط محصور و بدون امکان رهاسازی می باشد.
- ۸-۱- انتشار ناخواسته: هر گونه انتشار غیر عمدی موجود زنده تغییر شکل یافته از جمله بر اثر حوادث غیر مترقبه است.

ماده ۲- کلیه امور مربوط به تولید، رهاسازی، نقل و انتقال داخلی و فرامیزی، صادرات، واردات، عرضه، خرید، فروش، مصرف و استفاده از موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی با رعایت مفاد این قانون مجاز است و دولت مکلف است تمهیدات لازم را برای انجام این امور از طریق بخش های غیردولتی فراهم آورد.

ماده ۳- به منظور:

الف- سیاستگذاری، تعیین و تصویب راهبردها در عرصه ایمنی زیستی و نظارت بر اجرای آن مطابق با مفاد این قانون.

ب- هماهنگی بین وظایف قانونی دستگاه های اجرایی ذیصلاح با مقررات موضوع این قانون.

ج- تصویب آیین نامه ها، دستورالعمل ها و ضوابط موضوع این قانون.

«شورای ملی ایمنی زیستی» متشکل از معاون اول رئیس جمهور، وزیر جهاد کشاورزی، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، یک نفر از اعضای انجمن های علمی- تخصصی فناوری زیستی جدید (تشکل های مردم نهاد) با درجه دکتری به پیشنهاد این تشکل ها و تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و با حکم رئیس جمهور، یک نفر از اعضای هیات علمی مرتبط با ایمنی زیستی دانشگاه ها (حداقل دانشیار) به پیشنهاد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با حکم رئیس جمهور و یک نفر از اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی و یک نفر از اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی به انتخاب کمیسیون های مذکور و با رأی مجلس به عنوان ناظر تشکیل می گردد.

تبصره ۱- ریاست این شورا با معاون اول رئیس جمهور می باشد.

تبصره ۲- مدت مسوولیت نمایندگان تشکل ها و هیات علمی دانشگاه ها چهار سال می باشد که برای دوره های بعد نیز قابل تمدید است.

تبصره ۳- دبیرخانه این شورا بدون توسعه سازمانی و با شرایط موجود در سازمان حفاظت محیط زیست مستقر می باشد.

تبصره ۴- مصوبات این شورا پس از تأیید رئیس جمهور جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ماده ۴- صدور، تمدید و لغو مجوز فعالیت در امور مرتبط با فناوری زیستی جدید با رعایت قوانین مربوط به هر دستگاه و ضوابط ایمنی زیستی موضوع ماده (۳) این قانون بر عهده دستگاه های اجرایی ذیصلاح به شرح ذیل می باشد:

الف- وزارت جهاد کشاورزی در امور مرتبط با تولیدات بخش کشاورزی و منابع طبیعی.

ب- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در امور مرتبط با ایمنی و سلامت مواد غذایی، آرایشی، بهداشتی و مواد پزشکی.

ج- سازمان حفاظت محیط زیست در امور مرتبط با حیات وحش و بررسی ارزیابی مخاطرات زیست محیطی بر مبنای مستندات علمی ارائه شده توسط متقاضی.

تبصره ۵- صدور مجوز در قبال مستندات علمی ارزیابی مخاطرات احتمالی ارائه شده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی، در رهاسازی، واردات و صادرات و نقل و انتقال داخلی و فرامیزی کلیه موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی موضوع این قانون با رعایت بند (ج) این ماده بر عهده دستگاه های اجرایی بندهای (الف و ب) این ماده می باشد.

ماده ۵- نظر به این که:

الف- مسوولیت حفاظت از ذخائر ژنتیکی و بانک ژن در محدوده کلیه امور مربوط به کشاورزی، باغبانی، جنگل، مرتع، بیابان، شیلات، دام، طیور و زنبورداری و خوراک دام و طیور و بیماری های مرتبط با این موارد بر عهده وزارت جهاد کشاورزی است؛

ب- مسوولیت حفاظت از تنوع زیستی و ذخائر ژنتیکی آن در محدوده حیات وحش، پارک های ملی، مناطق حفاظت شده، مناطق شکار ممنوع، رودخانه ها، تالاب ها و دریاها بر عهده سازمان حفاظت محیط زیست کشور است؛

ج- مسوولیت حفاظت از سلامت انسان و بررسی ارزیابی مخاطرات احتمالی موجودات زنده تغییر شکل یافته ای که به مصرف غذای انسان می رسد و همچنین مسوولیت شناسایی و اتخاذ تدابیر لازم در مورد موجودات زنده ای که به طور مستقیم و غیرمستقیم برای انسان بیماری زا می باشد بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است؛

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که بعد از انجام آزمایشات میدانی، قصد راهسازی موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی در محدوده های مسوولیتی فوق الذکر را دارند، ضمن تهیه شناسنامه موجود زنده مزبور و رعایت مفاد بند (ج) ماده (۴) این قانون، موظف به اخذ مجوز از دستگاه های ذیصلاح یاد شده می باشند. دستگاه های اجرایی مذکور موظفند پس از اخذ مستندات علمی مربوط به ارزیابی مخاطرات احتمالی انجام شده توسط متقاضی، حداکثر ظرف مدت سه ماه نظر مستدل و کتبی خود را مبنی بر موافقت و یا مخالفت اعلام نمایند. تبصره- به منظور رسیدگی به اعتراض متقاضی نسبت به نظر دستگاه های اجرایی ذیصلاح و حل اختلافات و یا رسیدگی به شکایات احتمالی بین اشخاص و دستگاه های اجرایی ذیصلاح موضوع این قانون «کمیسیون سه نفره داور» مرکب از متخصصان مرتبط با ایمنی زیستی (حداقل دانشیار) و وزارتخانه های «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، «جهاد کشاورزی» و «سازمان حفاظت محیط زیست» و با معرفی این دستگاه ها و حکم «رئیس شورای ملی ایمنی زیستی» تشکیل می گردد.

ماده ۶- در صورتی که هر یک از دستگاه های اجرایی ذیصلاح در خصوص اقدامات اشخاص حقیقی و یا حقوقی فعال در زمینه فناوری زیستی جدید تخطی از مفاد این قانون مشاهده نمایند، مکلفند ضمن تعلیق موقت مجوز شخص خاطی، مراتب را برای رسیدگی قضائی به مرجع ذیصلاح قضائی ارجاع نمایند. مرجع قضائی موظف است این پرونده ها را در فرصت ویژه و با فوق العاده رسیدگی نماید. در صورت تأیید تخلفات توسط مرجع قضائی، اگر تخلف، موجبات تضییع حقوق سایر اشخاص را فراهم نموده و یا خساراتی را به سایر اشخاص و یا زیست بوم وارد نموده باشد، شخص متخلف به جبران خسارات وارده محکوم شده و در صورت تکرار برای بار دوم، علاوه بر جبران خسارت به پرداخت دو برابر خسارات وارده به صورت جزای نقدی محکوم و کلیه مجوزهای صادره قبلی باطل و از فعالیت های اجرایی وی ممانعت به عمل خواهد آمد.

ماده ۷- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که قصد واردات، صادرات و یا حمل و نقل داخلی و فرامرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی موضوع این قانون را دارند، موظفند:

الف- اطلاعات مورد نیاز و مستندات علمی ارزیابی مخاطرات احتمالی براساس مفاد پروتکل ایمنی زیستی کار تاهنا را به دستگاه های اجرایی مرتبط مندرج در ماده (۴) این قانون ارائه و مجوز لازم را دریافت نمایند. ب- شرایط لازم از نظر بسته بندی و حمل و نقل و برچسب گذاری را رعایت نمایند. شرایط بسته بندی و برچسب گذاری و حمل و نقل داخلی و فرامرزی، توسط شورای ملی ایمنی زیستی ظرف شش ماه تهیه و پس از تأیید رئیس جمهور ابلاغ می گردد.

ج- در صورتی که موجود زنده تغییر شکل یافته برای مقاصد پژوهش در محدوده محصور باشد، ماهیت موضوع به روشنی تعریف و نشانی و هویت گیرنده و فرستنده آن دقیقاً مشخص شده باشد.

ماده ۸- اطلاعات و فعالیت های اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی دریافت مجوز و یا دارای مجوز از دستگاه اجرایی ذی صلاح موضوع ماده (۴) این قانون به جز موارد:

الف: نام و آدرس متقاضی، توصیف کلی موجود یا موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی
ب: خلاصه‌ای از ارزیابی مخاطرات احتمالی

ج: تمامی روش ها و طرح های پایش و ارزیابی موجود زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی و روش های مربوط به پاسخگویی در موارد اضطراری،

د: هدف و محل ورود و چگونگی رهاسازی (محل و میزان رهاسازی)

محرمانه تلقی می گردد و مشمول قانون مالکیت معنوی بوده و هیچ شخص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی حق افشا و یا بهره‌برداری غیرمجاز از نتایج حاصل از پژوهش ها و موجودات زنده تغییر شکل یافته را ندارد. مرتکب براساس رأی مرجع صلاحیتدار قضائی به جبران ضرر و زیان وارده محکوم می شود در صورت بروز شرایط اضطراری، شرایط این ماده تابع مفاد ماده (۱۷) مندرج در پروتکل می باشد.

ماده ۹- اشخاص حقیقی یا حقوقی به هنگام تقدیم درخواست به دستگاه اجرایی ذیصلاح برای دریافت مجوزها، باید برای حفاظت از محیط زیست، تنوع زیستی، سلامت انسان، دام و گیاه یک طرح اضطراری مکتوب شامل اقدامات فوریتی و سایر خدمات برای مقابله با شرایط ایجاد شده از انتشار ناخواسته تهیه و به دستگاه اجرایی ذیصلاح مربوطه ارائه نمایند.

همچنین متقاضی موظف است اطلاعات جدید به دست آمده در خصوص موضوع مجوز خود را در اسرع وقت به دستگاه اجرایی ذیصلاح جهت ثبت در بانک اطلاعاتی مربوط تحویل دهد.

تبصره- در صورت بروز شرایط اضطراری ناشی از بروز حوادث غیرمترقبه و یا انتشار ناخواسته موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی، دستگاه اجرایی ذیصلاح مجاز است ضمن اعلام رسمی به دارنده مجوز، بخشی از اطلاعات محرمانه مورد نیاز را از وضعیت طبقه‌بندی خارج و حسب مورد در اختیار دستگاه های اجرایی دیگر به منظور اقدامات لازم قرار دهد. در این صورت شخص دارای مجوز حق هیچ گونه ادعایی را نخواهد داشت.

ماده ۱۰- پژوهش های آزمایشگاهی و گلخانه‌ای موجودات زنده تغییر شکل یافته ژنتیکی و همچنین امور مربوط به دارو و فرآورده‌های مرتبط که مصارف انسانی دارد، از شمول مفاد این قانون مستثنی می باشد.

ماده ۱۱- مرجع (کانون ملی) موضوع ماده (۱۹) پروتکل، وزارت جهاد کشاورزی تعیین می شود.

قانون فوق مشتمل بر یازده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۵/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی لاریجانی

WWW.NPCHSE.NET

National Petrochemical Co.
Health, Safety and Environment Section

Environment Department

مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست

خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی
تلفن: ۰۲۱-۸۰۵۹۷۶، فکس: ۰۲۱-۸۸۴۲۰۸۷
صندوق پستی: ۱۹۳۹۵-۶۸۹۶